Cum observanti
omnibus legitur
paupertas ~~...~~ pu
erum paup
er pauperule
regule pauperis
quondam beati fran
cisci confessor
pauper inhibeamini vita et scien
moribus industria et experiencia
post compilacionem sermonum tam
dominicalium per circulum anni quam
festivalium pauperum habet compila-
dior postillas modo pauperis
obsecro pauperum. Igitur auditorem
tore pauperum in medio minimi
ta ~~...~~ sensum videlicet litteralem
et misticum evangeliorum dominica-
lium in gazophilacium domini cum
paupere mittere vidua sua
me ditare inopia ad cristi
pauperis instrucionem affectum
non effectum respiciendo Amen.

Dominica 2a in adventu Luce 22°

Erunt signa in sole et lu
na et stellis et in terris
pressura gentium pre confusi
one sonitus maris et
fluctuum arescentibus homini-
bus pre timore et expectacione que su
pervenient universo orbi nam
virtutes celorum movebuntur.
Salvator volens ostendere signa
precessura consummacionem mundi
dicit quod post presentis antiqui
et quiete presumere eius. Erunt
operante deo signa precessiva
consummacionis seculi et adventus iudi-
cis. Erunt enim signa in sole quia
eclipsabitur non per interposicionem
lune in naturali opposicione quam et
hoc naturaliter habet fieri

sed virtute divina que retrahet
lumine ipsius manente tamen sola ut
sic eclipsis habeat rationem signi
et miraculi. Erit et signum in
luna quia eclipsato sole a quo
luna lucem sumit eciam ipsa eclip-
sabitur remanente tamen prius lune
adversus se sed ut appareat sic
sanguis a quo talem. Erit et
signum in stellis. Nam ait Ieronimus
dicit. Sol obscurabitur et luna
non dabit lumen suum et stelle
cadent de celo. Nam dicit stelle
vel per subtractionem lucis solaris
vel quia virtute divina amittent
lumen suum et propter causam quam
~~...~~ inflammata ad modum
stellarum cadent ut putentur
stelle cadere cum non cadant.
Hec quidem erunt signa in natura celi.
In natura autem elementari eciam
erunt signa quia in universis terris
non in una tantum terra particulari
Erit pressura gentium hominibus
mutuo ad se pre solacio ca-
rentibus pre confusione sonitus
horribilis causati ex ascensu
et descensu irregulari maris
et fluctuum vel per divina virtu-
tem vel per subtractionem radiorum
et influencie corporum celestium
motum huius regentium. In na-
tura racionali erunt signa hominibus
adhuc in hac vita morti
degentibus arescentibus seu
pallescentibus per concursum
sanguinis ad cor pre timore
ventura iudicis et malorum co-
niectura et expectacione sine
finali vel pre timore malorum in
presenti et expectacione futu-

tuorum conspuerent desuper
a deo iusto et ineffabili iudice
nisi a fortuna venali aliqui
possint corripere completiones eciam
dedi et supervenient omnis
orbi. Nec patent que ab lesis
effugiendi nisi in hiis aliquem
quiserit salvare sua potencia
Nam virtutes angelice que sunt
motores celorum et inhabita
tores movebuntur venien-
do ad iudicium que per veritate di
vini iudicii admirando non ti
mendo vere si tunc videbunt
dei qui terrificando vel virtutes
que sunt angeli supremi de infi
ma ierarchia qui sunt moto
res celorum et per quos habet
fieri miracula movebuntur tunc
ad faciendum ista et multa mi
rabilia ut boni accelerent
iter suum ad celum et tunc re
cipiscant. Misterialiter tangun-
tur hic mirabilia et merita filii
dei omnia que bona ex hoc homini
collata que cum venit plen
itudo temporis in quo misit deus
filium suum natum ex muliere
factum sub lege tunc fiunt sunt
signa in sole xpo qui est sol
iusticie illuminans omnem hominem
venientem in hunc mundum quia
in una persona fuit deus et ho
mo viator et comprehensor mor
talis et immortalis. Ibi eciam
sol factus est sicut saccus cilicinus Apoc
vi in statu carnis et huius penali
tatum assumpcione. Ibi eciam tercia
pars solis percussa est Apoc

viii et tercia ne in tempore moven
te divinitatis que eam illesam
conservavit. Sunt eciam tunc
signa in stellis et luna beata scilicet
virgine que perfectum lumen
gracie a xpo sole qui omnem puram
creaturam recepit quem in ea
tunc fuit virginitas et fecun
ditas et tanta sanctitas ut
luna sancta esset tota quia sancte
Apoc xii. Sunt et tunc signa
secundum in stellis scilicet clemencium
quorum claritas et ad min-
tem divisa in medio ut stel-
la divina tunc sublime re
traxerat qui erroribus et mi
tiabilibus et fatigacionibus ex
clusis fide propter se ipsis
morientes et convincentes
sibi ipsis ad tenebras sed lux
in domino est. Quia pro forti
ficacio caro despicit pro
infidelibus facta est et terra
in terreno videlicet corpore
eorum pressura castigacio
concutit appetitum carnalium
gentilium vincendo et hoc pre
fuisse quod per ipsos tribue
runt in vita celi qui ferrum
sentire fieri instigacio mans
hoc est appetitus mundialis
et fluctuum hoc est appetitus
carnalis. Iste autem sunt est
in hodie eius humane
vincentibus arescentibus mun
do florentibus pro timore scilicet
filiali quod nunc deum timentibus invenerunt
ut patet quod quidam timore si
mili fiebat ut videtur Arist

rentibus et prospectarent
eterne mercedis quam per fidem
expectabant operibus que
quidem merces sufficienter a
deo date merito primo et
2o primum universo orbi toti
scilicet hoc quod in corpore et ani
ma beatificabitur nam virtus celorum
memoria scilicet et voluntas et in
tellectus quibus homo gerit ymagi
nem trinitatis ut sit civis ca
pax tante celi hee magne
virtutes movebuntur quia in eterna
pr vita illabitur memorie per
spem ut in futuro habeat te
filius intelligentie per fidem
ut in futuro habeat visionem
Et spiritus sanctus illabitur voluntati
per caritatem ut in futuro
habeat fruitionem Et tunc vi
debunt filium hominis venien
tem in nube cum potestate m
agna et maiestate hominis
signis consummationis seculi
declaratur adventus iudicis
et tunc eum qui est in corporale
inevitabile irrevocabile et in
exorabile
exorabile videbunt tam
mali quam boni oculo corporali
et mentali Ihesum Christum filium
dei et hominis tremendum scilicet
bonis videntem in forma scilicet
gloriosa ut boni gaudeant ma
li autem tristentur in gaudio
eius quod desperaverunt Boni
tunc bonum eius videbunt divi
nitatem quam mali sunt indigni
Veniet autem in nubibus ut ipsis
obstruet ipsis refrigeret
Veniet etiam cum potestate magna

cum potestate i. celesti qua bonos
colliget cum cohorte infer
nali qua malos rapiet Et
cum gratia virtute ut ei nihil
obviet Veniet etiam cum ma
iestate i. gloria ut tabescant
confusione et letentur admi
rando. Misterie tangitur quantitas
litas primo iusti in mente
et tunc qui totum trinitas carne
mercata mente in humanitate Vide
bunt iusti excellentiam contempla
tionis filium hominis scilicet
et fratrem per gratiam copiosum
gaudiosum solatium Veniente
via adventus eius Dominus di
vinorum carismatum in nube
carnis assumpte et penalita
tis accepta Videbunt et respiciet
in temptationibus et pericu
lis et in tribulationibus cum potestate
magna Mali vero mente
trahentis et in bono corrobo
rantis et maiestate mentis sua
dulcedine et celestium primorum
promissione ad se solum attra
hentes. Hiis autem incipien
tibus levate capita vestra et
respicite quoniam appropinquat
redemptio vestra hoc ad electos
dicitur consolationem
et malis fieri incipientibus deo
perfecte angeli et aliis
acceptibus Respicite vos
qui visum
Respicite quod
Et respice que per videre de
siderasti et quod acce
ptum est et levate capita vestra
tamquam tamquam no
timentes corde congau
dentes eterna desi

deradtes quod appropinquat redem-
ptio vestra ut liberemini a dyabo-
li ludibrio mundi fallacia et temporis obprobrio
Mystice tamen hic signatur caritatis
convenientia. hystoriam que predicta
dei tuc[illegible] in mente ut pedem
cum incipientibus fieri in mente
ad ipsius dulcoracionem confortati-
onem et allectionem. Respicite oculo
intellectus et affectus huiusmodi dona
vobis a deo collata ut in eis
gaudeatis et levate cor et mentem
spem capita vestra. Superiores
vires anime ad eum qui talia
dona dedit firmiter confidentes
quod per huiusmodi dona continu-
ta appropinquat ~~in futuro~~ vobis iam
incepit ipsa gratia que est
redemptio vestra a viciis et a re-
atu pene eterne et a servitute
dyaboli. Et dixit illis si-
militudinem. videte ficulneam
et omnes arbores cum producunt
iam ex se fructum scitis quoniam
prope est estas. ita et vos cum
videritis hec fieri scitote quoniam
prope est regnum dei. Quamvis
ad predicta attendendum per si-
militudinem vellet ut melius
attenderet. dixit illis simili-
tudinem corporalem per quam possent
apprehendere spiritualia. Videtis et
omnes ficulneam id est quam
scitis fuit prima prevaricatio. dicitur
enim quod legitur scientie boni et
mali fuit ficulnea et fructus
pomum dici potest sicut et quibus
fructus rotundus non habens duri-
oris corticis et non plus vi-
dere ficulneam sed omnes
arbores quia per talem dicitur
quod homo est arbor conversa unde
et occulte mutat homines
ad totum sui ipsius. Cum ergo
huiusmodi arbores producunt in
gemmas flores de in corpo-
ri semen habent in semet
ipsis fructum producunt. nondum
tamen maturus. Scitis quod longa
experientia quoniam prope est estas
in qua omnes fructus maturan-
tur. Ita et vos dono fidei illumina-
ti dono spei confortati ac
dono caritatis sublimati.
Cum videritis hec fieri que dicta
sunt quod ruina mundi testatur.
Scitote per ista prima veritate
qui mentiri non potest quoniam prope
est claris regnum dei quod
propter corde humiles deo
obedientes bona operantes peni-
tentiam agentes et finaliter perse-
verantes et bonum regnum celorum
estati comparatur quia et tunc merito-
rum nubila transibunt. Mystice
arbor homo est vel virtuosa
vita cuius radix est timor di-
vinus fortitudo ramorum sensus
exteriores folia verbi virorum
vigor mentis. Gemme sunt
cogitaciones. flores vero hec
voluntates. fructus sunt bone
operaciones que cum producuntur iam
estas incipit calere quia caritas
huiusmodi hominibus reddit matura
tamquam deo accepta. Amen di-
co vobis quod non transibit

et eternum dies vite sub veri solis
claritate fulgebunt

quacionis habet donec omnia
fiat. Celum et terra transibunt
verba autem mea non transibunt
Confirmat veritatem narra
tarum dictionum Amen id est vere et fide
liter dico vobis quoniam sunt quidam
nosse instantem regnum dei. Quam
omnia que dixi eo modo implebuntur
et ne putetis quod tunc non
erunt fideles dico vobis quod ge
neracio habet fidelium non tran
sibit ut totaliter non sit do
nec omnia fiat que predixi de
mundi consummacione quia quan
tumcumque fideles comprimantur ab
antixpo tamen aliqui permanebunt
in fide stabiles usque ad
finem mundi. Vel per istam genera
cionem intellige iudeos qui
debent usque ad finem mundi
durare ad confirmacionem fidei cris
tiane. Et ne putetis me secundum
sensum dicere sic debet quod
celum quod est solidissimum si
cut speculum et terra que est im
mobilis omnia elementa transibunt
non quantum ad substanciam sed quantum
ad figuram et claritatem quia
aliam et meliorem accipient
et eciam quantum ad motum quia
cessabit motus celi et transitus
in elementis. Ista enim ordi
nata sunt ad complendum numerum
electorum. Et ideo completo
numero ipsa cessabunt sic
ea que sunt ad finem cessabunt
habito fine. Verba autem mea

que per dixi habet futura non
transibunt quin sorciantur effectum
per verbum enim mundus factus est.
Et ideo verbum dei stabilius
est mundo

Dominica 3a in adventu Mathei xi

Cum audisset Johannes
in vinculis opera Christi
mittens duos de di
scipulis suis ait illi

Tu es qui venturus es an alium ex
spectamus. Agitur hic de confir
macione in fide dubitantium. Herodes
antipa incarceravit Johannem propter
herodiadem propter quod eum arguebat
quia tulit eam in uxorem cum eadem
esset uxor fratris sui philippi ut
dicitur infra xiiii°. In vinculis quo
constitutus Johannes baptista
Cum audisset ex narracione suo
rum discipulorum et aliorum ad eum
in carcere venientium Opera Christi
quibus sanabat infirmos expel
lebat demones docebat populos
mittens duos de discipulis
suis quia non credebat testimonio
eius de Christo ut videntes eius
opera crederent. Et ideo per
illos ait illi scilicet Christo Tu
qui natus es de virgine sub vili
specie solus sine peccato veniens
es tu ille qui promissus est in
lege venturus ad salutem mun
di an alium expectamus qui ve
nit salvator mundi cum ipse tu
sis vel morte vel per
alium non dubitando quia tunc
sciret ipsum esse Christum cum de eo
dixerit Johannis i. Ecce agnus
dei ecce qui tollit peccata
mundi et cetera. Ergo dici

Dominica 3a de adventu ...

et testimonium perhibui quia hic est
filius dei. Sed hoc contigit ut di-
scipuli sui viderent opera eius opera
et ei crederent ut est dictum
Beatus vero gregorius vult quod dubita-
uerit an vellet pati et pro se
ad infernum descendere. Sed nec hoc
videtur quia iohannes sciuit ipsum
passurum cum non minus esset illumina-
tus quam alii prophete qui hoc sciuerunt
unde et signat dicens Ecce
agnum dei tollentem peccata
mundi significans per hoc eum
sese immolandum pro salute mun-
di. unde primum dicendum videtur verius

¶ Et dicitur agitur hic de ipsius amo-
ris desiderat presentia salua-
toris unde Ioh. Ex precesso gratie
ficatus iohannes cum in ipsius presentiam
in quo est gratia dei in vinculis
temptationum mundi carnis et diaboli
constitutus in valle vel carcere
huius vite. Cum audisset beneficia
dei opera christi opera christi quibus
ondit se adiutorem in opportu-
nitatibus in tribulatione mittit
quia scit desiderata. Duos de dis-
cipulis suis fideles sciens et amore
Timore a peccato cohibentem
amore ad bonum faciendum insti-
gantem ait illi clamans voce
cordis et oris Tu qui non despi-
cis cor contritum et humiliatum. Indica
mihi per inediam inspirationis. Tu
es qui venturus es ad meam
consolationem tua presentia me conso-
lando contra temptationes huius
mundi an alium expectamus
quod negative dicit quia aut

diligenti deum superdiores omnes
creatura. Et respondens ihesus
ait illis Euntes renunciate iohanni
que audistis et vidistis. Ceci vi-
dent claudi ambulant leprosi
mundantur surdi audiunt mor-
tui resurgunt pauperes euan-
gelizantur et beatus est qui non
fuerit scandalizatus in me.
Saluator respondendo non per
claram cum non dubitaret sed
eius discipuli maxime respondit
non per verba sed per facta. Nam cum
discipuli iohannis ad eum ve-
nissent in ipsa hora multos
curauit a languoribus suis
et plagis et spiritibus malis
et cecis multis donauit visum
lucem. unde et ibi ihesus intelligens
dubitationem discipulorum iohannis
respondit non per verba sed facta
ait illis tam ad corpus quam [illegible]
illuminando. Euntes id est per-
fectibus corporis quam mentis ab in-
credulitate recedendo. Renun-
ciate iohanni vestram fidem deside-
ranti que audistis alios scilicet
de operibus meis et vidistis
oculis vestris quia duplici sensu
certificati estis unde non solum
illi dicatis sed etiam vos
ipsi attendatis quia ad presen-
tiam meam ceci tam mente quam
corpore vident et corpo-
raliter et mentaliter per fidem et dilec-
tionem. claudi corporaliter
quo ad membrorum debilitatem et
spiritualiter per affectuum debi-
litatem. Ambulant officia

membrorum corpus recipiendo et virtutes
procedendo in bonis proficiendo
leprosi per colorem se diversitate
et errorum varietate mundantur
per solam serenitatem et per doc-
trine veritatem surdi per
aurium obstructionem et mentis obsti-
nationem audiunt auditu corpo-
rali per aurium apertionem et spiritualiter
per mentis obedientiam et vera
confessionem recipiunt mortui cor-
poraliter per separationem anime a
corpore et spiritualiter per separationem
anime a deo resurgunt scilicet ad
vitam nature alii ad vitam gratie
pauperes spiritu evangelizantur
id est per eum illuminantur vel nuncii
denuntiant regni celorum
dicti enim pauperes spiritu quoniam
ipsorum est regnum celorum ut videlicet
et quibus licet omnia facere virtute
divinitatis tamen vellet pati et mori
in humanitate et ideo beatus est
hic in presenti per gratiam in futuro
per gloriam qui videt vel audiet
me facere miracula ex divinitate
non fuerit scandalizatus in me
reputando se meis deceptum
operibus cum videt me carne
morientem. Mystice agitur hic
de confortatione spiritus anxiati
per divinam operationem cui dominus
per occultam suam inspirationem ad
memoriam revocat beneficia
exhibita ut ex inde fiat
confidentiam unde ceci aliqui
oculos mentis in eo quod deum nec
videntes nec se ipsum cognoscunt

unt per gratiam dei vident deum
et eius voluntatem cognoscendo
et se ipsum et suos defectus con-
siderando claudi etiam affectus
mentis ad opera bona non pro-
clivitate inflammati ambulant
non solum de malo in bonum
sed etiam de bono in melius profi-
ciendo leprosi etiam appetitus
carnales restringendo delec-
tationem maculati per gratiam mun-
dantur ut non terrena sed celestia
per cordis mundiciam appetant
surdi eius affectus delectatione
terrena obdurati et obstinati
per inspirationem et mollificationem
spiritus sancti audiunt se ipsos ad
instinctus spiritus sancti conquiescendo
habilitando unde et audiunt spiritum
spiritus sancti interna fabulatione
illuminante salubre exhortationem
et preceptorum dei secundum predi-
cationem mortui etiam sensus
hominis per peccatum mortale resurgunt
per gratie acceptationem que confert vitam
non solum habitus sed etiam operibus
bonis per peccatum mortale morti-
ficatam pauperes vero donis et
virtutibus evangelizantur etiam
bona per doctrinam recipientes
et tam ad dona gratie quam ad
dona glorie unde hoc ipsi bona
a deo recipientes et ea ad me-
moriam reducentes confortatur
per consolationem mentis in deo. Beatus
beatus est in me ille qui non fuerit
scandalizatus in me scilicet in meis
donis gratuitis abutitur sic

qn hec beneficia dei non vtit-
ur uel eis abutitur uel ipse gratus
non est aliquis contra cum domino
recipe quem recepit ad honorem
dei et sui ipsius vtilitatem non querens
Illis aut abeuntibus cepit ihesus
ad turbas dicere de iohanne Quid
existis in desertum videre arundi-
nem vento agitatam Sed quid existis
videre hominem mollibus vesti-
tum ecce qui mollibus vestiuntur
in domibus regum sunt Sed quid
existis videre prophetam Etiam
dico vobis et plus quam prophetam
Hic est enim de quo scriptum est
Ecce mitto angelum meum
ante faciem tuam qui preparabit
viam tuam ante te Sicut aliqui dicunt
ex hiis verbis questio mota vi-
detur dubitasse et ipsum non
fuisse confessasse et per hunc
eius testimonium de christo vacillans
fuisse Ideo voluit ipsum commen-
dare vnde Illis discipulis Iohannis
abeuntibus ne in patria eorum
qui adulando iohannem quidem dicit
cepit ihesus dicere de illis
que reputabat iohannem inco-
stantem adulatorem et inui-
dum questione mota vnde legitur
De iohanne dixit Quid existis
videre in deserto id est quod iohannes
predicando et baptizando volu-
istis ibi videre Iohannem tamquam
arundinem vento agitatam quasi
dicat non quia tante erat gravi-
tate quod nec timore nec fauore

a veritate declinabat vnde non
erat arundo quem mouet a gra-
uitate soliditate nec erat vento
agitatus ut uel timet adversa
uel mordiatur allicere tunc
prospera vnde nec erat inconstans
Sed quid existis videre hominem
mollibus vestitum quasi diceret
non Ipse enim Iohannes habebat
vestimentum de pilis camelorum
et zonam pelliceam circa lumbos
suos Esca aut eius erat lo-
custe et mel silvestre vt
innuo non quod Iohannes fuit ad-
ulator quia non quesiuit
molle vestimentum quod adula-
tione principum acquiritur quia
ecce qui mollibus vestiuntur
in domibus regum sunt Ibi
aut in deserto non querens
hoc vndique non quod adulator
ut putant Sed quid existis
in deserto videre prophetam
quasi diceret sic In quo excusat
eum de invidia contra christum
aliqui eum putabant Iohannem
ex invidia hoc dicit questio
christo ~~ex invidia~~ mouisse
vnde hic concludit omnes eum
esse prophetam in quo invidia
locum non habebat Dicit aut
apostolus quod porro de longinquo
videre futura uel pre aliis vi-
dens et quia iohannes non solum
predixit et predixit christum
venturum sed etiam ipsum iam pre-
sentem ostendit ideo addidit

Etiam dico vobis et plus quam
propheta quantum ad meritum etiam eum
ab actiuitate doctrine dicit
hic Iohannes de quo scriptum
in Malachia iii. Ecce ego mitto
angelum meum. Item
puritatem virginitatis vitam vestiae
et iustam vite austeritate et ri
giditate. ante faciem tuam pre
dicando consilia et predicando
baptizando et testimonium de te
perhibendo. preparabit viam tuam
ad corda fidelium. ante te i.
antequam predices manifeste mi
racula facias et alia ad sermonem
huius genus ordinata. Tertio
te fideles ad salutem mentis
Iohannes non dicitur esse arundo ut
sint vani per gratie tardi
in luto resistentes per terrenam
concupiscentiam ... per superbiam
nec dicitur esse vento agitati per
dispensationem ut non sint fetidi
in luto per luxuriam non sint vani
in medio per audaciam nec sit
agitati vento per superbiam non
debet esse mollibus vestiti
per lasciviam nec esse in domibus
regum per adulationem deceptionem
sed dicitur esse propheta providendo
insidias diaboli ut caveat
diem mortis et iudicii ut
timeat supplicia inferni ut
fugiat et gaudia regni cele
stis ut appetat. dicitur autem plus
esse quam propheta per penam et gloriam
quia presente meditando in
modo triplici solicite confirmando
et usque in finem fidei confirmando
dicitur autem esse angelus puritate
cordis et corporis confirmando deinde
contemplationem inspiciendo. Secundo dicitur
via Domini ante faciem eius preparare
corda sua
per suam paratam ad diuinam
influentiam suscipiendam et diuinam
contemplationem iugiter investigando

Dominica tertia in adventu Jo. i

Miserunt Iudei ab Ierosolymis
sacerdotes et Levi
tas ad Iohannem ut interroga
rent eum Tu quis es. Agi
tur de testimonio Iohannis de Christo
quod ipse Iohannes perhibuit. ex ver
na Iudei existentes in Ierusalem
... ubi vigebat studium legis
et prophetarum videbant tempus appropinquare
ut veniret Messias in lege promissus
... quia iam amiserant regnum quod
erat eis datum in signum adventus
Christi iuxta illud Genesis xlix. Non auferetur
sceptrum de iuda et dux de femore
eius donec veniat qui mittendus
est. Item ex eo quod videbant ebdomadas
adventus et incarnationis Christi datas a Domino
Danieli ix esse fere completas que a xx
incipiebant anno Artaxerxis. Propterea
diligenter considerant tempus quod in
in medio ultime ebdomade Christus fuit
passurus videntes Iohannem mira
biliter natum et miram sanctitatem
et austeram vitam ducentem incepe
runt cogitare an ipse esset Messias maxime autem propter odium Christi
Unde miserunt non fictis intentionibus
ut aliqui dicunt sed simplici
Iudei i. illi de tribu Iuda qui
erant nobiliores in populo. Ab Ie
rosolymis que erat civitas sacer
dotalis et regia ubi vigebat
studium legis et prophetarum et

rulta diuina tunc esset tamen miserunt i(d est) erant
sacerdotes et leuitas solle-
nes personas ad Iohannem bapti-
zantem trans Iordanem ut interroga-
rent eum Tu quis es quasi in hoc
volens aliquid dicere ei unum tunc
ex mittentibus et ex missis qui erant
ex modo interrogandi patet quod isti
non ficti sed simplici corde ve-
nerunt ad Iohannem Misit autem agi-
tur de temptatione hominis consti-
tuti in gratia a demonibus qui ad inanem
gloriam unde Iudei demones ad
vanam laudem mente incitare
volentes tunc iudei laudatores
uel ... miserunt per suggesti-
ones maliciosas ab Ierosolimis
qui interpretantur visio pacis sci-
licet sub specie boni Et etiam que
cogitaciones et suggestiones ua-
nis glorie uel superbie spiritualis ex
mente et conscientie parata a
potius procedere videntur mittuntur
ad sacerdotes et leuitas que
sunt cogitaciones de excellencia
status uel conscientie et sapientie
Vel etiam de singulari quadam
virtuositate super alios et
inde missi isti erant ex phariseis
qui interpretantur diuisi ut ipse
dicatur iste quod cogitaciones sup-
erbie a dyabolo misse sunt ad
Iohannem quando scilicet gratificatur
Iohannes eum dicitur in hoc et grata
ut interrogaret eum per fallacem
suggestionem ut inciperet cogi-
tare Tu quis es videlicet quo
ad statum scilicet et sapientiam
et etiam quo ad vite singularitatem
ut sic ad inanem gloriam eleuetur
Et confessus est et non negauit

Et confessus est quia non sum ego
Christus et non sum ego Christus et
non negauit et confessus est quia non
sum ego Christus Et interroga-
uerunt eum quid ergo Helias es tu
et dixit non sum propheta es tu
Et respondit non Agitur hic de
testimonio Iohannis quo ad negati-
uum confessus est veritatem et non
negauit usurpando sibi diuinum
officium hoc enim esset negare
ipsum scilicet quod est ipsa veritas in-
tantum tale esse sciuit ut Christus
credi potuisset et tamen ... Con-
fessus est tamquam fidelis et verax
quia non sum ego Christus sicut
vos putatis et ideo vos inquisi-
tiones ad me venistis et quia
sicut adventus Christi fuit promissus
Iudeis sic adventus Helye iuxta
illud Malachie iiii^o Ecce ego
mittam vobis Heliam prophetam
antequam veniat dies domini magnus
et horribilis et ideo audientes quod
non esset Christus interrogauerunt eum
quid ergo tu es es ne Helias
qui propheta promissus et dixit
veritatem non sum Helias in persona
vos queritis licet sim Helias spiritu
et officio ne sit contra id quod dixit de
Iohanne ipse est Helias nam similis
fuit Helye in vite austeritate
et in doctrine veritate et in
officio quia sicut ille ultimum
adventum Christi preueniet sic ego
primum eius adventum preuenio
et quia apud iudeos tunc fama
sic erat de propheta quod ante messiam
deberet venire magnus propheta

nus i(d est) deut(eronomii) xviii prophetam
de gente tua et de fratribus
tuis suscitabit tibi dominus deus
tuus. licet hoc ad litteram intelli-
gatur de xpo. Ideo audientes
quod non erat nec helias quesie-
runt propheta es tu ille scilicet de quo
scriptura predicat. Luce iii vii Iohannes
videns intentionem eorum respondit Non
sum ille propheta de quo queritis
intelligentes male scripturas
quia illa de xpo est intellige-
nda. Sed tamen propheta salvatorem
pronuntiavit et presentem demonstrando
Mistice agitur hic de gradibus
quibus graditur ad xpm per peni-
tentiam. Primo per Iohannem intelligitur
dolor de peccatis et hoc sine
caritate. Per heliam pudor peccati.
Per prophetam timor servilis timens
penam eternam. Per xpm autem designatur
contritio caritate et gratia. Iohannes
igitur non est xpc quia dolor de pec-
catis interdum sit naturalis sicut anima
spoliata et vulnerata quibus
sit domus dei non dum tamen est
caritas vel gratia. Non est autem he-
lias quia pudor de peccatis penetrat
est tamen initium quod ordinat ad
veram penitentiam. Non est etiam propheta
quia timor servilis licet sit quedam
dispositio ad penitentiam non tamen attingit
perfectionem. Dolor de peccatis licet
non dum fortiter procedat unde iste
dolor expellit et pudorem
et timorem manet tamen cum caritate.
Dixerunt ergo ei quis es ut responsum
demus hiis qui miserunt nos

Quid dicis de te ipso. Ait ego
vox clamantis in deserto dirigite
viam domini sicut dixit ysaias propheta.
Agitur hic de testimonio iohannis
quantum ad affirmationem. Unde iudei non
habentes nisi negativam responsionem a
Iohanne ne redirent inanes. Dixerunt
ei. volentes de eius persona certificari
Quis es. quantum ad personam
ut possent certificari. Demus responsum
certum hiis qui miserunt nos ad te
querendo et perquirendo de tua persona
et tuo officio. Quid dicis de te
ipso. Verbis quibus sibi applicando
Ait ego sum ille de quo per
ysaiam est prophetatum. Unde Ego sum
vox. verbi divini dei seu evangelii
per modum verbi a mente paterna
generati quia sicut in interiore mentis
concepto quod verbum dei per vocem
declaratur. Sic verbum divinum incar-
natum hominibus manifestum. Unde Ego
vox clamantis. i(d est) clamans i(n) deserto
iudee quia deserta est a virtutibus et
vera fide dicendo Dirigite viam
domini. preparate vos ad adventum xpi i(d est)
...mundi sicut dixit ysaias propheta
de me prophetizando ysaie xl°
Vox clamantis in deserto parate
viam domini rectas facite in soli-
tudine semitas dei nostri. Mis-
tice agitur hic de effectu doloris
pro peccatis quod efficit in mente. Unde
Iohannes dolor de peccatis est vox
tamen quod primum declarans xpm i(d est)
in gratiam sine caritate de peccati
affuturo qui clamat hominem
et peccatis obiurgando. Clamat
autem in deserto mentis non dico

caritate et fructibus et iuste secundum
ubi digne viam domini receptu-
rus a peccatis cessaret et peccatis
obviet gracie dei. Et qui mis-
si fuerant erant ex phariseis
et interrogaverunt eum et dixe-
runt ei: Quid ergo baptizas
si tu non es Christus neque Helias
neque propheta. Respondit eis Jo-
hannes dicens: Ego baptizo in
aqua; medius autem vestrum ste-
tit quem vos nescitis. Ipse est
qui post me venturus est, qui
ante me factus est, cuius ego non
sum dignus ut solvam eius corri-
giam calciamenti. Declaratur
hic testimonium Johannis ad interrogaciones
eius de officio suo. Et missi
fuerant ad inquirendum premissa
de Johanne erant ex phariseis
qui inter alios Iudeos fuerunt
magis religiosi putati et di-
cebantur a phareos quod est di-
visio, quia habitu et gestu et
victu erant ab aliis distincti
in signum maioris religionis
eorum et pro ritu legis zelantes
et Johannem novum ritum bapti-
zandi introducere audientes
qui pro zelo legis interrogaverunt
eum et dixerunt ei quasi moleste
ferentes eius baptizacionem: Quid
ergo baptizas si tu non es Christus
qui possit auctoritate sua baptizare
neque Helias neque propheta qui possit
auctoritate dei aliquid instituere
vel ex speciali revelacionem
vel novam legem latiorem eis impi

rata vel commissa. Et intelligens
Johannes intelligendo eorum
indignacionem et zelum distinctu
quo ritu legis mosayce dixit eis
Ego tamen inter missus a
deo tamen pro mea inspiracione
quam et pro ecclesia iussionem bap-
tiso lavando corporaliter in aqua
ad designandum illum qui suo
baptismate lavat animas. Sed
ipse Christus filius dei qui me
misit sic baptizare. Medius
vestrum stetit quem inter homines
ac si esset purus homo vivendo
et tamen vos nescitis quia eius divi-
nitatem non apprehenditis. Et
ad hoc ante Pilatum negabitis
ipsum eum verum deum esse et verum
hominem qui convenit secundum quod homo
sit natus et inter vos qui homo
quidem tamen post me venturus
sum ad predicandum quia eius
predicacionem mea predicatione
preveni et licet post me sit pre-
dicaturus tamen ipse est qui ante me
factus est quia in prelatus est et est
me dignior tamen sit deus
et homo, ego autem purus homo vel
ante me factus est secundum humanam
naturam quia libri plus confiderando
tempus et [illegible] ipse tamen fuit
[illegible] quia et omnibus suis
[illegible] fuerit vir perfectus
ab instanti sue concepcionis. Cuius
non sum dignus pro sua excelle-
nciam et eius meam describitur
tamen in natura quam in moribus ut

solu(er)e corrigiam calciamenti
ei(us). Hoc q(uod) x(ristu)s portaverat
calciamenta; etiam ap(osto)l(i)s ab
eis portandis p(ro)hibuerat. Hug(o)
v(er)o. Vel q(uia) p(er) meam p(ra)vitate(m)
et sua(m) magnitudi(n)e(m) q(uod) n(on) esse(m)
dign(us) ei(us) calciamenta (sic) h(ab)ere(m)
p(ro)ut vel dicit v(er)o p(ro)p(ter) q(uod)
offi(cium) alie(n)u(m) no(n) usurpo ut
credit(ur). Vel q(uia) offi(cium) meu(m)
est officiu(m) p(re)curs(o)r(is) et ap(osto)lo(rum).
Mistice dolor de peccatis
sine gr(ati)a q(uod) (est) Joh(ann)es sig(nifica)t(ur)
baptisat tu(m) in aqua q(uia) si(ne)
caritate p(ro)ducit lacrimas
de p(e)c(ca)t(is) n(on) t(ame)n veras. Sed
ipsa caritas q(ue) in medio stat
int(er) deu(m) et ho(m)i(n)es et q(uasi) medi(a)t(ri)x
co(n)cidit tu(m) (con)t(r)itu(m) in p(ro)u(er)bi(i)
vita n(on) c(ogno)sc(er)e sc(ien)t ista bap-
tisat i(n) sp(irit)u s(an)c(t)o que et int(er)-
u(en)it et subseq(ui)t(ur) t(unc) dolor
de p(e)c(ca)t(is) n(on) p(otes)t solu(er)e cor-
rigia(m) calciamenti q(uia) talis
dolor n(on) ex (con)digno s(ed)
mag(is) ex dei mi(sericordi)a p(ro)ued(it)
gr(ati)a. Hec in bethania
fca sunt t(rans) Jordane(m) ubi
erat Joh(ann)es baptisans. Hec
(con)clusio po(nitu)r ad maio(rem) ex-
pressio(n)e(m) p(re)dicto(rum) vel d(icitu)r
ad dictu(m) loci Ad h(oc) a(utem) (quod) d(icitu)r
aliq(ui) vive(n)bat q(ui) int(er)fuer(un)t
testi(m)o(n)i(o) Joh(ann)is et io ex (con)di-
cio(n)e loci volunt eos cum
(pro)duce(re) ad memoria(m) fca d(icitu)r.
Hec in bethania fca sunt n(on)
illa q(ue) (est) p(ro)pe Jer(usa)l(e)m ubi La-

zar(us) fuit suscitat(us) s(ed) in illa
q(ue) (est) t(rans) Jordane(m) scita sup(er)
ripa(m) Jordanis ex altera p(ar)te
i(n) p(ar)te duar(um) t(ri)bu(um) et dimi-
die q(uia) in hac bethania erat
Joh(ann)es baptisans i(n) no(m)i(n)e verbu(m) Assue-
faciens p(ro)p(ter) suu(m) baptis(mu)m ho(m)i(n)es
ad baptismu(m) x(rist)i.

D(omi)nica q(ua)rta advent(us) Luc(e) 3o

Anno q(ui)ntodecimo imperii
Tiberii cesaris p(ro)curante
Pontio Pilato Judeam
tetrarcha aut(em) Galilee
Herode Philippo aut(em) fratre
ei(us) tetrarcha Iturie et Traco-
nitidis regionis et Lisania Aby-
line tetrarcha sub p(ri)ncipib(us)
sacerdotu(m) Anna et Caypha fac-
tu(m) (est) v(er)bu(m) d(omi)ni sup(er) Joh(ann)em Zacha-
rie filiu(m) in deserto. Agit(ur) h(i)c
de t(em)p(or)e p(re)dicac(i)o(n)is p(re)curs(o)ris et
p(re)d(ica)c(i)o(n)is etia(m) ip(s)i(us) salvator(is). Na(m)
salvator nat(us) (est) q(ua)dragesimo
sc(un)do a(nn)o cesar(is) Augusti qui
t(ame)n p(os)t x(rist)i nativitate(m) duob(us) et vi(gin)ti
a(nn)is regnavit cui successit
Tiberius cesar hui(us) a(nn)o p(ri)-
m(o) x(ristu)s q(ua)n(do) Joh(ann)es erat triginta
a(nn)o(rum) et si e(st) plus vel min(us) de
hoc sc(ri)ptura n(on) narrat t(ame)n s(cilicet)
modicu(m) vel. Anno q(ui)ntode-
cimo imperii sup(er) mort(em) h(uius) a(nn)o
Tiberii cesar(is) qui successit
cesari Augusto sub q(u)o x(ristu)s (est)
nat(us) p(ro)curante ex p(ar)te Roma-
no(rum) ta(m)q(uam) p(re)side Pontio Pilato
qui erat de Calabria dict(us)
Pilat(us) ex no(m)i(n)e Pontius a(utem)
ex eventu q(uia) eu(n)t in Pontu(m)

Eiudeli uuj

insula missus erat a romanis et
ibi vixit gessit enim dominus est
romanus et romani propter eius vilitatem quia (marginal addition)
attendebat fecerunt eum presidem
iudee. enim ipse procuratore. hoc
modo Iudea non tota sed illa (archelai)
parte tamen presidebat. herodes enim
ascolonita regnauit super totam
iudeam triginta annis. Sub isto
natus est christus et iste est qui occidit
pueros volens tamen eius christum in
terficere. hic habebat septem
filios quorum tres tamen adhuc
viuens occidit Antipatrum
Allexandrum Aristobolum. Alii
quatuor fuerunt Archelaus herodes
qui dictus est Antipas et philippus
cuius vxorem herodes antipas
tulit et lisanias secundum bedam.
Mortuo autem herode ascolonita
filii eius contenderunt de regno.
unde cesar diuidens regnum in
quatuor partes quarum duas
archelao. dedit ex eis scilicet
iudeam et ydumeam. Terciam
herodi antipe scilicet galileam.
Quartam philippo scilicet Ituream
et Traconitidam regionem.
Archelaus autem de sua cru
delitate apud cesarem accu
satus de regno suo est eiectus
et in exilium missus vbi et
mortuus est et regnum eius fuit
postea administratum per pro
curatores romanos suppositos quorum
(primus) vnus fuit poncius pilatus
ille enim procurator ipso in
deam loco archelai Tetrar

cha autem galilee existente herode
antipa qui tulit vxorem fratris
sui qui iohannem occidit qui fuit
tetrarcha id est princeps quarte partis
regni Et dicitur tetrarcha a
tetra quod est quatuor et archos quod
est princeps. vnde isto herode ex
istente tetrarcha galilee et
existente philippo fratre eius cuius
ipse tulerat vxorem Tetrar
cha fuit Iturie et Tra
conitidis regionis et existente
lisania filio herodis ascolo
nite Tetrarcha abylene
regionis sub principibus sacer
dotum non solum sed successiue sacer
dotum administrantium Anna
qui fuit socer Cayphe et ipso
cayphas quia Iosephus dicit
quod qui tamen non immediate suc
cessit Anne sed tres fuerunt
intermedii et quilibet eorum paruo
tempore administrauit quia tunc romani
sacerdotium ad certum tempus et
pactum vendebant qui duo
specialiter nominati sunt eo quod
specialiter ad passionem domini perti
nebat. nam Cayphas fuit
pontifex tamen christi crucifigendi
Annas autem erat pontifex cum
Iohannes incepit predicare eo quod
predicatione christi Iohannes
magis fuerat iudeis commedia
aut per eius exercitium occiderunt
christum isto quo tempore qui ablatus
est regnum Iudeis et fuit tempus
quo christi debebat venire

qui etiam venerat propter quod erat filius viri sacerdotis

In et illud Gen. 49. Non
auferetur sceptrum de Iuda et dux
de femore eius donec veniat
qui mittendus est, qui etiam secundum
Danielem cessavit unctio eo
quod et venit sanctus sanctorum qui et
sacerdotium eorum fuit quasi
destructum et iam dependebat
ex voluntate Romanorum quos de-
beret eum sumere sacerdotem. Ter-
tium est a deo mediate ministe-
rio angelorum. Quia domi-
num de predicatione et baptismo
super Iohannem id est ad Iohannem
dicit tunc super Iohannem quod desursum
ei revelatum fuerat non solum
per occultam inspirationem sed et per ex-
teriorem apparitionem et expressam
dei iussionem. Unde Iohannis primo
dicitur: Qui me misit baptizare in
aqua, ille mihi dixit: Super quem
videris spiritum descendentem ex quo
dicitur factum et negotium
multum erat arduum. Ideo debebat
Iohannes de eo instrui per expressam
exteriorem iussionem. Factum est
ergo verbum domini super Iohannem
Zacharie sacerdotis et Elizabeth
sterilis filium existentem in deserto
ubi mansit usque ad hoc tempus.
Talibus enim verbum domini perfectius
inducatur iuxta illud Osee 2. Addu-
cam eam in solitudinem et lo-
quar ad cor eius. Et venit
in omnem regionem Iordanis predi-
cans baptismum penitentie in re-

missionem peccatorum sicut scriptum est
in libro sermonum Isaie prophete:
Vox clamantis in deserto: Parate
viam domini, rectas facite semitas
eius. Omnis vallis implebitur et
omnis mons et collis humiliabitur
et erunt prava in directa et aspera
in vias planas et videbit
omnis caro salutare dei. Agi-
tur de prompta obedientia
Iohannis ad opera divine
imperium vero statim obediens
divine iussioni venit alacriter
in omnem regionem Iordanis quia
ibi erant aque sufficientes
ad baptizandum iuxta illud Iohannis 3.
Erat autem Iohannes baptizans
in Ennon iuxta Salim quia aque
multe erant illic. Erat autem
ibi predicans tamen verbo qua sermo
baptismum suum qui est baptismus
penitentie in remissionem peccatorum quia
suus baptismus disponebat ← quod dicitur baptismus penitentie in remissionem peccatorum
ad baptismum Christi. Circa quod dicitur
baptismus dicitur hic displicentia
veteris vite quod hic annexa est
penitentie et dicitur baptismus in re-
missionem peccatorum ut predicabat
baptismum non suum sed Christi qui est
baptismus penitentie in remissionem
peccatorum ut et predicabat bap-
tismum suum qui fuit in remis-
sionem peccatorum quia non solum bap-
tizabat baptismo suo dicens ← In nomine venturi scilicet et baptismo Christi
In nomine patris et filii et spiritus
sancti in quo dabatur remissio
peccatorum. Hoc autem fecit ad hoc
a deo predestinatus et missus

Cir^s de co septuz in li° ysaye ꝓphe qui
dicit^r liber symonis q ad
modu symonis nunc misceret
nec viveret non septu ꝯ de ihc
q ꝯ vox annuncians dnm itin-
tu et ipsum docebat manifestas
vnde est vox clamantis i clamans
in deserto ppls sicut indagro a
virtutibus alienis et sine verbi
divini nos secundo dicens parate
facie^d quod in vobis ꝯ viam
dnm mandat sic ei^s adimplendo
que sunt via q ducit ad vitam
eternam Et facite vos filios
ad divina influentias habitandos
Eremitas gaudiorum dni Rectas
per fervore caritatis vos unite
semitas ecclesie quia i filii dei ter-
natione omnis vallis i omnes gentiles
humiles i plebis gradu i spiriti et
gloria in futuro et omnis mons
seu collis iudeorum magistri superbi
Et omnis collis contra ad mores
humiliabitur per subtractionem gratie
et per legis translationem
sacerdotii et regni et in futuro
per eternam dampnationem et
quia in adventu cristi in
mundum ~~erunt prava p~~
Erunt prava per primum in directa
per gratiam et aspera gentia et inmi-
dicam in vias planas per mansue-
tudinem et caritatem quod tunc vide-
bit omnis caro i omnis homo qui tunc
aliquis quod tunc videre carne salutare
dei i xpm filium dei pro sua
salute incarnatum videbit oculis
mentis et a qui et oculis corporis
Et dicit omnis caro non quod omnis

hic eum videbit Et quasi ad litteram
omnis vere iusto id luce ii vidit
oculi mei salutare tuum quod
parasti ante faciem omnium populorum.
¶ Disitur ipsa gratia per Johannem
designata ꝯ vox exortans mentem
ad diligendum deum Est autem
vox clamantis dei desiderans
salutem mentis i deserto mentem in-
ut fructum afferat quod prius p
primum deserta erat et infecunda
Clamat autem parate per dilectionem
viam dnm operando bona et virtuosa
exteriora opera ex dilectione et
caritate quia via dei ad homines
et hominis ad deum Facite etiam
per sinceram intentionem semitas
eius quia sunt occulti eius aditus
per cogitationes et meditationes
in mente rectas ipsas cogitationes
et meditationes in ipsum solum di-
rigendo quod sit facie^d quod
i nobis omnis vallis i mens
humilis secundum tres suas poten-
tias sunt que ꝯ ymago dei i
plebi mediante vultus ipsi to-
tius quia per mediate sapientia ipse
sit memoria ꝯ filius mediante
fide ipse intelligentia Sed
spiritus sanctus mediate caritate in
plebit voluntatem ipsius divinis
ꝯ primis per que menti sit dilecta-
tibus Tunc etiam omnis mons libe-
ri arbitrii superbia tumens elevans
etiam collis i ipse appetitus sen-
sitivus tumens concupiscentia humi-
liabitur Ita ut liberum arbitrium

subsit deo per humilitatem et appe-
titus sensitivus sit subiectus libe-
ro arbitrio in ordine ad deum
quod et tunc penitus perficitur cum
spiritus amore in se ordinata
erunt indirecta per amorem in deum
rectificata et aspera per concordiam
virium anime erunt in vias planas
per equalitatem omnes vires anime inter
se et ad deum concordantes. Et tunc
videbit omnis caro id est ipse homo
secundum vires inferiores et superio-
res salutare dei id est ipsum deum
intra se habebit ad salutem
utriusque hominis

Dominica infra nativitatem Luce 2°

Erat ioseph pater eius et maria
mater Ihesu mirantes
super his que dicebantur
de illo. Hic agitur de parentibus
christi admiratione unde ioseph pater
eius putativus vel eius nutritius
et mater virgo maria que eum
de spiritu sancto concepit et que eius
generationi active fuerat cooperata+
Erant mirantes per multa mira-
cula que tunc contigerant in eius
nativitate. Et etiam mirabantur
super his que dicebantur de illo
a pastoribus et a symeone et
ab anna prophetissa. Mystice pu-
er Ihesus est bonum propositum vo-
luntatis in puritate cordis a spiritu
sancto conceptum quod tunc gignitur
cum propositum opere perficitur. Maria
est discretio illuminans et
dirigens inter tenebras et flu-
xibilitatem vitii et mollia mar-

+ cum omnem materiam illius corporis ministraverit
id est cooperante spiritu sancto active ad eius formationem
cooperata fuerit.

stella maris precipua. Ioseph autem
humilis est conscientia. Ratio quam
discretio sequitur et generat.
Et conscientia humilis nutrit et
custodit quia illa virtus ad
perfectionem ducitur vel custoditur nisi
per humilitatem. Hii duo mirantur
de hiis que dicuntur de puero
Ihesu quia cum tunc primum corres-
pondeat proposito voluntatis
in opere perfecto et perseverat
custodito nec oculus vidit nec
auris audivit nec in cor hominis
ascendit. || Et benedixit illis
Symeon et dixit ad mariam
matrem eius ecce positus est hic
in ruinam et in resurrectionem multorum
in israel et in signum cui contradicetur.
Et tuam ipsius animam pertransibit gla-
dius ut revelentur ex multis
cordibus cogitationes. Agitur
hic de prophetia sancti Symeonis
de christo et matre eius in quo
erat spiritus sanctus ut supra eodem
capitulo dicitur. Benedixit illis
scilicet marie et ioseph ut bene-
dictione confortati sine scandalo
audirent ea que erant de christi
populo [illegible] et ad passionem
christi vera premissa benedictione
dixit ad mariam matrem eius
quia illa magis ad eam pertine-
bat quam ad ioseph cum esset
mater eius naturalis ioseph autem
pater eius putativus. Ecce diligenter
advertens mala futura hic deus
et homo vitiorum obiurgator et
[illegible] manifestator et quam

genus reparator positus est ab hoc
pro eius medicina a se ipso pro ius-
ticia a deo patre qui ei dedit
se ut iudicium et a virgine matre
que dedit ei humanitatem amictu
positus est quia in ruinam non cre-
i. 2 h. p. oratione dentium et in resurrectionem multo-
rum in israel credentium et hoc per
causam vel in ruinam veteris
hominis et in resurrectionem novi ho-
minis vel in ruinam viciorum et
in resurrectionem virtutum positus
etiam est in signum de quo dicitur
ewangelium cui contradicetur ab
infidelibus vel in signum id est in
miraculum cui contradicetur a iu-
deis quia eius miracula dixerunt
ascribere ea principi demoniorum
vel in signum id est in vexillum fidei
cui contradicetur a filiis vanis
contrarium autem hunc signum contra-
dicere et tuam ipsius animam
que tam tenere diligit unicum
tuum filium pertransibit ut nichil
sit in tuis intimis quod non per-
transeat gladius contumelie
et passionis tui nati vel etiam
pertransibit gladius doloris quia tunc
magis penetrat cum videret
dilectum opprobria et penas sus-
tinere hanc autem passionem
ideo sustinebit ut revelentur
ex multis cordibus cogitationes
id est ut appareat quia inter iudeos
fuerit in gratia vel non Tunc
enim patebit qui deum dili-
git vel qui non vel etiam ut re-
velentur cogitationes cordis

patris quia de Christi incarnatione
prophetaverat et de eius passione
vel ut revelentur cogitationes
fidelium per sanctam confessionem vel
ut revelentur in finali iudicio
¶ Moraliter Symeon et anna
visitantes Christum et obedientes in
templo quia hec visitatio
facit mentem deo obedien-
tem hec marie et ioseph ben-
dixit quia rerum distinctionem et
constrictionem humilem arduitate
spei confirmat et ipse marie
de ihesu prophetisat quod medi-
tatio tota boni propositum con-
gerere insinuat unde predicat
ihesum positum in ruinam et in
resurrectionem multorum in isr-
ahel cum autem virilem
designat quia tunc occasionaliter
pro ihesu ruit qui ex bonis
operibus in elevacionem mentis
vel sed resurgit per humilitatem
Signum autem est rectitudo inten-
cionis ille contradicit quia in operibus
suis non laudem dei sed propriam
utilitatem et gloriam querit Gla-
dius autem est acumen desiderii
qui gladius est bonis bis acutus
quia penetrans cordis intima
facit vitare malum et operari
bonum hic autem gladius intus
intima penetrat ut revelentur
ex multis cordibus cogitati-
ones id est multe prudencie Nam
acumen desiderii sic facit
mentem circumspectam ut multe
vitet prudentibus ... vitare
malorum et per acceptione et

congruere honorem. Et erat
Anna prophetissa filia phanu-
el de tribu aser. et hec
processerat in diebus multis
et vixerat cum viro suo annis
septem a virginitate sua et hec
vidua usque ad annos octua-
ginta quatuor que non recedebat
de templo ieiuniis et obse-
crationibus serviens die ac nocte
et hec ipsa hora superveniens
confitebatur domino et loquebatur
de illo omnibus qui expecta-
bant redempcionem israel. Agit hic
de testimonio vidue ut perfectum
testimonium habeat a viro et
muliere et a virgine et coniugata
et a vidua et ideo ad tes-
timonium de christo ferendum
erat femina famosa sanctitate
nomine anna que habens graciam
et hec erat prophetissa cog-
noscens veritatem et habens
vite sanctitatem filia phanu-
elis ut ex nobilitate generis
arguatur nobilitas morum
Quia in successoribus enim nobilium in-
dicta est per legem nature quedam
imitacionis probitas et ista e-
rat de tribu aser que fuit
octavus in generacione filiorum Ja-
cob designans octavum diem
spiritualis resurreccionis Et hec
processerat in diebus multis ut
senectus arguat sapienciam
et testimonium veritatis et vix-
erat cum viro suo castitate

perfecte servans coniugale et hec
annis septem a virginitate sua
amissa et hec vidua erat
et mansit mente et corpore nomine
et opere post mortem mariti usque
ad annos octuaginta quatuor ut
ex longitudine temporis probaretur
eius longanimitas paciencia
et perseverancia que quamvis esset
senex et per consequens debilis et
infirma tamen propter carnis
mortificacionem fortificata non
recedebat de templo quia tem-
poribus congruis fuit ibi et si non
tamen fuit et continue erat in templo
secundum tempus statutum et oracionis quo
serviens ibi tam ibi quam alibi modo
modo gracia domino in ieiuniis cor-
pus macerando et castigando
ne spiritui rebellaret. Servivit
et observacionibus mentem deo
per devociorem continue exhibens — per aliquod sacrum dum orans
sponte quia modus orandi distinct-
obsecratio quia ad sanctum rogacio
non necesse illud facere aliquid in-
termisit et serviit die ac
nocte quia temporibus congruis ieiunando
et orando et quia in gracia et bo-
na voluntate perseverando
et bona opera sua admixtione
malorum non falsificavit (falsificando). Et
ideo hec sic sancta fuit digna
ipsa hora quando christus in templum
fuit portatus et a symeone in
ulnas susceptus superveniens que
desuper a spiritu sancto inducta et
missa veniens confitebatur domino
Eius manum extollens lauda-

dicens Confitemini domino quoniam
bonus quoniam in seculum misericordia eius
Et loquebatur de illo quod ipse esset
messias in lege promissus qui esset
redempturus israel et ideo loquebatur
omnibus qui tunc aderant qui
pro tunc exspectabant a deo
redemptionem israhel a spirituali servi-
tute diaboli et etiam a servitute
diaboli et peccati Hystorice Anna
gratia est ita et anna gratia inter-
pretatur Hec est prophetissa videns
quomodo caute ambulet providendo
cauta sibi utilia pro se Hec est
filia phanuelis que interpretatur
facies dei quia et ipsa gratia
lumine et vultus dei qui signatum
super nos est ipsi deo nos confi-
gurantes que est de tribu aser
qui interpretatur beatus quia beatitudo
non est aliud nisi gratia consummata
Hec processit in diebus multis
quia semper inclinat suo pondere
ad processum in virtutibus mediis
a gratia gratificante Vir est christus
qui eam proprio sanguine desponsavit
factus ei sponsus sanguinum
Hec autem mens quando diu est virgo
sterilis est quia sine christo bona non
potest opera bona facere Sed postquam
mens est christo copulata efficitur
fecunda virtutibus manens cum
ea septem annis vel per septem
virtutes tres scilicet theologica-
les et quatuor morales vel per
septem dona spiritus sancti superna-
turaliter fecundata Vel

per septem annos designatur re-
quies mentis In deo hec ma-
net annis octuaginta quattuor
vidua quia mente plus in celestibus
manens in hac vita corporis con-
requie in christo fruitur quia nu-
chil tempore tribulationis postmodum at-
tinget Et ideo requies est
debet esse medita Hec autem
mens diu vacat ieiuniis cor-
ne macerando et observationibus
mente per devotionem ad deum
elevata ut in die perpetue
nocte ac die servit Hec non recedit
de templo quod est christus quia semper
eius passiones debet meditari
Hec de domino confitetur se ipsam
accusando et deum laudando
et loquitur de eo omnibus viribus
ac sue anime eius per firm-
firma totale hominis per
corporum redemptionem Et ut per-
fecerunt omnia secundum legem domini
reversi sunt in galileam in ci-
vitatem nazareth Puer au-
tem crescebat et confortabatur plenus sapientia et gratia
dei erat in illo Agitur hic de
christi humilitate et eius profectu
secundum humanam naturam et ideo ut
pateret Sequitur tamen parentes
in templum offerentes oblationes
pro eo solventes perfecerunt omnia
secundum legem domini quia semper ha-
bebat illum qui non venerat
solvere legem sed adimplere cum
reversi sunt non statim sed post ad
monitionem angeli et audito
quod Archelaus regnaret in Iu-
dea timuerunt illo ire ut

Sed fugerunt in egyptum et ibi manserunt
septem annis et defuncto herode
reversi sunt ad monitionem angeli.

9t a t[r]i 2° Et sic rediit sed in
galilea ubi regnabat herodes
antipa quem non timuerat tantum
quantum archelaum fratrem eius quia
herodes antipa occupatus fuit
herode ascolonita patre suo
eo quod designaverat archelaum
post se super eos iudea regnaturum
unde ioseph plus timuit ar-
chelaum tanquam sanguine patri similem
herodes antipa quam fratrem eius · secessit
et ita venit in galilea in civitatem nazareth
ibi enim habitaverat ioseph
et maria et ibi ihesus fuit
conceptus unde recte flores quam ascen-
dit de virga iesse de radi-
ce egressa in nazareth flo-
rida est conceptus et ibidem quidem
satis Puer autem ihesus purus
deitate totus deliciose et gratiose
nascebatur in corpore Et confor-
tabatur in mente vel per continua
visitationem angelica quia cum in
agonia positus esset apparuit
ei angelus de celo confortans eum
luc xxii vel per confortationem
virium dicitur in operando propter
confortationem organorum nam
organis solidatur per tempus
corporis vires et potentie or-
ganice confortabantur in melius
post in actiones debitas Et
aut plenus sapientia quia secundum divi-
nitatem erat ipsa sapientia secundum
humanitatem autem erat plenus
sapientia quia anima illa erat u-
nita verbo eterno personaliter
in quo videbat omnia que in ipso
repentaba Et gratia dei ta-
vmoie quod capit erat in illo

in tanta plenitudine quam tantam
deus nulli possit conferre nisi esset
deus et homo Ita ut de plenitudi-
ne eius omnes accepimus gratiam pro gratia
Dispice hec (?) dum tantas gratias
sum quod omnia opera mea sint perfici-
enda ad laudem dei quibus perfecte
debes ire in galilea quod interpretatur
transmigratio Non solum mea
et nos ipsos abnegando ut
veniamus in civitatem nostre mentis
cuius ut viridi actionum et
interiorum concordia pacificata
ibi non torpentes sed vmanta
te mentis florentes ut sit
illa civitas nazareth flo-
rida ad proficiendum ut Puer
ihesus mente nostra purificata
in nobis crescat per bonum affectum
confortetur per bona operationes
et sit in nobis plenus sapientia
pro vite nostre directione sed
gratia dei sit in illo per operum
nostrorum acceptionem

Dominica prima octavam epyphanie luce 2°

Cum factus esset
ihesus annorum duo-
decim ascendentibus
illis in ierusalem secundum
consuetudinem diei festi Con-
summatisque diebus cum redirent
remansit puer ihesus in ierusa-
lem et non cognoverunt
parentes eius · Postquam ioseph
et maria redierunt cum ihesu
de egypto post mortem hero-
dis ascolonite venerunt
in nazareth et ibi manserunt
quousque anno et ascenderunt

Dnica p9 epipha luc 2

singulis annis in Ierusalem in die sollempne pasche quia tunc esset iusti legem observabant. Ihesus autem domi manebat. Sed cum factus esset annorum duodecim tunc iam non posset ascendentibus illis Ioseph et Maria et Ihesu cum eis de galilea et nazaret que sita est in planis et parte terre demissiori in Ierusalem que sita est in montibus et in parte altiori et hoc secundum consuetudinem diei festi pasche ad quod festum ascendebat in Ierusalem ut comederet agnum paschale quod Christo significabat verum agnum postmodum ibidem immolandum. Consummatisque in Ierusalem diebus octo quibus durabat illa sollempnitas cum redirent eundo versus galileam remansit non solum propter parentum negligentiam sed per divinam providentiam puer Ihesus quia iam transierat vel infantiam et venerat ad puericiam. Unde et puer dicitur puri a puritate quia pueri non sunt nocentes nec dolus in ore eius. Venit cum esset annorum duodecim qui est numerus constans ex duobus aliquibus

1.2.3.4.5.6.

scilicet ter quatuor quod sic scripte fuerunt duodecim et apostoli quorum per hoc designatur concordantia sive perfectio et isto numero apostolorum electi. Cum ergo fuit esset duodecim annorum ex divina providentia remansit in Ierusalem significans se ibi in medio terre operaturum salutem magnam et non cognoverunt parentes eius

Maria et Ioseph eum ibidem remansisse quia tunc viri incedebant seorsum et mulieres seorsum pueri autem ibant cum quo parente vellent. Maria credebat eum esse inter viros cum Ioseph. Sed Ioseph credebat eum esse inter feminas cum Maria. Sed Ihesus puer Ihesus est gratia puritatis et munditie in mente. Ioseph discretus. Maria autem affectio bone voluntatis. Ihesus autem est duodecim annorum quando gratia infunditur menti tam ad vitam activam quam ad contemplativam. Tria enim pertinent ad vitam contemplativam scilicet fides spes et caritas. Quatuor autem ad vitam activam scilicet prudentia iustitia fortitudo et temperantia. Sic igitur tria ducta in quatuor duodecies quatuor faciunt duodecim in quibus designatur concordantia vite active et contemplative. Non est autem ascendendum sine puero quia sine gratia non fit ascensio virtualis. Est autem ascendendum cum puero quia cum gratia fit ascensio. Ascendendum est in Ierusalem que est visio pacis ut mens sit pacata per desiderium intendens celestem civitatem. Sed cum de Ierusalem descendit Ihesus amittitur quia qui a sanctitate vite ab ordine devotionis a dei dilectione et inquietudine recedit gratiam amittit. Sed hoc fit consummatis diebus

sensibus quia tunc gratiam amittit
quod post sabatum mentibus hominum
redit ad stare occupationem
sic hec parentes non tantum sicut
quia non putant aliquid hominem precipue
gratiam amisit quia nescit
homo an odio vel amore dignus
sit. Existimantes autem eum in
comitatu esse venerunt iter di-
ei et requirebant eum inter
cognatos et notos et non inve-
nientes eum regressi sunt in iherusalem
requirentes eum. Et factum est post
triduum invenerunt eum in templo
sedentem in medio doctorum
audientem illos et interrogantem.
Stupebant autem omnes qui eum
audiebant super prudentia et
responsis eius. Et videntes admi-
rati sunt Joseph et maria. Ex-
istimantes ex causa predicta
eum in comitatu esse quia multi
simul descenderunt cum eis de
sua civitate venerunt iter diei
i. una dieta et de vespere cum
quiescebant et ihesum absentem vide-
bant requirebant in itinere et inquire-
bant timentes ne forte ar-
chelaus eum occidisset vel eum
ut ne in templum veniret
perdidissent quaerebant eum inter
cognatos et notos et vicinos
secunda die tunc regressi sunt tertia
die in iherusalem ubi ultimo eum
videbant requirentes eum cum
summa diligentia dolentes
de amissione tanti thesauri

maria et joseph qui de ipso specialiter solli-
citabant et notos i. vicinos et non
invenientes eum inter cognatos et non

Et factum est post triduum sic fuerat
iherusalem in medio diebus primo eum querentes
tamquam ignotum invenerunt eum non in
plateis nec in publicis specta-
culis sed in templo quod fuit domus
sui patris et cuius ipse curam
gessit specialem ut patet in electio-
ne emptorum et vendentium de
templo. Invenerunt autem eum in tem-
plo non dissolutionem movente
non alios impedientem non
garrientem sed sedentem secun-
dum mansuetudinem non cum stultis
sed in medio doctorum tamquam
attentum et discretum audientem
eos primo et secundo illos interrogantem
in quo prebuit eis prudentia et solli-
citudine dans nobis exemplum quod
debemus primo audire et tunc de
dubiis investigare. Stupebant
autem omnes qui eum audiebant tam
doctores quam alii circumstantes et
super prudentia interrogandi
et responsis eius in parvulo de quo
non erat unus doctorum qui ullo
modo multiplicat et quidentissime
videbat. Et videntes parentes eius et
etiam alii videntes eum in medio
doctorum sedentem et conferentem
cum eis de lege admirati sunt
[illegible] quod tam apte per
spiritualis omnes collationem
ferre convenisse. Constare alli-
quem hominem sic esse in gratia qui tamen
eam amisit quia ex consuetudine
operatur eadem que operari in gratia
solebat maxime cum tamen non

i. iherusalem
differunt
[illegible]

nec opz multu qrere gre
Amittit aut graz p triduu
pcti voluntatem consuetudis et
opacionis tu p itur dici recesse
rit a Iherlm videt se graz
amisisse qr qn sentit senil-
tu mete pcta z tepta
advenire nec eis ita sicut
prius cu erat i gra posse re-
sistere statim pcendit amissionem
gre vn dz eu reqre cu dili
gencia z dolore si no invenit
int cognatos z notos qr no
invenit i strepitu mundiali
nec in delectacoe carnali sed in
quietudine mentis z ideo recedens
e in Iherlm consideranz parce
qui tpore amissa z rdeat ad
eu anhelans z ps triduu
contricois confessionis z satisfaccionis
inveniet gra i templo qi ac
sedentem in mete humiliando se
in medio doctorum ipazilli
minando audiente aut eos ip-
sa p obedientiam vera deo se
ruendo z interrogante illos
sollicita ea z ta cauta de
tectos facies z admiratione
digne bonum in ipa efficiendo
Dic ergo credere e gra (caussa) qd
no qrut si fugiunt ut obstina
ti quida qrut si no inveniunt
ut delitiosi quida aut qrut
z inveniunt si no bn custodiunt
ut recidivantes Sz alii sunt q

qrut z inveniunt z diligenter
custodiunt ut fuerunt amatores
Et dixit mater eius ad illum
fili qd fecisti nobis sic Ecce
pr tuus z ego dolentes q
rebamus te Et ait ad illos.
quid e qr me qrebatis nes
ciebatis qr i his q patris
mei sunt oportz me ee Et ipi
no intellexerunt vbum qd
locutus e ad illos Et des
cendit cu eis z venit nasaret
z erat subditus illis z mater
eius conservabat oia vba hec
in corde suo Et Ihs pficie
bat sapia etate z gracia
apud deu z hoies Cum
vidissent eu i medio doctorum
dixit mater eius ad illu qr
plus ad ea qz ad Ioseph per
tinebat fili dilecte qui et
michi pr z ss sponsus
amicus z totum cor q desidero
qr de spu sco genui non
tamen prez n deu quid
pp qd cum sciebat eu q
mereret sin causa faciebat
quid ergo fecisti tua volu
tate no mea negligencia
nobis q te sup oia diligi
mus ut remaneres nobis igno
rantibus Ecce mater tua merens
desiderium pr tuus Ioseph
nutritius z pr tuus putatiuus
q pr meus poscit qr michi
pfectus (sepius) dignitate z merito

qualitate ꝛ ergo q debuis
ses horruisse tanq matre
ꝛ nos sin desolata reliquisse
dolentes de tua amissione
timentes qui aliquis tua offe
dimus dulcedine quedam
te qz solum gaudentes te glori
cam tanq omnibus bonis pre
repleti Et ait ad illos no
moleste ferentes matris allo
cutionem quam faciebat amor ipsius
langwere non soli matri re
spondit sed ambobus scilicet ut oste
deret ressignationem ꝛ curam sollicitam
sibi acceptam ꝛ ipsum recepit
ꝛ acceptauit tanq patrem
adoptiuum ꝛ matris sponsum vin
dixit utrisque quid est quod
me querebatis vos q per alios
nosse tamen mee matris sacramentum
absconditum est nosse misterium
regni dei Nesciebatis quia in
hiis que patris mei sunt oportet me
esse ꝛ non intus cogitantes tanquam
non sed debebatis timere ne
forte aliquid mali michi accideret
qui in custodia patris sum consti
tutus ꝛ etiam michi sicut deberet
qz sit tua sponsalitu ad preceptum
patrum sit ad me venire oportet
me esse in hiis que sunt patris promoueri
mei ut custodia eius et ad
finem debitum perducta sicut ut
voluntatem patris mei adimpleam
Et ipsi non intellexerunt verbum
quod locutus est ad illos quia

sci cristi
lucem esse sanctitati eius et
esse eius diuina sacramenta re
uelata non tamen omnia faciebat ut
perfectus fidei in eis locum haberet
ꝛ ut perficeret omnem iusticiam
Audit similia se matri que
nutricio quod obediens esse sicut
patri usque ad mortem crucis
Audit quod tunc eis ut in eius pre
sentia considerare quod de eius
absentia erat turbati Beati
cum qui lugent quoniam ipsi conso
labuntur uc. Et vult nasa
renus flos videre ad florem
Et erat subditus illis in hiis
que ad curam domesticam pertine
bant ipsi ioseph in opere fabri
collaborando ꝛ victu propriis
manibus querendo ut adimpleret
quod ipse preceperat de honoran
dis parentibus ꝛ qz verba
sacramentaria in fixu cordi
bus armarium ... mater eius que
eum plus quam se ipsam dilexit
Conseruabat continue reuol
uendo verba hec omnia ꝛ sua
ꝛ etiam eius eius sua in corde suo
non de eis garrulando vel
gloriam vanam querendo sed in eis
dulcem degustans vim conseruabat
diligenter omnia verba hec conferens
in corde suo ardens non solum
ut in eis dulcem degustaret sed
ut possit postea euangelium
de filio suo disscribentes de
ipso facta ꝛ ubi sit testis ydonea
informare Et proficiebat
ihesus

sapientia quo ad intellectum
non in sapientia spirituali infusa
quia sapientia increata fuit ei beatifice
illapsa. Et ideo in illa non
potuit proficere. profecit tamen sapientia
quo ad aliquem effectum quia usus
sapientie potuit liberius esse ab ex
perientia dependens ab organis
potenciarum. Et ideo proficiendo
in disposicione organorum. Et
profecit in sapientia proficiebat
eciam etate quantum ad corpus
et gratia quantum ad effectum non quantum
ad rem. Quantum ad rem profecit
in gratia cum habuit ab instanti
sue concepcionis gratiam consummatam. Et
quia processu temporis maiorem gratiam
manifestabit. Et eciam alios
in gratia proficere fecit unde proficie
bat apud deum faciendo alios
proficere et apud homines amplio
rem gratiam eis manifestando.

Iustice ioseph disceptio (?) vocis
et maria affectu bene volebat
deum gracia amissa tamen dolore
premebat quia in hiis que sunt prius
impediamus et temporis consolamur
quia non ex merito suo immo
conferre liberalitate gratia
amissa recuperata que recuperata
dono deo et per humilitatem ut
ipsa gratia sua quod nullum opus
meretur. De ihesu filio in nazareth
de vita contemplativa ad activam
In vita enim contemplativa est

patris visio. In vita autem
activa est predicacio quia in eius operibus
est species vite sue in predicacione est
species fructus. Sunt autem ipsi
subditi illi quia in potestate li
beri arbitrii est gratiam habitam
custodire nullus enim inuitus
admittit gratiam. Verba autem
maria in corde conservat quia ipsa
contradicente ad veram cognicionem illuminat
quia tunc ihesus in mente
profecit sapientia quia gratia superiori
a domino profecit homines timore
et per alia dona quanto supra
predicabit ad donum sapientie
profecit etate conferendo pueritia
puericia. Sicut profecit gratia ad
fuit homines graciosus et deo
acceptus

Dominica secunda post octavam epiphanie Io(hannes)

Nupcie facte sunt in
chana galilee et
erat mater ihesu
ibi vocatus est autem
ihesus et discipuli eius ad nupcias.

Agitur hic de primo miraculo
quod fecit christus post baptismum.
Unde Nupcie facte sunt in chana.
Sponsus erat iohannes evangelista
ut refertur. Et in villa dicta
chana sita in terra galilee.
Et erat mater ihesu ibi tamquam
in nupciis neptis sue non
enim est verisimile quod aliter inuitus
ad nupcias nisi multum sibi
attinuisset. Vocatus est autem ihesus
tamquam propinquus et discipuli eius

q ad fuerat sciti non dum
p[er] miraculum s[ed] p[er] eius doctrina
vocati et io[hannes] vidit cum
multis aliis qui fuerunt etiam
vocati ad nuptias ut os
tenderet p[er] hoc nuptias n[on]
esse dampnandas ut aliqui
heretici dixerunt. Ipsi autem
specialiter nominantur quia agi
tur de miraculo facto ad
matris intercessionem et propriam
ihu operationem et ad discipu
lorum confirmacionem. Mistice
nuptie inter deum et animam
fiunt cum a deo anima puri
ficata et per gratiam et virtutes
ipsam adornata et etiam ab
ea sit per amorem ad hoc dis
ponenda esse. Sunt autem in
Chana quod interpretatur zelus
quia zelus scilicet amor tollit
dissimilitudinem inter deum et
animam et hoc in zelo Galilee
i. transmigratio de vitio
ad virtutes de bono in me
lius. Et erat mater Ihesu ibi
i. gratie salvator ubi enim
voluntas quia mater gratie salutis
deo salvatur grati devoto
... ad con
iungit. Vocatus est autem Ihesus
i. gratia salvatoris que vocatur
abstinentia ordine mundis
cogitationibus et sanctis desi
deriis ad nuptias quando

amorose et hoc cum discipu
lis i. muneribus que gratia sui
suis donis non vocant. Et
deficiente vino dicit mater
Ihesu ad eum vinum non habent.
Dicit ei Ihesus quid mihi et
tibi mulier non dum venit hora mea
Dicit mater eius ministris quodcumque
dixerit vobis facite. Agitur
hic occasio miraculi vini defectus
vino ad nuptias propter paupertatem sponsi et
tamen totaliter deficit dicit sponse
mater Ihesu compaciens sponsis ve
niens ad eum quem sciebat
potentem ad faciendum quod vellet
sicut erat a principio edocta per
angelum et nichilominus ad mi
nistros quod vinum non habent
ad sufficientiam vel volebat pro
videre tollere defectum et confu
sionem et ... in oculis ma
tris sue et multum fuisse
... dicit ei Ihesus
non tu ... indigenti mu
lier et tibi est mulier quia ex te
non habeo quod possum facere | scilicet ex mea divinitate in faciendo miracula
miracula non teneor tibi obe
dire quia non dum venit hora
mea qua passurus in natura a te
assumpta quia tunc te matrem
recognoscam et discipulo te co
mendabo vel aliter quid mihi et
tibi est mulier quia non dum et hoc
faciendi miraculum tempus futurum
ut ad discipulos meos con
firmationem et hoc aptum scire non
habeo ex te sed ex patre
et ideo non dum faciam hoc mi

miraculum. Quia non dum venit
hora mea ut ipsum faciam. sed
sic quod vinum omnino totaliter
deficeret, ut ex hoc miraculum
reddatur magis evidens. Ista ex
positio magis est litteralis. Unde
mater eius ex responsione filii intel
ligens petitionem suam non esse
repulsam sed quiescens dilata
Dicit ministris quodcumque dixe
rit vobis facite. Expectans
horam quam certa filio suo
cognita ad implendam petitionem
suam. Mystice deficiente vino
mentis in gaudii contemplatione
hauritur et sentitur. Dicit bona
voluntas et devota que mater
ihesu gratie salvatoris ad deum
postulans gemitibus inenarra
bilibus dicens vinum non habent
contemplationis quidam vices ac
... et inebrians. Quod
non habent te tua dulcedine
tuo secreto iudicio subtrahente
sed ei videtur. Et Ihesus amicus
et tibi mulier quia nec allicitur
in sua petitione repellit ut
humilietur et sciat se talia pos
sidere non ex proprio merito sed ex
dei dono. et ideo ei dicit non
dum venit hora mea. de qua
cum sciat quando ipsi expediat.
Sed quia bona voluntas quasi
sit in sua petitione repulsa
tamen cessare non debet. Ideo
debet dicere ministris quod

cumque dixerit vobis facite
quia debet cogitationes et mentis
hortari ad obediendum deo
ut sit meliorem recuperare
mentem in gaudii ebrietate
et dulcedine. Erant autem
ibi lapidee ydrie sex
posite secundum purificationem iu
deorum capientes singule
metretas binas vel trinas.
Dicit eis Ihesus implete y
drias aqua et impleverunt
eas usque ad summum et di
cit eis Ihesus haurite nunc et
ferte architriclino et tule
runt. Ponitur hic specifica
tio miraculi ... quia iudei
frequenter vasa et se ipsos la
vabant credentes se ex hoc
aliquam ... munditiam internam
... per hoc ... usu habebat
i ... Erant ibi lapidee
ydrie sex posite que erant
vasa ad reponendam aquam pro
huiusmodi purificatione facien
da ut ex hoc miraculum illud
redderetur evidentius quia si aqua
fuisset quasi in vinum in vasis
vinariis posset credi quod illud
vinum ... ibidem. unde
iste ydrie posite ibi secundum
purificationem iudeorum. Ideo
dicit capientes singule me
tretas binas vel trinas id est me
suras ... sextarios
tarios ut dicit ysidorus sexto
ethymologiarum et dicit

q(ue) sec(un)d(u)m q(uan)titate(m) duas l(ibras)
b(e)at t(ri)n(as). Dicit eis ih(esu)s
i ministris. Implete ydrias
aqua. Ja(m) e(nim) aliq(ui)d de aq(ua)
p(ri)us ibi posita assu(m)pse(ra)nt
ad purificat(ione)m vasor(um). Et
ideo iussit ih(esu)s suppleri
q(uo)d erat amotu(m) vel iussit
impleverunt eas usque ad
su(m)mu(m) ita ut nil de vino
posset apponi ne posset asseri
q(uo)d esset aq(ua) in vinu(m) ad modu(m)
admixtio(n)is p(er) h(oc) etia(m) mi
raculu(m) fuit evide(n)tius q(uia)
aq(ua) fuit apposita de novo
et p(er) ministros q(ui) sciebant to
talem defectu(m) vini q(uia) cu(m)
ydrie essent i(m)plete aq(ua) — aq(ua)
q(ue) sta(tim) e(st) in vinu(m) divina v(ir)tute
conv(er)sa aut volebat ab a
liis approbari miraculu(m). Dicit
eis ih(esu)s i ministris. Haurite
vinu(m) f(ac)tum de aqua nu(n)c
q(uia) aliud vinu(m) totaliter
defecerit (et) q(uia) (est) t(em)p(u)s facien
di h(oc) miraculu(m) et i noti
cia alios t(ra)here deducendi
Et ferte ad degustandu(m)
architriclino i illi q(ui) p(ri)n
cip(a)l(ite)r residet i convivio (con)viv(i)o
dicit(ur) e(n)im architriclinus
ab archos q(uod) e(st) p(ri)nceps et
triclinium t(ri)clin(ium) q(uo)d e(st)
locus ubi ho(m)i(n)es sedent in
convivio (et) i(de)o architriclinus
no(m)i(n)e no(m)i(n)at(ur) s(ed) s(ecundu)m illu(m)

q(ui) p(ri)ncipa(lite)r int(er) convivantes
sedebat et p(ro)babile (est) q(uod)
fuerit aliq(ui)s sacerdos illi(us) q(ui)
q(ui) stabat i(n) nuptiis ad be
nedicendu(m) et ad o(r)dine(m)
qualit(er) debebat procede(re)
s(ecundu)m lege(m) et statu(m) s(er)mone(m)
h(ab)et(ur) aut ne q(ui)s su(m)eret
de cibo vel potu ult(ra) de
centia(m) et nat(ur)e quietem.
Mistice p(er) istas sex ydri
as designat(ur) sex medita
tiones quib(us) divina p(er)fici(tur)
(con)templat(i)o. P(ri)ma ydria (est) me
ditacio status i(n) p(e)cc(at)o q(ue) imple(tur)
aq(ua) q(ua)n(do) q(ui)s (con)siderat qualia
dapna fuerit i(n) tali statu
passus. Capit a(utem) h(ec) ydria
tres metretas. P(ri)ma est
q(ua)n(do) q(ui)s (con)siderat q(uo)d ipse fuit
qui peccavit. Secu(n)da q(ua)n(do) co(n)
siderat q(uan)tus sit i(n) q(uem) peccavit
vel etiam q(ua)n(do) (con)siderat cu(m)
q(ua)nta diligentia debuisset
peccata pravisse. Secunda ydria
(est) meditat(i)o status q(uo)d sidens
h(ec) i(m)plet(ur) aq(ua) cu(m) q(ui)s (con)side
rat q(uam) tepidus sit in dei
s(er)vicio. Capit aute(m) tres metre
tas. P(ri)ma est cu(m) videt qua(m)
pronus sit ad malu(m). (Secunda) cu(m)
videt q(uam) facil(is) sit ad recidivu(m)
Tercia ydria est meditatio oc
culti dei iudicii h(ec) i(m)plet(ur)
aqua cu(m) h(omo) cogitat q(uo)d de
debet cogitacionib(us) s(uis) ...

Margin notes: aq(ua) — adhuc — tertia videt q(uam) difficil(is) sit ad bo(num) 3a

dilez dec vidde roz Capit
aut hec idria 3es metretas
prima e cu timet q deus
mala no dimittat 2a e
cu timet q bo no acceptet
3a e cu suspicat q oia sint
sibi contra sive prospera sive
adversa. Quarta idria e medi
tacio eterna de hac vita q
tur impletur aq qn cogitat
eterna utilitas et hec sit tinc
Capit at hec idria tres
metretas pa e cogitare
q dura sit corpori et aie
separacio 2a e cogitac de
corporis incineracione 3a e co
gitare qm sta sit ante
tribunal xpi. Quinta idria
e meditacio pene eterne q
tur impletur qn cogitat
q hic multi reputa boni
et digni q in illo examine
reperientur indigni Capit autem
aut hec idria 3es metretas
prima e cogitac de afflic
tione ignis eterni 2a e cogita
re de corrosione vmis 3a
e cogitac de eterna in utilitate
Sexta idria e meditacio
eterne glorie q tur impletur
qn cogitat q multi reputa
hic mali et indigni q in illa
vita reperient digni et
boni Capit aut hec idria
tres metretas pa e me
ditacio de beatitudine in se
2a de beatitudine i quibus

3a de beatitudine in deo In
hijs vinum i aq mutat qn
tior ... i amore spirituali
architriclinus ibi ... di
...
dem singul ... inte
dit q no ...
... alterius dulcedinis
degustate admiracione
Cum gustasset architriclinus
aq vinu factam et no sciebat
vn esset ministri at sciebat
q hauserant aq vocat spo
sum et dixit ei omis ho p[ri]m[um]
bonu vinum ponit et cu inebriati
fuerint tunc id qd deterius
est tu at servasti bonum vinu
usq hunc hoc fecit initiu sig
norum ihc i chana galilee
et manifestavit gloriam suam et
crediderunt i eu discipuli
eius. Nomi hic ... tunc fa
applicatio ... ut p ...
et ministri ... architri
clinus no ...
sensu ... ad disternend
gustavit vinum q aqua q an
... purum elementum
fuit vinum tam excellens et
nobile ...
immediate ... q agat in
virtutibus p ... Et io
vinu illud ...
tenebat et debebat nobilius
Et iste tamen architriclinus
no sciebat vn esset tanta no
bilitas vini vel etia no du
sciebat dei virtute ut q

vinū fuit factū ex aq̄ Archi
tri ac q̄ haurserat aquā sub
mīr vinū factū ex aq̄ sciebat
q̄ vinū dedit factū ex aq̄
ʒ nō dū sciret modū vel
qua virtute esset hoc factū a
vocat sponsū architriclinꝰ
secūdo nō arguēs eū corri
debit z dixit ei q̄d cēpis hēdes
eū q̄ inp̄dēt fecit ondēs
hoc ei vbi q̄ oēs hō ponūt
q̄ bonabit agnoscīt i pri
poit i apponit quantitatibus
bonū vinū q̄ tūc sensꝰ est
vivacior ꝙ pt discernē vinū
bonitatē q̄ cū inebriati fue
rit q̄n sensꝰ gustꝰ ē obtusꝰ
q̄ p̄ vino infectꝰ ꝙ p ꝯnis
nō pt bn̄ vini debilitatē
nec bonitatē attendē Tūnc
ad p̄ceñd expēns ꝙ eria
ad p̄caued nimia ebrie
tate poit q̄d detestūs est
ad repmēd nimia ebrie
ꝙ ad repmēd calorē tu
autē nō attendēs q̄ dece
at liceat ꝙ expediat ser
uasti bonū vinū vsq̄ ad
quo iā inceperūt eē ebrij
ꝙ sic inp̄dent fecistis sed ꝯ
clusio miraculi hoc sigⁿ
ꝯversionis aq̄ i vinū fecit
Ihesus cū iā eēt i tricesimo anno
ꝙ a Iohē baptisatꝰ fecerat
ac hoc sigⁿ inicium sigⁿᵈ
oim̄ q̄ an̄ baptismū nō fecit
miracula q̄ nō dū dom
erat aucta ca ordinat ad
ꝯfirmacioē doctrine p᷒ baptis
mū aut istud fuit eiꝰ p̄mū
sigⁿ quod fecit in chana
galilee ut fuit dēm i pri
cipio Et crediderūt in eum
p̄ miraculū factū q̄ mani
festauit ibi gloriā suā que ʒ
equal p̄ri in potē z virtē
ꝙ io alibi crediderūt in eū s[de novo]
discipli eiꝰ q̄ pꝰ crediderūt
p̄ testimoniū Iohis ꝙ p̄ doctrina
xpi crediderūt in eū tanquā
in fide magis solidati Isti
te desiderat hꝰ diuine ꝯpla
cio a deuota mēte degusta
cio diuidi potē ꝙ admirācio
ꝙ ex in mētē ꝯsolidacio vini ut
ꝙ p̄ mīstīa ꝯplacōis architri
clinꝰ p̄ prudentꝰ gustauit
mentali experiencia aqua
insipide meditacionis factā
ex diuina mocione vinū ie
briat diuine dulcedinis
Et nō sciebat vn̄ eēt q̄
sp̄s vbi vult spirat z vocē
eiꝰ audis z nescis vn̄ ve
niat aut quo vadat Ioh̄ i
ministri aut p̄r z filiꝰ et
sp̄s sanctus subministrab' ac de
uote hēt dulcedinē tam
indefessa sit opa tm̄ ad ext̄
q̄ hauserat aq̄ insipidam
meditacioꝫ de pꝰ fido p̄ ꝯ
quam ampl' ꝯtē mentis
eleuata ꝙ ea in feruorem
ꝙ inebriacionē dulcedine

Et io lib' de ꝯfutacōe solu
cōis falsi c̄ 2 ꝯplurimi

invitando hominem scilicet quia deus
ipse sanitatem et cordium hominum
suavis dulcedinis corpulentia
alterius architriclinus pru
dens vocat prouincia deside
ria prompte [illegible] per [illegible] mund
hoc spirituale celebrat convivium
Et dicit ei architriclinus omnis
dum insaliter dulcedinis [illegible]
in [illegible] que in tractatibus
sunt attendit quod omnibus hoc in
huius misteriis quibus declarari
potest i propositum primum in principio
bonum vinum estimans se per
fecta dilectione in celis [illegible] tunc
Et ideo tu quando [illegible] tanquam
bonum vinum quod est in [illegible]
tat scilicet cum inebriati fuerint
singula bonum [illegible] degus
tando tunc potest quod [illegible]
quia finaliter despicit [illegible]
et quanto plus degustatur tanto
plus despicitur quia quanto sit mi
bonum ostendit scilicet contrario propos
ae vero bonum vinum sunt
reservat ad ultimum quia quanto plus
aliquis divina dulcedine de
gustaverit tanto magis eius
bonitatem propter [illegible] in tali
infusione dulcedinis deus ma
nifestat gloriam suam bonum
et hoc in [illegible] tunc transmi
gratione de virtute in virtute
et de via ad patriam ut per eos
in ipso gaudeat et ei fideliter
[illegible]
Dominica 3a post octavam epiphanie

Cum descendisset
Ihesus de monte se
cute sunt eum tur
be multe et ecce lepro
sus veniens adorabat
eum dicens domine si vis potes
potes me mundare Et ex
tendens Ihesus manum tetigit
eum dicens volo mundare
Et confestim mundata est
lepra eius [illegible] in [illegible]
[illegible] ad legem [illegible] de
clarans quia non lex [illegible]
concedat facultatem nature
non per rationem demonstrat [illegible]
apparet quod [illegible] per
[illegible] que sola virtute
divina [illegible] fieri quia non deus non
possit de [illegible] facultatis
apparet quod lex [illegible]
[illegible] divina [illegible] infalli
bile [illegible] veritatem Cum
descendisset Ihesus de monte in
quo legem [illegible] primi [illegible]
[illegible] secuti sunt eum turbe
multe quia aliqui sequebantur eum
ex devotione [illegible] sanitate sue
doctrine aliqui autem ex curi
ositate ut viderent mira
cula et audirent nova [illegible]
ut ei insidiarentur ut [illegible]
[illegible] aliqui ut cum eo mandu
carent aliqui vero ut ab eo cura
rentur ut infirmi. De quibus unus
erat ille de quo hic agitur
et ideo [illegible] [illegible]

cule leprosi q audierat de
commutatioe veniens ex ia
regno Adorabat eum adoratio
nem latrie cum ia aliq
divinitatem in eo ꝑpenderet dicens
corde (ad iustitiam) credens ⁊ ore confitens (ad salutem)
Domine quia de me tractasti
⁊ tu credat omnis causa ⁊ fit
si vis sola mea te ad hoc
movere non meo merito
promereri potes solo actu
voluntatis me mundare aliquis
inficiente membris corporis
⁊ quibus hec possis solo nutu
voluntatis ipsum mundare tu
ut ondet (se dare) alius vel (petitur) devo
tione ⁊ humilitate huius leprosi
moti Extendens manum q
fortificat tetum tetigit eum
tu possis solo verbo curare non
in hoc fecit contra legem que
prohibet leprosum tangere q hoc
non erat prohibitum illi q pote
rat tactu leprosum mundare
sed non Heliseus non Helias fece
runt contra legem tangere mor
tuos quos suscitaverunt
tetigit ergo cum manu tamen
instrumento divinitatis dicens
volo ex benignitate et ideo
mundare ex divina mea po
testate. Mystice agitur hic
de curatione generis humani a
peccato originali et actuali in
cuius venit plenitudo temporis
venit

in quo gratia ⁊ veritas per
Ihesum Christum facta est ⁊ in quo deus
pater dedit genus humanum ꝑ
filium suum incarnatum liberare
⁊ hic salvator mundi
ne assumens ... vitas
(simul primus)
regens de monte sanitate sua
cum turba multa virtute et
gratia ut de eius plenitudine
omnes acciperent Et ecce leprosus
genus s. humanum originali pecca
infectum diversis erroribus per
peccata actualia tamquam diversis
maculis dispersum veniens tamen
movebat filium dei ad descen
dendum propter peccatum cum deleta
filius dei descendit in mundum in
carne passibili ⁊ mortali
veniens ergo adorabat suam
indigentiam recognoscens quod
s. videt quod nec lege nature nec
lege scripta sed gratia poterat
iustificari Et ideo adorabat
eum non aliud hominem esse
... deum ⁊ hominem q salvare
(debet)
posset ⁊ dicit unum ⁊ allegat
dicens in spiritu sancto domine q solus
potes facere mundum et in ...
do gratie sacramento si vis po
tes me mundare. alibi omni pro
quod subest tibi posse tu volu
ntas ⁊ hic attendens bonum
nature et si viciate desiderium
extendens manum me te
tigit cum infundendo gratiam

dicens
ergo tamen verbo quam facto volo
tibi gratiam et tue salutem desi
dero et te mundare p remiss
remissionem quia deus in agendo
intervallo temporis non indiget
Ideo confestim p infusionem gratie
et p absolutionem culpe munda
tus est a lepra peccati eius Et quo
ad culpam et quo ad reatum pene
eterne ~~conmendat~~ Et ait illi
ihs vide nemini dixeris
sed vade ostende te sacerdotibus
et offer munus tuum quod pre
cipit moyses in testimonium illis
[illegible] mundatus sit apparuit
vbi ihs a lepra mundato
ait illi vade preceptum quod
adimpleat quantum ad sacerdotem
atque quantum ad ceremonialia aliquid
designata p actum suum quod dat
doctrinam p hoc ne faciamus
iustitiam nostram coram hominibus
ut videamur ab eis Vnde dicit
ei vide diligenter attendendo
qualiter id quod tibi precipio debeas
adimplere vnde sicut [illegible] miraculum
nemini dixeris antequam sis proba
tus a sacerdotibus quia si scirent
te a me mundatum propter invidiam
nollent te mundum iudicare
Et etiam p hoc preceptum attende
quod tibi sit faciendum quia sa
cramentum regis abscondere
bonum est Sed vade ostende
te sacerdotibus ut te iam
mundatum mundum iudicent

et possis de certo ut homo
rectus mundus qui tu alias hec autem
iussit fieri pp legis approbationem
et miraculi declarationem et qui
te mundum iudicauerit offe
munus quod precepit moyses
scilicet duos passeres vivos lignum
cedrinum vermiculumque et ys
opum et hoc in testimonium illis id est contra
illos si non crediderint tanto
miraculo vel pro illis si crediderint
vel ne postea cum te percepe
rint a me mundatum possint
negare miraculum vel invidiose
et mendose te esse dicunt mundum
iudicare Mistice declara
tur quod peccatori p penitentiam munda
to sit agendum quia debet videre
in quo statu fuerit et horre
at in quo sit et gaudeat in
quo erit et hic nemini dicat
vel de peccatis preteritis gaudendo
vel de penis dimissis iactanter
exultando sed vadat de virtute
in virtutem et ostendat se per
confessionem puram sacerdotibus
pp preceptum dei ~~Et cetera~~ qui
sciat et possit ipsum soluere
ne forte si contritio non suffi
ciat penam debitam p virtutem
clauium tollit tollatur et debet
offerre munus suum in testimonium illis
ad arbitrium eorum de peccatis
preteritis satisfaciendo. Cum autem
introisset capharnaum accessit
ad eum centurio rogans

eum et dicens domine puer meus
iacet in domo paraliticus et
male torquetur et ait illi ihesus
ego veniam et curabo eum et
respondens centurio ait illi domine
non sum dignus ut intres sub tec-
tum meum sed tantum dic verbo
et sanabitur puer meus nam et
ego homo sum sub potestate constitutus habens sub me
milites et dico huic vade
et vadit et alii veni et venit
et servo meo fac hoc et facit. Hic
ponitur secundum miraculum ad quod
legitur [illegible] vero perpetrato
miraculo precedenti a deo. Cum
intrasset capharnaum postea
que erat civitas principalis gali-
lee et in qua christus fecit multa
miracula accessit ad eum non
per se ipsum sed per amicos de
iudeis ut sic a christo quia iudeus
erat facilius quod voluit impe-
traret unde sic accessit ad eum
centurio hoc gentilis aliter posi-
tus a romanis quia toti illi terre
dominabatur habens sub se
centum milites pro custodia
illius civitatis et terre ne re-
bellarent romanis rogabat eum
pro servo suo infirmo qui erat
ei preciosus et dixit tanquam
fidelis et ad vitam eternam pre-
destinatus domine qui habes po-
testatem vite et mortis lan-
guoris et sanitatis puer meus

id est servus quem tanquam puerum ex mea
humanitate et ex eius innocen-
tia appello iacet et ideo
non potest propter debilitatem ad te venire
in domo mea quod est contra illos
qui servos infirmos eiciunt et
ad hospitalia mittunt pa-
raliticus vel febricitans quantum
ad singula membra resolutus
et per que ad operandum in-
utilis factus et male torquetur
non solum exterius [illegible] et
resolutus sed etiam in membris punc-
tiones sustinet unde plus pos-
tulat quam sanitatem ad omnia
sue benignitatis [illegible] et ideo
tamen audiat infirmitatem
et ait illi ihesus inter multos
ego qui potens sum in maiesta-
te veniam per humilitatem ut con-
fundam superbos qui nolunt visi-
tare pauperes sed divites et
curabo eum tam corpore quam mente
quia et totum hominem salvum facio
et respondens centurio considerans eius
maiestatem et suam dignitatem
respondens inter multos ait illi
per corde domine qui magnus es in mundo
et toto [illegible] desiderium ego qui
prius sum fetidus et abhominabilis habens
quasi [illegible] iniquitatem non sum
dignus immo penitus indignus
ut tu [illegible] ego autem gentilis
intres contra morem gentis tue
faciens sub tectum meum non
pallacium in quo sunt idola

et aliis immundiciis quia possit
offendere puritatem sicut dicit P[...] no
sme quia verbo tante possibilitatis aliquid
audeat cum per se et curatum
et ideo dic illo verbo per quod omnia
creata sunt et facta gubernantur per
quod infirmi sanantur mortui
resuscitantur. Ita quod dic verbo
et sanabitur puer meus quia tu
dixisti et facta sunt tu mandasti
et creata sunt. Et quod hoc verbo
possis facere patet per hoc quod ego
sum homo tu autem deus et homo ego
autem constitutus sum sub potestate
romanorum tu autem es super omnem
potestatem et quia habeo sub me
milites michi obedientes
et dico huic militi vade ad
faciendum aliquid in mea absen-
tia et vadit voluntatem meam
adimplendo et alii dico veni
ad faciendum aliquid in mea presentia
et venit. Ita quod verbum meum est
efficax et dico servo meo in
me subiecto tam servo corporis
quam servo fac hoc quod iubeo
et facit. Ita quod verbum meum quod
eo quod non est cassum quanto magis
tu qui sub nullius potestate es
et cui omnia obediunt potes di-
cere verbo et sanabitur puer meus
Vel potest hec omnia referri
ad indignitatem huius centurio-
nis quia in tali gradu est constitutus
ideo tamen reputat se indignum
recipere in domum suam humilitate
propria [...] designat [...]

appetitu boni naturaliter in homine desi-
derans ipsum inferiorem hominem
a peccato liberari vel centurio
iste homo totus qui sibi ipsi et
passionibus suis dominatur tanquam capita-
neus potest quia deus [...]
unicuique homini in manu
consilii sui hic habet sub se centu-
milites id est passiones sive motus huius
puer minor homo paliticus
qui peccatum in eo deus vires
anime a deo ordinate inter se
et ad deum dissoluit et ad
omne opus bonum inhabilem fecit
qui bene dicitur puer propter [...]
et dicitur iacere propositum sicut
domo per concupiscentiam male
ac torquetur per ista malitia
tunc autem centurio nuntios ad
ipsum mittit et tu non possi-
nabilis venit quod homo se indig-
num dei reputans ad sola
divina magis pergemit et
suspiria [...] hec ac eius
indignitas consurgit ex hoc
quod passiones et servitus quas rec- id est veram libertatem percuti
errare appetit secundum malum
quod sit bonum unum quod iubet
hec vires inferiores excedit
unum dicit se indignum merito
putans ut ipse veniat sub
tectum meum et ipse gratia
sed tamen dicit appetere ut per-
sona magis eodem verbo quo
creantur omnia ex merito sua
bonitate sanet. Incidentaliter [...]

cuius remittetur nulla pena et gracie
gratis in multo habundat. Sanatus est
puer ex illa hora. Audiens
autem ihesus miratus est et sequentibus se
dixit amen dico vobis non inveni
tantam fidem in israel. Dico autem vobis
quod multi ab oriente et occidente venient
et recumbent cum abraham ysaac et iacob
in regno celorum filii autem
regni eicientur in tenebras exte-
riores ibi erit fletus et stri-
dor dentium et dixit ihesus
centurioni vade et sicut credidisti
fiat tibi et sanatus est puer
ex illa hora. Sicut ex premissis
infertur vocacio gentium et re-
probacio iudeorum. Unde audiens
ihesus verba centurionis tante fidei
expressiva miratus est id est admira-
cionem [illegible] habuit vel eciam ve-
miratus est quantum ad experime-
talem actum admiracionis ad extra
quia licet secundum scienciam divinam qua
nichil de novo scit non posset
admirari nec eciam secundum humanam
illa scilicet per quam omnia videt in verbo
~~quia secundum illam nichil de novo scit~~
nec potuit videre omnia presencia
preterita et futura ab instanti sue
concepcionis nec eciam secundum illam
habitualem noticiam quia ab in-
stanti sue concepcionis fuit anima eius
perfecta habitibus omnium scibilium
tamen secundum experimentalem cognicionem
potuit admirari quia potuit aliquid
de novo experiri cum prius habe-
bat habitualem noticiam sicut
ad presens habere noticiam eclipsis future
et tamen de ea [illegible] admirari cum actu

videt. Unde habetur marci vi quod miratus
est propter incredulitatem eorum. Et sequentibus se dixit dominus infor-
mando eos de vocacione gentium
et reprobacione iudeorum. Amen id est fideliter
dico vobis quibus datum est nosse
misterium regni dei non inveni tan-
tam fidem in israel quia ille habebat
solam legem nature et credidit. Prophe-
te autem apostoli et alii credentes
habebant cum lege nature eciam
legem scriptam et alias revelaciones
unde minus de inductivis ad
fidem hic plus credidit et maio-
rem fidem habuit quia sine miraculis
[illegible] veritati est appropriata
vel comparata est locucio quia puer
plus laudatur de uno verbo
sapiencie quam vir perfectus de multa
sapiencia [illegible] exposicio [illegible]
Dico autem vobis quod post mortem meam
predicatum est gentibus quod multi
gentiles venient per promptam fidem
et devocionem ab oriente tamquam
compuncti ad deum amando alterum
et ab occidente tamquam compatientes
huius seculi et quod de diversis
mundi partibus et recumbent quiescen-
tes ab omni perturbacione quia tunc
absterget deus omnem lacrimam ab
oculis eorum et mors ultra non erit
neque dolor cum ultra quod prius abierunt
unde sit quiescentes recumbent in
mensa domini gaudentes premia(?) age-
tes quod et deus ipsum sumus [illegible]
ubi et ipse dominus transiens ministrabit
illis ibi quia erit cum gloriosa socie-
tate scilicet abraham ysaac et iacob
quibus promissa fuit terra et eterne
hereditatis. Et ideo recumbent

tu absolta in tu plat sic nimis
ipsas in contemplatis et sic iacob
in actibus et hoc in regno celorum ubi
vita sine tenebris iuventus sine
senectute pax sine discordia
voluntas sine iniuria regnum sine
dyspendio [illegible] quod non amittitur
sed [illegible] filii regni [illegible] quibus
data [illegible] et qui in speciales fili
os et custodes dei fuerunt adop
tati eo quod ex ipsis natus est
et ad quos ipse missus est et
[illegible] suam infidelitatem
et obstinationem manentes in pec
cato [illegible] post hanc vitam po
[illegible] de hac [illegible] in anima et cor
pore sub iusto dei iudicio In
tenebras ignorantie dei et im
penitentie [illegible] Igitur ibi
[illegible] non lucem ad consolationem
[illegible] ad desperationem et tor
mentum [illegible] sunt ex
[illegible] a presentia
dei et totius celestis curie Ibi
ut pena correspondeat culpe
erit fletus oculorum qui hic
per concupiscentiam vagabantur
et stridor dentium qui hic de e
delectabiliter gaudebant et quia ibi
ab aquis nivium transibunt nimis
ad calorem nimium Ideo fletus
dicitur ibi esse qui causatur ex ca
lore [illegible] et stridor den
tium qui causatur ex frigore constri
gente Licet autem in presentibus
fuerant [illegible] sed que
corpora [illegible] designat
[illegible] ibi

[illegible] vel licet esse erunt ibi
corporalia et tunc lacrimas flu
[illegible] natura corrup
[illegible] et
ibi erunt tenebre propter dolores
[illegible] fletus propter [illegible]
concupiscibilis sed stridor den
tium propter [illegible] irascibilis
Et hiis dictis ad discipulos
dixit ihesus centurioni vade
sua [illegible] et digna ex
auditione [illegible] vade [illegible]
ex [illegible] in fide [illegible]
[illegible] de puero tuo
sanatione fiat tibi merito
ad fidei tue et ad dei gloriam
et [illegible] puer ex illa
hora [illegible] et sine mora ut
ostenderetur ex hoc sanatio eius
miraculosa
Dominica quarta post octavam epiphanie [illegible]
Ascendente ihesu in
naviculam secuti sunt
eum discipuli eius et ecce
motus magnus factus
est in mari ita ut navicula
operiretur fluctibus Erat autem
[illegible] ipse vero dor
miebat Post [illegible] miracula
in [illegible] corporalia ad disci
pulos [illegible]
ipse vellet declarare [illegible]
ad [illegible] per labores et
ad [illegible]
in hoc [illegible]
ad [illegible]
iussit discipulos suos in
tras stagnum genesaret

vnde ihesus ascendente de littore
maris in naviculam piscatorum
non navem mercatorum per cupiditatem
nec piratorum per crudelitatem
nec cursorum per rapacitatem. vnde
ascendente eo in naviculam
ut qui in terra miracula fecerat
et in mari faceret et ut veritatem
in loco suo motum a ventis de
cuit. Secuti sunt eum per viam discipuli
tam mente quam corpore dis
cipuli eius quia disciplinam ab
eo susceperunt et opere tenu
erunt et tamen crediderunt
et comitantes per virtutem divinam non
naturalem. Et ecce motus magnus
in mari in stagno genesa
reth quod est mare tiberiadis
quod est quidam lacus habens aquam
stantem qui ideo mare dicitur quia
omnes congregationes aquarum
appellat maria. Et ecce ac
cidit motus ut discipulis tristi
virtus eius manifestaretur et ita
magnus fuit et fuit motus ut
navicula operiretur fluctibus
ab utroque latere aqua super
naviculam irruente. Ista
tamen quod non submergeretur. Ipse vero
qui secundum deitatem semper vigilat et
custodiens fideles dormi
ebat ut ostenderet se verum hominem
et ut discipuli in mundo positi
ad eum recurrerent. Et iste na
vicula mentem quandam vel ecclesiam
figurat per imaginem corporis tantum
In hac navicula via ad
ascendit christus quando per

quam statim discipuli in virtutes per
quas mens disciplinatur. Mare
autem affectiones sunt sensualitatis
que sunt per fidem per cupiditatem
inquiete per instabilitatem quia
mare semper inquietum et amarum.
In hoc mari fit motus magnus per
suggestiones mundi carnis et
diaboli quia quasi fluctus sunt
quibus mare mundi pulsatur ventus
superbie ab oriente ab austro ventus
avaritie ab aquilone ventus invi-
die et ab occidente ventus invidie
ita ut navicula mentis iam quasi obru
atur temptationibus pluribus. Sed Christus
dormit quando non cito contra temptationes
adiuvat ut per hoc homo se
quam fragilis et imbecillis sit ostendat
et non de se ipso sed de dei adiu
torio confidat. Et accesserunt
ad eum discipuli eius et suscitaverunt
eum dicentes domine salva nos
perimus. Et dicit eis quid timidi
estis modice fidei. Tunc surgens
imperavit ventis et mari et facta
est tranquillitas magna. Porro
homines mirati sunt dicentes qualis
est hic quia venti et mare obedi
unt ei. Agitur hic de discipu
lorum trepidatione ac per hoc
de miraculi perpetratione et
declaratione. ~~[illegible]~~ vnde discipuli
eius qui per caritatem et familiaritatem
maiorem de eo gerebant confiden
tiam accesserunt ad eum ad infe
riora navis ubi dormiebat
super cervical et suscitaverunt eum
ut vigilans videret periculum
et subveniret dicentes domine

q ptate hẽs tre 2 maris
qui s duar ptati mar et
motu fluctu eis tu mitigas
salua nos tu quellitate fa
ciendo alioqn peim⁹ morti
tpali subiacē 2 ilst fidem
cord pfcti desiderit duc
cis de infidelite cos mor
pado quid timidi estis de
morte tu vita deatis vo
biscu de patulo 2 tu vobis
tu sit saluator medice fidei
q me optiast a sopno
qui in in est sodm pre sep
tuia sim qz no possu fac
mdaculu pmo si fuisset fi
deles utiq sic potuissetis
q ado potes su dormies
ut vigilas q sim dorvitate
p qn vos possu saluare no
dormio no em dormita
bit iz dormiet q custodit
isrl discipul aut sit pie
ime pat tut igss tulpa
2 recordaty q tero sunt
spt vades 2 no rdies fuer
ut discipul facit osidetia
2 matutu audet faceret
2 ppetracit tag dus celi
fre 2 mar 2 om q in eis
sut imperauit oportute di
uinitat ventis eo qz mar
agitaba ne flare impedat
2 mari ut etatores sedas q
garet 2 sta e stati 2 cor
nade eis tur fca tranqllitas
magna q no potuit fieri ta
cito & aliq vtute creata

q mai omoto per vetos
2 ventis cessatib⁹ non ita
quiescit porro hoies illi
qui fuerut tu discipl i mari
2 q alias no viderut ...
miracula videtes sit mar
tato quieste 2 vetos ...
p^m ei⁹ ajati sut de re eis
ta scopta dicetes ad se
inuice qualis e hic qui
tamq hō appet dormit
2 loquit habitu mortis
ut homo 2 veti 2 mare
obediut ei tamq vero deo
vn gstat ipm ee messia
i lege pmissū. Mystice
hom in teptatioe posito ne
cesse e mete p vtutes
ad deu ecre tamq ad ad
iutore. vn disa vtutes
s singule quiete faciut
discipulata attediu ad
ihesu i ipsu mete in tbu
lacoib⁹ 2 p teptatoibus
posita faciut ad ipm & sperat
ad ipm p adiutoriu ...
na prudentia osted via
iusta pot mod attedendi
tpaura opor g sisti fortitud
via aggredi fides ianua
appat spes introgredit s
caritas p^m apetit. huilitas
dicat due salua nos pim⁹
vero gsites qz sic eoi facie
pt s medice fidei q se
arguit qn hō sua ipsulla
inuitate icpheudit tu
debuiss cogitasse 2 dixisse

cum apostolo dicit possum omnia in eo
qui me confortat Talibus graciosis
virtutibus iste caritatis surgit
mente per spem fortissima
et in sublimia erigendo vero
temptacionum imperat mente
per caritatem solidando sed
maior imperat sensualitate
per castitatem refrenando et tunc
fit magna tranquillitas quia
carne domata spiritus in deo
quiescat et in huiusmodi mirari
debemus de divina bonitate quia
que dat cum temptacionibus
proventum ut possit sustinere

Dominica quinta post epyphaniam matthei 13°

Simile est regnum ce
lorum homini qui semi
navit bonum semen
in agro suo cum
autem dormirent homines venit
inimicus hominis et supseminavit zizania
in medio tritici et abiit
Cum autem crevisset herba et fructum
fecisset tunc apparuerunt ziza
nia. Igitur hic de statu ec
clesie militantis post mortem
christi et apostolorum quando tunc simile
est regnum celorum in statu ecclesie
militantis quia dicitur regnum celo
rum propter pugnatorum militum
stipendiorum magnitudine
inimicorum crudelitate et sedi
tos privsos unde tunc status
eius comparatur homini christo qui est
deus et homo qui seminavit per se
et apostolos predicatores bonum
semen verbi dei quod seminat
in virtutum fundatur et

pullulat de operibus convenienti
bus cumulatur in celorum deo
replacite sic paransitat in corum
de profundis Istud autem semen
seminavit in agro suo militantis
ecclesie quod est vere laboriosum deliciosum
fructuosum et preciosum quia sanguine
christi redemptum excultum et sancti
consecratum Cum autem homines id est prelati
apti dormirent per mortem
vel per fraudulentiam Inimi
cus eius scilicet dyabolus qui deo inimi
catur ab eo recedens per superbiam
eius suos temptando per invi
diam et ab eo detestando
per multimodas
demum supseminavit eo bo
nis malum estimato zizania
in diversos errores et hereses
in medio tritici id est electorum
ut eo efficacius noceret quia in
medio bonorum esse et spiritualiter
velocius diffunderet et difficilius
amoveret dapnosius evelle
ret et totum triticum corrumperet
Et hic sequitur abiit dolosita
te sua occultando malum quod
fecit bonum ingerendo Cum autem
herba id est fides catholica crevisset
per totum orbem et fructum fecisset
in cordibus fidelium per dilec
tionem tunc apparuerunt ziza
nia scilicet errores qui prius latue
runt quia licet malum in primo
incipit possit abscondi tamen cum
fructum fecerit tunc se mani
festat unde et scitur vere beatus
in vestibus ovium ex fructibus

cogitaciones. Nunc tropologice
siue sensu morali agitur
hic de interiori hominis custo-
dia et cautela contra cuius custo-
dia adhibenda. In regimine
celorum id est statu hominis contentis
in gradu in quo deus habitat
et intrat secundum illud regnum dei est
intra vos. per operarios ad custodiam
et cautelam adhibendam. hoc
tempore quod dilectoribus suis se be-
nignum ostendit et humanum in
gratie collatione et in gratie colla-
te conseruatione. Quod cum summe
bonum sit sui ipsius diffusiuum
et communicatiuum seminauit per occultam
inspirationem semine gratie pul-
lulant in vitam eternam que
est semine bonum opus et huius tempore
cuius opus bonum facit et summo
bono per caritatem coniungit
et hoc seminauit in agro suo
id est in mente deuota que ad
modum terre compinguata de-
uotione aratur sollicita dis-
cussione complanatur mentis pa-
cificatione seratur sacra medi-
tatione germinat fructi affec-
tione crescit in desiderii
ignitione floret et in spiritus reno-
uatione fructum affert in
bona operatione quem mentis ag-
[illegible] custodie et gubernatione
dedicatione gratificatione et
voluntate [illegible]. Cum autem
homines id est vires ac racionales
dormirent remissius agendo
et laboribus fatigati mundi

voluptatibus allecti pro dolor
peruersi [illegible] tunc inimicus
mundus caro et diabolus per
per suggestiones et supplantationes
pertrahendo ad consensum
zizania id est prauas cogitatio-
nes voluntates et desideria
et meditationes et abiit ta-
lia sub specie boni suggerendo
ac per hoc se et semina sui
prauitate occultando superse-
minauit ac id semine prauitatis
medio tritici bonarum affectionum
et bonorum operum ut omnia infici-
at et ut per inimicus [illegible]
bonum minus malum et prodeat
et ficat. Cum autem creuisset
herba et semine gratie in bo-
na voluntate germinaret ad pro-
ferendum opus bonum et sic fructum
fecisset boni operis tunc appa-
ruerunt zizania scilicet male
et praue cogitationes que
vane [illegible] et infecerunt
fructus et semine iustitie.
Accedentes autem serui patrisfa-
milias dixerunt ei domine no-
nne bonum seminasti in agro tuo
unde ergo habet zizania. Et
ait illis inimicus homo fecit
hoc. Serui autem dixerunt ei
vis imus et colligimus ea. Et
ait non ne forte colligentes
zizania eradicetis simul cum
eis et triticum. Sinite autem
utraque crescere usque ad messem
et in tempore messis dicam

messoribus colligite primum
zizania et alligate ea in
fasciculos ad comburendum. Tri-
ticum autem congregate in horreum
meum. Agitur hic de zelo
sanctorum patrum in exstirpatione
malorum. Sicut quidam in isto pres-
fungentes in aliis prelatu-
ris dicunt eo quod clericos suos rege-
git et ipsis presidet sicut pater
familias in domo. Isti enim
attendentes ad dictum pro sui
dum zelum et devotam orationem
delectantes hereses et mala
in primitiva ecclesia consurgentia
dixerunt ei propter hoc et eius
voluntatis investigatores: Domine
qui potens es iustus et bonus es
nonne per filium tuum seminasti
bonum semen gratie veritatis
et iustitie in agro tuo mili-
tantis ecclesie. Unde ergo habet
zizania malitie errorum
heresum et iniquitatum. Admira-
bantur enim quomodo ex bono
malum sit ortum. Et autem ille
sua eis inspirando premissi-
dicere et voluntate. Inimi-
tus omnibus bonis et in malo
obstinatis homo id est diabolus
qui homini inimicatur ad decipiendum
et ei quandoque est similis. Hoc fecit
ex invidia dolens alios as-
cendere unde ipse cecidit. Sicut
autem in alia pres in ~~prima~~
primitiva ecclesia zelo fidei
et devotione ferventes et
de malis insurgentibus

dolentes dixerunt ei increpando
quemadmodum eius beneplacitum vis quod
tibi obedientes sumus tibi et
non nostre voluntati obtemperantes
unde si vis imus per predicationem
per severam correptionem et colli-
gimus ea investigando subtiliter
et infligendo penam et maxime
per excommunicationes eos a consortio
fidelium eiciendo et tradentes
curie secularis tradendo. At au-
tem in districtu corporis fervore
zeli reprimendo. Non debet sic
precipites in iudicando in senten-
tiando in condempnando ne forte
igitur iudicium mei occulti colli-
gentes et condempnare volentes
et exstirpare zizania malos
et hereticos eradicetis simul cum
eis et triticum fideles et bo-
nos et electos habituos mee
dulcedinis gratie in presenti vel et
glorie in futuro. Hec autem contin-
git tripliciter vel inquantum quia mali
mali erunt boni vel inquantum
in sua exstirpatione malorum
scandalizarentur aliqui boni vel in-
quantum mali hic magis despe-
rarent. Unde non cito est iudicandum
vel vindicandum maxime quando ma-
lum est occultum. Manifesti tamen
heretici sunt ab ecclesia precinden-
di ne membra sana corrum-
pant. Unde in huius attendens alti-
tudinem mei secreti iudicii et
severitatem mei communis iudicii
finite pacientie sustinendo
malos utrosque tam bonos

[margin:] Et q̄ i sordibꝫ ē sordescat adhuc

q̄ malos reste ut quiusq̄
iustificet adhuc usq̄ ad
messem consumacōis secli
qn unusquisq̄ metet qd
seiauat qr nec potentib
and eo tpe hereticos totalit
extirpare Et in tpe messis
i. i die iudicii dicā messo-
ribꝫ i. angel colligite pm
zizania nā tūc ministerio
angelorū separabunt mali
de medio iustorū et mittent
in caminum ignis Et alliga-
te ea ut una sit pena omn
cōsimiliū ad zizania diuc visi
onis Et qd cōsp i se n puti
i alio s adducto paraa alli
gate tūc ea i fasciculos di
uersos cōsiu ad penā ssꝫ
ut sm diu'sitatē culparū
sit i ab diu'sitas penarū
Et h̄o ad cōburendū igne eterno
ubi ignis eorū nō extinguet
et uermis cōscientia s rodēs nō
morietur Triticū aut fideles
gra ad mīr signatos tenui
sentes pallea sz sublimitaē
vite qz sublimitate corpor
glosi qui sunt triticū meū
pctīua potentia spalem
seiatoz spūale irrigatoꝫ
Et p finale i psiticꝫ Cong-
gate i aīa Et corpē i pollu
tatā unice in pñtia dei per
fruimē i oīb bōi adeptae
Et desideriorū sociatē i hor
reū meū celestē pñe et

nalit ibiq̄ consūmasūt tri
bulacōē cauterū di bono
pfruitur. Sūpsit tpolē ipō
agit q̄ de patienti sufficien-
tiā defectiue naliū na-
sui pfessiōnab i. de q̄
ipō sūunt i hore scītate
Et iustitiā tota ipo ordin
diebꝫ vite sue videtis
psm sollerte discussione
zizania esse i cordib suis
Attendētes prud'pfectid di
uine mie oclis ardēdo
Dixerunt ei eius iniciū in
plorādo Dñe qui tantis
beneficiis te dimo in m
ondis nōne bonū semen
i gre tua gratificat ethuo
suncio dulcorat seiasti
tua inspiratiōe in agro tuo
i mentibꝫ nris virtutibus
conseruasti tibi soli fructib
Et solutōes tui illis conseruatib
vn gō Et quo instigāte
habēs zizania mala de
sidia pernā glīz de suis
domo Et ait ill' ondelx
eis causā hoīs defectiuā
Inimicus dyabolꝫ adisp'adhor
Et h̄o nalit ex corrup
tarum ad inferiora deps
sus hoc fecit qz dyabolꝫ
fecit teptādo s homo h̄o
fecit cōsentiendo Serui aute
eius viri deuoti dño fuit
zelo iustitie qr se ipsos no
ti qz tūc tunc dixe
runt dixerunt ei cū promta
uoluntate et feruenti desi

dero. Dne si vis ut tui
ra tua i nob adimpleat
m9 de virtute d virtute et
carne mag mactabim9
z sic colligetur desertu
ad extirpada. Et aut
benigne i benilitati nae
oparieda no qr i hac vita
no potest et si ad destru
ne forte quamina absti
nencia carnis mactatioz
e alia virtutu opa colligu
tes z extirpantes zizania
desiunt eradicentis sil z
triticu virtutes sm maiores
qr deserta hic z pc hic
recognoscere e incrementu
ad humilitate z ad virtutu
exercitiu z ita simite vt
que crescere ut deserta in
humilitate z virtus oborti habet
ita ad opera z ho usq ad
messe et tunc retributio nos
i separatoe aie a corpore
qr tunc i tpe messis qn re
cipiet merede sm labore
viru dicat messoribus i
viris istati i statib col
ligite pm zizania ipos te
ab hoie separando z alli
gate ea i fasciculos ad
oburend qr fervor caud
illos deserta tunc qsamet
tz triticu i merita [illegible]
ut nullu bonu maneat
inremuneratu sm mo dicit
sic in horreu meu et tunc
perpetuaco ut [illegible] proditi
gracy z glaz gsequa

Dnica in lxx. Mt xx° c°

Simile est regnu ce
lorum hoi prifamilias
q exiit primo mane
oducere operarios i vi
neam sua. Conventioe at fa
ta opariis ex denario diur
no misit eos in vineam sua
z egressus circa hora tercia vi
dit alios stantes i foro ociosos
z illis dixit Ite z vos in vi
neam meam z qd iustu fuerit
dabo vobis. Illi aut abierunt
Iterum aut exiit circa horam
sexta z nona z fecit silr
Circa vndecimam vo exiit et
venit alios stantes z dicit
eis quid hic statis tota die o
ciosi. Dicunt ei qr nemo nos
conduxit. Dicit illis Ite z vos
in vineam meam. In hac pa
bola iuxta allegoria de
scribuntur virtutes platorum q
in ecclia dei debent to die
prntis vite sm modu labo
rare vnde sciendum qr regnum celorum
i statu ecclie militantis q dici
tur militans possidebit
regnum in eccia triumphante
scilz e q° statu cuius hoi pa
trifamilias i deo pro qui humanus
benignus est z pstabil super
malicia z qui ita gubernat
totu mundum sicut prfamilias
subditos i domo qui exiit
loco p loci mitt9 sz p sue boni
diffusioz in creatura subiectu

q hor primo mane i a pri
ncipio mundi Conduxit
incedens et ebulientibus operarios
i doctores et prelatos qui p
predicatorem et doctrinam expelle
rent q inciret in vineam suam
militantem scilicet ecclesiam que est locus
laborandi in actione spiritu
sue in contemplacione et magna
lucratiuam in utriusque perfectione
hec vinea quis custos produxit
tot palmites misit Conve
ntione autem facta pro promissione
vite eterne sunt ex denario
diurno nam denarius diurnus
equalis est et vita eterna
equalis omnibus apte sibi misit
eos gratis conferendo et infunde
ndo intellectum ad cognoscendum veritatem
et per spirituale suum auxilium
eis assistendo in vineam suam
militantem ecclesiam ut eam pla
ntarent fide informando irrigarent
divina promissa confirmando eligerent
extirpare dominum vitiorum insuffiendo
et ad fructum parare et ad
dominum adorare alliciendo Et egressus
inde sue creature circa
horam terciam que secundum modum disposita
erat a tempore noe usque ad abra
ham in quo missi sunt aliqui
sancti ad aliorum erudicionem
ut noe seth ebet thare a
braham et ysaac in quo statu
vidit alios ociosos stare vinee
sue contrarios stantes mala
appetitu in foro huius mundi

q est locus tumultuosus ambi
ciosus et cupidus et ali
bi vidit stantes ociosos ne
faciebant fructum non sunt in
aliis sed dicit eis procurantes
appar eorum et quibus potest
ia appar eorum Ite et vos
et ad quod creati estis atten
dendo voluntatem meam im
plendo utilitati aliorum
operamini et vos qui soles
estis predecessoribus prebentes quod eis
debetur quod iustum fuerit dabo vobis Item in
vineam meam ut eam moc
cerata in molicie et sup
erflua resecet et quod iustum
fuerit non tamen ex parte operis
operatum vel operis operantis
sed eciam ex parte mea dante
quod imminentem vel condignum
dabo vobis hoc quod oculus
non vidit nec auris audivit
nec in cor hominis ascendit quod
vobis preparavi eternam meam per
destinacione Illi autem prius pre
miorum inducti sed non divino
amore perducti abierunt a se
ipsis ad deum ad ipsius volun
tatem adimplendam Iterum
autem non valens continere
miam suam et salutem huma
ni generis siciens exiit et beneficia
beneficia impendens circa horam sextam
que fuit ab abraham usque ad
moysen In qua missi sunt ysaac
et iacob et duodecim patriarche
Exiit eciam circa horam nonam
que fuit tempore legis mosaice

a moyse usque ad prophetas in
qui missi sunt judicibus aaron
regibus et prophetis. Et fecit sic
quousque aliquis spe primo. Sed
circa horam undecimam oportuit
in plenitudine gratie quando in
carne apparuit dei filius
et invenit quosdam ita dudum
iacere per desolata alios gen
tiles status fortes ad
malum debiles ad bonum
et dixit eis per verbum mandatum
per apostolos qui undecima
hora fuerunt missi. Quid
habeat conductores tolla
boratores tempus optimum
et mercedis securitatem. Hic in
mundo in loco ita periculoso
laborioso et luctuoso
statim mandatorum dei
obliti inundamus illusio
nibus impediti iacemus ille
cebris ostracti et spe vana
defraudati tota die prout
vite in qua debemus fideliter
tamen vineam indagare efficaci
ter laborare et ad celestem
patriam anhelare. Sed stamus ociosi
si vobis in contrario promissis
non subvenimus. Deo non
videntes premia non agentes
hostibus non resistentes et in poste
rum non providentes. Dicunt ei
nemo nos conduxit quia nec prophete
vel doctores nos conduxerunt
de fide instructos aliam viam
ostendere et eque mercede polli
citos ipse enim sunt missi
filiis Israel qui nos despiciunt

sed deus qui volens omnes homines salvos fieri
nam acceptos salvos fieri
dicunt illis per apostolos et doctores
ite et vos in vineam meam ad fidem
de vitiis ad virtutes de tenebris
ad lucem. Ite vos etiam electi
et predestinati spiritualiter vocati ad
unum ovile cum judeis. Ite vos
in vineam meam. Fides est principium
ad bonis operibus operandis quibus
premium non promittitur quod tunc eo
amore fortiori fuerint pro
novi testamenti [illegible] veteris
[illegible]
[illegible]
dei [illegible] ei fuerint tantum
eius gloriam attendentes. Mora
litas tangitur in fine. Cum sero
autem factum esset dicit dominus vinee
procuratori suo voca operarios et
redde illis mercedem incipiens a
novissimis usque ad primos. Cum
venissent ergo qui circa undecimam
horam venerant acceperunt et
ipsi singulos denarios. Veni
entes autem et primi arbitrati
sunt quod plus essent accepturi. Sed
ceperunt autem et ipsi singulos
denarios. Et accipientes murmu
rabant adversus patremfamilias
dicentes hi novissimi una hora
fecerunt et pares nobis fecisti illos
qui portavimus pondus diei
et estus. At ille respondens uni
eorum dixit amice non facio
tibi iniuriam nonne ex denario
diurno convenisti mecum tolle
quod tuum est et vade volo de

dñe sic

haue nouissio fare qr tibi
dari no licet in fare qd vo
lo an ocul9 tus neq qr
ego bo9 sum possit erit nouis
simi pmi 2 pmi nouissimi
multi vo sut vocati pauci
vo electi Agit hic de vo
tatoe opariorum ad vinea
du pmu vnd eu pos etia
esse i cu tpe gre aduenisset
qu gra 2 vitatis pcessim vs9
ita e no eum sco accipi hic
p fine mudi qr tuc nullus
recipit denariu qui possit
iuste recipe vocari eu q tpe
gre aduenisset Dicit dns vinee
i deus pr pcuratori suo i ihu
xpo qui missus e ad pcurandu
salute homi Voca illa pim
atioe q ei9 merit operarios
p desperatos ad vita ul etia
ad tpale tm pp prz ar
ut aut dicit multi sut vocati
pauci vo electi Et reddit illi
no tm ex mia s etia ex
iustitia qr opati sut i pmo
mea mercede gre q p tato
dr merces qr e q incohatio
gle cu gra cu no sit aliud
qz gra gsuata Incipiens a
nouissimis s gentilibus q vlo
sut vocati iudeis p maga
pte i infidelitate pmanentib9
usq ad pmos cu ml fuerit
plenitudo gentiu tuc oms sic
israel saluus fiet cu oo ita
fide gentiles venisset ad eos

minoz rater q̃ i ita vnde
cima hora vocati i illo
vo dicitur tpe ipi eu sut i qs
qm fieb sic deuenerit
Acceperunt a deo esse nuc
a deo metoie a scriptis q
deo dispositione singulos
denarios pmeo qui dei
distributu 2 qmu a domi
vis gre q ei9 augmentu
recipies q gra e incohatio
q 2 arra gle videntes
aut p fide pmi i iudei
qui a pmo legis late deo
fuerat arbitrati sut ex
sua supbia ex pluribus esse
acceptos qr i pmitia eam
credebat q p eis deberet
gre de gra vnd q reputa
bat gentiles indignos dei
gra Acceperut aut i ipi
simles denarios i qsilem
gram sic 2 gentiles sit et no
maiore Et accipientes
gram gentibus esse ex mi
dia pcedere ex hui
frim te murmurabat adusq
preu familias s iudicia dina
reprehendo dicentes hy no
uissimi gentiles autiquo
ydolatre p horam dispositio
ne mitoe fecerit tua
volutate q io attendo
eor indisposio ydola
tria q maz dispositioes
p legis obseruatia vide
t qmda iusta q eos
fecisti i pares i acceptioe

gratie et glorie nobis iudeis qui
propter observantiam legis portavimus
pondus oneris per totum mo-
ralium iudicialium et maxime
cerimonialium. Et hoc fuit pondus
diei quia in hiis consumavimus.
Portavimus etiam pondus estus
persecutionis scilicet propter legis observan-
tiam ut patet ex gestis machabeo-
rum. Ad litteram etiam in primitiva ecclesia
iudei quasi murmurabant quod
gentilibus gratia fuit data gentilibus
ut patet in facto cornelii actuum
x°. At ille respondens per divi-
nam dulcedinem apostoli fratrem
unum eorum dixit unum eorum di-
xit in multis. Iudeorum ex-
pectantium murmurantium. Amice
ex parte gratie non facio tibi i-
niuriam. Iniuria enim loquen-
do quia ubi est plena media et
gratia. Et ideo si de gratia mea
voluero nulli facio iniuriam.
Nonne ex denario convenisti me-
cum quasi mecum ad hoc enim
ad fidem veni ut acciperes
in primitiva gratiam et consumatio gloriam.
Tolle quod tuum est in gratiam
ad utilitatem tibi datam
quam meruisti et vade in ipsa
consumatione paruam in vacuum in
receptione sed finaliter in ea
perseverando. Ego autem quod oportet
misericorditer et primum do-
lentem condignum hominem ex mea
mera liberalitate. Huic
novissimo gentili scilicet ab ideo

latria ad extrema veto dare
equalem gratiam tibi sicut et
tibi qui propheta deme conditum
ex votum de legis observatio-
nem. An non licet mihi facere quod volo
immo licet quia voluntas mea non
potest esse iniusta. An oculus tuus
nequam est. In tuum iudicium quia bonus
deus in genus ex diuina iudicia
ex pietate dicitur ne quasi quia talis
invidia et tale iudicium ex hu-
mano defectu procedit quia ergo
bonus sum per essentiam et omnino
possum male agere sic erit no-
vissimi primi quia gentiles qui a
vobis iudeis viles sunt in primitiva
deuoti apud me et fideles
quamvis sint tardius. Primi sunt vos iudei
qui propter antiquitatem legis fuistis
populus peculiaris eritis novis-
simi quia propter vestram duritiem et in-
fidelitatem vos abiecti. Multi
enim sunt vocati quia vos iude-
os etiam vocavi mittens [illegible]
ad oves domus israel quia perierunt
sed pauci ex vobis sunt electi
quia pauci de vobis in me crede-
runt et de credentibus etiam multi
recesserunt. Moraliter per hoc
denarium ex operibus de vinea ad
gradus secundum quinque etates vite
hora prima scilicet pueritia hora
tertia iuventute quia sic tunc sol
ascendens calorem augmentat
sic et iuventute calor naturalis
confortatur. Hora sexta scilicet etate
virili quia tunc est homo in statu
perfecto sicut sol in medio celi.
Hora nona scilicet senectute

In qua calor naturalis incipit resfri
gescere. Undecima vero hora preter
missa tercie est hora prope mortis
occasum. Et in istis horis etatis
aliqui vocati per graciam et opus de
narium diurnum accipiunt quia
quantumcunque hic tarde vocentur ad
graciam deo tamen si in ea perseveret
habebit gloriam eternam. Contingit
etiam sepius quod ille qui vocatur in
senectute recipiunt tantam
graciam et gloriam a deo sicut ille
qui in iuventute vocatur vel propter
divinam liberalitatem vel propter
receptum fervorem et devo
tam operacionem. Vel potest aliter
exponi respondendo cuilibet hore.
Vinea habet humana consciencia
in qua deus seminavit semina le
gis naturalis cogitacionum veritatis
et amorem boni. Operarii
dei sunt qui in mente generat bonas
affectiones cogitaciones me
ditaciones et voluntates ad quas
vinitor dominus egit sub nichil
sua voluntate mandat. Opera
rii huiusmodi sunt bone
cogitaciones et affectiones que
in mente nascuntur. Cogitaci
ones fodiunt fundunt in altum profun
dine sapiencie investigando
et errores extirpando. Sed
affectiones sarcula aptant
virtutes inserendo et vicia et
vicia resecando. Hii operarii
in mane ducuntur in vineam prima
mane cum incipit dies illu
cescere per illuminacionem veritatis in

mentis conflictu gravi grat
Hora tercia cum calor incipit
naturalis crescere id est homo per ardo
rem boni ut mens se ipsam ad
superna elevet. Hora sexta
cum est in optima estuacio caloris
id est homo per desideriorum ignicionem
ut mens in dilectione fiat.
Hora nona cum calor dimi
nuitur id est homo per carnalis con
cupiscencie ebetacionem ut
mens a licitis abstineat.
Hora autem undecima cum
temperamentum calor fit et hoc
per restrictionem cupiditatis ut mens
appetitum moderet mensuret. Et hii
sunt gradus contemplacionis vi
vacitudo consiliorum erectio re
luctacio estuacio desideriorum
celestium restrictio consum
maciones appetituum. Dena
rius est forma perfectionis ad quam
istis gradibus pervenitur. Unde sicut
denarium accipere est pro obse
quio nativa mediatoris venientes
Item aut tardius venient
sub denarium accipiunt quia
cogitaciones et affectiones
quantomagis crescunt tanto
magis ad formam perfectionis
accedunt quia sic posteriores
sunt perfectiores et tanto
etiam minus laborat quia quanto
quis in virtute consuetudine
proficit tantoque labor ei
indulcessit. Possunt tamen
cogitaciones et affectiones
ad quos eius perfectionis debent

scripendo minueret / qui quo
ho iam profectus porta sua ex
desideria expaniat super
teruitate pessat et quantum
in labore in eis habuerit
et quam parum meritis eis de
beat deplorit.

Dominica in lxa. luce viij

Cum turba plurima
convenirent et de ci
vitatibus properarent
ad ihesum dixit
per similitudinem. Exiit qui se
minat seminare semen suum
et dum seminat aliud cecidit
secus viam et conculcatum est
et volucres celi comederunt
illud. et aliud cecidit supra
petram et natum aruit quia non
habebat humorem. et aliud
cecidit inter spinas et simul
exorte spine suffocaverunt illud.
Et aliud cecidit in terram
bonam et ortum fecit fructum
centuplum. hec dicens cla
mabat qui habet aures
audiendi audiat. Agitur
hic de paucitate bonorum
respectu malorum maiori at
quo ad iudeos unde con
turba plurima simplicium
hominum et ipsi vulgares nec
quos etiam erant alii pha
risei convenirent ut sic vinti
ludiceret unum deum quare propter
famam ihesu properarent sicut
propter de civitatibus ne timi
tur impedirent et ne per emu
los repudi prohiberentur et sic
veniret ad ihesum cuius prima

erat delectabilis doctrina amia
bilis et operatio admirabilis. Dixit
per similitudinem id est parabolice vo
lens innuere quod verba non debe
bat de secretis misteriis nisi
parabolice dicere. Licet aut debe
bat scire misteria regni dei
unde dixit. Exiit filius dei
de sinu patris in uterum virgi
nis et de hinc in mundum
via caritatis clementie et
dilectionis. exiit autem a ma
iestate patria ut sui vide
retur a celesti patria ut in terra
peregrinaretur a consortio angelorum
ut cum hominibus conversaretur a
locis deliciarum ut miseriis
impleretur. qui seminat quia ab
initio seminare cepit et adhuc
facere non desinit nec desistet.
Exiit autem seminare suum perpro
ruit attrectione quia vult omnes
homines salvos fieri semen suum
id est doctrinam evangelicam et
verbum suum quod cum semine in cor
de bono affert multiplicem
fructum bonorum operum et dum
seminat doctrinam suam ad omnes
exponendo ad intellectum illuminandum et
ad p[illegible] conformandum. Aliud ce
cidit non ex proposito sed ex
recipientes secus viam id est super
corda exposita temptationibus
demonum et super corda assi
[illegible] et conculcatum a de
monibus per malum consensum
et fructum ut etiam a memoria
accessit quia nec in memoriam

mentis vicium per opera exercere
neglexit. Et volucres id est de
mones volucres que sunt volu
cres celi qui alta petentes per
superbiam quia sunt celestis nature
et in aere morantur vel quia
carnalia vicia non sunt et in
demonibus comederunt illud
fructum eius impedientes. Et aliud
cecidit super petram id est super cor
da humore fidei et devocionis
carencia que etsi verbum dei audiunt
non tamen faciunt unde etsi sit
natum per bonam voluntatem
tamen aruit propter mentis desidiam
tribulationum et persecutionum
instanciam quia non habebat humo
rem spiritus sancti gracie mentem insen
sibilem ad tribulaciones faciens
amore inebrians et dulcore con
tinuans. Et aliud cecidit in
spinas id est corda sollicitudinibus
diviciarum laceranda. Hec enim
divicie tamquam spine mentem pun
gunt nam in suo acquisicione labore acqui
runtur. In mentis custodie re custo
diuntur. In fine cum dolore amit
tuntur. Et tandem cum colligentem
eternaliter cruciant. Unde spine
sollicitudinum scilicet cum semine verbi
dei exorte de abysso cupiditatis
suffocaverunt illud quia quan
tum impedit cogitacionem veritatis
et adorem bonorum et consiliorum verba
dei ut de pluribus maneat
sine fructu tamen non est ad predica
tionem cessandum quia de aliquibus
saltem capit effectum. Et ideo
aliud cecidit in terram bonam

id est cor mite et docile de
votum et fidele patiens, com
munitum confessione, confessionis hu
militate, salubris perfectum
et spiritualibus influctibus hu
mefactum et semine ortum
per bonum propositum et opera
innovatum. Conceptus fecit fruc
tum centuplum per bonum opera
fructum mensura bonorum id est castitate
coniugali in qua affert
fructum trecesimum. Triginta enim
consurgunt ex ter dece et
designat castitatem coniugale
in qua per mutuam continue fruitur
alterum sua tamen cum bonis que sunt
fides proles et sacramentum et pre
cepta decalogi adimple
re. Item fructum meliorem id est cas
titate viduali in qua affert
fructum sexagesimum qui est
ex senario decuplato et
quia viduis que debet se
exercere in preceptis decalogi
et operibus misericordie. Item fructum optimum
de castitate virginali in qua
affert fructum centesimum qui
consurgit ex denario decu
plato et designat summum
premium cum aureola que virgini
bus debetur de corona. Hec
dicens clamabat scilicet Christus
salutem omnium salvator
qui habet aures audiendi ad
deum ad veritatem audiendi
verbum dei et custodiendi illud
audiat quia misteria hec
que dixi sermonis celantur

vomie grossi

sive opera

parabolis

fronte manifestatur intelli
gentibus. Interrogabant autem eum
discipuli eius que esset hec parabola
quibus ipse dixit vobis datum
datum nosse misterium regni
dei ceteris autem in parabolis
ut videntes non videant
et audientes non intelligant
Est autem hec parabola semen
est verbum dei qui autem secus viam
hij sunt qui audiunt deinde
venit diabolus et tollit
verbum de corde eorum ne credentes
salui fiant nam qui
supra petram hij sunt qui cum
audierint cum gaudio sus
cipiunt verbum et hij radices
non habent quia ad tempus credunt
et in tempore temptationis recedunt
quod autem in spinis cecidit
hij sunt qui audierunt et a
sollicitudinibus et diuitijs et
voluptatibus vite euntes suf
focantur et non ferunt fructum
quod autem in bonam terram hij
sunt qui in corde bono et op
timo audientes verbum re
tinent et fructum affert in pa
ciencia. Exponit quod apertis pa
bola vnicuique dimissa
turba esset in domo singu
lariter cum suis discipulis. Inter
rogabant eum discipuli tam
familiares et dilecti quare
turbis loqueretur in parabolis et
que esset hec parabola an ne
ad eos propter se vel etiam
ad alios esset prolata et que
esset eius interpretatio quibus ipse dixit
interrogationes benigne suscipiens
ad esset de hijs que ad salutem
pertinent vobis specialibus meis
dilectoribus et etiam proximis
fontibus datum est a patre meo
nosse tamquam cognoscere et affectione
misterium secretum futurorum
ordinatorum secundum prius regni
dei militantis et etiam tamquam proxime
me debet consequi quia hec
parabola respicit eius dei scilicet
quod ad meos primos et alios
subsequentem predicatores. Ceteris
autem carnalibus mundi dilectoribus
veritatis contradictoribus loquitur in
parabolis et saltem quantum in eo
me possunt sine via salutis sed
tamen obscure ipsis loquitur ut propter
demeritum suum videntes mea
opera et miracula non videant
id est non intelligant diuinitus fa
cta etiam demonibus ea attri
buunt et audientes doctrinam
mea sciliciter et bonam doctrine
moysi et prophetarum conformem et
ipsius perfectiuam non intelligant
intellectu eius spirituali quia pro
pter malicia eorum velamen ad
est in cordibus eorum. Est autem
hec parabola ad vos et ad eos
dicta scilicet propter vel quilibet
predicator verbi eius in ecclesia
gerens. Semen est verbum dei
quod sub se latere virtute

ta p roz spiale gre vtili
ꝛ gle qui ab sctz viapnt
stu li posuerut corda sua
ꝛ desideria hy sut q audiut
aure corp'is tm ut in eis delec
tiosis delectet Deinde qr n
e in corde eoꝝ radicatū et
tm ipum lz roget me non aute
affitiae venit diabolus p sug
gestionē ꝛ implicat eos vari
varijs ꝛ inuidijs cogitatio
nibus p dei ꝛ spe salutis eos
lungaut Et ita p modicu
q eis de salute ꝛ gra dei
i mundo e stenti moi dz tol
lit p gsensū i malū hy
vite etne in qo optebat
eos saluos fieri de corde
eoꝝ suis suggestionibus puni ꝛ no ltime custo dierunt
dit ne credētes i deū si
de opante p dilectoz salui
fiat illuc ascēdere p i similite
vni ipe p supbia corruit
na nō salua hy nō susa(cipi)unt
ad vbm dei Sz nec illi qui se
minati sut sup petra cor
durē i fidele ꝛ i devotu
hntes hy sut nō etij vnde
cu vbum audierit nō ta au
re corde qz met cū gaudio
suscipiūt vbm qz ltes alliq
eo aliq passioe moti de tio
red suscipiunt vbm at graa
q hy radicēs nō hz hnlit
ꝛ psuerātie cū caritat hu

mōre deuocōis ꝛ gticā
ad tps cdut q dum no
sustinet psecucōes ꝛ tēp
tacōes sz gsistt demū
ypūd laudat q dum bene
fecit eis ꝛ io i tpe tēp
tacois cū psecucōes q'ua
dat ꝛ p vbm dei ꝛ rcdē
eos sentō mod nō gplā
ccedunt autē sc a bono
i spinis ꝛ quitē ab bō
gminitē cado a vtē ad
stultate a deo ad se ipos
a tanit dei ad ciuitate
dyabli at in spinis
cecidit corda diuitis
sollicitudē lacerata et
volucata hy sut q audie
rut cū maiori auditu
ꝛ a sollicitudine quo ad
supbia vite p q acqirēdu
multu sollicitat ad cum
ola opi sua ordināt et
diuitijs qo ad gcupiscētiā
oculoꝝ ꝛ volupt. vite
qo ad gcupias carnis ēim
tes ꝛ in p... ꝛ ... de
sideria dyabli mundi et
carnis adiple suffocat
ipūd sem ab eis nō rcipi
entes sz ipūd qpūd in se ipis
ēcludētes ꝛ ipa vtā
... semē dei i se ipos
ꝛ p gnis se ipos q ad vita
gre intrauerit ꝛ no pfe
rut fructu boi opis licet

x deo patientia

floruerit per propositum bone
voluntatis aut in bona
terra cor mitte et dominus dixit in
deo clamavit hec sunt tria que redde
bono quantum ad intentionem fide
credendo et optimo quantum ad
affectum ipsum verbum sincere
diligendo affectuose audiendo
et utiliter adimplendo. Audiendo ta
men illud quod est vivum et
efficax et penetrabilius omni
gladio ancipiti pertingens
usque ad divisionem anime et spiritus
et ideo retinet quantum ad meditationem
in lege domini die ac nocte jugiter
meditatur et fructum afferunt
de bonis inspirationibus in bona
perficiendo cogitationes de cogi
tationibus in meditationes de medi
tationibus in bonas affectiones conceptiones
de bonis conceptionibus in perfectam voli
tionem de volitione in operationem
de operatione in virtutum aug
mentationem et de hac in eterno
rum glorificationem et quia omnes qui
pie volunt vivere in xpo
persecutiones patiuntur. Ideo hic
fructus affertur in pati
entia quia perfectum opus habet quia
virtus ostendit per constantiam
et perficit per sustinentiam et
ad finem pervenit per perseverantiam
Dominica in l. luce xviii
Assumpsit ihesus duo
decim discipulos
suos et ait illis

Ecce ascendimus iherosolimam
et consummabuntur omnia que scripta sunt
per prophetas de filio hominis
tradetur enim gentibus et illudetur
et flagellabitur et postquam flagel
laverint occident eum et tertia
die resurget et ipsi nichil
horum intellexerunt et erat
verbum istud absconditum ab eis
et non intelligebant que dice
bantur. Agitur hic de sua passione
et eius prenuntiatione quam disci
pulis prenuntiavit quia in ea
cola fertur quod prenuntiavit im
plevit volens per mortem suam
salvare mundum ut nos suo
conforter agere. Assumpsit ad
consilium suum secretum quos an
te assumpserat per gratiam. Assumpsit
autem duodecim discipulos su
os ut omnes scirent nec aliquis
haberet occasionem non credendi.
Et etiam quia omnes debebant
predicare ipsius passionem. Et
etiam conclusit ne aliquis posset
de eo scandalizari. Illos autem
tantum et non alios assumpsit quia
secreta celestia tantum maioribus
sunt revelanda. Et ait illis
passionem et resurrectionem suam
explicans et quomodo eum
crederet resurrecturum non
dubitaret eum utrumque scilicet
pervenit esse diligenter
quod dicto attendite quia ascendimus
quia ad hanc iherusalem in

alto theophilaz q̄ prius dedi
cat gebus de in salina a
salomone et eo in p(er) apostolos
d(icitu)r theophila q(ui)a q(ui)z fuit sedes
regis magisterii 2 sacerdotii
ideo ibi xpc in apto adusa
rium voluit vinci. Et con
mabitur cooperante sancte
trinitatis prudentia filii obedie
ntia fud dyaboli malicia iu
de auaricia iudeorum invidia
gentilium seuitia. sicut qz ad
mentes multorum operatus
doctrine traditionem passionem
mortem et resurrectionem que
scripta sunt per xpc sed impia(?)
per prophetas tam in figuris q̄
in apertis locutionibus de filio
hominis i(d est) de me q(ui) verā car
nem humana qua assumpsi no
celeste naturam nec fantastica
sed in formam naturae filius virginis hominis
sed bene virginis qui me sum vilis
seruus quicumque accepit vn(de)
iste filius hominis tradet a iu
da iudeis (a iudeis) pilato a pilato
iterum iudeis 2d tandem per
missionem accusationem 2 sententiam
tradet gentibus presidibus s(cilicet)
militibus qz illudetur veste pur
purea amictus spinis coro
natus baculo arundineo per
cussus facie velatus alapis
saturatus sputis maculatus
derisione adoratus et flagel

labitur toto corpore laniatus
ut nihil cruoris remaneat
quod non pro salute mundi effu
dat 2 post flagellationem no
tamquam lingua qz vberibus
occidet eum morte turpissima
quod sequitur in cruce figendo grauata
uado aceto potando. Et
mortuum lancea perforando
2 tertia die resurget sed tota
hora iacuit in sepulchro
ut Augustinus dicit resurget
post immortalis hominibus gre
reddo corporis glorioso resur
recto et oculis aduersarios
confundens. Et ipsi apostoli qui
nimio amore eum diligebant
nichil horum (intellexerunt) qz amor eorum
ad deum pendebat eos insensi
biles in premis omnia qui poterat
[illegible] ex quia iudei ei si ad
eos dixisset hec vel vtique tel
[illegible] qz et illa ex dictis
cuius libenter audiuissent ma
xime [illegible] ita nil se
[illegible] sed ab eis dysti
verbum istud erat absconditum
qz dilectio illud abscon
debat et non intelligebant
que dicebatur qz putabat eum
parabolice loqui sicut alias lo
cutus erat merito de hoc inter
rogabat magis qz vole
bat de hoc quaestione (pona) pie dubi
tare quam aduersi certitudinem
scire. Istud est autem in apo

quaret Ihesus Iericho Cecus
quidam sedebat secus viam
mendicans et cum audiret
turbam pretereuntem interroga-
bat quid hoc esset dixerunt
autem ei quod Ihesus nazarenus
transiret et clamavit dicens
Ihesu fili david miserere
mei et qui preibant increpabant
eum ut taceret ipse vero multo
magis clamabat fili david
miserere mei Stans autem Ihesus
iussit illum adduci ad se
et cum appropinquasset interrogavit
illum dicens quid tibi vis
ut faciam At ille dixit
domine ut videam et Ihesus
dixit respice fides tua
salvum te fecit et confestim
vidit et sequebatur illum magni-
ficans deum et omnis plebs ut
vidit dedit laudem deo
Ut tentans discipulos non
potentium capere verba salvatoris
ondam tuabil veire ad iuaclin
vn fuo cade designans
mentalem discipulorum illumina-
tionem Ihesus volens cecos homines
ad agnitionem veritatis venire appro-
pinquaret Iericho apparendo
Iericho que civitas palmarum
dicitur eo quod multe ibi crescunt
Luce palme Cecum quendam de ceca
visione pro nativitate corporaliter
et tenebrarum sedebat ut
debilis et infirmus secus viam
ut ceteris mendicans vite

tantes virtus Et cum audiret
per strepitum et tumultum populi
turba pretereunte cum Ihesu ipsum dominum
diligentium et audientium eius
eius doctrina frequentium et ipsum
obedientium observatur prosequentium
Interrogabat pretereuntes quid
hoc esset quod sit homines quoniam
ret et quam tetres facies et
ad se ipsos alliceret Dixe-
runt autem ei non iudeus quod
esset quod hoc dicatur eius ignotum nec
cum vidit umquam deum sed respon-
dentes quod esset quidem ad
magis quam dixerunt quod esset
ille nazarenus florens in vir-
ginis utero aiag et corpus
eius sanctificatione in mundo ipsum san-
doctrina illuminando in orbe
quamvis gentium liberando in se-
pulchro resurrexit spoliando
inferendo in limbo sanctos patres
consolando in celo sanctos elec-
tos satiando Non dixerunt
ei quod talis transiret et ille sperans
salutis
salvatorem eo nomine et tanta
eius fama excepit clama-
vit desiderio cordis oris et
opere dicens Ihesu qui es sal-
ad te confugientium in te spe-
rantium terrenum laborantium et in
te gaudentium fili david
per carnis propaginem et ex
operis diabolo diabolum ut alter
golia proprio gladio occidens
persecutores sustinens quibus
obediens malos etiam numquam
patiens sine pertinendo et

q(uod) filio p(er)dito i(n) r(ec)te lugendo
miserere q(ui)a miseri solut(us) es
q(ui)a miserias passus es q(ui)a mi-
sericordia dictus es & misericordi-
merites (?) es mei q(ui)a mendic(us) in
digeo q(ui)a ad te p(ro)ico q(ui)a
sanari supplico z q(ui)a morbu(m)
languoris & q(ui)a pecc(at)a (con)tuleru(n)t (?)
dei exaudire n(on) retardat so-
q(ui)a totus bonus & misericors
statim pater ad consumandu(m) (?)
iussit illu(m) adduci p(er) tibias (?)·
p(er) allectiones z p(er) p(ro)missiones
ad se q(ui) solus p(otes)t facere mu(n)d(um)
de i(n)mundo (con)ceptu(m) semine
& cu(m) appropinquasset no(n) solu(m)
passib(us) corporis s(ed) eciam fide
& devocione interrogavit eu(m)
no(n) q(ui)a nesciret sic(ut) aliis ei(us)
desideri(um) ostendit & i(n) medio (?)
audientib(us) fieret ut foret &
ut eu(m) ad cog(nitione)m sue i(n)firmit(atis)
induceret et eo interrogavit
illu(m) dicens benigne quid
vis ad salute(m) corporis & a(n)i(m)e
(con)tinues p(ro) meo z mittes (?)
placeres tibi expedies ut
fiat tibi ego qui o(mn)ia possu(m)
qui s(um) p(er)fecto (?) i(n)nuac (?) & sa(n)o q(ui)a
scio q(uo)d (cer)t(um) expediat & p(ro)p(ter)ea
no(n) accipio tibi o(mn)ia postu-
lata i(n) petitione (con)cedenda
de mea p(otes)tate (con)cedenti
amplius aliud n(on) peteri(s)
at ille letus de p(ro)missione spe-
cialis (?) recipiande salutis

dixit d(omi)ne q(ui) o(mn)ia potes fac
ut videa(m) me et te s(cri)pturas
creaturas inferni supplicia
& paradisi gaudia ut videa(m)
me q(ualis) fui i(n) baptismo ad
dolendu(m) de amissis q(ualis) sto
s(um) mo(do) ad corrigend(um) de
(com)missis & q(ualis) fieri debu-
eri(m) in futuro ad erubescend(um)
de omissis Item ut videa(m)
scripturas q(ue) de te loqu(n)tur
& p(er) quas electi ad paradi-
sum p(er)ducu(n)tur Item ut videa(m)
creaturas q(ue) fidelit(er) tibi
obediunt (velocit(er)) q(uia) in se defficit (?)
te multiplicit(er) satisfaciu(n)t
Item ut videa(m) inferni suppli-
cia q(ue) sunt intollerabilia
sentienti horribilia i(n)tuenti
& i(n)terminabilia sustinenti Item
ut videa(m) paradisi gaudia
q(ue) sunt concupiscibilia gustanti
facilia operanti & delectabilia
s(em)p(er) manducanti et sic de-
siderium n(atur)e salutis petens
acceptavit dixit illi v(er)bo
efficaci q(uo)d celu(m) (fecit) firmavit
& t(er)ra(m) respice q(ui)d sis
ut doleas q(ui)d fuisti
sis ut timeas qualem offe(n)-
disti & expavescas &
q(uo)d cito vinea(m) (?) incepisti et
gaudias q(ui)a fides tua qua
i(n) deum credis & credendo
diligis & p(er) dilectio(n)e(m) opera-
te salvum fecit corporaliter
illustratu(m) & mente illuminandu(m)

Item ut videa(m) te q(ui) tua(m) i(n)gratitudine(m) (con)tulisti
q(ui) fugitivu(m) tua(m) benignitate sustinuisti
et revertentem tua clementia suscepisti

q; nec[essari]o est ut da[tu]r misericordia
spiritus sancti gratia

Et cecum vidit ipse
saluator mundi in sencte
pla dei gratia permanente
et sequebatur illum sed ipsum
despexit ipsum prius deum
prius obliviscebatur dei in
operibus suis gratias referendo
magnificabat et laudabat et omnis
plebs ut credentium et pe-
nitentium ipso non inviden-
tium ut vidit cecum illumina-
tum et ipsum deo gratum dei
miraculum et eius in operando po-
tentia dedit laudem deo
ipsum in suis operibus recog-
noscebat omnia bona in ipsum re-
ferebat et propter bonitatem eius
ipsum diligebat. Cecus iste ie-
richo per quem intelligitur per-
petuum insensibile factum ut lu-
na videtur luna mutabilis
cum deus approximat per
gratiam suam precedentem mente
ad gustum pulsat licet ad
mens certa est per gratiam
Ergo infirmitate egestan-
tia sedet via per maliciam
et mendicat per carnalem
concupiscentiam et precedente
turba audit quod omnia
dei opera considerat et ipsum
interrogat quid opera eius sunt
ipsum creatorem designat
quem Ihesum nazarenum tran-
sire indicat quia gloriam caritatis
bonitate et perfectionem dei in

anime sordebant et se cecum
clamat quia inter malorum consci-
entia dei miraculum in suis operibus
et magnitudinem per sua desideria
veniam postulat et se Ihesum
invocat quia filius inter desi-
derat filium ac david eum
vocat quia eius potentiam con-
siderat. Dominum manifeste
interpretatur misericordiam postulat
quia se indigere veniam estimat
Turba ac ipsum increpat quia
preterita vita sua et consuetudo
mala cum mundi oblectamentis
ei in gustu impedimentum prestat
sed nichilominus clamare
perseverat quia toto corde
ad deum diligendum anhelat.
Ihesus autem qui spem veniet suam
dicit et verbo ad se adduci
quia per dulcedinis iussionem
eum ad se allicit sed quid sibi
fieri velit interrogat quia eius
desiderium promissionem et novam
interrogat sed ille visum postu-
lat quia se ipsum et deum videre
desiderat sed tunc fide per
visum recipit quia per bona
opera fide decorat et ornat
deum ac sequitur quia prompta
voluntate ipsi obedit sed
magnificat ipsum quia ipse eius
in deo consultat. Omnis autem
plebs deum laudat quia ipsum
et suam gloriam ostendere et
interiore sportione perfectus
ad ipsum anhelat dominica in quinquagesima capitulum 10

Dominica in xlª Mt. 4º

Ductus est Jesus in deser-
tum a spiritu ut temptaretur
a diabolo. Et cum
ieiunasset quadraginta diebus
et quadraginta noctibus, postea esuriit.
Et accedens temptator dixit
ei: Si filius Dei es, dic ut la-
pides isti panes fiant. Qui respondens
dixit ei: Scriptum est enim:
Non in solo pane vivit homo
sed in omni verbo quod procedit de ore
Dei. Ostendit hic dominus ve-
ritatem divine et humane nature in
Christo et ex dicta temptatione
et ex ductu ad instruendum
nos. Jesus ut ostenderet se hominem
esse et deum et ut preberet exemplum
Ductus est a spiritu sancto
per humanitatem (?) que erat instru-
mentum quo mediante spiritus
sanctus operabatur. Unde spiritus movebat
eum in desertum locum aptum
orationi ut ibi spiritualiter in oratione
pro nobis offerret deo patri. Et
ut temptaretur, dans nobis
formam pugnandi (?) a diabolo
qui conabatur investigare
an ipse esset messias in lege
promissus. Et cum ieiunasset,
carnem macerando sibi pro
nobis et offerendo et exemplum suum
per hoc fidelibus suis prebendo
ut qui novam vitam inchoant
se ipsos per ieiunium et orationem
deo offerant. Unde tunc hic
de causa ieiunasse quadra-
ginta diebus et non ultra

ne diabolus posset sentire ipsum
esse verum deum, tum et Moyses
et Helias tanto tempore ieiuna-
verunt et quadraginta noctibus
ne in nocte comedisse cre-
deretur. Postea esuriit factus (?)
homo ut ex primo ostenderet se
esse deum, ex secundo autem hominem
et quod per hoc quod in se vellet
infirmitatem humane ostendi
temptatori occasionem temptandi
dedit. Unde et temptator dicitur
qui temptat bonos per elationem,
malos per desperationem, ceteros
per negligentiam, compositos (?) per impa-
tientiam. Accedens qui in effigie
hominis et in corporali specie
dixit ei verbali locutione
exteriori. Videns enim diabolus
per scripturas adimpletionem
iam tempore esse adventus messie
et videns ipsius perfectionem
cepit hesitare an ipse esset
messias et ideo temptavit eum
ut eius cognoscentiam caperet (?)
et si esset purus homo ipsum ad
peccatum induceret. Nam sciebat
per scripturas quod messias de-
beret esse deus et homo. Unde
temptando dixit ei: Si filius
Dei es natus et per consequens filius
a maiestate dic ut quod dicis
tuum non est aliud quam tuum
facere. Unde dic verbo
quo fecisti omnia dic ut

lapides isti panes fiant. Vnde
ad esurientem videt occasi
one surrepsit ei tamen temptacio-
nem de gula temptandi. Christus res
pondens eo modo quo nec eius
deitatem potuit prendere
nec ipsum ad gulam inducere
dixit ei non repellens eum
per verba imperiosa vel per pene com
minationem vel etiam per potentem
repulsionem in hoc dans nobis
exemplum non reddendi malum pro
malo. Vnde dixit ei Scriptum
est enim Deuteronomii viii non in solo
pane corporali vivit homo
etiam vita corporali sed in omni
verbo sive dei quod procedit sive ipsum aperte
vel per scripturas vel per prophetas
sive per inspirationem loquatur
quod quotiens modo fiat procedit
de ore dei vel mediate vel
immediate. Et in hoc notatur
et vita corporalis et spiritualis.
Corporalis quidem ut patet in
Moysi qui post exortum
sermonis dei xl diebus
sine cibo mansit. Spiritualis
autem quia verba vite eterne
sunt. Hoc enim verbo ~~vita~~ creatur per re col[illegible]
te pertinet per gratie infusionem cibatur per ce-
lestium degustationem defecta per [illegible]
et per eius [illegible] confortatur
per virtutem informationem et in ta-
bernaculo dei ducatur
per eterna glorificatione. Christus [illegible]
tu primus velut baptismo
penitentie vitam nova inchoavimus [illegible]

divino ducatu in operibus [illegible]
quod prius propterea spiritu ducebantur
in primis. Vnde per eum ducantur
renati in desertum vite a pec-
catorum tumultibus elongati
ut cor eorum sit quietum et
pacatum mundi et elongatum
et [illegible] magis ad deum atten-
dimus et a diabolo [illegible]
[illegible] acrius diabolus nos in-
pugnat. Sed in deserto temptatum
a dyabolo xl diebus et
noctibus ieiunavit quod omnia
observat mandata et consilia
in quo evangelistis scriptura ab
omni illicito et etiam a licito absti-
nentiam et ab integritate fidei
et dilectionis dei nec in nocte
adversitatis nec in die prosperi-
tatis declinavit. Sed esurivit [illegible] ad
corporalem appetitum ad delecta-
tionem mundi declinat temptator
[illegible] accedit quia
quasi familiariter malum sub
specie boni [illegible] ingerit et [illegible]
[illegible] decipit suadendo
primum [illegible] remissum et austeri-
tatem penitentie non [illegible]
[illegible] dicit si filius dei es [illegible]
quod filius dei es per primam remis-
sionem ~~dicit~~ dic ut lapides
isti duri penitentie fiant panes
remissionis vite. Sed respondendum
est quod non in pane vite remis-
sionis vivit homo sed in omni verbo quod proce-
dit de ore dei hoc est

i. ad impletionem diuinorum preceptorum
et consiliorum quia nunquam debet homo
esse securus de transgressione preceptorum.
Nescit enim homo utrum odio
an amore dignus sit. Tunc
assumpsit eum diabolus in sanctam
ciuitatem et statuit eum super
pinnaculum templi et dixit si
filius dei es mitte te deor-
sum scriptum est enim quia angelis
suis mandauit de te et in
manibus tollent te ne forte
offendas ad lapidem pedem
tuum. Ait illi ihesus rursum
scriptum est non temptabis dominum
deum tuum. Modo sequitur 2a salua-
toris temptatio que erat de
superbia. Cum enim diabolo
sit dubie [illegible] quod non
poterat scire an esset filius dei
vere assumpsit eum diabolus
ducendo eum per aerem quasi vola-
ret et ut ad hoc inciperet
vanam gloriam quod eum volantem
in aere homines viderent sed ipse
in tali ductu se fecit hominibus
inuisibilem. Quamuis diabolus
hoc ignoraret et ipse qui voluit
se a membris diaboli cruci-
figi a diabolo in propria persona
esse assumptus diabolus autem eum
assumens duxit eum a deserto
quod erat inter ierusalem et iericho in
quo descendens homo ab ierusalem incidit
in latrones ut dicitur luce 10
et duxit eum in sanctam ciuitatem

i. in ierusalem templum sanctum et
diuini cultus ubi solum ipsi
deo [illegible] exhibebantur
et sic dicebatur sancta. Et statuit
eum super pinnaculum templi i.
super tectum templi ubi erant
sedes doctorum et erat plana
ita ut homines possent in eo libere
ambulare. Hiis muris [illegible]
ne locus pateret ruine [illegible]
ubi eum posse vincere ubi multos
doctores per inanem gloriam
superauerat
vicerat et ideo temptauit dicit
ei si filius dei es salua scilicet
mitte te deorsum quia tu hoc
poteris sine lesione virtute
propria facere et eciam ministerio
angelorum tibi seruientium. Scrip-
tum est enim in psalmo de te quia
deus pater angelis suis i. ministe-
rium missis mandauit ipsos
de voluntate sua instruendo
et respectu tui purgando illuminan-
do et perficiendo de te quia
se ipsum diligit et in manibus
suis pone et statuit tollent
te a periculo exteriori liberando
preseruando et recipiendo ne forte
[illegible] actione uel malorum hominum
impulsione uel diaboli persuasione
offendas pedem tuum i. quantum
corpus quod est finitum et quo via
ducitur in hoc mundo ad lapidem
temporalem impedimenti quo morte ter-
ris sic per passionem [illegible]
[illegible] non [illegible] Ait illi
ihesus temptacionem eius euacuando

qui temptationem in dubio relinquendo
Scriptum est dicit ei ubi pro via
humane industrie habebis
confidentiam non temptabis prout
te sine necessitate exponendo
dominum deum tuum eius veritate
bonitate et potestate explorando
hoc enim periculum est nisi fieret
ad utilitatem aliquam et istud
quod malum est suadebis. Post quam
tamquam temptator puerum iam
interiorem id est suggestionem Hic
agitur hic de temptatione glorie
interioris spiritualis unde tunc
diabolus hominem assumit quando eum
spiritu errore ducit. In statum
ruine ducit quando sibi bona
opera que fecit ad mentem
reducit supra pinnaculum
collocat quando hoc quod in tali
perfectionis statu se estimat
et sua excitudine vita alio-
rum turbatur tunc tunc diabolus
suadet se mittere deorsum
quando accidia suggerit et
mente a rigore vite re-
laxat et ad satisfactionem
sensualitati per modum liber-
tatis spiritus instigat et tunc
homo an sit filius dei pro-
bat quando ipsum sibi ipsi placere
facit et se quo tendit pre-
misse suggestioni Angelorum
autem custodia ad hoc mini-
strat quando bonum gratie et
eius operationes explicat ut
ut inclines sit servus sine

trepidatione ad inferiora
descendit. Unde quando tollit in
manibus quia ab affectu terreno
mentem suam spiritum sublevat
et pedem affectionis ab offen-
sione ad lapidem peccati preser-
vat. Sed hoc iniustius ut in hu-
militate persistat hoc debet
esse bonum se a deo recepisse
cognoscere tamen dicit scriptum est quod in se
est facere et hoc est dominum deum
suum non temptare quia superavit
huius temptationes cunctas et
se ipsum a casu ruine glorie
et accidie preservavit. Iterum
assumpsit eum diabolus in montem
excelsum valde et ostendit ei
omnia regna mundi et gloriam
eorum et dixit ei hec omnia
dabo tibi si cadens adora-
veris me. Tunc dixit ei
Ihesus vade sathanas scriptum
est enim dominum deum tuum ado-
rabis et illi soli servies.
Et tunc reliquit eum diabolus
et ecce angeli accesserunt et
ministrabant ei. Agitur hic de
tercia temptatione salvatoris
que fuit de cupiditate vel
sive de avaricia. Unde diabolus
non dubitat de ipso certificatus
an esset filius dei. Assumpsit iterum
videlicet duxit in montem excel-
sum valde quia ipse dominus dis-
ponit in corde suo. Sed bo-
ni monte temptandi in lateribus
aquilonis ascendam super alti-
tudinem nubium et similis ero altissimo
Ysa. xiiij. Unde assumpsit

cum in morte tali et ostendit
ei omnia regna mundi dicendo
sibi in tali parte est tale regnum
et in tali tale vel forte ymo
aliqua specie regnorum singulorum
ad intra in spiritu vel ad extra
per aliquam speciem corporalem vel
fantasticam et gloriam eorum
scilicet ad divitias delicias
et honores et dixit ei cum
temptatione de avaricia hec omnia
tibi dabo non quod esset suum
diabolo vel quod tenuit in potestate
eius scilicet ad dare vel non
dare sed quod per eas multos
decipit et possidet sed
secundum quod diabolus promittere
nitebatur quia est mendax
et pater eius Iohannis viii hec omnia
tibi dabo si cadens scilicet a
dei dilectione a vera primitus
institutione dicendo adoraveris
me adoratione latrie quia
si hoc fecerit apparet te non
esse filium dei nec purum nec
per gratiam. Tunc ihesus qui patienter
tulit suam iniuriam sed noluit
sui creatoris contumeliam dixit
ei ipsum de tanta temeritate
increpando vade sathanas
qui adversarius dei et inimicus
omnium bonorum. Unde confusus
retrocedens dubie remanens
pena tanta tue blasphemie
sustinere me nec aliquis de cetero
usque ad finem mundi tempo
tando sed in inferno usque ad

sed ipse in temptatione superavit

consumationem scilicet permanendo
iste enim ut dicunt aliqui
fuit supremus victus quia
primum hominem temptavit et temp
tando stravit. Scriptum est
enim deuteronomii vi dominum qui
omnia creavit deum quia in eternum
tuum quia glorificavit et finaliter
beatificabit adorabis adoratione
latrie et illi soli servies non
et sibi qui tibi tanta mala be
fecit et tanta per te indigno
suscipit (sustinuit) servies tam corpore
quam spiritu non ad illius sed ad
tuam utilitatem quia bonorum tuorum
non indiget. Tunc diabolus
sic confusus et testimonio sacre
scripture confutatus reliquit eum
de cetero non temptando licet
temptatio plus fuit ad extra
et non ad intra. Et ecce
angeli quia eum reliquerat vel
deitas eius diabolo magis
latebat et ut gaudenti
loco temptandi haberet et ut
victoria se expectaverat ap
pareret quod plus (color) ei deitati
illi quod accesserit dilectione
ardenti affectione obsequia
et operatione et ministrabant ei
tamquam suo creatori nunc re
paratori et suo eterno bea
tificatori. Sic igitur agit
hic de temptatione avaricie
diaboli cum homine bonum qui

sumit quando ex quo ed' in
ordinato appetitu o transiens
ad temptandi attigit in mon-
te excelsum duxit quando eum
appetitu mundiali conatur
seducere ostendit regna mundi
et ostendit quando eum oblecta-
mentis regnorum mundi allicit q-
uia [illegible] datur eum sequi promittit
quando fiducia diu vincendi
statuit et propter satisfactionibus
delud' [illegible] quos diuturnos
nunc post adipiscitur non cadat
a diabolo adoret quia qui
lucrum et tam terra dignum
[illegible] in consciencia et avaricia
non [illegible] in servitus idolorum quia
avarus pecuniam pro deo ado-
rat sicut verum. Et ideo iustus
[illegible] suggestionibus
[illegible] et quod per violenciam
compellere querit celia [illegible]
in loco ducendo terram que
[illegible] regnum dei et ius-
ticiam eius statuens quia postea
temporalia sibi necessaria tanquam
vilia a deo sibi adicientur.
Tunc reliquit diabolus ipsum re-
liquit vel ultra non temptando
vel ad minus tam prave sug-
gestiones suadens vult non
ingerendo et angeli ipsi minist-
rabant quia tunc custodia an-
gelorum [illegible] capit
effectum propter gracie et caritatis
augmentum

Misticum exposicio [illegible] in quadragesimali

Dominica 2a in xla Mt xv°

Egressus ihesus secessit
in partes Tyri et
Sidonis et ecce
mulier chananea a
finibus illis egressa clamavit
dicens miserere mei fili da-
vid filia mea a demonio
male vexatur. Qui non res-
pondit ei verbum et accedentes
discipuli eius rogabant eum
dicentes Dimitte eam quia
clamat post nos. Ipse autem res-
pondens ait non sum missus nisi ad oves
que perierunt domus Israel. At
illa venit et adoravit eum
dicens domine adiuva me. Qui
respondens ait Non est bonum
sumere panem filiorum et mit-
tere canibus. At illa dixit
Etiam domine nam et catelli
edunt de micis que cadunt de
mensa dominorum suorum. Tunc
respondens ihesus ait illi O mu-
lier magna est fides tua fiat
tibi sicut vis et sanata
est filia eius ex illa hora.
Et egressus inde secessit
[illegible]
[illegible] ad gentiles
ut eos [illegible] gentilium
[illegible] iudeorum
et hoc quod dicitur Egressus ihesus de Judea
secessit in partes Tyri et Si-
donis. Tyrus et Sidon sunt
civitates site in terra promis-
sionis iuxta montem Libanum quia
filii Israel non potuerunt totaliter

expellere gentiles de terra
sua. Et ecce mulier chananea
s. natione chananei .n. habi
taverat in terra promissionis
ante filios israel nec potuerunt
per eos totaliter expelli. Ipsa vero
ista mulier ab illis qui remanse
rant duxit. Ista autem audivit
miracula et famam ihesu xpisti.
Et ideo firmiter credebat quod
filia sanari poterat. A fini
bus illis egressa quia xpistum seque
batur in via ad impetrandum
filie sue sanationem. Clamavit
enim dicit unus doctor quod venit
ad ihesum intra domum et hoc
credidit quia ibi eam non exau
dirent. Secunda est cum dicitur
clamans miserere mei fili
david. Audiverat enim quod
promissum iudeis erat de
genere david. Qui non respondit
ei verbum non propter indignationem sed ut
eius perseverantia eius in pre
[illegible] fides eius et devotio in
discipulis. Et accedentes disci
puli rogabant eum [illegible] ad go
videntes eius fidem et devotionem
Ipse autem respondit. [illegible] non sum
missus quia xpistus erat primo et
principaliter missus iudeis. Ita
quod apostolus [illegible] Et ideo in propria
persona non predicavit nisi iudeis
nec fecit miracula nisi in ra
ro casu ex aliqua speciali causa
ut ostenderet etiam in fide
gentium esse fundandam sed

Agitur de fide huius mulieris et eius exauditione. unde dicit non respondit ei verbum

habetur hic Johannis iiii. dicitur xpistus
predicavit samaritanis duo
bus diebus [illegible] post mortem
autem eius fides predicata est
publice gentilibus. Et hoc est
quod dicit apostolus ad romanos xv.
Dico autem xpistum ihesum ministrum
fuisse circumcisionis i. apostolum iude
orum propter veritatem dei ad con
firmandas promissiones patrum
quia antiquis patribus iudeorum
facta fuerat promissio de xpisto
sicut abrahe et david. Quare
cum iudei per maiorem partem sui
xpistum repulerunt et gentiles
eum susceperunt apostolus ibidem
subdit ad romanos xv°. Gen
tiles autem super misericordiam honorare
deum. At illa venit et adora
vit eum adoratione latrie
dicens domine adiuva me.
Infirmitatem enim filie sue re
putabat suam et pro qua sa
nationem ~~[illegible]~~ Qui re
spondens negative [illegible]
non est bonum sumere
panem filiorum i. doctrinam et
miracula promissa iudeis tan
quam [illegible] filiis [illegible]
dei et mittere canibus i. [illegible]
gentilibus qui erant [illegible]
[illegible] sicut canes
[illegible]
filiorum. At illa dixit etiam domine
[illegible] et catelli edunt
[illegible] dicit sicut catelli [illegible]
[illegible] ut potest [illegible]
cadentes de mensa [illegible] filiis

pripuit Ita etiam gentiles
debebat aliqualiter saltem mundi
in prophetis de beneficiis xpi
ex quo patet quod non convertebatur in
verbis quibus tunc dixit non est bonum
et cetera Set mulier dixit
primo bonum et intelligendo quod non (ubi xpi)
erat vir bonus tunc scriptum (implant)
esse apostolis indecorum ut dare
est verbum autem huius mulieris
intelligendo et in tantum scripture
ponitur devotionem et ut (perent)
ondet etiam generandum fuisse
ad fundatorem tunc rursus autem
O mulier magna est fides tua
quod patet ex verbo et facto suo
quod non fuit retardata
a fiducia petendi xpm propter
xpi tacuit in tantum sed
propter eius responsionem negativam
nec etiam propter experimentum
adversitatem responsionem negativam
Et ideo subdit fiat tibi
sicut vis quia dixit fides tua
hoc meretur et patet ex facto cum
subditur Et sanata est fi
lia eius patet etiam conditio
ex quo tribulatis exaudi
endi eius petitionem non fuit
ex ingratitudine mulieris sunt
ondet fides eius et devo
tio dignior exauditione

(Margin: Fides et devotio eius supplicando et aplis manifestando)

(Margin: vel voluntate sed ex presumptione)

Dominica iii in xl Luce xi

Erat ihesus eiciens
demonium et illud
erat mutum et cum
eiecisset demonium

Mistica huius euangelii expositio require
in quadragesimali de ...

et non invenies quia mistica
sunt et hic quedam similis

locutus est mutus et admirate sunt
turbe et audiat ex eis
dixerunt in belzebub princi
pe demoniorum eicit demonia
et alii temptantes signum de
celo querebant ab eo Sequitur
hic de maligno in deceptis
qui fuerat vel in Marco spiri
tum mutum attribuebat in
ihesus voles unde sua divi
nitate erat eiciens praeter
tactus dei instrumenta tactus
hoc demonium quod obsede
rat hominem et illud erat
mutum corporalia unde obe
dient spiritus quoad motum et
sicut demonium perduxit
lingua obsessi ad diversas
voces formandas in obses
so igitur sit cum demonium
reddidit lingua eius ob
sessi in motu et demonium est
mutum non certa sed cau
saliter primo erat etiam cecus
ut dicit Mattheus demonium
ipsum fecerat cecum et cum
ihesus ministerio eiecisset a se
illo non parans demonio lo
cutus est mutus quia sublata
causa sublatus est effectus
et admirate sunt turbe
videntes hoc miraculum
non cum primo auditum et
uerso demonio hoc mirantes
propterea forte surdus loquere
et cecus videret audiat
ut pharisei ipso mordere

et ipsum odientes quod coram ipsis reprehendebat audientes turbas contendentes ipsum esse Christum propter istud miraculum propter [margin: et ipsum in miraculum] [interlinear: non valentes negare] eius evidentiam dixerunt ad turbas volentes eum turbe facere odiosum. Iste eicit demonia non virtute dei ut vos putatis sed arte magica in belzebub qui in scriptura deus muscarum quia sibi familiarem eum esse principe demoniorum. Inferiores qui obediunt [interlinear: obediunt] ipsi superioribus ipsi tamquam ante superiores sed inferiores sunt superioribus. Hos magis inferiores excludit et ad eius nomen inferiorem eicit. Unde patet quod mali qui sunt de moribus huius contrarium. Ninus autem qui condidit innumerabiles ... sius pro dilecto nomine Beli ex mortuo statuam construxit in eius memoriam quam adeo honoravit ut omnes facinerosi ad eam confugientes remanserunt impuniti propter quod multi statuam ad favorem Nini venerabantur et tandem pro deo colebant et ad similitudinem illius etiam alie gentes fecerunt suis parentibus et sic inde ceperunt ydola et quidam ab ipsa gente quidam vocabant Beel quidam Baal quidam Baali quidam autem Beelphegor.

Sed Iudei derisorie ipsum vocabant Belzebub quod deus muscarum dicitur quia in ydolis demonis reddebat responsa. Dixerunt ipsum esse principem demoniorum et sibi esse spiritum familiarem. Alii autem qui volebant ista dicere contra ... alio modo ... probare et putabant quod per demonem non posset facere signum in celo sed ... curiositate temptabant eum an per demones miracula faceret. Querebant ab eo signum de celo non tamen pro devotione sed ut eius complerent perversam potentiam. Mistice mortale peccatum significat per demonium quod ei subiectus fit et placet et per ipsum homo in potestate diaboli quia eius suggestionem sequitur. Nequam peccatum mortale facit hominem surdum quia obturat aures suas ne audiat vocem incantantis sapienter. Facit hominem mutum quia non operibus que deo loqui possit. ... tur ... facit etiam cecum quia non deum nec se ipsum nec in quali periculo sit cognoscit. Sed iste demonium eicit per magnam misericordiam quia omne peccatum mortale ... ad ...

oportebat. Et cum multi loqui
quomodo opus sit medicamine. Et cum deus
audit quid imperatores dum
nobis mentibus attendunt. Deus
videt tantum se ipsum et deum
mentibus recognoscit. Et contra a
deo per peccatum decesserit
attendit. Et cum bene miratur
quod omnes virtutes ac de sua
concordia in deo letatur
Et sic hoc opus quidam demonibus
attribuunt quod scilicet vituperant
Et alii deum temptant quod scilicet
gratia dei non ut deberet
videtur. Ipse autem ut vidit
cogitationes cordium dixit eis
Omne regnum in se ipsum divisum
desolabitur et domus supra domum
cadet. Si autem et sathanas
in se ipsum divisus est quomodo
stabit regnum eius quia dicitis
in belzebub eicere me
demonia. Si autem ego in bel
zebub eicio demonia filii
filii vestri in quo eiciunt. Ideo
iudices vestri erunt. Porro
si in digito dei eicio de
monia profecto pervenit in vos
regnum dei. Et cum igitur hic
quisquam rationabili confutatione
unde ihesus nec sese offensus
non indignatione motus ut vidit
cogitationes cordium ut deus
vel etiam ut homo secundum in verbo dicit
eis errorem eorum reprobans
reprobando de regno in quo

sunt decem imperia distribu
ta sunt in se ipsum, quod si ipsum
divisum ita ut superiores
sint tirannis, inferiores autem
rebellantes desolabitur
habitatoribus se mutuo destru
entibus et domus una cadet
supra domum alteram vel non cessabi
tur domibus quam facilius cessat
regnum. Si autem ut vos in se
imponitis habeo demonum in
fallaciam per principem principe
alios eicio tunc sathanas
in demonum regno divisus est l omn
in se ipsum divisus quod utique
non est verum quia quod dum durat
mundus non cessat prelatio et
subiectio in demonibus nec unus
alium impediat in nequiciis
perpetrandis. Omne si esset contra
se divisum non stabit regnum
eius sed appropinquat finis mundi
quod quia non est patet quia male
dicitis in belzebub me eicere
demonia. Hoc etiam patet per quod dicit
quia si ego in belzebub eicio
demonia et non in virtute di
vina filii vestri id est apostoli qui sunt
de semine vestro et de gente
vestra vel etiam alii qui non sunt
apostoli et qui me non sequuntur
Et illi in qua in hoc eiciunt qui in
nomine meo eiciunt ut patet marci
ix° vidimus quendam in nomine tuo
eicientem demonia qui non
sequitur nos etc. quod quasi non po
terit de illis dici quod in virtute
demonum hoc faciunt sed magis

vtute diuina ita licz possit
dice q discipulos meos i for
mauerit de arte magica
no tn potest hoc dice de
aliis meito q debet ia
et de me sentire vn et ipi
apli in hoc fco iudices
vri erut i futo iudicio
quatu ad aplos vel etia
quatu ad alios i hoc q
facto suo vos ondent
condepnatos qz n e dedist
in me i tuo noie fecert
hec miracula porro ut
si ex pmissz pz citio de
moma in digito i i spu
dei quo deus pr mete
tang et tacta emollit
z emollite sua ymagine
imprimit pfecto puenit ia
i vos p nae huane assup
tione regnu dei i ipe xps
q vos fuit rex i lege p
missus a ppho z regni eius
no erit fis quius in hoc
sitis decepti q regnu meu
no e de hoc mudo ut pre
putatis ul regnu dei q p
me potest accipe regnu
dei. Ex hic regnu dei dic
in mete pruidz su gredes
prior? ud ipe sit rex super
ocs filios supbie in regno
ipe e rex baliu e volu
tas supba gstiari? iuco
errans sensa aut vires

bestiales tu suis motibz
si hoc regnu fuerit qr se
dampsit ut ia ro incipiat
illuiadri p prudentia vo
luntas aut regulari per
iustitia z vires inferiores
gpresse rebellet incipit
atiqz i mete destrui regnu
diaboli z domus meti iusti
ficate cadet sup domu
sensuali et qa appetitus
nouos i pmo vult
p ppnd diuid erit a mete
pruz ut ia sit i ea regnu
dei. Cu fortis armatus
custodit atriu suu i pa
ce sunt oia que possidet
Si aut fortior eo superue
niens vicerit eu vniusa
eius arma aufert i quibz
gfidebat et spolia eius dist
buet. Qui no est mecu
gt me est et qui no colligit
mecu dispgit. Cu imudus
sps exierit ab hoie ambulat
p loca aquosa qrens reqe
et no inveniens dicit Re
uertar i domu mea vn
exiui z cu venerit inueit
ea scobis mundatam et
ornata Tunc vadit et
assumit septe alios spus
nequiores se et ingssi ha
bitant ibi z fiunt nouissa
hois ei? peiora prioribz. Tag
hic mo sensa moale qu
z hic triat e pecuni redua

Vn̄ cū fortis dyabolus nulla
ptās sup̄ t̄ram cōpatur z qui
sc̄ti viculo pcc̄ti mortal
ium pctōres tenet alligatos
armatus dolo z fallacia
subtilitate z malicia primo
hūs membris hom̄m pctōrum
p armis habet eū lori
cam deliciarū gladium
glīe secularis galeā sol
licitudinis mali sub specie
boni et toracē auaricie in
sup̄ atq custodit hoiēz
i mala cōsuetudie retine
ab auditu vbi dei retra
hēdo cor a diuina inspi
clauendo postulaciōne sim
ders obruendo z diuturna
vita tpāli pmittēdo z
i malicia custodit possid
atrium suum .i. aīaz hoīs q
bz tres camerās .s. memoria
i qua opatur recordatōz de
lectaciōnis tūc naliud intellige
ciā in q opatur multitudinē
malarū cogitacōnum et volu
tate in q opatur multitudinē
puarū accionū z affectio
nū z .i. pace cōsciencie desp̄e
rate sunt oīa a sūt hoīs q ipe dyabolus
p pctūz possidet qz ho
ia vndiqz clausa est ad
vere penitētiā qz in scālo
nes dīnc sit super oīa
opa eius .s. si fortior illo
sz xp̄c cū grā qui p ipm

dicitur in ewangelio vicit virtute
eius debilitauit hoī gratiā
pmeruit cui9 nim9 gradus
et regn̄m dyaboli destruit s.
ille q̄ supueniens de sūi
ddeiis a pte luminis cōp eius
ma nō cōp nostro medio
et vicit in cor humanum p
graz molliēdo et ad detes
tacōz pctī habilitādo tūc
vniuersa arma ei9 .i. suggest
tiones pctī et mo q̄ dixi
z auferet quātū ad culpā
p graz qz nim9 gradus grācie
pt tollere ōez culpā mor
talē in q̄bus ipe dyabolus
cōfidebat qz ēt in scripto
pctō nō nā z hoīe hz ptate
vn̄ eo victo spolia ei9 .i.
virtutes q̄s hoīez p pctūm
spoliauerat distribuet hoī
quo ea reddēdo opa eius
p pctū mortificata iterū
to p caritatē reuiuiscentem
reuiuiscat vn̄ z dyabolus
qui nō ē mens qz nō me
cū q̄corda .i. volunta
net i ipo sc̄o q̄ me z ad n.
salutē hom̄m p quā ego
ad t̄ram dn̄i cū z ipe qui nō
colligit mecum electos ad
amorē caritatis dispergit
dissipās in hoībus vincula
dilectionis et p quas spē cos
multiplicatur puas affectiones
z a deo diuidens Patet

igit᷑ q᷑ tu sim diabolo᷑ ꝯtrius
& ipe mi q̄ no in belzebub
ut vos fl̃e dicit sed in
spu dei eicio demonia sed
ut sciat q̄ periculosa sit
demone eiecto in pctm
recidiuare attendit q̄
tu diab q̄ui ē spc q̄ corp̄
q̄ volubil' sit agil' & q̄
horribil' qui est de imu
dus na immūdicia ꝯtra
p supbia dissidunt per
invidia & e in ipo inve
terata p obstinacōm cum g
iste opierit ab hoie p
adventū · supne illustracōis
p tumultu devote oronis
p molestia corpal' afflic
tionis & p caritate divine
delectionis tūc ambulat sicut
dulcē ut scorpio per co
plices suos ardet ut dra
co p carnales affectus et
mundanos & violēt ut leo
p quoslibz malos ambulat
aut p loca inaquosa i scos
ad receptōz grē preparatos
ab humore viciorum desicca
tos & p carnis macerācōz
attenuatos in his tanq̄
leo rugiens erunt q̄rens
vastem i cis & maculoz ut
tanq̄ porcy versetur i luto
luxurie tanq̄ draco i lacu
avaricie & tanq̄ leo i mote

supbie & dicit q̄ illos q̄
vincunt p sanguinem
agni & p q̄nus eis tēpta
cionibus virilit᷑ resistunt so
no invenens i eis req̄e quies
q̄ prudencia eas ꝯpescit
a vi ronali iusticia a vo
lūtate fortitudo a vi ira
scibili & tēpancia a vi cōcu
piscibili. sed nisi nolens repa
re a malicia sciens breve
tps habet dicit cottidie
solliciti q̄o hoiez impe
diat & decipiat dicit
ergo reuertar p suggestionem
inflamacōis & mali sb spē
boni occultacōis vel inductōis
ad recidivacōz vel pdurar
uētatos p pctm possidebo domu
meā ut ꝯsecrato sit mea
p pcti ꝯsuetudinez & p obsti
nacōz vn̄ domum p pmaz
ꝯ cū venit p confessiō ad
penitud inveniet eā patula
ad sua suggestiōz scobis
remedios mundata a pctis
mortalibus & adornatā ꝑfa
sibilata ꝯ pfca seruitute
Et ideo ocio torpente
et a bonis operibus ꝯsiliata
custodia vacante tūc vadit
machinando q̄modo subtilis
intrat ꝯ ab ea q̄ pma
custodiat ut sit q̄ securius
possideat & secū septē
x assumit

alios spūs q̄ sūt septem
vicia capitalia nequiores
Et p̄mitto p̄m bre͞uz de
i vno p̄cto mortali q̄z a de
mone corp̄a ⁊ obsessa
q̄o cum bn̄ pati p̄tīe fūra
ritate q̄d p̄ctm̄ mortale
nll's sūt vn̄ tūc ille spūs
nequissi p̄ gsensum hitat ibi p
gsuetudīe ⁊ sūt nouissima
hōis illi peiora prioribus
q̄z licet residuum nō trah
p̄um i a͞ctp̄s vl' i aliud
gen' p̄cti tn̄ magnitudo q̄
dm̄ residuatē aggrauat
oīa p̄cta q̄ sūt residuantes
vl' p̄ septē istos spūs sūt
septuplex gn̄itas eo reddi
tu q̄ns Ex residuo em̄ q̄
fūit hō ipotencior ad r̄
gend' debilior ad resistē
facilior ad labendum dif
ficilior ad gsurgē Culpa
sit g̃uior ad remittendum de
iplacabilior ad qzaudiē
⁊ demo inp̄bior ad p̄ṫe
dm̄ pt tn̄ [illegible] allegoria p
forte ar̄ tu desig̃ri dia
p atrium mundi p fortiore
supuenientē filius dei icar
natus p hōiez ut ab mundo
spūs liberaret [illegible] Iudaicus
p̄ loca arida gentil' [illegible] i q̄
demo nō iuenit tamen ad

Iudaicum p̄plm̄ de mundicia
legis [illegible] tu obstinaciaz gre
riate ⁊ [illegible] statum ut
gentilitas sit i vnitate
fidei collata Iudea vo sit
peior q̄ p'us fuit dispa
sum ⁊ aut cū hoc diceret
extollens vocē quedā mu
lier de turba ⁊ dixit Beatus venter
q̄ te portauit ⁊ vbera que
suxisti At ille dixit quin
imo Beati q̄ audiunt v̄bum
dei ⁊ custodiunt i. [illegible]
q̄ de vera gfirmacōe ⁊ de
claracōe vni fīm ⁊ diuina
puidencia cū hec dicet ad
salutē hōis spectantia Ista
mulier q̄ erat ancilla mar
the noīe tarsilla extol
lens vocē ad gfusionem
blasphemanciu dixit illi
xp̄m ⁊ ei' matrē gsitens
q̄z magnis p̄fusiōib' xp̄m ut
blasphematores [illegible]
⁊ p̄ptes gsitēa dixit q̄
beatus venter i. ipa virgo q
fuit mater absq̃ corrup
cione fecunda sn̄ grauedie gaudii
puerpa sn̄ dolore vnde
beata q̄ te portauit de eius
purissimis sanguinibus corpus
tuum ē formatum vere et cetera
nō fantasticum n' ethereum
vn quida heretici putauerunt
ipm̄ corp' ethereum assupsisse

puer nascit[ur] et

qr
d cr eod[em] nutritur fuisse
et io bta vba de celo lac
te repleta que fuerit isti
tam decor[is] h[ui]us invalidis in
infantilib[us] membris q[ui]a nam
nat[ur]a cu[m] h[ui]us defectibus
q[uo]d no[n] fuit gr[aci]e s[p]e[cia]l[is] et que
naturalit[er] n[on] asseq[ue]ns f[ui]t
nos assumpsisti Et ille app
bans int[er]fu h[ui]us de voce
mulieris dixit vero ma[gis] bta
ad gf[ra]sio[n]e[m] blasphemantiu[m]
(?) i no[n] solu[m] bea
mater mea q[ue] cor lu
me cre[ati]t pepit et alu[it] sz poci[us]
(?) bta q[ui]a me spualit[er] co[n]
cepit p[er] caritate[m] pep[er]it
p[er] meu[m] ast[er]i[or]e[m] co[n]tutem (?)
alu[it] p[er] p[er]severa[n]tie bona
voluntate q[ui]a bta fuit i[n] h[oc]
mu[n]do p[er] gr[aci]am et bta erit
i[n] futu[ro] p[er] gloria[m] Gaudium
ta[m] aute[m] cor[d]is q[ua]m corporis
verbu[m] dei q[uod] vivificat p[er] ius
tificatio[n]em clarificat ad cogn[itione]m
igni[s] ignificat ad dilect[ione]m elevat
p[er] spe[m] erectio[n]em fructificat
p[er] p[rae]d[ica]tio[n]em sanat p[er] p[rae]d[ica]tio[n]em
sanat p[er] p[er]severa[n]tia[m] et pu[r]gat
et defendit p[er] iusticia[m] sta[b]ilem
dat p[er] gr[aci]am et beatificat p[er]
gl[ori]am. Vn[de] sunt beati q[ui] illud
audiu[n]t et custodiu[n]t illud
devote i[n] mente p[er]petrando
ope[r]e ad implendo et ab [illegible]

Ducatu[m] ma[g]n[u]m recedendo
Dnica e[s]t i[n] quadra[gesim]a Jovis
Abijt ih[esu]s t[ra]ns mare
galilee quod e[st]
Tiberiadis et seq[ue]
bat[ur] eu[m] multitudo
mag[na] q[ui]a videbat s[ig]n[a] que
faciebat sup[er] h[ii]s q[ui] infir
mabant[ur] P[er] ho[c] com[m]u[n]e h[oc] mira
culu[m] de tiberiade co[m]pili
p[re]figurate tiberiad[em] ip[s]i di
spuale vn[de] (?) dicebat
iudeo[rum] p[er]secutio[n]e q[ui] vole[ba]t
cu[m] omnib[us] docens suos
fideles Etia[m] aliq[ui]d littere
posse fieri q[ue] Abijt trans
mare i[d est] t[ra]nsfretavit genesa[re]th
qui lac[us] mod[ic]us iudeor[um] mare
dicit[ur] q[ui]a ip[s]i congregac[ion]e aqu[a]r[um]
appellabat mare et flu[mi]nis
iordan[is] p[er] lacu[m] q[ue] e[st] d[ici]t[ur]
mare galilee p[ro]p[ter] adiace[n]te[m]
regio[n]e[m] q[ue] e[st] mare tiberiadis
p[ro]p[ter] civitate[m] illi[us] nob[i]l[e]m iac[e]n
te[m] i[n] ei[us] littore Et seq[ue]ba[tur]
eu[m] vel p[ro]p[ter] devocio[n]e[m] vel p[ro]p[ter]
curiositate[m] vel ut cu[m] cupe
ret in s[er]mone vel ut sanare[tur]
vel ut videret mir[acu]la mul
titudo mag[na] Dupl[ex] aute[m]
s[er]mo et q[uo]s q[ui] lib[e]nt[er] audi
ebat ei[us] doct[ri]na q[ui]a videba[n]t
s[ig]n[a] doct[ri]na ei[us] confirmancia q[ue]
s[ig]n[a] faciebat tam p[er]p[etra]tor[um]
h[ii]s sup[er] h[ii]s qui infirmaba[n]t[ur]
quos sanabat ex quo p[ro]p[ter]
ei[us] mir[acu]la fiebat v[ir]tute di
vina et no[n] erat fallacia
in magica Magica n[on] ars

ben fuit alia causa 2 vti
lia sit q statuit loquitur 4
gsilia s sanitates 2 alia q
fuit ad reducendum homines in
deum fuit tm virtute diuina
ut dicit minuatzio clemens
¶ Mystice vero post hec mare gali
lee abijt quod ab homine recte
dedo s q aliem et ond
2 i temptatoribus posita declinat
ut sit quid ex s quid go des
habeat i toq fiat que te
multitudo magis s qui mes
p multa suspiria 2 scrutatas
meditaciones deum querit
reuoles q sanauit 2 dulcat
eius defectus supponit 4 sana
ut 2 sua prodia curauit q
2 videt signa q fecit sup
infirmos. Abijt q i monte
ihesus 2 ibi sedebat cum dis
cipulis suis / erat autem proximum
pasca dies festus iudeorum
Domine ihesus longus 2 spera iuda
tuli cum ihesus volens omnes
homines saluare abijt a tibe
ut corda perficeret diligencia
2 instrueret voluntatem
in monte altum q erat locus
deuotionis 2 doctrine aptus
et ibi sedebat significans graui
tatem 2 gestum sit sapiens in
discipulis suis ... conspiciebat q
dicendum regnum dei 2 ... instruit
ut alios erudiret Erat
aut proximum pasca i festo tr
ansitus ... Et ... cum
erat de veniendo pp

pp capitales 2 innumerias
q contrahebat eum in fine vnd
obseruado quia legalia ...
debat se et verum hominem de
filijs israel incarnatum Aliqui
at non obseruando ondebat se
et verum deum 4 sup legem
Et illud pasca erat dies
festus iudeorum precipuus q in
hoc festo dimissi pharaone
in mari rubro educti sunt filij
israel de egipto ¶ Mystice vero
quia amittit peregrinationem
reperit i monte altioris
perfeccionis per inquisicionis dili
genciam ad hoc eum recessit
ut meliorem veritatem 4 ad
maiore perfeccionem inuitaret
2 vero i monte altioris
perfeccionis cum discipulis diuinis
scarismatibus mente disci
plinatibus ab affeccione tre
norum cum maiori mentis
dulcedine inuiteret 4 q
illud optz fieri i tranquillitate de
mentis a viciis ad virtutes
a se ipsa ad deum se tunc 3
pasca dies festus iudeorum
in quaries deum laudans
soli deo vacat ut ipsum a
missum inueniat / Cum suble
uasset q oculos ihesus et vidisset
q multitudo maxima venit
ad eum dicit ad philippum
vnde ememus panes ut man
ducent hij hoc aut dicebat
temptans eum ipse n sciebat
quid esset facturus / Respondit

ei philippus ducentorum de
nariorum panes non sufficiunt
ut unusquisque modicum quid
accipiat. Dicit ei unus ex
discipulis eius andreas frater
symonis petri. Est puer
unus hic qui habet quinque panes
ordeaceos et duos pisces
sed hec quid inter tantos.
Agitur hic de nativitate mi
raculi facti. Dicit unus ex
discipulis. Andreas in verbo
videns una mecum suble
vasse oculos tamquam qui super
apostolos habebat oculos dimittere [?]
et vidisse fidem eorum et devo
tionem apostolorum quod multitu
do maxima non moventes
doctrina et instructione apud
sacerdotes scribas et phari
seos venit ad eum et intime
desiderabat ipsum audire
quod dimiserat secum portare
alimentum propter quod necessarium
erat fieri miraculum. Dicit
ad philippum quia adhuc
rudis erat et quod petrus [?]
instruere cupiebat. Unde quod
non haberent pecuniam emere
panes ut inducerent hinc [?]
ne fame perirent et ne
deficerent in itinere ab domini [?]
ubi decem [?] vagabantur. Habet
aut non ducit iudei qui lo
culos portabat quod doc
trina verbi in eo non cepit
augmentum et quod digni

non audire ut ipse aliquid ignoraret

non erat ut esset ministrandi
miraculi. Hoc autem querit a
philippo non ignorans quod non
haberet pecuniam sicut ex eius re
sponsione apparebat. Tertius
miraculum unde subdit. Hoc
autem dicebat temptans eum
ut videlicet eum temptando
distinet [?] petitione supplicis [?]
tenderet suam ruditatem
sibi et aliis ostendet ipsum
et alios instruet quod mira
culum quod facturus erat
credens et non etiam facere
demonstraret. Ipse enim sciebat
quid esset facturus quia omnia
futura ab eterno novit et
quod facere voluit sine aliquo
impedimento perficere potuit.
Respondit ei philippus. Ita [?] me
mor [?] miraculi quod vinum
fecerat ex aqua et aliorum
miraculorum. Si panes ducen
torum denariorum quos [?]
quod comparare eorum non habemus
et si haberemus non sufficiunt
eis non solum ad satietatem
nec ad aliqualem refectionem
ita ut unusquisque modicum
quid accipiat. Unde non videre
via per quam posset refici.
Dicit ei unus ex discipulis
eius simonis qui plus
eius miracula attenderunt
et in memoria habebat. Ille
erat andreas frater simo
nis petri qui fecit [?] in memoria

miraculo dicitur quo helizeus
de paucis panibus saciavit
centum viros ut dicitur
4 regum iiij. Est puer unus
hic qui dicitur fuisse sanctus
marcialis qui eciam stabulum
dominicum coluit et inspexit in
si ipsum fuerit et effectum
sicut papule non nisi habuit in
regum iiij relatos ayt pomqui
postea a beato petro fuit
missus in galileam qui habuit
panes quinque ordeaceos non
enim habebat cibos deli
catos sed panem ordeaceum
durum et non multum delecta
bilem et duos pisces non tan
tum nec pulmentaria pre
ciosa et varia et eos delica
te conditos sed habet quinque mu
tatos quos dominus multiplica
cione eo modo quo factum est
per helizeum qui de viginti
panibus multiplicatis bene
saciavit centum viros
hoc est valde modicum non
dum cum sit in ipso redebat
ut ipsum maiorem helizeo
reputaret. Aperiuntur divina
pietatis oculos mentis aperi
entis et multi nunc providentis
salvatorem habere generaliter
operantes quod salvari non
poterat observata lege neque
nec sacrificiis vel perfectionibus
legis mosaice quos duo signi
ficatur per paucos ductum

Denariorum tamen non habet unde
emeret misit puerum ihesus
filium dei incarnatum qui tamquam
puer emptus precio eo quod pre
tium non fecerit nisi modicum
fuit dolus in hoc enim quod habet
quinque panes et duos pisces
quibus saciaret multitudi
nem electorum quos sunt quinque effectus
gracie gratum facientis et duo
effectus caritatis. Prima gracia
gratum faciens ut reddat ho
minem deo acceptum facit
ipsum comprehendere gratiam quam
amisit culpam quam commisit di
vina iusticia quod offendit penam
quam promeruit et divina clemencia
quod ipsum pacienter sustinuit
ut eo hiis compunctus in anima
tam dei veniat et quod hec omnia
cum dolore et contricione sunt re
colenda. Isti panes fue
runt ordeacei duri et aspe
ri corticibus et in interius delecta
biles quia licet propter penitenciam
reficiant. Effectus autem caritatis
duo sunt scilicet sibi ipsi mori et
deo vivere quod per duos pisces
significantur captos in aqua
contricionis vite sed assatos in terre
dilectionis amoris igne. propter hoc enim
venit filius dei in mundum
et pro nobis in cruce mori voluit
ut mundum relinquentes et
nobis ipsis morientes ipsi pro
amore vivamus dicentes cum
apostolo ad galatas 2. Vivo
autem iam non ego vivit autem in

me vpp[er]sdunt q[uo]d ih[esu]s facite
hoies discumbe[re] erat aute[m]
fenu[m] multu[m] in loco discu[m]
buerunt q[ua]si viri i n[umer]o q[ui]n
q[ue] milia Accep[it] q[uo]d ih[esu]s
panes 2 cu[m] gr[ati]as eg[iss]et
distribuit discumbentibus
Sil[ite]r 2 ex piscibus q[ua]ntu[m]
volebat ut au[tem] impleti
sunt dixit disc[ipu]l[is] suis Colli
gite fragmenta q[ue] supa[ve]ru[n]t
ne p[er]eant Collegerunt q[uo]d
duodecim cophinos fragm[en]
toru[m] ex q[ui]nq[ue] panibus 2 duo
bus piscibus q[ui] sup[er]fuerant
hiis q[ui] manducaverant Igi
tur sic p[ate]t q[uo]d miracl[u]m [quan]titatis
[multiplicationis] panu[m] v[ir]tute [illegible]
[illegible] dixit q[uo]d ih[esu]s disc[ipu]l[is] suis
ta[m]q[ua]m sibi obedie[n]tibus et suis
disp[en]satoribus facite hoies [illegible]
[illegible] quod de me [illegible]
discumbe[re] i [illegible] ip[s]a
[illegible] at fenu[m] multu[m] i loco
2 io [illegible] loc[um] apt[um] ad [illegible]
ne opp[ri]t [illegible] i [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] discubue
runt q[uo]d ordinate [illegible] locando
viri a [illegible] a[n]nis 2 supra
de mulieribus aut[em] 2 p[ar]vulis
tacet n[umer]o [illegible] 2 h[ic] erat
n[umer]o[s] q[ui]nq[ue] milia ut q[uo]d in
modico [illegible] erat [illegible] p[ar]vu
[illegible] Accep[it] q[uo]d ih[esu]s panes
ut ex h[oc] [illegible] v[ir]tute ei[us]
miraculu[m] fieri Et cu[m] gr[ati]as
eg[iss]et ondes p[er] h[oc] nos [illegible]

[illegible] p[ro]videre 2 p[illegible]
[illegible] age[re] in q[uo] et [illegible]
[illegible] innu[m]er[ab]ilis [illegible] cu[m]
gr[ati]as eg[iss]et distribuit no[n] p[er]
[illegible] p[er] ap[osto]los discumbentibus
[illegible] viris [illegible] mulieribus 2 p[ar]
vulis p[er] ap[osto]los at distribuit
ut [illegible] viderent
q[uo]d p[er] paucos panes p[er] se
[illegible] v[ir]e 2 no[n] [illegible]
tot tot milia saturar[e]
[illegible] ut p[er] h[oc] eis ondere[t]
q[uo]d o[mn]ia que h[abu]erunt a deo
h[abe]rent [illegible] ut p[er] h[oc] eu[m] h[o]
norarent 2 [illegible] [illegible]
exhiberet q[uo]d viderent eos m[in]
istros tanti miracli [illegible]
ut ondet [illegible] [illegible] spi
ritual[illegible] [illegible] distribu
[illegible] Sil[ite]r aut[em] cu[m] gr[ati]as
eg[iss]et ondes p[er] h[oc] q[uo]d h[oc] mi
raculu[m] q[uo]d fecit no[n] p[er] demo[n]
ut iudei [illegible] sibi imponebant
distribuit [illegible] p[er] ap[osto]los ex
piscibus q[ua]ntu[m] volebat [illegible]
[illegible] ul ad [illegible]
ut ad [illegible] [illegible]
fuerunt ut au[tem] impleti sunt
ex panibus 2 piscibus v[ir]tute
divina multiplicat[illegible] ul nllo
addito sicut ex [illegible]
fuit [illegible] ul aliqu[illegible]
addito [illegible] ac ul aliq[uo]
[illegible] panes in pis
[illegible] dicit discipul
suis [illegible] eos [illegible]

ad perpetratu miraculu Colli
gite fragmenta que superaue
runt ex tam modico cibo
multiplicato non satiasset
si vero cohibito quia alias
non potuisset fragmenta quod
suffecisse ne pereant sed
dentur aliis pauperibus qui
presentes non fuerunt ut apud
eos et per eos fieret miraculum
diuulgatum in quo datur intelligi
quod non sunt peccato fragmenta
quod negligitur de quibus
pauperes possunt refici Colle
gerunt ergo fragmenta et im
pleuerunt ad signandum ut
pateret reliquie duode
cim cophinos quos in illa
ciuitate accomodauerunt
rat eis alias non haberent
vel forte id habebant cophi
nos sed tunc colligerunt quod
potuissent tot cophinos im
plere nec hoc tamen accidit
quod tot cophinos dicuntur
impleuisse unus enim apostolorum
quia per hoc designabatur quod apostoli
deberent per mundum portare
fragmenta verborum verbi
hic impleuerunt duodecim
cophinos fragmentorum ex quinque
panibus et duobus piscibus
et hoc etiam fecit ad cumulum
miraculi quod plus remansit quam
a principio fuerat unde tam multa
que cognominatur... sufficerant
his quibus manducauerant ad

manducandum ad eorum sa
turitatem Misterium non suffi
ciente lege nec non lege
scripta ad perfectionem iustificatos
opportet quinque panes accepit quod
defectus nostros assumpsit gratias
egit quod in sua passione pro nobis
satisfecit pisces accepit quod
amore suo ad ipsum amandum
nos induxit Hec omnia per
apostolos distribuit quod per doctrinam
et virtutes ad penitentiam nos indu
cunt suo merito nos iusti
ficauit et quinque milia virorum
pauit quod in sua passione cibus
electorum velut agentibus effundi
cepit Sed ad duodecim
cophinum supersunt quod multa
plures sunt in quibus passio sua
non cepit effundi quam in quibus
cepit licet sufficiens fuisset
pro peccato totius mundi Illi ergo
homines cum vidissent quod fecerat
signum dicebant quod hic est vere
propheta qui venturus est in mundum
post hoc miraculum fructus unde
illi homines refecti sanati et
per gratiam illuminati ita ut non
solum esset cibati corpaliter
sed etiam spiritualiter cum vidissent
cum oculis carnis hic est mirabile
signum aliud inauditum quod fe
cerat tunc compellet quod multi
prophetam plenissime dicebant
ducti ... tam lumine naturali quod
constituto quod hic ista miracula fecerat

nos reserent ita gloriose nos
sua doctrina instruxit et tam
amorose nos sua passione le-
tificavit est vero propheta sed p-
rerogative omnium. Nos po-
tentie verbo et opere exhibens
et omnium prophetarum dicta complens
et non est ut pharisei dicunt
demonium habens. Hic est ille qui
predictus est a Moyse et aliis
prophetis. Revelatus est dei pro-
missus reparator per suam operationem
et sua obedientia et [illegible]
in mundum non ut iudicet mun-
dum sed ut salvetur mundus per
ipsum

Dominica in passione Jo viii

Quis ex vobis arguet
me de peccato? Si veri-
tatem vobis dico quare
non creditis mihi? Qui
ex deo est verba mea audit.
Propterea vos non auditis quia ex
deo non estis. Salvator om-
nium hic doctrinam [sua] et predica-
tionem et [illegible] quam instituit recep-
turi phariseis et turbis
iudeorum quis ex vobis sponte
corrigetis de vera iustitia
superbientibus alios redargue-
ntibus [illegible] redarguentibus arguit
et ronabit sine errore ca-
ritatis sine [illegible] me qui
solus sine peccato vere perfecta
[illegible] de peccato id precepta
adimpleverunt precepit consilia
[illegible] perfectibus [illegible]
et tamen [illegible] et [illegible] contra

Digne [illegible] punire si ergo non po-
testis arguere doctrinam meam
et eam propter peccatum meum non potestis
reprehendere ex quo veritatem
certam, puram (prima) et ineffabilem
dico vobis scripturas vobis
aperiendo, peccatum pena condem-
pnando, penitenti veniam pollicendo
et perfectis digne gloriam offe-
rendo, quare non creditis mihi
[illegible] sum iustus verus probus
et largus et subdit causam
qui ex deo est per spiritualem
gratiam et per filialem adoptio-
nem, per gratie acceptationem, per conformitatem
et virtuosam operationem verba dei
audit ipsa iugiter meditando,
prompta voluntate eis obe-
diendo et opere adimplendo.
Propterea vos excecati per ma-
liciam, obstinati per duri-
ciam, elevati per superbiam et falsifi-
cati per invidiam non auditis
verba dei dicit et meo quia ex
deo non estis tamquam non prede-
stinati et ideo ex diabolo estis
non per creationem sed per imitationem.
Responderunt ergo iudei et
dixerunt: Nonne bene dicimus
nos quia samaritanus es tu et
demonium habes. Respondit
Jhesus: Ego demonium non
habeo sed honorifico patrem meum
et vos inhonorastis me. Ego
autem gloriam meam non quero;
est qui querat et iudicet. Ergo
nos est homo ad [illegible]

autem eciam non sunt quod racionabiliter
credebat | Responderunt iudei infideles
& apostoli non recipientes opera
divinitatis veritatis precedentes effectum |
cum non haberent quid eorum opinionem
argueret ut ei racionabiliter
responderet ad quaesita sed quia
scientes respondere tamen superbi |
& dixerunt tamquam contumeliosi
Nonne in primo bene dicimus nos
illud quod frequenter de te dixi-
mus | quia samaritanus es tu quasi di-
cens non tamen fuerit ex iude-
is natus sed samaritanum
vocaverunt eum quia ad more modum
samaritanorum legem pro
parte observabat | nam samaritani
fuerunt gentiles manentes
in terra promissionis qui cum
gentiliter viverent propter hoc deus
immisit eis serpentes & leones
fidem & legem quo ad quinque
libros moysi a sacerdote
quodam propter hoc a rege misso
receperunt | & tamen hoc ydola
coluerunt pro lege servantes |
& pro non | & quia ipsi legem
servaverunt quantum ad aliquid & quantum
ad aliquid non | ideo eum dixe-
runt esse samaritanum | & etiam
quia samaritanis predicabat |
Et eciam quia iudei detestabantur
& odiunt samaritanos | Ideo
ut ostenderent eum esse detesta-
bilem eis & odiosum dixerunt
samaritanus es tu & propter hoc
specialiter quia dixerat eos
in predictis non esse filios

abrahe | quia vos dixerat eis
vos ex patre diabolo estis | Ideo
quasi reddendo quantum adduntur
& demonium habes | hoc eum
iudicabat de se propter miracula
que faciebat | que magicis ar-
tibus imputabat | & quia secreta
cordis frequenter dicebat | et
quia quandoque alta & subtilia lo-
quebatur | que non intelligebant |
propter quod eum arreptitium dice-
bant | Sed ipse mansuete contume-
lias eorum sustinens respondit dulciter
cum posset eos uno verbo mittere in
abyssum & dicit racionabiliter qui-
cumque superbe | Ego qui ex ore
altissimi prodii sine peccato in
mundum veni & peccatum nescivi bonus
& verus & iustus sum non habeo
demonium | quia doctrina mea
est scientia | miracula etiam mea sunt
sine scientia | quia non solum virtute
demonium sed etiam contrarium
creature tum sederunt patet in
cecorum illuminatione | mortuorum
suscitatione | Sed honorifico patrem
meum eius divinitatem declarando
| voluntate eius adimplere
me moriendo ex sic quod hoc
fuit ostendendo | quod diabolus non
facit & vos veritate dei non
cognoscentes | de lege vestra
gloriantes | inhonorastis me
opera mea virtuti diabolice
attribuendo | Ego gloriam meam
non quero | sicut diabolus
qui voluit esse similis altissimo
nec eciam eam que dico ad gloriam

gl[ori]a[m] h[uma]na[m] q[ue]ro dico s[ed]
icut vos creditis s[ed] s[ed] e[st] in
vos aliq[ui]s q[ui] q[ue]rit gloria[m]
mundana[m] / 2 ille iudicet
an gl[ori]a[m] mundana[m] q[ue]ra[m] /
Aliis eni[m] p[at]r manifeste ap[er]te
dete q[uod] gl[ori]a[m] mundana[m] no[n]
quero / q[ui]a vita mea 2 doct[ri]
na mea ē glorie mundane
ↄtria / Vel alit[er] ego an pass
ione mea gl[ori]a[m] mea[m] 2 ex
altacio[n]e[m] no[n] quero / q[ui]a nu[n]c ē tp[us]
ignominie p[ro] salute hom[inum] /
s[ed] e de[us] pr qui q[ue]rit exal
tans me p[ost] ignominia[m] passio
nis / dabit m[ihi] no[men] q[uo]d ē sup[er]
oē nome[n] ut i[n] noīe meo
oē genu flectat[ur] celestiu[m] /
terrestriu[m] 2 infernor[um] 7 ip[s]e
pr iudicet de ill[is] qui me
inhorat vindicta[m] facie[n]do
quod 7 postea ē f[a]c[tu]m cu[m]
p[er] Titu[m] 2 vespasianu[m] iudea
ē destr[u]cta / Amen amen
dico vob[is] si q[ui]s s[er]mone[m] meu[m]
s[er]uauit morte[m] no[n] videb[it]
in et[er]nu[m] / 2 Dixerunt ergo
iudei nu[n]c cog[no]uim[us] q[ui]a de
moniu[m] habes / abraham
mortuus ē 2 p[ro]ph[et]e et tu
meum dicis quis s[er]mone[m] s[er]uauerit
morte[m] no[n] gustabit i[n] et[er]nu[m]
Nu[m]q[ui]d tu maior es patre
n[ost]ro abraha[m] q[ui] mortuus ē
2 p[ro]ph[et]e mortui sunt / que[m] te
ip[su]m facis / Respondit ih[esu]s /
Si ego glorifico me ip[su]m

gl[ori]a mea ni[hi]l ē / est pater
meus qui glorificat me
q[ue]m vos dicit[is] q[ui]a deus v[este]r
est 2 no[n] cog[no]uistis eu[m] / ego
aut[em] noui eu[m] 2 si dixero
q[ui]a no[n] scio eu[m] ero si[mi]lis vob[is]
mendax / Sed scio eu[m] 2 s[er]
mone[m] ei[us] s[er]uo / Abraha[m] p[ate]r
v[este]r exultauit ut videret
die[m] meu[m] vidit 2 gauisus e[st] /
Ostendit saluator ↄ[tra]
ip[s]os sophistes habeat lume[n]
vite q[uo]d sup[ra] p[ro]miserat ↄ[tra]
dicat / Ame[n] i[d est] fidelit[er] 7 ite
ru[m] amen p[ro]p[ter] maiore[m] c[er]titu
dine[m] vobis dico q[ui]a p[ro]p[ter] o[mn]ia
blasphemia 2 ↄtumelia i[n]dig
ni ↄtra eu[m] s[ed] mea ostendes
mansuetudine[m] 7 aliq[ui]s b[onu]m
op[er]ari p[er]spiciens dico vob[is] si q[ui]s
sine p[re]ssura attencie s[er]
uauerit deuote audie[n]do
ad infimu[m] ei ↄgaudendo 2 ip[s]e
p[er]ficie[n]do s[er]mone[m] meum
bonoru[m] iocunditat[em] et ab
lect[ionem] p[ro]cedent[ium] q[ui]ssime doc
trine salutar[is] g[ra]t[i]e 7 et[er]ne eterni
glo[ri]e collat[ionem] no[n] videbit p[er]
exp[er]ientia[m] morte[m] in et[er]nu[m]
p[er] qua[m] ho[mo] sep[ar]at[ur] et[er]nalit[er]
a deo q[ui] est vita a[n]i[m]e nam
v[er]bu[m] meu[m] seme[n] ē ↄp[ar]ate
ne ex quo fructus glo[ri]e p[ro]uen
it / qui h[ab]et seme[n] i[n]corrup
tu[m] custodit videbit fructu[m]
beatitudinis q[ui] ↄsistit i[n] visio
ne 2 fruicione dei / 2[us] no[n] vi
debit morte[m] / s[ed] mag[is] ha

lebit lumen vite et quia in
dei comedia ut predicabat
ut vocabat ipsum cum deum
et homines in lege promissa tu
no ad hunc haberent venerabilem
persone quod tunc se ad
iracundiam convertit dixerunt ei
tunc argumentum impugnatores
tu alias opinati fuerimus
te fore arreptitium nunc autem
per pestiferam et blasphemi
am doctrinam tuam cognovimus certitu
dinaliter quia demonium habes
nam de te ipso testante dy
abolus mendax est et pater
mendacii tua autem doctrina
continet mendacium Abraham
qui credidit deo et reputatum est
ei ad iustitiam et qui sermonem dei
servavit mortuus est morte cor
porali et prophete qui etiam
servaverunt sermonem dei qui est
efficacior verbi quam sermo
tuus isti magis mortui sunt et
ideo patet quod falsum est quod tu dicis
et non deus dicis Si quis
sermonem meum servaverit
mortem non gustabit in eternum
ubi etiam mutaverunt verba christi
in gustabit sic aliqui mutando
sacre scripture verba
et [illegible] inveniuntur
decepti per auctorem huius nominis
mors quia ipse intelligebat
de morte spirituali vel aut de
morte eterna unde sic decepti
derisione dicunt ad eum
quem Nunquid tu maior patre

est et amici publicanorum et
peccatorum quia legem destruere
videris tu enim in multis non ob
servas maior est in natu in merito
et in primo patre nostro cum
quo deus fecit tot mirabilia
ut ita ut ei promitteret quod in
semine eius benedicentur omnes
familie terre unde dicunt et Abra
ham qui fuit pater multarum gen
tium quia tamen mortuus est corporaliter
et prophete qui maxime sanctitatis
fuerunt mortui sunt non ob
stante quod sermonem dei servaverunt
ergo Quem te ipsum facis
quasi diceret manifeste patet quod ad
vanam gloriam falsum de te ipso
dicis unde patet quia demonium habes
quia falsum dicis et hoc per vanam
gloriam imitatus diabolum qui
mendax est et superbus et a quo es
obsessus et respondit ihesus excu
dendo id quod ipsi obiciebant
de vana gloria Si ego non
intendens gloriam propriam sed
gloriam meam propriam Si ego glorifico
me per regulam veritatis dicere
ut vos putatis tunc gloria
mea nihil est et dei of
fensiva in me esset falsa quia
falsum est non enim in me est ut
quia pro vane glorie [illegible]
in conspectu dei sed non est ita
quia gloria mea est a deo patre
et a quo nullus falsum procedit
Unde Est pater meus qui glorificat
me [illegible] (inobligabilis)
De manibus et ille est qui

glorificat me et nunc me ge
neratus tempore me carne hu
mana sumere prius induendo
in miraculis et doctrinis glo
rificatus a morte me susci
tando et ascensione suam
ad dexteram me collocat
quem vos dicitis quia deus vester est
ipsum cognoscitis diligen
imitando et preceptis adimplen
do hoc est falsum quia non cogno
vistis eum fide operante per
dilectionem nam licet labiis eum
honoretis cor tamen vestrum longe
est ab eo. ego autem quia non sum
ut vos sed deus sum et homo et
quia utriusque sum novi eum sic
cuius filius naturalis huius cano
sciam eum eo. Et si dixero
sicut vos velletis me dicere
quia non scio eum et ita ipsum
et me negando ero men
dax cuius notitia negando
similis vobis quia tu ad mendaci
um qui dicitis vos eum scire
cum ipsum ignoretis. Sed scio eum
quia in spiritu deitatis habeo eum
et eandem notitiam in quantum
autem homo clare ipsum video
cum sim tamen verus viator
quia etiam verus comprehensor et
quia sit eum scio. Sermonem
eius servo quia vera cognitio
per [illegible] opera demonstratur
nam in omni opere malo est
aliqua ignorantia cum diversis ma
lis sit ignorans. ¶ Abraham pater

autem quo assumpsistis an maio
rem Abraham scire debetis
quia non solum ipse sum maior
sed omnibus creaturis. Nam Abraham
maior est [illegible] patriarchis pro
uir sed carne eius tantum est
filius per imitationem constanter
in spiritu ut videret diem meum
quo incarnatus debui pati
mori mundum spoliare genus
humanum redimere resurgere
et me ipsum ducere ascendere
in celum ut sit mecum delec
tabat vide ut a me traheretur
a maiore suo bono. Et vidit et
vidit in figura autem aliquando
in vita quam mortali vivens
quia deus est et in semine
suo benedicet omnes tribus terre
Gen xxii et quando in figura
trium angelorum sibi apparentium
cognovit simul et unum. Vidit
et tres et locus ille in monte
deus videbit Gen xxii et
ideo vidit me carne ve
nisse et per hoc gavisus est
sciens quod per hoc salvandus
et regnum celorum intraturus.
¶ Dixerunt autem Iudei ad eum
quinquaginta annos nondum ha
bes et Abraham vidisti? Dixit
eis Ihesus amen amen di
co vobis antequam Abraham fieret
ego sum. Tulerunt ergo lapides
Iudei ut iacerent in eum. Ihesus
autem abscondit se et
exivit de templo.

Gen 18 et qui ioblande filii cognovit
oculeu passionis mee misterium

Arguunt hic ipsi dicentes tan-
quam vir videretur dicere in mag-
no et [illegible] cor[illegible] [illegible]
[illegible] respondentes. Dixerunt ergo
Iudei ad eum super maiores dicendo eius
Quinquaginta annos nondum
habes [illegible]. De etate tamen
et Abraham [illegible] qui iam duobus
millibus annorum mortuus fuit. Ad is-
ti autem [illegible] quod dicat habet
et impossibile. Et ideo filii eius argu-
unt [illegible] [illegible] et tanto
excessu [illegible] [illegible] tamen
[illegible] [illegible] non habet ultra tri-
ginta tres annos quia ex laboribus
et ieiuniis videbatur longe
maioris quam etatis quam esset
vel quia annus quinquagesimus est iu-
bileus. Secundum [illegible] [illegible]
cum assuetum [illegible] qui vellet di-
cere quod ipse non dum unum
iubileum viderit et per consequens
nec Abraham videre potuerit
et etiam [illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] dicit quod ipse A-
braham viderit ut ipsi dicunt
sed quod Abraham ipsum viderit
et quod non putabat ipsum esse
nisi purum hominem. Secundum [illegible] sua
[illegible] [illegible] [illegible] dicitur
Dixit eis Ihesus [illegible] [illegible]
[illegible] et amorem suum [illegible]
Amen amen [illegible] [illegible]
[illegible] dico vobis [illegible]
quod tamen [illegible] [illegible] antequam
Abraham [illegible] [illegible]
fieret [illegible] [illegible] [illegible]
ego sum [illegible] [illegible] [illegible]

magnitudo [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Abraham
per [illegible] [illegible] et dignitate
quod [illegible] aliquis [illegible] dignus tanto
[illegible] et prius [illegible] [illegible] prius
et [illegible] ego [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] tempore includitur et quod iudei
non poterant [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Secundum eo non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ducto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] premisse ipsi tamquam
lapides duri per obstinationem
[illegible] per malam consuetudinem
et operationes [illegible] [illegible]
via per mala [illegible] et [illegible]
tionem. Tulerunt lapides de
terra tamquam [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] de terra [illegible] ut iacerent
in eum tamquam in blasphemum et
mendacem. Ihesus autem tamquam [illegible]
et humilis abscondit se non [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible] aliud oc-
culta [illegible] sed virtute divina [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] suis et [illegible] [illegible] de tem-
plo [illegible] per medium eorum
[illegible] [illegible] discipulis suis qui
cum [illegible] [illegible] videbantur

Dominica palmarum Matthei xxi

Cum appropinquasset Ihe-
rosolimis et venisset
Bethphage ad montem
Oliveti tunc misit
duos discipulos suos

Dominica in palmis Matthei xxi

eis. Ite in castellum quod contra vos est et invenietis statim asinam alligatam et pullum cum ea solvite et adducite mihi et si quis vobis aliquid dixerit dicite quia dominus hiis opus habet et confestim dimittet eos. Hoc autem totum factum est ut impleretur quod dictum est per prophetam dicentem Dicite filie Syon ecce rex tuus venit tibi mansuetus sedens super asinam etc. Significat de adductu vero in Jherusalem designatam Judeorum repulsionem et gentilium conversionem. Cum ante sex dies sollempnitatis pasche de bethania progrediendo Ihericho assumpsisset iter cum apostolis una cum discipulis suis et venisset bethfage que erat viculus sacerdotum in quo mactabant hostias que non parabant cultui divino in Iherusalem et ubi ab altari propria sua licet non haberent domos ad culturam agrorum et venisset ad montem oliveti in cuius latere erat hec villa sita et distat ab Iherusalem per iter sabbati id est per mille passus qui faciunt unum miliare tunc misit duos discipulos suos petrum scilicet et philippum ut aliqui dicunt quia isti ~~[illegible]~~ postea gentes adducebant gentiles ut petrus cornelium philippus autem eunuchum et ille philippus non fuit apostolus sed unus

de septuaginta duobus discipulis qui etiam fuit unus de septem dyaconibus [illegible] electis unde hos misit duos eis quos sciunt animo promptos ad obediendum. Ite in castellum id est [illegible] quod castellum dicitur quia erat clausum in[illegible] muro circuitu et fortaliciis ad modum castri vel dicitur castellum diminutive quia homines [illegible] et [illegible] et prestantes et apostolis in ea habitabant et ipsa parvum sua erat in magnis castellis [illegible]. Ite et mihi castellum quod contra vos est id est opposito vestro vel quod est in via de vobis contraria et statim in introitu porte in via invenietis asinam alligatam que est [illegible] pauperum non gentilibus alia et qui in ea operatur dat sibi pabulum suum quod operi [illegible] ut alii prius habent ad perficiendum opera sua invenietis etiam et pullum eidem qui apud eam nutritur quia usu illius operis [illegible] solvite et adducite mihi ut [illegible] utilitatem perficiam et adimpleam futuras et si quis vobis aliquid dixerit volens vos prohibere ne solvatis et adducatis dicite quia dominus non tamen asine sed ministerio earum hiis opus ad perficiendum dispensationis ministerium et confestim dimittet eos efficacia verborum [illegible] de vero [illegible]. Hec

aut totum suum et ut voluntas dei in omnibus adimpleret. Ac re deprecis humane miserie gesse perfecerit ut impleretur quod dictum est per prophetam Zachariam ix dicentem per spiritum dei et in propria prouinciale quia quod celebri fama diuulgatum fuit apud iudeos quod ipse venturus erat in humilitate et paupertate et humiliter sedens super asinam et pullum eius in Ierusalem. Hoc videntes in ipso impletum tamquam descriptore eum prestituti sunt. Dicite et aut per prophetam: Dicite filie syon. Hoc est ciuitati Ierusalem que dicebatur filia syon quia in monte syon erat fortalitium ciuitatis et protegebat eam sicut filia a matre. Ecce manifeste rex ipse licet regnum eius non sit de hoc mundo quia est rector piorum vltor autem impiorum venit. Etiam non esse missus nisi ad oues que perierunt domus Israel venit per viam amoris tertie humana volunt habitu tectus ut homo mansuetus qui manum assuetus et adeo pius ut eam cum fremitu ... scribitur hoc mundo et cum scilicet possit amore deosculari. Venit autem humilis quia sedens super asinam et pullum et non quia sedit super vtrumque simul sed successiue quia primo sedit super pullum et quia ille non

erat domitus quia ad hoc non erat applicitus humanis vsibus ut dicit Lucas. Ideo postea sedit super asinam. Hoc solum est in figura quia per primum significatur populus gentilis qui non fuerat subiectus iugo legis, per asinam vero populus iudaicus qui laborauerat sub lege et ad vtrumque populum saluandos venerit. Euntes autem discipuli fecerunt sicut precepit illis Ihesus et adduxerunt asinam et pullum et imposuerunt super eos vestimenta sua et eum desuper sedere fecerunt. Plurima autem turba strauerunt vestimenta sua in via. Alii autem cedebant ramos de arboribus et sternebant in via. Turbe autem que precedebant et que sequebantur clamabant dicentes: Osanna filio Dauid, benedictus qui venit in nomine domini. Agitur hic de reuerentia Christo in suo aduentu exhibita. Vnde discipuli congregatione disciplinati euntes non propria voluntate sed Christo famulantes fecerunt sicut precepit eis Ihesus quia non solum debemus velle quod ipse vult sed etiam sicut ipse vult ut videlicet eius precepta cum caritate impleamus. Et adduxerunt asinam et pullum significantes non solum iudeos sed etiam gentilitatem lasciuam et indomitam quietandam. Et imposuerunt super eos vestimenta sua ut eo melius ipse in eis sedere valeret. Et eum desuper sedere fecerunt. Ipsi ita

celesti

cum se cohiberet ut s[upra] predi
cacio tam pro signis et devoti
one suo observientes osanna
autem turba que audierat eum
lazarum a mortuis suscitasse
ut adimpleret prophetiam Zacharie
que prophetaverat quod quando veniret
ierusalem sedens super asinam de
beret cum leticia suscipi ideo
magna turba cum audiret quod
ihesus venit ierosolimam occurrit
ei obviam et sternerunt vesti
menta sua in via in signum
consolacionis et honoris et ne
asina et pullus offenderet
ad lapides. Alii autem cede
bant ramos de arboribus
viridibus cum ramos erat
signum leticie et consolacionis
et sternebant in via propter
tantis prodictas. Hic autem
notandum quod apostolos et infan
tes quos predicaverat eum corpus
adductum preveniebant et quod
sequebantur quod non poterant
pre multitudine maius eadem clama
bant pro devocione et consola
cione dicentes osanna id est
salva obsecro. Nam osanna se
cundum hebraycum constat ex osi
quod est salva et anna quod est
adverbium optandi et valet utinam
et dicitur osanna remota ultima
sillaba secundum medium dictionis unde
et ibi compositis ex integro
et corrupto unde osanna tan
tum continet utinam ut obsecro
salva vocat et eum salva

salva nos

david dicentes. O fili da
vid qui iustum promissum ex tua
stirpe secundum carnem es natus
sicut ille salvavit nos
temporaliter pugnando ita tu
nos salva in corporibus eter
naliter nos beatificando et
ideo. Benedictus tamen secundum
divinitatem quod secundum humanitatem
qui venit ad nos iustificandum
erudiendum et salvandum in
nomine domini patris quod hoc nomen
dedit nobis ut non sit in ali
quo alio salus. Benedictum
tropologice designatur in hoc
adventu peccatoris iustificatoris
ad eternam vitam reductio
cum salvator venit de ihe
richo quod interpretatur luna id est se
culare quod interpretatur visio
pacis venit qui peccatores peccati
de mutabilitate quod est omnis mun
dane ad quietem superne
contemplacionis adducit ad
bethphage quod interpretatur
domus oris appropinquat quando
cordis humilitatem per caritatem ad
lapides eum deo appetit et dila
tat venit ad montem olive
ti quod notat sublimitatem
virtutum et donorum dirigitur
tur debemus salvare asina
esse voluntatem per veram humi
litatem et pullum affectus
puerilem per spiritualem caritatem
et ad dominum adducere per
veram voluntatem ad ipsum
conformitatem et debemus ves

- contra primum centra sinistra spes quam confidimus

tincta operum pone super asinam
propriam intencionis in operibus nostris
ut non gratiam nisi dei volun-
tate et super pallium ut opera
nostra facias non ex tristitia
et contrarietate quia tua hila-
ritate salvas sedet super
asinam voluntate resistans
et informans et appetitum puri-
ficans. Humiliant sibi asini-
nitas est humana pelata
tua dorsum mansuetudo re-
nes prudentia caput fide
depter dilectio opera dextro prim-
os sinistro quoddam supplicandi
pes anterior dexter spes quam
confidimus liberari a pena eter-
na pes anterior dexter timor sinister
pariter a deo sinister timor pene
eterne vestimenta et via sternimus cum
opera in vilia reputamus
ramos de arboribus cedimus
cum ex verbo predicatoris bona
opera facimus. Sed et via sternimus
cum et bona munda non nobis sed
deo ascribimus. Debebat et
discipuli per ramos significare
Christi vie per veram prudentiam
quia via illumet. Debebat et
a dextris Christi per temperanciam ne
in prosperitate elevetur a sinistris
per fortitudinem ne adversis
deficiat. Debebat predictis
clamare osanna precedentes per-
tentores et posteriores precedens
sinistrior sed subsequens debet
clamare benedictus qui venit
pertis ad dimissionem properando
deo gratias actiones

In die parasceves passio Jo 18

Egressus est Ihesus
cum discipulis suis trans
torrentem Cedron ubi
erat ortus in quem introivit
ipse et discipuli eius. Scie-
bat autem Iudas qui tradebat eum
locum quia frequenter Ihesus conve-
nerat illuc cum discipulis suis.
Iudas ergo cum accepisset cohor-
tem et a pontificibus et a phari-
seis ministros venit illuc
cum facibus et armis. Ihesus laternis
itaque sciens omnia que ventura
erant super eum processit et dixit
eis: Quem queritis? Responderunt
ei: Ihesum Nazarenum. Dicit
eis Ihesus: Ego sum. Stabat autem
et Iudas qui tradebat eum cum
ipsis. Ut ergo dixit eis: Ego sum,
abierunt retrorsum et ceci-
derunt in terram. Iterum ergo interrogavit
eos: Quem queritis? Illi autem dix-
erunt: Ihesum Nazarenum. Respondit
Ihesus: Dixi vobis quia ego sum. Si
ergo me queritis, sinite hos ab-
ire. Ut impleretur sermo quem
dixit: Quia quos dedisti mihi
non perdidi ex eis quemquam. Symon
ergo Petrus habens gladium edu-
xit eum et percussit servum ponti-
ficis et abscidit auriculam
eius dexteram. Erat autem nomen
servo Malchus. Dixit ergo Ihesus
Petro: Mitte gladium tuum in
vaginam. Calicem quem dedit mihi
pater non vis ut bibam illum?
Sequitur hic de passione Christi pro
predicacio vii ante sero dies pasche

venit ihesus in bethania postquam
receptus fuerat [turba] in die palmarum
quo eciam tempore eiecit ementes
et vendentes de templo cum eum
non reciperet in ierusalem qui eum
hospicio reciperet rediit
in bethaniam ubi lazarus
fuerat mortuus et facta est ei
cena in domo symonis le
prosi quem ipse mundauerat a
lepra et marta ministrabat
ei quia domus symonis erat pro
pinqua domui marthe et la
zarus erat unus ex discumben
tibus venit autem maria mag
dalena et lauit et tersit pe
des ihesu et de eius unxit pedes
et caput de unguento nardi
pistici erat enim quantitas nobi
lis. Et hic addiscere habent spi
ritales et erat non mixtum sed fidele
et ideo dicitur pistici id est fidelis
et cum effudisset super caput eius
domus impleta est ex odore
unguenti valuit autem hoc unguen
tum trecentos denarios usua
les. Unde iudas ex cupiditate
motus et aliqui alii discipuli
uarum pietate de lucro mur
murabant de hoc quod unguentum
illud non fuit venditum et datum
pauperibus. Iudas vero licet
hoc pretenderet tamen intendebat
pecuniam uel aliquid eius pro
furari sed compescuit eos dominus
ostendens quod semper secum habituri
essent pauperes quibus possent
benefacere sed ipsum corporaliter pre

sentem non semper erant habituri
et quod illa hoc fecerat preueniens
eius unctionem corporis eius
in sepulturam [sepulture] quia post unguenta
reseruauit ad ungendum
eum mortuum sed preuenta fuit
celeritate resurrectionis. Ex
isto autem motus Iudas cogi
tauit ipsum vendere iudeis
et eis tradidit pro triginta
denariis quorum quilibet vale
bat decem usuales ut sic tri
centos denarios amissos re
cuperaret et etiam quia audierat
a saluatore quod occidendus esset
cogitauit de ipso lucrum capere
ante mortem et sic fuit causa
tradicionis eius ut patet mathei xxvi
et iohannis xii. Videntes iudei videns
sunt in die palmarum turbam
ipso applaudente cogitauerunt
eum occidere ad consilium cayphe
qui erat anni illius pontifex sed
nolebant id facere in die festo
ne forte in multitudine populi aduenien
tis tumultus fieret quia multi
eum ut prophetam habebant. Sed quia
Iudas fecerat eis verbum
promittens eum ipsis proditurum
ideo oportunitate accepta
mutauerunt consilium occidere eum xpc
in die festo. Ex autem ~~ihesus an~~
~~te~~ ipse erat in bethania
ut eo liberius iudei de sua
morte possent tractare de eius
misit secum quinta discipulos
suos in ierusalem ut prepararet
eorum ea esu agni paschal

dinibus eis signum quod quando ingrederentur
civitatem occurreret eis
homo unus aquam portans et ibi debe-
rent parare ubi ille intraret
In hac cena dixit Christus unus ex vobis
discipulis suis eum esset traditu-
rus et tunc omnes timerent et que-
rerent quibus eis designavit eum
ad requisitionem Iohannis per porrec-
tionem panis intincti et non
manifeste ne daret ei occasi-
onem ipsum tradendi prius
pedes lavaverat pedes discipu-
lorum sacramentum corporis et sangui-
nis sui instituit discipulos
suos sacerdotes et etiam Iuda
Iudas ab buccella intincta
et accepta ivit ad Iudeos im-
pleturus promissum de tradendo
et tunc erat cenaculum et tunc
predicavit illud longum sermonem
de quo scribit Iohannes quo peracto
dixerunt ympnum domine laudes
pro beneficio spirituali et dote
nostre salutis et postea e-
gressus fuit versus montem oliveti
et in via facta est contentio inter
eos quis esset maior frater
si fuit a Christo ibi dixit eis de
scandalo quod omnes in eo in
illa nocte erant passuri et
predixit Petro de trina ne-
gacione et de gladiis emen-
dis et postea sequitur in Iohanne
vicesimo tertio binus esset in decima quarta
hora et nocte illucescet Ihesus
volens orare vincendo spiritui in se
suit sensualitate Egressus de Ihesu-

rusalem cena completa cum dis-
cipulis suis in videre apostolis et
forte aliis discipulis aliquibus
transiit torrentem cedron in cedro
vel flumen inter civitatem Ihe-
rusalem et montem oliveti et
recte per vallem Iosaphat qui
dicitur in monte cedron ubi e-
rat ortus Gethsemani et ita locus fuit
aptus sacrificio et dicitur situs in vil-
la quadam Gethsemani ascendens in
parte ad montem oliveti in quem
Ihesus intravit et discipuli eius tamquam
qua voluntate se offerens
sacrificio et ibi ut dicit Augustinus
dixit discipulis suis ut orarent ne
intraret in temptationem et deinde
assumpsit Petrum et Iohannem Iacobum et
duxit eos ad locum altiorem
declivem montis oliveti dicens
eis quod tristis esset anima eius usque
ad mortem non propter suam passionem
sed propter apostolos dispersos et cruci-
figendum eum per ruinam et ut vigi-
larent cum eo et ut se prepararent
eum orare Et recedens ab
eis ad iactum lapidis oravit ut
passio si possibile esset transiret
ab eo ubi se intellexit pro
sensualitate humana autem
volebat ne passio sua fieret
per Iudeos ne ipsi peccarent
licet semper spiritu in hoc volu-
erit implere voluntatem Et
tunc veniens invenit eos dor-
mientes increpans quod non potue-
runt una hora vigilare cum eo
inducens eos ad orandum ne intrent in
temptationem ita sedulo et frequenter

recessit et iterum eodem modo
orabat et iterum rediens invenit
eos dormientes et iterum dixit
Et 3o eodem modo oravit et
tunc apparuit ei angelus domini
confortans eum et quia ipso confor-
tatione angeli tunc eius ipsa sen-
sualitas in ipso consensit mor-
ti et passioni suae et sudor eius
sicut gutte sanguinis decur-
rentis in terram ut dicit lucas
Et tunc 3o venit ad eos et
dixit eis dormite iam
et requiescite et post paulu-
lum cum aliquantulum requievissent
dixit Surgite eamus ecce
appropinquabit qui me tradet
et sic venit ad alios discipulos
eos suis excitans Sciebat
autem iudas locum aptum tra-
ditioni quia extra civitatem quia
clausus et quia sibi notus quia
frequenter convenerat ibi cum disci-
pulis suis illuc ut eos ibi scilicet
orare instrueret de secretis
celestibus. Traditor autem de-
dit eis signum dicens quemcumque
osculatus fuero tenete eum et
ducite caute Timebat enim
ne se transfiguraret et sic quia
ut dicit quidam iacobus minor
assimilabat sibi ideo signum dedit
ut quia similis erat Iacobo mi-
nori ne alium quemque alio cape-
ret et eum duceret caute
ne de manibus eorum sic alias fecerat
elaberetur. Tradidit autem cum
osculo ne suspectus haberetur

et postea rediit. Iudas ergo
cum accepisset cohortem militum
a preside assignatam ut sic mul-
titudo populi si supervenirent
non auderent impedire eius
captionem propter iussionem publi-
cationis et a pontificibus et phari-
seis ministros ut sic haberet
salvamentum ab utraque parte
Venit illuc cum lucernis in-
candelis ne aliqui impetum acci-
gerent et facibus ut nocte il-
luminata non pateret ipso locus
fugiendi et armis ne aliqui
possent eis resistere impedire et
si vellet. Ipse itaque sciens
omnia que ventura erant super
eum prius ordinatione dyaboli
instigatione et iudeorum persuasi-
one processit ut ostenderet se
pati voluntarie et dixit eis quem
cum captum erat quem queri-
tis quia non videbant eum predixisset
tamen tunc videntes eum non cog-
noverunt vel videre eum non
sciebant quid quem etc. Iesum
nazarenum quibus dixit eis ego
sum omnipotens eis dans et fa-
cultatem impediendi eum. Ego sum
dicens hoc quod omnium conditor
salute mundi. Stabat autem et
iudas qui tradebat eum cum
ipsis sed ipse recessit quod virtute
divina fecisset ut ergo dixit eis
ego sum virtute illius ubi ut
declaravit eius divinitatem quasi
violenter repulsi abierunt retror-
sum et ceciderunt in terram

se signaret malis quia boni
in facie sua non poterit respondere
reddisse legitur. Iterum interroga-
uit eos ut si forte agnito
malicie ex iterata interroga-
tione verterentur. Et interrogauit eos
quem queritis. Et hoc fecit secundum Chrisostomum
interuallo a prima interrogacione
quia quamdiu iacuerunt quasi stulti non
mouit se de loco ut magis
voluntariam ostenderet passionem suam.
Illi autem dixerunt non eum
cognoscere poterant nec capere
donec vellet. Querunt quem Ihesum
Nazarenum querunt eum sa-
lute perdita cuius precio est to-
cius mundi saluator. Respondit
Ihesus Dixi vobis, tociens
eum capiendo dixi vobis
quia ego sum dixi vobis tercio
cum me cognoscere. Si ergo me
queritis de vobis liceat capere
me, sinite hos id est apostolos abire
illesos quia non dum erat tempus
passionis eorum, sic propter me eis
preparatum. Hoc fecit ut adim-
pleretur sermo quem dixit quia quos
dedisti michi ut predestinatos
ad vitam non perdidi ex eis
quemquam nec corporaliter nec spiritualiter
nisi plus filium perdicionis. Voluit
autem eos tunc mori quia si tunc
mortui fuissent Deo perditi fuis-
sent cum fidem iustificantem
tunc non haberent. Hic autem
notas attende ad Ihesum dum
venit michi osculatus est eum

discipulis eius. Ihesus dixit Amice ad quod
venisti. Amicum vocat propter pre-
dentem iusticiam vel quia amicus
ut magis [illegible] addi-
dit Iuda osculo filium hominis
tradis. Et tunc accesserunt
turbe et tenuerunt eum ut dicitur
in textu. Symon quoque Petrus ceteris
feruencior ut ostenderet quod dominum
suum negare nollet habens gladium
non quod tunc emit gladium sed
ut habebant duos gladios in
cena Saluatore dicente ut eme-
ret gladium. Sed ille gladius
erat cultellus magnus ad modum
gladii quem tenuisset Petrus
qui fuerat piscator quia cum piscarentur
erat usus eo ad quod fuit ne-
cessarius et forte ad diuiden-
dum agnum paschalem. Habuit ergo gladium
habens eduxit eum ad defensionem
magistri et percussit seruum pontificis
summi qui magis se ingessit
de captione Christi et credens eum
multo lesurus diuina dispensatione
abscidit auriculam eius dex-
teram quia a iudeis abscin-
dendus erat auditus verbi Dei. ut dicit hugo
Ihesus autem sanauit eum tactu
sue potencie paciencie et beni-
uolencie ut dicit Lucas. Erat autem
nomen servo Malchus quod interpretatur
[illegible] Dixit ergo
Ihesus Petro Mitte gladium
tuum in vaginam quia voluntate
accepit propriam quia nec solus
me valeo defendere et qua-
nuit debere omnino exempla

paraclite. Calicem passionis
quem dedit mihi pater meus. Quasi di-
cendo: non bibam illum? immo
bibam illum pro salute generis humani
et ideo non est locus impediendi et [illegible]
alie voces tanguntur quia [illegible]
est quia omnes qui acceperint gladium
ad vindictam propria auctoritate
gladio peribunt. Vel [illegible] An
putas quia non possum rogare
patrem meum et exhibebit mihi
modo plus quam duodecim le-
giones angelorum. Continet
autem legio sex milia sexcen-
genta et sexaginta sex. Non quod
Christus indiguerit [illegible] angelorum
auxilio sed ex hoc ostendit se
[illegible]
si vellet. Circa ideo est quomodo ergo
implebuntur scripture quia sic o-
portet fieri. Quia scripture dicebant
eum passurum etc. et ideo non erat
locus defensioni. Cohors ergo
et tribunus et ministri Iudeorum
comprehenderunt Ihesum et ligave-
runt eum et duxerunt eum ad
Annam primum. Erat autem so-
cer Cayphe qui erat pontifex anni
illius. Erat autem Cayphas qui
consilium dederat Iudeis quia expe-
dit unum hominem mori pro populo.
Sequebatur autem Symon Petrus et
alius discipulus. Discipulus autem
ille erat notus pontifici et intro-
ivit cum Ihesu in atrium pontificis.
Petrus autem stabat ad ostium
foris. Exivit ergo discipulus alius
qui erat notus pontifici

et dixit ostiarie et intro-
duxit Petrum. Dicit ergo Petro
ancilla ostiaria: Numquid et tu
ex discipulis es hominis istius? Dicit
ille: Non sum. Stabant autem servi
et ministri ad prunas quia fri-
gus erat et calefaciebant
se. Erat autem cum eis et Petrus
stans et calefaciens se. Ponti-
fex ergo interrogavit Ihesum
de discipulis suis et de doc-
trina eius. Respondit ei Ihesus:
Ego palam locutus sum mun-
do, ego semper docui in synago-
ga et in templo quo omnes Iudei
conveniunt et in occulto locutus sum
nichil. Quid me interrogas? In-
terroga eos qui audierunt quid
locutus sim ipsis. Ecce hi
sciunt que dixerim ego.
Hec autem cum dixisset unus
assistens ministrorum
dedit alapam Ihesu dicens: Sic
respondes pontifici? Respondit ei
Ihesus: Si male locutus sum, testi-
monium perhibe de malo; si
autem bene, quid me cedis? Et mi-
sit eum Annas ligatum ad Cay-
pham pontificem. Erat autem
Symon Petrus stans et calefaci-
ens se. Dixerunt ergo ei: Numquid et
tu ex discipulis eius es? Negavit
ille et dixit: Non sum. Dicit ei unus
ex servis pontificis, cognatus eius cu-
ius abscidit Petrus auriculam:
Nonne ego te vidi in orto cum
illo? Iterum negavit Petrus et
statim gallus cantavit. Sequitur
de Christi iniuriosa captione

vna Cohors i milites et q[ue]
bum q[ui] eis preerat habens sub se
mille milites Et isti erant
gentiles & ministri iudeorum Isti
erant videlicet comprehenderunt
xpistum erant enim obstinati in
malo non audiri fuit de a malo
suo visis signis que ea magis
lectibus deputabat qui liga
uerunt eum funibus pro eorum
tamquam dignum morte & proditos
publice vocat in illa hora ut
dicit mattheus Dixit ihesus
turbis tamquam ad latronem exijstis
cum gladijs & fustibus comprehen
dere me & hoc sine causa per
Cottidie apud vos sedebam
in templo & non me tenuistis
& hoc factum est ut impleretur
scriptura que dicebat eum passurus
& tunc omnes discipuli relicto eo
fugierunt Dimittebant ingru
entem dominum tamquam latronem & ut
dicit augustinus adolescens quidam
qui dicunt quidam fuisse Joha
nem quidam autem Jacobum seque
batur eum amictus syndone super
nudo & tenuerunt eum At
ille relicta syndone nudus
profugit ab eis Tunc qui compre
henderunt ihesum duxerunt
eum ad Annam primo quia
socer erat cayphe &
quia ante domum eius oportebat
eos ihesum ducere ~~ihesum~~ & quia
alio anno fuerat pontifex
nam tunc summus sacerdotium
emerat Annas & cayphas

qui successiue quilibet eorum anno
uno ministrabat Vel considerandum
erat eum ad annam primo quia preter
erat alio uel forte cayphas
sic iusserat ut sic magis placeret
videlicet quod complaceret ei a sacer
dote seniori quod depictum Erat
autem Annas socer cayphe & vir
senex cum propter hoc tamquam socerum
suum honorari quod erat pontifex
anni illius tamquam actu imperans
modo quo dicendum Erat autem
cayphas qui consilium dederat Ju
deis dicens Expedit vnum hominem
mori pro populo quod licet esset malum
cum necessitas prophetauerat Se
quebatur autem symon petrus lon
ge magistrum & sic a longe propter timo
rem & alius discipulus Isti
isti enim duo fuerunt post fugam
reuersi quia alius erat sanctus
discipulus autem ille Johannes
erat notus pontifici sicut Jhesus
qui pontifex dixit eos esse predicta
Erat autem ei notus quia cum esset
piscator forte aliquando ei pisces
portauerat uel aliquis de cog
natis eius fuerat pontifici
Et introiuit cum ihesu in atrium
pontificis quia per notitiam ipsam
fuit permissum intrare Petrus autem
tamquam incognitus stabat ad hos
tium foris timens comprehendi Exi
uit ergo alius discipulus Johannes
qui erat notus pontifici quod non
dicit ex elatione sed ex humilitate
qui dicit quod ex fortitudine
hoc non contigit quod intrauit sed
ex notitia & dixit hostiarie

sibi note et introduxit petrum
ad hostium hospicio Dicit
ergo petro ancilla hostiaria quia
videt eum timide intrare Numquid et
tu ex discipulis es hominis istius
quasi diceret ymmo es Dicit ille
negando vero non sum sed Taliter
negavit ad dictum mulieris
quam magis operando hoc dice-
bat et hec fuit prima negacio
petri Stabant autem servi et mi-
nistri ut dicit ad prunas quia
frigus erat sicut solet esse in
marcio mense post mediam
noctem et ideo calefaciebant
se Erat autem cum eis petrus
vel amore magistri vel ex humana
curiositate ut videret finem et
calefaciebat se propter frigus et
et quia propter timorem et gestum san-
guinis ad cor intrabant extre-
ma frigescebant Vel ideo ca-
lefaciebat se ne putaretur
propter alia eorum tamen discipulus
convenisse Pontifex ergo
Annas qui pontifex fuerat
anno precedenti interrogavit
Ihesum de discipulis suis exami-
nando an eos seduxerit ut
cum eis seditionem moveret
et de doctrina eius ad examinan-
dum an falsam doctrinam predicaverit
et an novam contra legem et doc-
tores fuerit ut posset ei inferre calump-
niam Respondit ei ihesus De disci-
pulis suis nichil ei dixit quia nichil
boni de eis dicere tunc poterat
eo quod omnes eum dereliquerunt

fugiendo maxime cum principa-
lior eorum iam eum in atrio prius
negavit sed de doctrina eius
sibi videbatur omnibus eam esse
sanam quia in loco sacro et pu-
blico eam docuit dicens Ego
palam locutus sum mundo adver-
sus de mundo qui voluerunt
audire licet aliquid docuerim
in parabolis propter indignitatem au-
diencium Ego semper docui in
synagoga in loco publico
apto ad predicandum verbum
dei et in templo quod fuit locus
sacer ubi sacra exponuntur
misteria quo omnes iudei conveniunt
et a nullo eorum volui meam
abscondere doctrinam et in oc-
culto locutus sum nichil Unde
non seditionem movere volui
nec doctrina suspecta vel
quia legem predicavi et licet
alii alia secreta scilicet discipulos
meos docuerim illa per
eos vult publicari volui Quid
me interrogas cum tu michi
non credas Interroga eos qui
audierunt quibus magis quam mi-
chi credis licet dicent esse con-
trarium illi Dicet quid lo-
cutus sum ipsis ita eum magis-
trum veritatis et sanam doc-
trinam docui ut non timeam
super ea Ecce testimonium inimi-
corum quia sacra est eius veritas
ut eciam mei inimici eam testen-
tur Ecce hii qui audierunt sciunt
quod malicia eorum eos non
excecavit quod ego dixe-
rim quia cum sim ipse pura
scelus docere non possum hec

cu dispositi tolerabilit(er) et hu(m)
lit(er) r(espo)nd(er)e. assistens unus minist(ro)
ru(m) sui pontificis malchus
cui(us) sanaverat aure(m) i(m)mer
itis dedit alapam ih(es)u
qui malivolo et protervo di
cens quare sic respondes pon- dedit alapam
tifici attendit eum rustic(us)
ille qui pontifici non asset
de stulta interrogatione in
cr(e)puisset eu(m) ob favore(m) pon
tificis et forte fuerat unus
ille qui alias missi fuerant
ad capiendu(m) ih(es)u(m) et no(n) com
prehenderunt eum redeuntes
et dicentes nu(n)q(uam) sic locutus
est homo Ioh. vii. et ideo ne pu
tetur fuisse de suo decep
tore a populo ih(es)u(m) dedit ala
pam. Respondit ei ih(esu)s qualit(er)
veritate(m) ostendere et docuit
ipsum corripiendo. Si male lo
cutus sum veritate(m) tolerabilit(er)
dicendo testimo(nium) cora(m) ponti
fice ordine iudiciario p(ro)
nato perhibe de malo. Si
ne iuste potius punie(n)d(us). Si
aut(em) bene similiter quid me
causa sine iusticia ex ira
me cedis. Ubi notandum non
aut prebuit ei alia(m) maxilla(m)
ad percutiendu(m) sicut q(uo)d faciat
cum apl(u)is precepit Mt. v.
ut ostendat illud preceptum
non esse corporalit(er) sed tan
tum preparatione animi intelli
gendu(m). Et Annas eu(m) ...
a ligamentis p(er)misisset ut sic
iusto more examinaret eu(m)

tamen eu(m) postea morte dign(u)m
iudicasset sed statu ligavit et
ligatum tanq(uam) morte dignum
et iam tota eo condempnatum mi
sit eum ad caypham pontifi
cem illius q(ui) ad ip(su)m p(er)tine
bat principaliter xpi examina
et ut videt(ur) magis dignus
morte ipse xpe qui fuisset
cora(m) iudicibus pluribus condem
natus porro ad domum cay
phe iudei scribe et pharisei
convenerunt ad iudicandum et c(eter)a
animadvertens ipm viri aut(em) q(ui)
tenebant eum ut dicit lucas
illudebant ei cedentes eum et
velabant sic velaverunt eu(m)
percutientes faciem ei(us) dicentes
prophetiza nobis xpe quis est qui
te percussit et alia multa blas
phemantes in eum. Erat aut(em)
Symon petrus stans et calefa
ciens se in domo Anne et
aspiciens eum una ancilla di
xit. Et tu cum ih(es)u nazareno
eras ut dicit et sic alii cir
cumstantes dixerunt ei. Nunc
et tu ex discipulis ei(us) q(ui) di
cerent sic q(uia) videbat eum
timidus et pavidus negavit. i. — in domo cayphe sic / certa fecerit
et ideo ne negavit nec valet
q(uod) aliqui volunt petrum excusare
q(uia) xpm non negavit q(uia) hoc
esset mendaciu(m) facere qui ei p(re)
dixerat q(uod) eu(m) esset negaturus.
Unde dixit non sum ei(us) discipul(us)
et cum pluries tristaretur petrus in
atrio exteri(us) domus in q(u)a erat
ih(esu)s et diceret petro q(uod) esset
discipulus ih(es)u. Dixit ei ho(m)o

ex suis pontificis cognatus eius
cui abscidit petrus auriculam
et ideo aliis ceteris eum accu
sabat et tamquam certioris sue asser
tionem adducit signum precedens
dicens Nonne ego te vidi in or
to cum illo qui dicit sic ex quo
cognatus eius loquebatur magis
eum considerabat Iterum negavit
petrus sed iurando dicendo
quod non novissem hominem tunc autem
prima hora post ... cantavit gallus
cantavit secunda vice non prius prima
negatione petri gallus prima vice
cantavit Et petrus homo per
turbatus non percepit Et post
3a secundam negationem cantavit secunda
vice prius enim sibi dixerat quia
antequam gallus bis cantet ter me
3 negatur negabis ut dicit marcus
Et recordatus est petrus verbi
ihesu quod dixerat et respiciens eum et
exivit foras et flevit amare
et abscondit se nam petrus qui
dicitur galliculus et flevit a
mare pro negatione sua non in
intra domum sed foras potuit
penitere et ex tunc petrus traxit
in consuetudinem ut a primo gallo
cantu surgat in orationem flens pro
ista negatione ut dicitur in
itinerario clementis Adducunt
ergo ihesum a caypha in
pretorium Erat autem mane
et ipsi non introierunt in pretorium
ut non contaminarentur sed ut man
ducarent pascha Exivit ergo
pilatus ad eos foras et di
xit quam accusationem affertis

adversus hominem hunc Responderunt et
dixerunt ei Si non esset hic
malefactor non tibi tradidis
semus eum Dicit ergo eis pilatus
Accipite eum vos et secundum le
gem vestram iudicate Dixerunt
ergo ei iudei nobis non licet
interficere quemquam ut sermo
ihesu impleretur quem dixit
significans qua morte esset mo
riturus Introivit ergo iterum in
pretorium pilatus vocavit
ihesum et dixit ei Tu es rex
iudeorum Respondit ihesus A te
metipso hoc dicis an alii
tibi dixerunt de me Respondit
ei pilatus Numquid ego iudeus
sum Gens tua et pontifices tui
tradiderunt te michi quid
fecisti Respondit ihesus Regnum
meum non est de hoc mundo
Si ex hoc mundo esset regnum
meum ministri mei utique de
certarent ut non traderer
iudeis Nunc autem regnum meum
non est hic Dixit ei itaque
pilatus ergo rex es tu Respondit
ihesus tu dicis quia rex sum ego
Ego ad hoc natus sum et ad
hoc veni in mundum ut testi
monium perhibeam veritati Omnis
qui est ex veritate audit meam vocem
Dicit ei pilatus quid est veritas
Et cum hoc dixisset iterum exivit
ad iudeos et dixit eis
ego nullam invenio in eo causam
Est autem consuetudo vobis ut unum
dimittam vobis in pascha vultis
ergo dimittam vobis regem iu
deorum Clamaverunt ergo rursum

dicebat non hunc sed barrabam erat autem barrabas latro Agitur hic de ipsius cristi pila to accusatione via tua ipse ductus de domo Anne ubi etiam cayphas examinatus ipse intersuerat duxerunt eum ut dicit matheus ad cayphan principem sacerdotum ubi scribe et pharisei et seniores convenerant ad examinandum ipsum principes autem sacerdotum Annas et cayphas et omne consilium malignantium iudeorum querebant falsum testimonium quod illum non haberent ut eum morti traderet per pilatum quod ipsi non habebant aliam iusticiam et non invenerunt eum multi falsi testes accessissent volebant enim quod pilatus testes audiret sed ipsi volebant audire ne possent per eum quicumque de falsitate Novissime autem venerunt falsi testes et dixerunt hic dixit possum destruere templum dei et post triduum reedificare id Et non fuit conveniens testimonium eorum quod male acceperunt dictum ipsius qui dixit de templo corporis sui quod solveretur non per ipsum sed per iudeos Et dato quod hoc fuisset verum et probatum per hoc non fuisset reus mortis Et surgens princeps sacerdotum cayphas ait illi Nichil respondes ad ea que isti adversum te testificabantur ut tacuisset Ihesus autem tacebat quod sciebat quod quicquid diceret deteret reluptarnt Et princeps sacerdotum ait illi Adiuro te per deum vivum ut dicas nobis si es ipse filius dei vivi et hoc propterea quod ut haberet causam occidendi eum Dixit illi ihesus Tu dixisti prudentia divina nobis quod adiuravit tu dixisti vel verumptamen licet mihi non credatis tamen postea in futuro videbitis filium hominis sedentem a dextris virtutis dei et venientem in nubibus celi Tunc princeps sacerdotum quod ira magna et insania sua de sede sua consurrexerat scidit vestimenta sua ad morem iudeorum in signum doloris de blasphemia significans etiam figuraliter a populo israhelitico excuti fuisse sanctam gloriam sacerdotalem et dixit quod ipse per blasphemavit dicendo se esse filium hominis et quod confessus hoc fuerat ad pontifices dixit quid adhuc egemus testibus ecce nunc audistis blasphemiam quid vobis videtur consilium eum traderet ut ex hoc iustior omnis condempnatio videretur At illi respondentes dixerunt reus est mortis licet contra ordinem rationis et iudicii ipse fuit accusatus et iudicatus

sancta perferentes. tunc autem
greci sacerdotes confessionem eius ut
dicit lucas dixerunt eum in
conspectu suo dicentes Si tu
es christus dic nobis Et ait illis
Si vobis dixero non credetis mihi
Si autem interrogauero non
respondebitis mihi neque dimittetis
Ex hoc autem erit filius hominis
sedens a dextris virtutis dei
Dixerunt ergo omnes tu ergo es fi
lius dei qui ait vos dicitis
quia ego sum. At illi dixerunt
quid adhuc desideramus testimonium
ipsi enim audiuimus
de ore eius. Tunc autem ut dicit
matheus et marcus expuerunt
in faciem eius ut erat mos in
decreto facere talibus quos iudica
uerunt dignos morte. Et sic
apparuit facies eius ex sputo
quasi leprosa et quia velabant
faciem eius. Adeo enim grossi erant
quod non poterant eam tale infre
[illegible] sui cordis iniurie [illegible]
esset velata. Et alii dederunt
ei alapas et dixerunt ut prophe
taret quis eum percussit quasi dicentes
quod esset falsus propheta et per
totam noctem illuserunt ei ita
ut penitus non dormiret. Ma
ne autem facto adduxerunt scri
be et pharisei principes sacer
dotum et totum consilium ihesum sic
male tractatum vinctum quem
ab eis ad mortem condempnatum
ad caypham qui eum ad pilatum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in pretorium pilati
erat autem mane et sedebat

ubi sedebat pro tribunali vel ut [illegible]
liter legitur a caypha id est de domo
caiphe in pretorium pilati. Erat
autem mane sed summa diligentia
fuit legibus non intrarent in die qua
debebant. Et ipsi iudei non
introierunt in pretorium sed foris
steterunt ut non contaminarentur
ingredientes domum gentilis
sed manducarent pascha id est azi
mos panes quos debebant
comedere per octo dies solempni
tatis paschalis. Iam enim vespere pre
cedenti agnum paschalem comede
derant. Timuerunt autem contami
nari in introitu pretorii sed non
in occisione christi [illegible]
culicem et camelum glutientes
Exiuit ergo pilatus ad eos fo
ris deferentes eum et dixit eis
Cum videret ihesum stantem et
ligatum quam accusationem affertis
aduersus hominem hunc quia non erat
consuetudo romanorum condempnare ali
quem priusquam audiret accusatores
suos et haberet locum se de
fendendi ut dicitur in actibus apostolorum 27
Pilatus autem erat [illegible] responderunt
eum custodia tenuit. Et dixe
runt si non esset hic malefactor
non tibi tradidissemus eum quasi
dicerent nos eius facta dilige
ter examinauimus et inuenimus
eum morte dignum nec oportet aliam
examinationem facere. Dixit ergo
eis pilatus [illegible] indignus esse
[illegible] quia sciebat quod per
inuidiam tradidissent eum ut
dicit matheus. Accipite eum
vos et secundum legem vestram iudi
cate eum. Qui dixit si ipsi

mi testamento suffi^at et via
sima quia cum Romani remitterent
sima[?] sanctus ... palatus p
hat ... inhibebat mor
tem inferre ... Iudei aut
non poterant vitam eius susti
nere et ideo ... accipe
re mortem quam iudei videntes
... crederet ... christum
occidi nobis non licet interficere
quemquam quia Romani nobis iudicium
sanguinis abstulerant Sed
cum posse dare suam mortem
libenter iudicium receperunt
Tunc autem quod ... fuit proditus
proditor ut dicitur Mathei videt
iudas quod eum tradidit quod dampna
tus esset et penitentia ductus
... retulit triginta ar
genteos principibus sacerdotum
et senioribus ... dicens peccaui
tradens sanguinem iustum At illi
dixerunt quid ad nos ... pec
cavi vel non tu videris ...
... et proiectis
argenteis in templo recessit et
abiens laqueo se suspendit
... peccatum ... in eo quod ...
tradidit quia ... peccatum ...
... desperatio
peccatum in eius ... quia
peccatum ... infinitate ...
... Et cum se suspendisset
... crepuit
medius et diffusa sunt omnia
viscera eius ita ut per terram
... vitalis ... non
aut ... os quod christum ...
... osculatus ... fuerat

dedicatum ... ipsum ...
... Principes autem sacer
dotum accepti argenteis dixe
runt non licet eos mittere in cor
bonam id est in locum ubi ...
oblationes templi quia precium san
guinis est ... ipsos in ...
... accupabant ... se
... dedisse
et ideo ... emerunt ex
eis agrum figuli ... agri
figuli ... quia ...
vel quia terra ... ad opus
figuli et ideo ager ... dicitur
ager sanguinis et assignatus
in sepulturam peregrinorum qui se
pulturam non habebant Cum ...
... steterit ante presidem ...
... indigne ... fuit
a iudeis delatus ... ost
... Tunc iudei in speciali accusa
uerunt eum de tribus ut dicit Lucas
... gentem nostram et
quod prohibet tributa dari cesari
et quod dicit se christum regem esse
Pilatus autem non curavit de duobus
primis ... De ...
... legis mosaice ... va
let utrum esset verum vel falsum
... non esset iudeus sed gentilis
Tercium autem ... esse falsum
per famam publicam quia ...
... dicat christi
... cesari cesari
et que sunt dei deo et ideo ut Iohannes
... dicit ...
... gentilibus tradendus
flagellandus et crucifigendus
et ... qua morte esset
moriturus Tunc pilatus ...

se ad tem quod videbat ee
contra honorem imperatoris quando
quia ipse tota turba iudeorum
surrexit. michil pilato super
obiectis respondit. Pilatus intravit
iterum in pretorium. Secundum pilatus
et quesivit de regno. Nam impera
tores romani regnum a iudeis
abstulerant ut frangerent eorum
superbiam et tollerent rebellandi
occasionem. Et ideo querendo
dixit tu es rex iudeorum
q.d. quasi ne velis quod velis ti
bi ipsum regnum usurpare in quo
etiam patet fatuitas iudeorum qui
in nullo reputabili poterant
eum quod contra dicebat accu
sare nisi quia esset rex eorum. Res
pondit ihesus examinando pi
latum a te met ipso hoc dicis
habendo ex te opinionem de
regno meo. An alii tibi dixe
runt de me quod essem rex.
Respondit ei pilatus explicando
unde illam opinionem habeat.
Numquid ego iudeus sum quasi dicat
non sum et ideo ex libris iu
deorum non possum investigare
quis debeat esse rex eorum.
Gens tua et pontifices tui
tradiderunt te michi accusan
tes te super hoc quod fecisti
videtur quod in aliquo sis culpa
bilis ex quo illi qui sunt de
gente tua et tante auctoritatis
sicut sunt pontifices te ac
cusant. Respondit ihesus ad que
stionem sibi propositam regnum meum

non est de hoc mundo quia licet
sim rex regum et dominus domin-
antium tamen nunc non veni ad reg
nandum temporaliter non enim
veni ministrari sed ministra-
re. Et hoc patet quia si ex hoc
mundo esset regnum meum
ministri mei utique decerta-
rent ut non traderer iudeis
sicut videmus fieri in rege
terreno ubi reges per minis
tros defenduntur. Nunc autem
regnum meum non est hic
unde non quero mihi iude
os temporale regnum sive
dominationem ut ipsi me accu
sant et ut tu putas. Pilatus
non perfecte intelligens ipsius
responsionem dixit ei ergo
rex es tu quasi dicat ergo
te credis regem esse regni
non pertinentis ad dominium
imperatoris. Declarat magis
quod sit illud regnum. Res
pondit ihesus confessionem illam
concedendo tu dicis quia
rex sum ego. Et verum
dicis. Et hoc [illegible] regni condi
cio est talis quia ego in hoc
natus sum temporaliter
et ad hoc veni in mundum
per carnis assumptionem
ut testimonium perhibeam
veritati docendo et indu-
cendo veritatem in divinis et
in figendo eam cordibus
fidelium. Omnis qui est ex

veritate prima que deus
est non solum per creationem
Sed per imitationem et
subiectionem et filialem ad-
optionem audit vocem
meam corde credendo et
opere obediendo. Unde
patet quod regnum meum non
prestat aliquod impedi-
mentum regno imperatoris
Dicit ei pilatus verba il-
la non intelligens Quid
est veritas non querit
diffinitionem veritatis Sed
querit que est illa veritas
cuius virtute et participa-
tione homines efficiuntur
de regno Christi Intellexit
enim per hoc [illegible] spirituali ali-
quid etiam ... [illegible]
hominum Et quia ipsis pilatus non
[illegible] timor quia erat tunc de
regno spirituali ipse ait non se intromittere (habebat)
mitte [illegible] de temporalibus et quia ipse ca-
[illegible] nollebat cum pilatus esset
[illegible] inimicus et quia [illegible] temporibus
[illegible] [illegible] propter [illegible] ino-
centiam et iudeorum malicia sciens
quod per invidiam tradidissent eum vnde
volens ... [illegible] exiuit
ad iudeos et dixit ad principes
sacerdotum et ad turbas nullam invenio in
[illegible] causam in hoc homine ut dicit lucas
At illi invalescebant dicentes commovet
populum docens per universam iudeam incipiens
a galilea usque huc [illegible] etiam se-
[illegible] accusat quia hoc non fuit tunc
[illegible] pilatus ait audiens galileam
interrogavit si homo galileus esset et quia in-
terrogavit

[illegible] de herodis potestate esset remi-
sit eum ad herodem qui et ipse iero-
solimis erat illis diebus (invenit enim)
[illegible] et ... voluit eum
a suo iudicio absolvere Herodes
autem viso ihesu gavisus est
valde. Erat autem ex multo
tempore cupiens eum videre eo quod
audierat multa de illo et spe-
rabat signum aliquod videre ab eo
fieri Interrogabat autem illum
multis sermonibus At ipse nichil
ei respondebat quia non erat
dignus ... ex curiositate
et non ex devotione querebat
et si [illegible] [illegible]
filius Stabant et principes
sacerdotum et scribe constanter
accusantes eum Sed nichil respondit
quia innocentia excusatione non
indiget Sprevit autem hero-
des eum cum exercitu suo ut sit
videatur [illegible] in culpa [illegible]
illusit indutum veste alba
tamquam insanum et fatuum et re-
misit ad pilatum et facti sunt
amici pilatus et herodes tam-
quam concordes in malo. Nam antea
inimici erant ad invicem quia pi-
latus aliquos de galileis occi-
derat. Pilatus autem convocatis
principibus sacerdotum et magistra-
tibus et plebe dixit ad illos
Obtulistis michi hominem hunc quasi
avertentem populum et ecce ego
coram vobis eum interrogans
non inveni causam mortis in eo
sicut nec herodes nam etiam
eum ad vos remisit. Emen-
datum ergo [illegible]

verberibus et flagellis dimittam
liberum et tunc ut dicit ma-
theus in dei [illegible]
sabat cum sed ipse non intendit
hec vero quod fieret dictis
et quod erat indignum et ne eum
dimitteret sicut ut dicitur eum
patiendi et eo sedente pro tri-
bunali misit ad eum uxor
sua dicens multa enim passa
sum hodie per visum forte in
sompno propter eum. Illa enim dia-
bolus videns multitudinem circumstare
in lumbos propter immineret locus
liberacionis ipsius et timens quod iste esset
ihesus christus et volebat eius pas-
sionem impedire quia sciuit quod
per eam sua potestas tolleretur et
tunc sequitur in textu quod tunc
hoc dimisso dixit eis volo
vestrum a morte liberare
Ego nullam in eo causam
in eo mortem digna. Est
autem consuetudo vobis quod unum
ex vobis ut vnum dignum mor-
te dimittam vobis liberum in
pascha in memoriam transitus
rubri maris in eo pro-
salutis vestrae liberacionis. Vultis ergo
dimittam vobis regem iudeorum
qui dicat quod debent velle
cum sit bonus et deus et vere homo
et vere vir sed illi obstinati in
malicia clamauerunt rursum
omnes ut sit deus centri di-
centes non dimittas nobis
hunc qui mortem vobis sed barrabam
qui posuerat in libertate occisionis

tunc ipse Et ipsum permisit
ut eum eligerent et hic hoc
dixit eis ut eos ad eligendum
ipsum invitaret. Erat autem barra-
bas latro qui seditiosus et homi-
cidium fecerat in civitate vnde
patet malicia iudeorum quod latro-
nem ipsum preponebant. Item
autem ut dicit lucas pilatus
locutus est ad eos volens di-
mittere ihesum. At illi clama-
bant dicentes Crucifige cruci-
fige eum. Ille autem tercio dixit
ad illos quid enim mali fecit
nullam causam mortis invenio
in eo. At illi invalescebant
et instabant magnis vocibus postulantes
ut crucifigeretur et magis ma-
lescebant voces eorum. Et pi-
latus Audiuit fieri peticionem
eorum et dimisit illis barraban
Ihesum vero tradidit voluntati
eorum. Vnde ut dicit matheus
videns quod nichil proficeret sed magis
tumultus fieret accepta aqua
lauit manus coram omni populo di-
cens Innocens ego sum a
sanguine iusti huius vos videritis
hec faciat Et responderunt omnes
gentes sanguis eius super nos et super filios
nostros. Certe pulchra he-
reditas quam iudei filiis suis
reliquerunt que et hodie patet
in eorum obstinacione et dete-
ctione. Tunc ergo apprehendit
pilatus ihesum et flagellauit
et milites plectentes coro-
nam de spinis imposuerunt
capiti eius Et veste pur-

quia sudebant eum 2 verber
abat ad eum 2 dicebat: Ave
rex judeorum 2 dabat ei ala
pas. Exivit iterum pilatus
2 dixit eis: Ecce adduco vobis eum
foras ut cognoscatis quia
nullam invenio in eo causam. Exi
vit ergo ihesus portans spineam co
ronam 2 purpureum vestimentum
2 dicit eis: Ecce homo. Cum ergo
vidissent pontifices ministri
clamabant dicentes: Cruci
fige crucifige eum. Dicit eis
pilatus: Accipite eum vos 2 cru
cifigite, ego enim non invenio
in eo causam. Responderunt ei judei:
Nos legem habemus et secundum le
gem debet mori quia filium
dei se fecit. Cum ergo audisset
pilatus hunc sermonem magis ti
muit et ingressus est in pretorium
iterum dixit ad ihesum: Unde
es tu? Ihesus autem non responsum
dedit ei. Dicit ergo ei pilatus: Mihi
non loqueris? nescis quia potestatem
habeo crucifigere te 2 potestatem
habeo dimittere te? Respondit
ihesus: Non haberes potestatem adver
sum me ullam nisi tibi datum
esset desuper. Propterea qui tradidit
me tibi maius peccatum habet.
Et exinde querebat pilatus
dimittere eum. Judei autem cla
mabant dicentes: Si hunc
dimittis non es amicus ce
saris. Omnis qui se regem facit
contradicit cesari. Pilatus
autem cum audisset hos sermones

adduxit foras ihesum 2 sedit
pro tribunali in loco qui dicitur
lithostratos, hebraice autem
gabbatha golgatha. Erat autem parasceve
hora quasi sexta 2 dicit jude
is: Ecce rex vester. Illi autem
clamabant dicentes: Tolle
tolle crucifige eum. Dicit eis
pilatus: Regem vestrum crucifigam?
Responderunt pontifices: Non habemus
regem nisi cesarem. Tunc ergo tra
didit eis ihesum ut crucifigeretur.
Agitur hic hoc quod supra pas
sus sit a gentibus. Unde pilatus
videns quod ihesum non poterat
dimittere in pace judeorum
tur apprehendit pilatus ihesum
2 flagellavit non per se ipsum
sed per ministros. Consuetudo
enim romanorum erat neminem
crucifigere nisi prius esset flagel
latus 2 ergo propter hoc ipsum flagel
lavit ut mitigaret iram iu
deorum ut sic forte desinerent
velle occidere quem viderant in
miserabiliter flagellatum. Et
milites qui non fuerunt mi
lites nobiles sed rustici vi
les 2 tortores hominum plec
tentes coronam de spinis, i.
de iunctis marinis durioribus
acutissima ut spine imposue
runt capiti eius illudendo
ei quasi qui se vellet regem
facere cum non esset et hec coro
na tantum optata de san
guine eius ut totum corpus
irrigaret 2 operientes eum
vestibus sive veste purpurea

crucifixerunt eum quia sibi ves
tes regales usurpaverit. Erat
tamen forte indutus clamide
coccinea que habebat rubeum
colorem ad modum purpure
vel ut alij dicunt erat vero
rubea vestis tunica dabat
aut ut dicit matheus arun
dinem in dextera eius pro sceptro
regali ut ostenderet quod
regnum eius esset vacuum et ina
ne ut arundo. Et veniebant
ad eum genu flexo coram
eo deludendo ut coram rege
et dicebant Aue rex iudeo
rum. Et expuentes in eum
ut dicit matheus tanquam in
despectum a regis acceperunt
arundinem et percuciebant cap(ut)
eius et dabant ei alapas
ut illuderent ei factis sicut
illuserunt signis et verbis sicut
eum tedebat tanquam stultum. Is
tud autem fecerunt isti milites
sine scitu vel de precepto
pilati ut iudei saturarentur
penis eius et opprobrijs et sic a
vesania sua desisterent vel
forte ad hoc conducti erant
pecunia a iudeis. Exivit iterum
pilatus foras ad iudeos qui
non audebant introire in pretorium
ne contaminarentur sed mundi manerent et dixit eis
allegando christi innocenciam
Ecce adduco eum vobis foras
postquam diligenter examinavi eum
et flagellavi ad vos satisfa
ciendum ut cognoscatis quia
nullam invenio in eo causam
mortis unde et merito ab eo

occasione debet desistere
Exivit ergo ihesus de pretorio
pilati iam ultimo [illegible] punctus
portans coronam spineam que
eum pungebat et purpureum
vestimentum quod eum deludendo
circumdabat et dicit eis pilatus
[illegible] Ecce homo in me
dio vestri ut regi paratus sicut
homo iam miserabiliter delusus fla
gellatus et ultra quam plus
[illegible] potestis ei modo
ut filio dei qui humana forma
ta et pene [illegible] eum et ho
minem vel homo non [illegible]
parate ei quia filius vobis in
[illegible] Cum ergo vidissent eum pon
tifices et ministri sic flagel
latum et delusum [illegible] illusum
et cogitarent quod pilatus sic
volebat eum dimittere cla
mabant tumultuose et alios
ad clamandum incitabant dicentes
Crucifige crucifige eum quasi
dicant hec pena nobis non
sufficit sed de morte. Dicunt
autem bis crucifige ut furorem
suum indicarent et ut alia
morte non occideretur quam hac
morte turpissima. Dicit eis pi
latus indignans de eorum tumul
tu Accipite eum vos et cruci
figite nec dat licentiam sed eorum
suum ostendit ac si dicit
Ego habeo potestatem dandi
mortis sententiam et sic
faciendi sed ego hoc facere
nolo quia non invenio in eo
causam dandi talem sententiam
Responderunt ei iudei videntes

quod non acquiesceret clamoribus
eorum et adduxit nouas ra
tiones Nos legem habemus
a deo datam in morte semper
et secundum legem debet mori quod
quia blasphemus quia filium dei
se fecit quod tamen false sibi im
posuerunt quia tamen in forma
dei esset non rapinam arbitratus
est esse se equalem deo Cum
ergo audisset hunc sermonem pilatus
magis timuit non propter legem
iudeorum quam non obseruabat sed
ne uerum esset ut sibi ob
latum est uere dei filius et sic
fecit enorme scelus ipsum
flagellando et ideo ingressus
est in pretorium iterum ut uerita
tem magis posset cognoscere contra
iudeorum tumultum et dixit
ad Ihesum unde es tu per hoc que
rens si esset ex origine diuina
secundum ueritatem Ihesus autem responsum non
dedit ei quia gentilis erat et
ydolatra et ignorantia eius diuina
non poterat capere aut ut os
tenderet exemplum paciencie et non
impediret passionem suam et
ut impleret prophetiam quia quasi
agnus coram tondente obmu
tescit Et cum quia pilatus
non sequebatur uoluntatem suam impe
tu iudeorum Dixit ergo ei pi
latus michi non loqueris admirans
de eius taciturnitate cum esset
in puncto liberacionis uel condempna
cionis Nescis quia potestatem habeo cru
cifigere te et potestatem habeo
dimittere te in quo pilatus se ipsum

ihesus

accusat et licet racionabiliter
potuisset dixisse quare ergo non
dimittis me cum sim innocens
tamen non impediendo passionem
suam sed respondit pilati iactantie
Respondit ihesus Non haberes potestatem
aduersum me ullam nisi tibi datum
esset desuper a principibus romanorum
et a deo permissum Et quia illi
non concedunt mortem occidi
quamuis abuteris tua potestate pec
cas quia alius tu inuitus
me occidis propter iudeos
et pontifices iudeorumque Tradidit
me tibi maius peccatum habet quia
illi me occidunt ex inuidia
et ira tu autem propter fauorem
populi et ex desperatione non
tamen inuenis eas a primo ne
scias meam innocentiam et licet
posses excusari quod hoc per co
actus iudicare secundum allegata
tamen in hoc es defectus quia illa
contra me dicta fuerunt non
sunt probata Et eciam uidens
pilatus tamen homo astutus quod per
sonabiliter careret eum de pec
cato si eum morte condempna
ret querebat dimittere eum sed
iudei quod pius erat
motus ex predictis allegacionibus
et quod intendebat eum dimittere
clamabant dicentes Si hunc
dimittis non es amicus cesaris
quia non zelas principis honorem et non
custodis ipsius statuta quia omnis
qui se regem facit in ipso
ipsi contradicit cesari quia talibus
eis non regem ne haberent
rebellandi occasiones et cetera

xpi secundum veritatem non fuerit
se regem regni deus quod
esset quia dominus regis impera
tor. Pilatus autem cum au
disset hos sermones ne etiam
secundum aliquem appareret contra
imperatorem fuisse videretur ad
duxit foras ihesum ut coram
iudeis audientibus de facto
inquireret et coram deum falsi
ficaret et sedit pro tribunali
id est in loco iudiciali in loco
qui dicitur licostratos quod est
pavimentum sive strata et est
nomen grecum hebraice autem
gabbatha quia hoc nomen hebra
icum est sicut sicut grecum
Ille enim locus erat ante do
mum pilati quia ante domos mag
natorum solet esse locus pavimen
tatus. Erat autem parasceve pas
che quia erat feria sexta et prima
dies solemnitatis festi pas
chalis dicebatur autem sexta pa
rasceve id est preparatio quia illa die
iudei preparabant cibaria pro
die sabati in quo non erat
licitum aliquid decoqui. Et e
rat hora quasi sexta quia erat
in medio temporis quod erat inter
horam terciam et sextam et quia
medium denominatur ab utroque
extremorum ideo marcus dicit illud
fuisse hora 3a iohannes autem
hora quasi sexta. Et dicit iude
is allegans pro xpi liberatione
Ecce rex vester quasi dicat quod

ecce quem huc usque habetis abiectum et
flagellatum dicitis velle
sibi usurpare regnum iudeorum
Illi autem clamabant sicut
furibundi dicentes Tolle
tolle quia non possumus vide
re eum crucifige eum ut sic
morte turpissima condempna
tus nullam suis posteris
relinquat memoriam. Dicit
eis pilatus allegans in con
trarium hoc vos reverentiam
Regem vestrum crucifigam hoc
enim vobis esset magna verecundia
propter quod dixit ipse quod esset rex
vester et iam apud multos est
diffamatum. Responderunt pon
tifices qui inter ceteros eum per
sequebantur quia respuebant eum
coram quoque tollere arguit
traditores malos. Non habe
mus regem nisi cesarem
ubi fatebantur ipsos se
esse subiectos imperio ro
manorum et ita deprehenderunt
mortem [illegible] quia hoc contra se
confessi sunt et renunciaverunt
pro hoc regno dignitati. Tunc ergo
videns pilatus quod iudei xpi
mortem per obligabant se pre
tere [illegible] romanorum et per
hoc sciens quod in posterum pote
rat ab eis ut a subditis
extorquere pecunias ideo timo
re cesaris et iudeorum fa
vore tradidit eis ihesum per
sententiam diffinitivam ut cruci
figeretur ut ipsi prediderant

~~sed in ipse dicit~~ rex sum iudeorum
rendit p[re]latis

et forte hic latuit manus
ut sunt dicunt. Suscepe
runt autem Ihesum et eduxerunt
et baiulans sibi crucem exivit
in eum qui dicitur calvarie
locum hebraice autem golgatha
ubi eum crucifixerunt et cum eo
alios duos hinc et hinc medium autem
Ihesum. Scripsit autem et titulum
pilatus et posuit super crucem.
Erat autem scriptum Ihesus naza
renus rex iudeorum. Hunc ergo
titulum multi Iudeorum lege
runt quia prope civitatem erat locus
ubi crucifixus est Ihesus. Dice
bant ergo pilato pontifices iu
deorum noli scribere rex Iudeorum
sed quia ipse dixit. Quod scripsi
scripsi. Milites ergo cum crucifi
xissent eum acceperunt vestimenta
eius et fecerunt quatuor partes uni
cuique militi partem et tunicam.
Erat autem tunica inconsutilis
desuper contexta per totum. Dix
erunt ergo ad invicem non scin
damus eam sed sortiamur de ea
cuius sit ut scriptura impleretur
dicens partiti sunt sibi vesti
menta mea et super vestem
meam miserunt sortem. Et
milites quidem hec fecerunt.
Stabat autem iuxta crucem Ihesu
mater eius et soror matris
eius maria cleophe et maria
magdalene. Cum vidisset
ergo Ihesus matrem et discipulum
stantem quem diligebat dicit
matri sue mulier ecce filius
tuus. Deinde dicit discipulo ecce
mater tua. Et ex illa hora
accepit eam discipulus

in sua. Postea sciens Ihesus
quia omnia consummata sunt ut
consummaretur scriptura dicit Sitio.
Vas autem positum erat aceto plenum.
Illi autem plenam aceto spongiam
ysopo circumponentes obtulerunt
ori eius. Cum ergo accepisset
Ihesus acetum dixit Consumma
tum est et inclinato capite tra
didit spiritum. Agitur hic de
Christi crucifixione et morte.
Uti milites sive apparitores
susceperunt Ihesum iam condempnatum
ligatum et male tractatum
et eduxerunt extra civitatem eum
in vestibus tamen suis sed adhuc
spinis coronatum et baiulans
crucem sibi usque ad portam
civitatis ut eo maior sibi
esset confusio. Sed cum perveniret
ad portam quia Ihesus debilitatus
erat ex vigiliis et illusionibus
et verberibus per totam noctem
sed tunc non potuit ultra por
tare unde ut dicit Marcus
Angariaverunt quendam prete
reuntem Symonem Syrenensem ve
nientem de villa patrem
alexandri et ruffi qui erat
discipulus Christi ut tolleret crucem
eius quod Iudei non fecerunt
ex misericordia sed ut citius ad locum
perveniret. Et exivit in eum
qui dicitur calvarie locum qui erat
extra civitatem ubi malefacto
res puniebantur. Et dicitur
hebraice golgatha quod autem
interpretatur locus calvarie. Ibi enim
multe calvarie capitum hominum
decollatorum erant. Sequebatur autem
illum ut dicit Lucas turba
multa populi et mulierum plangentium

gerebat & lamentabatur eum vel ex
naturali pietate vel quia multi
ex eis erant qui eum diligebant
sicut maria magna & alie eius co
gnate. Conversus autem ihesus ad
illas dixit filie ierusalem nolite
flere super me sed super vos ipsas
& super filios vestros quia peccatum
vestrum est causa mei cruciatus quoniam
ecce venient dies in quibus dicent
beate steriles & ventres que non
genuerunt & ubera que non lac-
taverunt tunc incipient dicere
montibus cadite super nos & col-
libus operite nos quod omnino comple-
batur in destructione ierusalem
per titum & vespasianum et in
extremo iudicio perfectius complebitur quia
si in viridi ligno id est in me qui
propter peccata non amisi hec faciunt
quod me crucifigunt in arido quid
fiet id est in peccatoribus. Ducebantur
autem & duo alii nequam cum eo ut
interficerentur ut ex eorum compara-
tione vilior & ipse nequam reputa-
retur. Cum autem pervenit ad lo-
cum dederunt ei vinum bibere
cum felle mixtum primo & mir-
ram apposuerunt ut dicit marcus
& cum gustasset tamquam ori suo
applicatum noluit bibere ut
denudaret illorum maliciam
quod illud vinum sic infecerant.
Dicitur autem in quodam libro glosato
qui intitulatur medium (?) ordi-
narium quod quia salomon dixit
date siceram merentibus et vinum his qui amaro animo sunt
ut bibant & obliviscantur

tantum egestatis sue & dolo-
ris sui ut non recordarentur
amplius. Ideo sermones inde co-
ru statuerunt ut condempnatis
ad mortem darent vinum a-
romaticum ad bibendum ut
facilius tollerarent passiones.
In ierusalem autem erant matro-
ne devote que hoc vinum da-
bant ex devotione. Iudei vero
ex nimia crudelitate mor-
tale vinum [illegible] pro ipso christo
bibebat. Propter id Amos 2
vinum dampnatorum bibebant
et loco illius dederunt vile
vinum quod acetum & hoc ipsum
felle & mirra ut esset ama-
rius miscuerunt & hoc facto eum
crucifixerunt ut refertur.
Crux erat quasi thau non
habens appendiculum pro capite
& quia alta erat ideo crucem
in terra primum longitudine posita
ipsum affixerunt fabri fortissi-
mis clavis & ita christo in cruce
manibus clavato clavis [illegible]
ita ut sanguis locum e-
manandi non haberet postea
crucem levaverunt & quia fo-
ramina foraminum per pedibus
ultra mensuram longitudinis
christi erat facta ideo ut ad
ea attingeret funibus tractus
extentus ut quasi ossa eius
nervus dissiparentur & im-
pleretur id est psalmus dinumeraverunt
omnia ossa mea & sic
ruptis inde vulneribus
sanguis in magna copia ema-
navit quod beata virgo pal

dolo suo in quantum valuit
receperit et quia Christi a
militibus vestibus suis fuit
spoliatus Io. inde non dicitur ma-
neret. Ergo glosa velud
fuit cum ludibrio crudeliter
et tunc hoc ageretur dice-
bat ille ut dicit Lucas pater
dimitte illis quia nesciunt quid
faciunt. Ubi tamen orat pro
illis qui cum zelo dei et non
secundum scientiam crucifixerunt non autem
pro illis qui hoc fecerunt ex in-
vidia et ad hoc potentem
secundum Crisostomum multa milia iu-
deorum apostolis crediderunt
sua cruce crucifixerunt
Cum eo alios duos la-
trones hinc et inde medium
autem Ihesum ut reputaretur
fuisse princeps latronum et
ut sic fieret in mala no-
ta propter verum quod propter alios cre-
ditur fuisse. Scripsit
autem Pilatus titulum mor-
tis eorum qui scribebat titu-
los super cruces crucifixorum
continentes causam mortis
et hunc titulum scribebat
in tabella lignea et
posuit supra crucem in
quodam ligno eminenti
super caput Christi et sic crux
Christi habuit quatuor cornua
Erat autem scriptum illud In
quo exprimitur nomen Naza-
renus quo ad patriam quia ibi
fuit conceptus et nutritus
rex iudeorum quo ad causam

mortis. Hunc ergo titulum multi
iudeorum legerunt qui astabant
crucifixo propter invidiam volentes
ipsum videre torqueri et mori
quia prope civitatem erat locus ubi
crucifixus est ille et ideo multi
de civitate poterant illuc
de facili venire Et erat scriptum
hebraice grece et latine in tribus
principalibus linguis ut homines
de diversis partibus orbis qui ad
festum paschale venerant possent
ipsum legere Dicebant ergo pila-
to pontifices iudeorum videntes
quod tali modo scribendi in eorum
confusionem redundabat maxime
propter gentiles qui aderant et illud
ad partes longe positas debe-
bant deportare unde dicebant
Noli scribere rex iudeorum quia
cum abstulerant vitam volebant
auferre et famam sed scribas quia
ipse dixit rex sum rex sum iudeo-
rum hoc enim non reputabant
verum unde respondit Pilatus
parum attendens eorum cavilla-
tiones quod scripsi scripsi et cetera ma-
nebit constanter et fixum nec
fortitur sed divina ordinatione
firmum quia sic velit sive nollit
eorum rex est et si non ad sal-
vationem saltem ad eorum dampnationem
milites ergo quatuor ignobiles viles
apparitores cum crucifixissent eum
et iam a terra levassent et crucem
in terra fixissent acceperunt
vestimenta eius quibus iam prius
eum spoliaverant et fecerunt

qor ptes de vna tunica 2 ho
in nihil eius opus ex lasciuia
vel forte ex auaricia vi ar
guuntur tamquam viles qui de tan
pti valore vestimenta tanta
vim dederunt 2 fecerunt vnum
quam multi ptes de vna tunica
Et ita patet quod quatuor fuerunt mi
lites [alicui ...] fecerunt etiam tunicam
quam non diuiserunt sed incepta erat
ad diuidendum quia tunica erat
inconsutilis facta opere textulato ad
modum filicum sicut pauperes
faciunt vestimenta sua in pales
tina desuper contexta per totum
ad modum operis reticulati Dixe
runt ergo ad inuicem milites non
scindamus eam quia partes nichil
valuissent sed sortiamur de ea
cuius sit [super solam tunicam] et sic miserunt sorte
ut scriptura impleretur que dicit in ps
partiti sunt sibi vestimenta mea
quo ad alias partes vestes et
in veste mea miserunt sortem
quo ad tunicam eius inconsutile
2 milites quidam rusticani ri
baldi hec fecerunt que sic
fuerunt predicta 2 tunc ut dicit
Mattheus milites sedentes
seruabant eum ne de cruce depo
ni posset 2 vulgares homines
pretereuntes blasphemabant eum
mouentes capita sua 2 di
centes vath qui 2 multo
deridentes 2 insultantes qui
destruis templum dei 2 in
triduo illud reedificas hoc
tunc spinas imposuerunt ei. palma

te met ipsum qui diceret
non poteris eo quod pater
fidelis tua dedit 2 principes
sacerdotum illudentes cum
scribis i legisperitis 2 senio
ribus i iudicibus ordinariis
dicebant alios saluos fe
cit se ipsum non potest saluum
facere 2 loquitur quod non vult
per diabolum 2 fecit alios
saluos fecit ¶ Si rex israel
est 2 non quidem sed messias
promissus descendat nunc de
cruce 2 credimus ei quia alii re
ges hoc facere non possunt Sed
tunc falsum dixerunt quia plus
fecit scilicet lazarum suscitando
2 a mortuis resurgendo
quam fecisset de cruce descendendo [scilicet i deo]
2 tunc non crediderunt ei Di
xit enim quia filius dei sit li
beret eum nunc si vult quia
quia deus non liberauit eum sed
pro liberat filium suum sed
quia preterea dixit dicendo se
filium dei filium ergo ipsum
aut probauit diabolus ut hoc
modo videret de cruce
quia iam incepit virtute Christus
cognoscere ¶ Ipsum autem et
ambo latrones qui cum eo cru
cifigebantur improperabant
ei licet alter eorum visis tot
miraculis postea egit penitentiam
milites etiam ut dicit lucas
non quid sibi illudebant
¶ Stabat autem iuxta crucem eius
mater eius nunc filius

dolore reddidit a quo super-
pecio inimicus fuit et stabat vrima
matris eius maria cleophe filia
uxor alphei et mater iacobi
minoris et maria magdalena
que multum ardebat quem ama-
bat tu vidisti quomodo dicta sancta
mater sic tota merore
confecta que iam compassione
sua mater carnis non
habebat recognoscere
et ut vidit eam stantem ut
eo magis dilecto appropinqua-
ret et discipulum quem di-
ligebat scilicet iohannem qui non
assistit eos quam diligebat
et hoc propter humilitate tue cu-
ram gereret de matre sua
dixit matri sue mulier
ecce filius tuus deinde dixit ipsi
nunc filius tibi in obsequium
ille erit eius loco mei lo-
quens autem matri sue non
dixit ei mater sed mulier vo-
cans eam quia nomine ne eius
teneritudine nominis matris
si cognouerit aggrauaretur
iii) tua virginis videns passi-
one filii sui deinde dixit dis-
cipulo ecce et ipse virgo erat
ecce mater tua vnde et de
cetero ei obsequebatur eius curam
gerens Et ex illa hora
accepit eam discipulus
in sua scilicet diligentia ut vir-
go virginem seruaret dicant
quantum dolorem sensisti o maria ac-
cipiens famulum pro creatore

piscatorem pro architectore celi
et filium zebedei pro filio dei viuo
vna cum doloribus quid amisisti dicit s. b.
ad filium tuum in patre tuum in fra-
trem tuum in filium tuum in sponsum tuum in
omnia eras mihi dolor pro me
puer fratre desolor filio vi-
duor sponso habeo omnia tanto
Et hec ipsum gratum gero
quod mei solicitus me discipulo
quem dilexisti habes autem et mater
sua naturalis ibi fuisset non retulit
tamen tibi cum aliis mulieribus ibi
fuisset quod sit iam erat sollicitus
de matre nova quod de antiqua
non videbatur curare a sexta
autem hora ut dicit mattheus tenebre
facte sunt per vniversam terram hunc
inter solem et terram et hoc per
interpositionem lune erat tunc
in oppositione ad solem tum
erat in xv luna scilicet et dicunt
ut hec eclipsis vsque ad horam
nonam perfecte inclusive et tunc
ut dicit dionisius luna reuersa
uersa ad orientem ut tunc
planetarum non confunderet
et fuerunt ille tenebre super
vniuersam terram videre et aliis
terras territauit tunc latro qui
pendebat a dextris ipsius ut
refertur videns hec sicut in me-
pato suo qui a blasphemia
ipsum non cessabat (?) et suis
et pectus dixit ad iesum domine
memento mei cum veneris in
regnum tuum et dixit ei iesus

Amen dico tibi hodie mecum
eris in paradiso. Vnde per hoc
constituit quod rogauit vnum petit
sola memoria qui et accepit
eterna gloria. Et circa horam
nonam ut dicit matheus cla
mauit Jhesus voce magna dicens
hely hely lamazabatani ho
c est deus meus deus meus ut quid
dereliquisti me. Dereliquit enim
se deus quantum ad passionem corpo
ralem uel magis ex eo quod effi
cacia passionis eius in multis non
debebat habere effectum. Quidam
illuc stantes scilicet milites genti
les qui hebraicum ignorabant
dicebant helyam vocat iste. Vn
volebant quod si moreretur helya
quem in suum adiutorium aduo
care videbatur. Postea sciens
quod ihesus quod iam omnia consummata
sunt que erant prophetata de eius
passione et que erant necessaria ad
redemptionem generis humani ut con
summaretur scriptura ps. que dicit
Dederunt in escam meam fel
et in siti mea potauerunt me
aceto. Dicit sitio. Tantum enim
laborauerat et de sanguine
eius emanauerat quod corpus eius erat
desiccatum et ... et tali
sitis maioris et tormentum passus erat
tum sitiuit corporaliter sed etiam
spiritualiter quia summe sitiuit nos
tram salutem. Vas autem erat
positum aceto plenum quod

vinum debile
erat scilicet felle et mirra mixtum
ut supra dictum est. Et hoc forte
attulerunt milites ut durante
ut eo citius moreretur et
a custodia eius absoluerentur.
Illi autem spongiam plenam
aceto ysopo et ligno ysopi
circumponentes obtulerunt
ori eius. Erat enim eleua
tus a terra ita quod sola ma
nu non poterant attingere
ad os eius. Et ideo ut dicit
matheus imposuerunt spon
giam arundini. Ceteri autem
qui astabant dicebant sine
videamus an veniat helyas
liberans eum. Tunc ihesus cum
accepisset acetum non sumendo
sed labiorum madefaciendo
noluit sumere bibere
sed dixit consummatum est
opus redemptionis humane
et tunc ut dicit lucas Jhesus
clamans voce magna ait
Pater in manus tuas commendo
spiritum meum. Et inclinato ca
pite tradidit spiritum. Iste
deus ex non moriendi
quod moriebatur ex obedientia
patris et non inuoluntarie
Audiens autem voce magna cla
mans expirauit non fuit
naturaliter sed per miraculum quia
homo in magno cruciatu longo
afflictus et ex tali afflictione
morti sit proximus non
possit sic clamare centu
rio nac. Et tunc ut

dicit math. Tertio velum templi
quod erat in introitu eius prohi
bens aspectum eorum que erant
intra sancta sanctorum et velum scissum
est a summo usque ad deor
sum in duas partes declarans
in sua scissione impletionem
veritatis in morte christi quod latebat
in figuris veteris testamenti
et [illegible] audite sunt
voces angelorum in templo
dicentium Transeamus ex
hiis sedibus. Quarto terra mota est
quia non potest sustinere mor
tem christi et petre scisse sunt
in signum [illegible] corda qui
[illegible] debet christo
compati et monumenta aperta
sunt ex terre motu ad deno
tandum quod resurrectio christi appro
pinquaret et aliorum cum ipso resur
gentium et multa corpora sanctorum
qui dormierant surrexerunt
non tamen quando monumenta aperta sunt
scilicet hora mortis christi sed postea
quando ipse surrexit quia cum eo
resurrexerunt tamquam testes sue
resurrectionis et exeuntes de
monumentis post resurrectionem christi
venerunt in iherusalem et apparue
runt multis ad declarationem
dominice resurrectionis. Centurio
autem qui cum militibus custodie
preerat ne tumultus fieret
videns hec signa facta dixit
vere filius dei erat iste. Erant
autem ibi stantes multe mulieres
que secute fuerant ihesum

eius dolentes et ministraverunt ei
inter quas erat maria magdalena et ma
ria iacobi minoris et ioseph et
mater filiorum zebedei scilicet ia
cobi et iohannis et iste stabant a lon
ge [illegible] et [illegible] quod acce
perat ad spectaculum ut dicit
lucas et videbant que fiebant
percucientes pectora sua reverte
bantur. Iudei ergo quoniam parasceve
erat ut non remanerent in cruce cor
pora sabbato. Erat enim magnus
dies sabbati rogaverunt pilatum
ut frangerentur crura eorum et tol
lerentur. Venerunt ergo milites et primi
quidem fregerunt crura et al
terius qui crucifixus est cum eo. Ad
ihesum autem cum venissent ut viderunt
eum iam mortuum non fregerunt
eius crura sed unus militum lancea
latus eius aperuit et continuo ex
ivit sanguis et aqua et qui vidit
testimonium perhibuit et verum est
testimonium eius et scit ille quia
vera dicit et ut vos credatis.
Facta sunt enim hec ut scriptura
impleretur. Os non comminue
tis ex eo. Et iterum alia scriptura
dicit videbunt in quem transfixe
runt. Igitur hec de christi mor
te [illegible] iudei qui
[illegible] sunt acciderant
[illegible] erat parasceve id est feria
sexta dicta scilicet dies veneris
in cuius vespere maxime [illegible]
sepulturas sabbati ut non re
manerent in cruce corpora sabba
to. Eundem inde erat in tota
post sepulturam. Erat enim

magnus dies sabbati, nam dies
sabbati veniens infra octavam pasce
duplicabatur quo ad sollempnitatem
Rogaverunt pilatum ut frangeren-
tur crura eorum ne aliquo modo possent
evadere et tollerentur de pati-
bulis. Venerunt ergo milites scilicet tor-
tores et duo ex eis primi la-
tronis crura fregerunt et
duo alii fregerunt crura alte-
rius latronis qui cum eo crucifixus est, cum eo
quia illi duo adhuc vivebant
non enim erant tantum passi quanta
xpc. Ad ihesum autem qui pendebat
in medio utriusque cum venissent omnes
quatuor milites ut viderunt eum
iam mortuum non fregerunt eius
crura quia hoc non fiebat nisi
ad hoc quod evadere non possent
depositi de patibulis et quia
ipse solus integer a culpa fu-
it. Ideo eius crura non frege-
runt. Sed unus militum nomine lon-
vel ferrum ginus lancea latus eius dextrum
aperuit ut inde flueret sacra-
menta ecclesie. Et continuo exivit san-
guis ad nostram redemptionem et aqua
ad peccatorum ablutionem. Fuit autem
aqua ista non elementaris sed vera
aqua miraculosa ad ostenden-
dum quod corpus suum erat ex veris
elementis compositum et erat
verum corpus humanum. Et qui
vidit hec omnia fieri scilicet iohannes
qui hec scripsit testimonium perhibu-
it veritati. Et verum est tes-
timonium eius quia de visu testatur

et ille scit quia vera dicit
quia scit sensus suos non
fuisse deceptos et ut vos
credatis quod ihesus est fi-
lius dei verus xpc non
vivus ut dicitur in evangelio
Nicodemi sed mortuus fuit
lanceatus ut hic dicitur
~~latus eius aperuit~~ Facta
sunt enim hec quod dicta sunt
de osse non comminuetis et
de xpi lanceatione ut scrip-
tura de hiis prophetata imple-
retur que dicit. Exodi xii
capitulo de agno paschali qui
fuit figura xpi crucifixi
Os non comminuetis ex eo
ut figura correspondeat figurato.
Et iterum alia scriptura dicit
zacharie xii videbunt ipsi iu-
dei in finali iudicio in forma
gloriosa in quem transfixerunt quia
si non corpore manibus tamen lingua
et consiliis. Unde dicitur autem psalmo xxi sic
~~Ecce~~ Aspicient ad me quem
confixerunt et lancea in persona
salvatoris. Post hec
rogavit pilatum ioseph ab
arimathia eo quod discipulus
esset ihesu occultus autem prop-
ter metum iudeorum ut tolle-
ret corpus ihesu. Venit autem
et Nicodemus qui venit ad
ihesum nocte primum ferens mix-
turam myrre et aloes quasi li-
bras centum. Acceperunt
ergo corpus ihesu et ligaverunt
eum linteis cum aromatibus sicut

mos e iudeis sepeliendi Erat
aut in loco ubi crucifixus est
ortus et in orto monumentum novum
in quo nondum quisquam positus
fuerat Ibi ergo propter parasceue
iudeorum quia iuxta erat mo
numentum posuerunt ihesum
Agitur hic de corpore crucifixi
sepultura unde post hec mo
tus corpore ioseph nobilis de
cirio vir bonus et iustus qui
non consenserat actibus iudeo
rum et erat ab aromathia
id est de ramatha que erat civitas
samuel hic audacter intro
ivit ad pilatum et rogavit
pilatum sibi eius licentiam cor
pora occisorum sepeliri non po
terat ut tolleret corpus
ihesu de cruce ad sepeliendum
Istud autem petiuit eo quod esset
discipulus ihesu non unus de duo
decim apostolis nec unus de septua
ginta duobus discipulis sed unus
de multis qui in ipso credentium
hospitavit et ipse regnum dei
Erat autem occultus ante passionem
sionem propter metum iudeorum ne
ipsum expelleret de syna
goga quod fuisset sibi igno
minniosum Sed post mortem
christi audacter introivit et propter
suam nobilitatem et quia vi
debatur petere non opus discipuli
sed pietatis Et etiam quia iam
iudeorum sententia fuit per mor
tem christi expleta Et pilatus
ut dicitur mirabatur si
iam obiisset et accersito centurione
interrogavit si iam mortuus esset
et cum cognovisset a centurione

pilatus precepit tolli corpus
ihesu et propter nobilitatem et dignitatem
petentis et propter innocentiam christi qui
notam venit ergo et tulit corpus
ihesu de cruce quia corpora dam
natorum sine licentia presidis
tolli non poterant venit autem
et nicodemus qui etiam erat dis
cipulus ihesu sed occultus propter me
tum iudeorum et autem se mani
festavit Et ipse venerat ad
ihesum nocte primo ferens mix
turam mirre et aloes quasi
libras centum ad ungendum
corpus ihesu ne putresceret
hoc enim unguento corpora con
servat mortua ne corrumpa
ntur patet quod isti non habebant
perfectam fidem de christo cum de ipso
sit scriptum in psalmo non dabis sanctum
tuum videre corruptionem quamvis
de eius resurrectione credebant
qui cum hoc modo inungebant
Acceperunt ergo corpus ihesu de
cruce depositum et ligaverunt
runt eum linteis et involuerunt
eum in syndone munda quam
mercatus fuerat ioseph et ita
sepelierunt eum cum aromatibus
non ut dampnatum sed ut glorifi
catum magnum et mundum sicut
mos est iudeis sepeliendi magna
tos Erat autem in loco apte
locum ubi crucifixus est orta et
in orto monumentum quod sibi ipsi
ioseph in petra exciderat et
illud erat novum in quo nondum

quasi proprium fuerat ne resurrectio xpi non sibi sed alijs ibi consepultis ascriberetur. Ibi ergo in sepulcro alieno positus erat Iesus quia et in alieno natus fuit et ut ostenderet quod mortem sibi non propter se sed propter nostra peccata advenerit. Hoc autem triduo et propter passionem in decorum quia feria sexta circa finem erat. Et ideo quia iuxta erat monumentum et non poterant eum removere propter imminens sabbati parasceve ideo ibi sepelierunt eum. De hoc sepulcro dicit Beda super Marcum. Dicitur de monumento domini refertur quod nostra etate de Iherusalem Britanniam venere quod domus rotunda fuit de subiacente petra excisa tante altitudinis intus consistens ut homo vix manu extenta culmen posset attingere quod habet introitum ab oriente cui lapis ille magnus atque advolutus atque impositus est intus monumenti in parte aquilonari sepulcrum i. locus dominici corporis de eadem petra factum septem habens pedes longitudinis trium vero palmarum mensura tecto pavimento altius eminet qui videlicet locus non desuper sed a latere meridiano totus patulus est ubi corpus inferebatur. Color autem eiusdem monumenti et loculi rubicundo et albo

dicitur et primo patet ille. Ideo autem xpus est in petra sepultus ne diceret iudei quod discipuli eius sub terra fodientes ipsum exhumassent. Hic ipsum involvit lapide magno ad ostium monumenti i. orificio domuncule. Erat ibi autem Maria Magdalena et Maria mater Ioseph et sedebant ibi iuxta sepulcrum aspicientes sepelientibus primo ex devotione et ad videndum qualiter possent reverti ad inungendum ipsum. Spada autem vespera sexte ferie qui manebit dies sabbati que est altera dies post parasceven convenerunt ut dicit Matheus principes sacerdotum et pharisei ad pilatum dicentes domine recordati sumus quia seductor ille dixit adhuc vivens post tres dies resurgam. Iube ergo custodiri sepulcrum usque in diem tertium ne forte veniant discipuli eius et furentur eum et dicant plebi surrexit a mortuis et erit novissimus error peior priore. Ait illis pilatus habetis custodiam i. credo quod accipiatis milites ad custodiendum eum pro voluntate vestra ite ergo et custodite sicut scitis vel sicut vobis placet. Illi autem abeuntes munierunt sepulcrum militibus armatis signantes lapidem sigillo suo ne quis posset ingredi sine scitu eorum. Et quia non

v. porum custodum

cepitur contra dominum sedo per
custodia dictorum militum
postea magis fuit declarata
horum resurreccio

In sancto die pasche Marci 16

Maria magdale
na et maria ia
cobi et salome
emerunt aroma
ut venientes
ungerent ihesum
Et valde mane una sabbatorum
veniunt ad monumentum or
to iam sole et dicebant ad in
vicem quis revolvet nobis la
pidem ab hostio monumenti
Et respicientes viderunt revo
lutum lapidem erat quippe mag
nus valde. Agitur hic de
xpi resurreccione manifestata
qui mortuus dicitur hora nona
sexte ferie ac statim sepultus
cum iam instaret vespera sep
tenis sabbati et non liceret
opera nulla ideo que secute fue
rant dominum considerabant sepul
crum quomodo possent redire ad
inungendum eum. Illo die ergo
inmines sabbato tacuerunt
et forte aliqua aromata adhuc
ante solis occasum paraverunt
ergo ad maria magdalena soror
marthe et lazari a qua
eiecerat ihesus septem demo
nia que multum xpm amavit
et maria iacobi soror ma
tris domini filia cleophe vel vxor
vxor aut iacobi minoris Io
sephi symonis et iude. et
maria filia salome et
soror matris domini mater

iacobi maioris et iohannis ewange-
liste ergo imminente sabbato non
possent sufficienter parare aromata
In die veneris tunc post occasum
solis in die sabbati quod operari
licebat Emerunt aromata plura
et ad sufficienciam ut venientes
mane diei dominice que dice
batur una sive prima sabbati
id est prima post sabbatum more hebre
orum qui omnes ferias a sabbato
per eius precedencia nominaverunt
ergo ungerent ihesum id est corpus
ihesu more iudeorum ut quem
vivum dilexerant ei mortuo
fuerunt eius tunc esset concordiam
finale et restat eciam 3us quod
de feria sexta de nocte et
die sabbati sub sepulchro per quem
surrexit in principio decime
hore noctis diei dominice que
erat medietas inter media
nocte precedente et ortum
solis subsequente et quamvis non
denotatur ab utroque ewangelista
Io. Iacobus ab aliquibus dicitur surrex
isse in nocte aliquibus autem in die
Postquam autem xpus surrexerat
exeundo a sepulchro clauso
ostio tunc dicitur ut dicit mattheus
Angelus domini descendit de celo
et ad eius operacionem terremotus
factus est magnus Et accedens
revolvit lapidem et sedebat
super eum Erat autem aspectus eius
sicut fulgur vestimenta eius can
dida sicut nix ad terrendum
impios et ad demulcendum pios
vnde aspectu eius exterriti sunt cus

xpus autem secundum magistrum
3o hore fuit mortuus vn

videbat et sic fuit velut mor-
tui. Et tunc pater valde
mane cum adhuc tenebre essent
exierunt ille mulieres de domi-
bus suis. Ista autem verba non
sunt contra ea que ita destitu-
erant per barones quod id non po-
terant vel forte ut alii di-
cunt iam se [illegible] apparuerat
alias enim non fuit sufficiens
materia consolationis in eius testi-
monia consolatus fuisset. Vel ille
tres mulieres valde mane
quia vias angustias impelle-
bant cum esset una sabbatorum
et dies dominica prima post
sabbatum venit ad monumentum
ut ungueret ihesum et habe-
bat plenus [illegible] aliquem
vel orto iam sole cum veniret
ad monumentum licet mane ex-
iverit non timentes iudeos
nec custodes et cum essent in
via dicebant ad invicem quis
consiliando quia nos quia non pos-
sumus revolvet nobis ut intra-
re possimus lapidem magnum
et signatum ab ostio monu-
menti excidere [illegible] domini-
le et respiciebant nec tamen potuerunt
plene discernere quia non dum
erat clara dies. Et etiam
quadam [illegible] erat. Vide-
runt revolutum lapidem per
angelum sicut est dictum. Nam
maria magdalena ceteris fervencior
accedens prius vidit revolutum
lapidem erat autem magnus
valde ut ne dicta possent

furatum corpus ihesum vel ne iu-
dei aliquid in dolorem eius ipsius
corpus machinarentur [illegible]
aut magdalena ceteris fervencior
iudeos lapidem sublatum
angelus [illegible] apparet
credens sublatum corpus
xpi cucurrit nunciavit petro
et iohanni timens quod iudei ali-
quid indecens circa corpus fecissent
et illi cucurrerunt ad monu-
mentum et illos invenerunt
ad monumentum sed non intrant
deferens hoc petro tamquam seni-
ori. Sed postquam venit petrus et
intravit et viderunt lintea-
mina ordinate posita et
sudarium in alio loco se-
paratum et involutum ut per
hoc cognosceret vel ipsius re-
surrexisse quia si corpus
fuisset ablatum linteamina
que adheserant corpori prout
uncta non sic ordinate
permansissent posita et tunc petrus
et iohannes redierunt. Maria autem
magdalena et alie mulieres
non redierunt cum illis duobus
sed manserunt in loco in quo erat
sepultus et maria magdalena
stetit in orto et plorabat
quia plus ceteris amabat. Et
introeuntes in monumentum
viderunt iuvenem sedentem
in dextris coopertum stola can-
dida et obstupuerunt qui dicit
illis nolite expavescere quia
ihesum queritis nazarenum cru-
cifixum surrexit non est hic
Ecce locus ubi posuerunt

cum sed dicit ite et dicite
discipulis eius et petro quia
precedit vos in galileam
ibi eum videbitis sicut dixit
vobis. Sequitur hic de presen-
tacione et manifestacione
per angelos et mulieres
tum autem maria flet et etiam
alie viderunt angelum sedentem
super lapidem et introeuntes
in monumentum viderunt in ipso
quadam iuvenem designante
iuventutem status resurgentium
sedentem in dextris id est in
dextera parte domunculi sup-
[illegible] sepulchri re-
ceptum stola candida ad de-
signandum claritatem resurrec-
tionis et [illegible]
et obstupuerunt quia homo mor-
talis stupescit ad conspectum visi-
onis qui dicit illis [illegible]
[illegible] ne nimis timerent
Nolite expavescere quia
[illegible]
[illegible]
[illegible] dilectia
et si non fide [illegible]
[illegible] nazarenum [illegible]
corpore [illegible]
[illegible]
[illegible] crucifixum homo
salute ex [illegible]
tia ex sua obediencia ex
[illegible] clemencia et ex in-
[illegible] surrexit clau-
so sepulchro a mortuis
qui exiverat clauso utero
virginis non est hic quia cor-
porale presencia qui ubique est
[illegible] divinitate et [illegible]
potencia et presencia Ecce ut

melius credat sicut per visibilia
et invisibilia [illegible] ut
dicitur [illegible] ex eius operibus
credat [illegible] sepulchri va-
cuum [illegible]
[illegible] resurrexit ubi po-
suerunt eum ioseph ab arima-
thia et [illegible] non ti-
mentes nec diffidentes
[illegible] portantes
dicite discipulis eius [illegible]
verunt eius doctrinam audi-
erant [illegible] ipsum
reliquerunt et petro qui ipsum
negaverat ne ex negacione
diffidat vel [illegible] inter alios
discipulos venie erubescat
dicite autem eis quia precedet
vos tanquam ductor et rector
productor et inductor in
galileam [illegible]
de mortalitate ad inmortalitatem
ibi eum videbitis quia nemo
potest videre deum [illegible]
[illegible] de viciis
virtutes sicut dixit vobis ad-
vincens [illegible] diceres
Postquam autem [illegible] precede-
bat vos in galileam et ut dicit
iohannes maria dum fleret
inclinavit se et prospexit in
monumentum et vidit duos
angelos in albis sedentes
unum ad caput et unum ad
pedes ubi fuerat positum cor-
pus ihesu In albis [illegible]
bat quia designabat gaudium
[illegible] Duo autem
fuerant [illegible]
etiam [illegible] testes
[illegible] In ore eum duorum
vel trium testium stat omne verbum

Et dixit ei mulier suppleverat
q(uod) dicat non habes tamen tristi-
tie sed gaudii et videt angelis
tulerunt dominum meum et nescio
ubi posuerunt eum. Timebat
enim quod Iudei aliquid indecens
contra ipsum corpus fecissent. Tunc
ut dicit Lucas surrexe-
runt angeli et steterunt iuxta
illas in veste fulgenti et
dixerunt ad illas quid queritis
viventem cum mortuis non est
hic sed surrexit. Tunc vero Ma-
ria conversa retrorsum vidit
Ihesum stantem non tamen sciebat
quia Ihesus esset. Causa autem quare
vidit retrorsum fuit quia
angeli qui prius sederunt quando
viderunt dominum venientem ei
assurrexerunt et Maria volens
videre cui assurgerent conversa
est retrorsum et vidit Ihesum
stantem non tamen sciebat quia
Ihesus esset quia non dum habebat
fidem resurrectionis. Et ideo tali
ei apparuit in corpore qualis
apud eam erat in mente i-
ptate e hominis habuit corpus
gloriosum sit apparere quod cog-
nosceret vel quod ideo cognosceret
quia tale corpus cum ante domino
serm. Dixit ei Ihesus mulier
quid ploras quem queris ut
eam instruat. Illa autem exis-
timans quod ortulanus esset tunc
ibi apparet in orto. Angelos
enim vidit ibi iacentes quasi
mortuos. Dixit ei domine si

tu sustulisti eum non pre-
nominat eum Ihesum quia pre ma-
gno amore est ut quem amat semper
in corde de hoc putat
alios cogitare. Dicito michi
ubi posuisti eum et
ego eum tollam. Ex vehe-
menti amore credebat se
posse portare totum corpus
etiam mortuum quod fuerat
amati mulieri videretur difficile.
Dixit ei Ihesus Maria ex
nomine eam vocans ut ipse
tamen eam faciat et talem
se ei exhibeat ut eum
cognosceret. Conversa illa
felicitate corporis anime
dixit ei rabboni quod dicitur magister
eum magistrum ante passionem
sua appellare consueverat
et quia illa ex devotione
voluit pedes eius osculari
Dixit ei noli me tangere
quod cum indignum esset propter
defectum fidei. Unde dicit noli
me tangere non dum enim
ascendi in corde tuo ad
patrem meum quia non credis
me ad equalitatem patris
pervenisse. Vel nichil vi-
debat eum magis homo ad
vitam rediisse quia
non apparuit ei in forma
gloriosa sed quia ea volebat
ei ut prius familiariter tangere
unde dicit noli me tangere quasi
dicat non credas me modo
vobis sit victurus sicut prius
quia cum tibi appareo non in
corpore glorioso sed in

patris et sponso dum ascendi
ad patrem meum vade autem
ad fratres meos ad ipsos
videlicet apostolos quos in fratres sibi
assumpsit nec natura et dignitate
fraternitate et dic eis
ascendo ad patrem meum
scilicet naturam et ad patrem vestrum
per adoptionis gratiam et deum
meum scilicet quo homo sum et deum
vestrum quem vos colitis. Hiis
partibus recesserunt omnes de
monumento ut dicit marcus
quia tremor invaserat eas et ne
mini id est custodibus nichil dice
bant quia territe erant quia ipsi
custodes scilicet audierunt
verba angelorum ad mulieres quia
conterriti erant iacebant
velud mortui et tunc esset
mulieres eos in via revertendi
occurrit eis ihesus et dixit
avete ille autem accesserunt
et tenuerunt pedes eius pro
devotione et tunc nunciave
runt discipulis eius quod resurrexerat
a mortuis et tunc forte ali
cubi seorsum scilicet apparuit
petro de quo loquitur lucas
et post hec visus est cum duo
discipuli euntes in emaus de
hiis at cum ipsi reversi essent
et hec narrarent apparuit
omnibus discipulis preter thoma unde
primo die quinquies apparuit
primo marie magdalene, secundo omnibus
tribus mulieribus, tertio petro, quarto
discipulis euntibus in emaus, quinto
omnibus discipulis preter thoma

¶ Visitet aliquis monumentum
in quo iacet dominus mortuus
et vivus et surgit quia ibi est sa
cramenta ut in eo sit memo
ria mortis eius et vita offert
cum devotione suspiria. Secundo qui
vult digne sumere sacramenti
debet cum maria quia interpretatur amara
mare per penitentiam et quia dicitur domina
et hoc per temperantiam sensua
litati dominetur et quia dicitur illumina
ta et hoc per prudentiam ut
affectiones separatas pru
dentius ordinet. Tertio cum maria magdalena
quod dicitur magnificata per virtuosa opera
perfectionis. Quarto cum maria iacobi
per vitiorum supplantationem et maria
salome per mentis quietationem et
pacificationem. Quinto emere aromata
scilicet sancta opera virtutum et primo
prius tamen. Sexto summo venire ad
christum per devotionem et contempla
tionem summo valde. Septimo debet
ihesum ungere unguento spei
fiducie et spiritualis in deo fir
mitatis. Octavo aut venire valde
mane vitiorum tenebris effugatis
cum nulla carnali affectione occur
rit sed statim post sabbatum in deo
vacare quia post quietem mentis
debet sanctis operibus occupari
ne ocio torpeat. Nono sol
debet cum ortus fuerit lumine sapi
entie in orbe. Decimo debet ad dign[2]
pellicitur cum quibus cum lapide
revolvatur ab ostio monumenti
quia debet de sua virtute diffi
dere et de dei bonitate

qfide plene cstu cu mo
numenti deuocio e pana
intra ad digne corpus xpi
sumendu hec deuota lapide
claudi q hic ex se duru
no pt se deuote parare
n deus deuotoz infudert
io cu de se diffidat de
deo cfidat vidit i reuolutu
lapide deo date gra
pua sucti actuale deuo
2 ad monumentu intrat qn
ad altare p deuotoz appro
quat vidit iuuene i dex
tris sedente coopertu stola
candida 2 obstupescit q
mens ex percepcione sacra
menti iuuenilem quadam
renouatr quietat 2 sic
successu iocunda 2 multipli
citate ??? deturatur
2 diuina karitate in se ipso
admirat sz tunc ne expro
hibe tu terrete caritate
tior sorab mitti 2 solus
dicit nazarenu rex iudeor
quoditur qn mens in pla
deo delitat sz ipse a mor
tuis surgens mecu appauit
qn sepulta vetustate cor
rupta homo nouus hic p ino
cencia cstituit 2 quod
vide cum facie ad facie
in pria qd hic sacramental
videt 2 fuit p gra dz
q in galilea pcessit
tradendo de viagio ad v

tutes de bono i melius
de spualitate ad cemite
ut videat deu deoru
in syon

In octaua pasche Jo xx°

Cum sero esset die il
la una sabbatoru 2 fores
essent clause ubi dis
cipuli erant cgregati
pp metu iudeoru venit ihs
2 stetit i medio discipuloru
2 dicit eis pax vobis 2 cu
hoc dixisset ostendit eis manus
2 latus gauisi sunt disci
puli viso dno dicit ergo eis iteru
pax vobis sicut misit me pr
2 ego mitto vos hoc cu dix
isset eis insuflauit 2 dicit eis
accipite spm scm quoru re
miseritis pcta remittuntur eis
2 quoru retinueritis retenta
sunt. agitur hic de manifes
tacione resurreccionis ... dies
dicitur scilicet thoma postquam
ve apparuerat duobus dis
cipulis euntibus i emaus et
ipsi reuersi erant in ierusalem et
dixerunt quomodo apparuerat
eis in via 2 quomodo cognouerunt
eu in fractione panis ... tur
cum esset sero qn discipuli erant
cgregati. ... die fuerant
dispsi 2 qn ... noctes uocati
nos ... pl indigebat
cfortacione 2 cslatione 2 hoc
die illa s pima die ferie
vel sabbati dies ... ps sabbati
que erat dies dnica 2 fores

esset clausum ex divina
dispensatione ut iste intrans
ad discipulos ianuis clausis
ostenderet se idem corpus gloriosum
sumpsisse in loco ubi erant
discipuli congregati ut de resur-
rectione se offerrent ut
initia consolationis [illegible]
et ut sic esset propter metum Iu-
deorum quasi fatuus poterat
poterant eis nunc dispersos
quos congregatos vidit iste per-
quam antea quasi obliquus erat per-
dictus et stetit in medio
discipulorum ut ab omnibus
cognosceretur ut in omnibus opus
ostenderet ut resurrectio eius
ab omnibus sciretur ne personarum
acceptor putaretur ut eis [marg.: vel quibus se faciliter ostenderet]
ad modum cordis vitam gratie
influeret et ut se media-
torem inter deum et homines os-
tenderet et dixit eis dulci-
ter eos consolando pax vobis
Erat enim contractati gratia deo
recesserat unde in deserendo
quem propter mortem viderunt
et quia pressura iudeorum eis
imminebat et de resurrectione
dubii erant quod omnia excludit
pacem eis offerendo per quam
deo patri fuerunt reconciliati [marg.: de victoria et pace consolati]
quasi iudeorum timore fortifica-
tam. Et ideo cum hec dixisset
ostendit eis manus et latus
et etiam pedes ut dicit Lucas
[marg.: et de resurrectione christi certificati]

ut per cicatrices remanentes
ostenderet idem esse quod male tor-
pus passum remanserit autem
cicatrices in corpore ut non ad
defectum sed magis ad gloriam
propter victoriam quam ille vulneribus
consecuta [illegible] In ipso
ipsas retinuit ut veritate
resurrectionis credentes placeret
ut sic probaret discipulis ostenderet
ut deo patri penam quam pro nobis
pertulit presentaret et ut ho-
minibus ad gaudium malis ad
supplicium manifestaret Gavi-
si sunt ergo discipuli propter par-
ticipationem propter felicem desi-
derii complectionem et propter amoris
complexionem et propter dulcem copul-
ationem que omnia consecuti sunt
viso domino quem non viderunt
in forma gloriosa sed in forma
quam viderunt forma gloriosa
misericordia est visum corporali
propter excellentiam claritatis et in pra-
te corporis gloriosi est apparere
in forma gloriosa ut in gloria
Gavisi sunt ergo discipuli quia
viderunt vivente quem viderant
morientem et quia volebat eos
instruere de pace futura pre-
sentia. Et dixit eis iterum pax
vobis. Scilicet in presenti per gratiam et in
futuro per gloriam. Pax autem
creatoris nunciat quia ipse est
pacis factor doctor rector
dator et auctor. Sicut misit
me pater in mundo sine gaudia

indutum ad ipsorum reparationem
ad virtutem predicationis ad miraculorum
operationes et ad corporale passiones
ista et ego mitto vos simplici
tate columbina et prudencia
serpentina ut essent minimos veri
predicatores infirmos curentes ho
mines ad bona opera instru
gentes et tolleraciones pro nomine
meo sustineant et in rede
cima ad acciperet et quia premissa
requiruntur caritas seu gratia que
per spiritum sanctum diffunditur in cor
dibus fidelium Jo[hannes] xx. hoc dicens
insufflavit in discipulos
flatu corporali qui non erat
spiritus sanctus sed in ipso fuit datus
ut in signo visibili per hoc signi
ficans quod spiritus sanctus ab ipso pro
cedit ut a patre et sic ab uno
principio et dicit eis verba com
munes quod prius exposuit ut
in signo acciperet ut electi
ut alias prelati spiritum sanctum ad
potestativam operationem qui acceperant ac
ceperunt ad vitam iustificationem
et miraculorum operationem et per meam
ascensionem acciperet ad robur et
fir[mitatem]
Et sit quorum remiseritis peccata
ipsos virtute clavium absolutione
remittuntur eis per vicem minis
terium licet enim solus deus prin
cipaliter peccata remittat tamen minis-
(ad h[oc] imperiali)
tri per virtutem clavium operantur
in maiorem in quibus qui non fuit conse
criti sed tantum attriti sibi enim
virtute clavium de attritione
qui dicit duplicem non in
sufficiente sit contritio quod et
enim absolutionem a proce
nit at hoc est absolucio (in 2 absolutione) (de pro)
vim quorum peccata retinue
ritis iudicium vim ipa ret
neda illa retenta erunt
dicitur quo ad hoc iudicium
verum sit confere iudicio
divino ¶ Ut iustice et mors
illi in corde per cuius presumptione
in orbe cecidit sed resur
rectio iustificatur ¶ Sicut
dicitur debet homo omnes
aures sic inter dominium
mentis in sua custodia
a timentibus proprius et mala
cum cogitacionem congregacione
ut possit melius iudicare
temptantia vel demonia
declinare et hostia clau
de prava occasiones pro
inde per debita custodiam
per quas accedit ad
sinatum fortis a diabolo
captus sed clausis ostiis
salvator ingreditur
quod occulte per inspiraciones
visitantes mei illabitur in me
aut stat quod deus vires
animi corroborat alliat et
sua presencia confortat ut
audiat quod fiducia cer
tamen in morte persta.
bilitas audeat quod per bene
ficia amor melium ad
se amandum ducat pedes

et magis ondit quod affecti-
onem et desidia status me-
rem conitat et inflammat
et ad virtutem opus fortificat
homines sicut et ipse [sepe] in missionibus
mittit cum paciencia in adver-
sitatibus ¶ Quod sicut dicit ysidorus in
sufflat quod per incrementum
caritatis quasi perfectas corpo-
rales et mundiales in homines
conferat ¶ Beda pietatem
super admissionem priorum habuit
quam penitencie et celestis
precie infudit ut per hec
nos dei sanctos predica
in ipsis visio contractus
amor gaudium et dilectio

Item de s. thoma evangelium in crastina pasche et feria ii Jo 20.

Thomas autem unus ex
duodecim qui dicitur
Didimus non erat cum
eis quando venit Jesus.
Dixerunt ergo ei alii disci-
puli: Vidimus dominum. Ille autem dixit
eis: Nisi videro in manibus
eius fixuram clavorum et mit-
tam digitum meum in locum
clavorum et mittam manum
meam in latus eius non credam.
¶ Nota hic resurrectionis tristi-
ciam [illegible] absenti discipu-
lo ¶ Thomas unus ex duodecim
primus electis ante Judas
abiret in locum suum et etiam
ex duodecim restauratus est per
mathiam qui dicitur didimus ex
[illegible] id est dubius propter
dubium quod habuit de re-
surrectione christi non erat

cum eis quando ipse inter discipulos
erat [illegible] et tardius
[illegible] et [illegible] visione
[illegible] divina dispensatione [illegible]
actum est ut dubitans et postea
credens a nobis dubitationem tolleret
non erat cum eis quando venit
Jesus et quia [illegible]
[illegible] dixerunt ei alii
discipuli [illegible] abscesserat
et ipse thomas redierit vidimus
dominum [illegible] ad passionem
sua [illegible] convenerant
¶ Ille autem [illegible] virtute dei
in [illegible] quod illis
quod dixerunt reputavit nisi videro
[illegible] in manibus eius in
cruce [illegible] figuram cla-
vorum [illegible] ut sit cer-
tificatus per visum et mittam di-
gitum meum in locum clavorum
ut sit certificatus per tactum quia
isti duo sensus sunt minus decep-
tibiles et mittam manum meam
in latus eius quia vulnus lateris
magis erit [illegible]
carne consolidata [illegible] re-
staurata ¶ [illegible] erat [illegible]
[illegible] adhuc [illegible] aperta non
credam quod idem corpus meum sit
quod fuit flagellatum crucifixum
et sepultum nec quod vere resurrexit
a mortuis [illegible] ondit nobis
corporis [illegible] ¶ [illegible]
[illegible] de [illegible]
cognoscens [illegible] corpus fuit fi-
gurata quod per thomam [illegible]
designatur licet sit fidelibus

in admiracione tam fidei igitur
et quod fidei sunt etiam per rationes
persuadere incipiunt ut sic in- .sic
ea duo de cetero tunc non maius quam
apprehenderet non videlicet videt in divinis
et eo in appetitu talis apprehensi-
one sequitur de dei bonitate
incipit dubitare. Et ideo re-
est quod non est tam certus apostolus
qui videt ihesum quam magis pre-
sentie i. venerit quod divine veritatis
et gratie inmittitur et ideo quamvis
fides suadeat ipsum se vidisse
et resurrexisse ac bona gra-
tuita menti inspirasse tamen ra-
tionis et appetitus animalis de-
siderio vacillat quousque de-
siderio per opera mirabiliora alia
dei efficeret unum quem re[?]pe-
dit secundum manum dei
creatorem pedem per creatorem ut qui
per modum grossum gubernatione
et latus per divine bonitatis in sui
diffusione resultatorem tunc quasi
perfecta mirabiliora ad mira-
bilia credenda inducat ut sic
quod rationis ductum adiutorio fidei
et gratie ipsum deum et dominum re-
cognoscat. Et post dies
octo iterum erant discipuli eius
intus et thomas cum eis. venit
ihesus ianuis clausis et stetit
in medio et dixit pax vobis
deinde dicit thome infer di-
gitum tuum huc et vide ma-
nus meas et affer manum tuam

[Margin: * et appetitus animalis ad superna apprehendenda inducatur]

et mitte in latus meum et
noli esse incredulus sed fidelis
Respondit thomas et dixit dominus
meus et deus meus. dicit ei
ihesus quia vidisti me thoma
et credidisti. beati qui non vide-
runt et crediderunt. Post hec
2a apparitio facta apostolis in-
simul thome vii. et post dies
octo facta [illegible]
apparuit discipulis et non quia
morabatur cum illis ut osten-
deret se non ad vitam eandem
vel mortalem fuisse relapsum
et immortalem resurrexisse
et tunc iterum erant discipuli eius
intus congregati propter metum
iudeorum et thomas cum eis
non enim voluerat abesse a
ceteris apostolis ut si forte eis
appareret ipsum etiam ipse vi-
deret. venit ihesus per subtili-
tatem qua prius erat per divi-
nitatem et venit ianuis clau-
sis ut ostenderet sui corporis
gloriosi subtilitatem. et stetit
tamquam promptus ad adiuvandum
non requirens sessionem quia
corpus gloriosum stando vel
de loco ad locum transeundo
non lassatur. in medio ut
ubi alias possit cognosci et vi-
deri. et dixit eis pax vobis
indicans non nisi in corde
pacificato (pacato) posse deum appa-
rere. Deinde dicit thome os-
tendens se esse corpore ab-
sente sed spiritu presente

eius verba dubitans audivisse
tu qui dixisti nisi videro
in manibus eius fixuram clavo
rum et mittam digitum meum
in locum clavorum infer digi
tum tuum huc ad corpus meum
verum quamvis gloriosum ergo
ut tibi credas ~~me~~ tibi pal
pabile prebeo licet possem
tibi facere impalpabile et vide i.
tangendo vide manus
meas visus eum propter sui
certitudinem pro omni sensu accipit
et affer manum tuam et mit
te in latus meum ut petisti
Ad hoc eum propter fidem tuam
et aliorum cicatrices vulne
rum retinui ut sit testis omnibus
quod ego ipse sum qui fui cruciatus
vivus et mortuus et laceratus
et noli esse incredulus sed fidelis qui
dixisti aliter non credam
si esto fidelis (usque ad mortem) et dabo tibi
coronam vite quam promisi
me diligentibus. Postquam
vidit et palpavit res
pondit Thomas et dixit non
plus credens ad iustitiam sed
etiam ore confitens ad salutem
Dominus meus. Id est quod audivi resur
rectionem quam ex vulneribus
ut corpus est cognosco et quod
de corpore potestas suscitandi
Ideo credo quod tu es Deus et
quod me misericorditer ab
infidelitate reduxisti in Deo

confiteor quod tu es Deus meus
unde sicut est ex dubitante
fidelior Thomas nunc confitetur
eius divinitatem quam tamen dudum an
passionem recognoscebat. Dicit
ei Ihesus eius fidem et confessionem
acceptans quia vidisti me cum
certitudine cognovisti et palpa
cicatrices vulnerum meorum
et sic humanitatem meam. Thoma
videndo credidisti meam di
vinitatem que oculis corporali
bus videri non potest unde aliud vi
disti aliud credidisti. Beati
scilicet sunt qui non viderunt meam
humanitatem et crediderunt
per apostolorum predicationem quia
fides esto in9 lex de opinione
ta ratione humane lucis ing
e meritoria. Unde hoc verbum
pertinet ad consolationem credentium
Multa quidem et alia signa
fecit Ihesus in conspectu discipulorum
suorum que non sunt scripta in li
bro hoc. Hec autem scripta sunt ut
credatis quia Ihesus est filius Dei
et ut credentes vitam habeatis
in nomine eius. Quod hic epiloga
tio supra predictorum unde
multa alia signa Ihesus divini
tatis declarativa fecit Christus
tam verbo quam opere in conspectu
discipulorum suorum qui erant
ad hoc electi ut de eo tes
timonium perhiberent que

non scripta in libro hoc et ideo
alii evangeliste nichilominus verba
conscripserunt ponentes ea que iste
pretermisit. Hec autem a principio
libri usque nunc dicta scripta
sunt et instructionem precipue ut
credatis fide certa catholice
quod Ihesus in divina natura est filius
dei naturalis et non gratialis
principale enim intentum meum
est ostendere hominibus ipsius divini-
tatem et hoc ad eorum salutem
unde hec scripta sunt sic ut
credatis et credentes in ipsum
vitam eternam habeatis in nomine
eius quia nec est aliud nomen
sub celo datum hominibus in quo oportet
nos salvos fieri. Sic enim
deus dilexit mundum ut filium
suum unigenitum daret ut
omnis qui credit in illum non
pereat sed habeat vitam eternam

Dominica secunda post pascha Jo x°

Ego sum pastor bonus
bonus pastor animam
suam dat pro ovibus
suis mercenarius
autem et qui non est pastor cuius
non sunt oves proprie videt lupum
venientem et dimittit oves
et fugit et lupus rapit et disper-
git oves mercenarius autem
fugit quia mercenarius est et non
pertinet ad eum de ovibus

* sic etiam bonos efficiet quia bonos facto
et exemplariter

Ostendit per parabolam se esse
bonum pastorem unde dicit
Ego qui habeo preeminentiam
conditionis quia verbum coeternum alterius
sum qui deus primogenitus omnis
creature primo quia preficio
aliis pre cunctis propter dei et
pastoris sum summe dignitatis
preeminentie per eminentiam eternitatis
tatis et stabilitatis pastor
me diligentium perpetuo
et apud me manentium
bonus quia sum bonus conditione
ut deus quia bonus factus quia
me imitando quibus bonus
efficietur et hoc probat per rationem bonus
enim pastor qui non querit
propria utilitate sed gregis
commoditatem animam suam
vitam corporalem dat pro
ovibus suis ut eas a mor-
te conservet sic ego do animam
meam pro fidelibus meis
quia morte pro eis sustinui
dorso proprio reportavi eos
me et sanguine meo eos
redemi et potavi et a tem-
tatione diabolica eos preservavi
unde in eodem capitulo ego sum pas-
tor bonus mercenarius autem
malus prelatus qui custodit
et pascit oves fidelium
non intuitu mercedis eterne
sed temporalis mercedis et commodi
qui non est pastor ovium

dnica 2a
p p 104

si tempore occisionis et de-
predationis fugit non sunt e-
ius proprie. Si tamen occupatio-
que non ei fructificat tu-
sit ex caritate. Videt lu-
pum id est diabolum qui homines
aufert vere confessionibus
per odium ecclesiasticum per
peccati suggestionem iugulat
per eius penetrationem si deuenit
per prius confectionibus mendi-
cationis sicut videt (lupum) veni-
entem per temptationem pulsan-
tem per heresim impugnationem
per tirannicam persecutionem
et dimittit oues non leuem
[illegible] miniter si conspicit et
auxilium subtrahendo et
fugit tamen sue saluti et
pecunie temporali intendendo et lupus
id est diabolus rapit ad malum
pertrahendo et dispergit oues
ab unitate ecclesie et cor-
poris Christi instanti sepa-
rando. Mercenarius autem
fugit auxilium debitum
subtrahendo vel salutem
non instruendo oues per quo-
niam non promittit. Quia
mercenarius est tamen curans
de commodo temporali et non
de salute ouium spirituali
et non pertinet ad eum de
ouibus quia non afficitur

ad eas debito modo cum
curat de eis sed de bonis
corporis temporalibus. Ego sum
pastor bonus et cognosco o-
ues meas et cognoscunt
me mee sicut nouit me pater
et ego agnosco patrem et animam
meam pono pro ouibus meis
et alias oues habeo que non
sunt ex hoc ouili et illas oportet
me adducere et vocem meam
audient et erit unum ouile
et unus pastor. Quasi dicat
conclusionem quam precedat [illegible]
ego dico quia bonus potest quia
deus, debet quia homo et vult
quia [illegible] de- desiderio
sinit de prima caritate
pastor sed et meos me ipso
pascens et bonus quia omnia bona
tribuo quia mala eorum remitto
quia omnia mala eorum in me pastor
suscepi et quia sum bonus pastor pater
ex eo quia cognosco approbando
et diligendo et singulariter me
familiare existendo et con-
tinue visitando oues meas
interius per caritatem meas
a me per electionem tum ex frequenti
visitatione eas faciliter cog-
nosco sicut bonus pastor. Et co-
gnoscunt ex hoc quia ex frequenti
beneficiorum meorum receptione
cognoscunt me mee sicut
etiam oues ex frequenti ymagina-
tione beneficii pastoris primo
attendunt unde cognoscunt me

in meis beneficiis. Sicut quoque
novit me pater per modum verbi
me generando et tunc me produ-
cendo et spiritum suum tribuendo. Sic
ego cognosco oves meas, id est fi-
lios dei fideles meos, adop-
tando in fratres meos secundum hu-
manam naturam acceptam et spiritu
meo meliorando et effundendo in eos
beneficia. Et sicut ego agnos-
co patrem, ipsum diligo, precep-
ta eius adimplendo et omnia in
ipsum per passionem meam reducendo,
sic cognoscunt me oves mee
caritate fideli me imitando
et plena voluntate meam atten-
dendo. Secundo probatur quia tanto
maiorem quam alias pater habere
omnibus meis ostendo, nam maxi-
mam et nobilem quam habeo unitam
actu beatam secundum dispensationem ad
salutem humanam eius corpus
informatam mortalem
pono in ara crucis pro satis-
factione debiti originalis
et actualis pro omnibus meis electis,
videlicet quantum ad efficaciam,
omnibus etiam pro omnibus quantum ad
sufficientiam, quia passio mea
erat sufficiens ad delendum
peccata totius mundi. Tertio probatur quod
ego sum pastor bonus. Et ne
crederetis quod solum sum pas-
tor ovium Judeorum, ideo
scire debetis quod et alias
oves habeo de gentilitate

cum gratia bonus quoque pastor cum qui sibi ...

quorum sunt custodiam unius dei et
quia illos sumpsit ex hiis omnibus sy-
nagoge. Et illas oportet me
adducere per predicationem apostolorum,
opera et miracula et distri-
butionem donorum. Et ille vocem
meam audient, devote fide
recipiendo. Et tunc tam ex Iu-
deis quam ex gentilibus erit
unum ovile et unus pastor. Quartum
pastor corporalis scilicet quia alii sunt
cum vicarii. Pastore quoque oves
sunt virtutes anime que sunt ei
subiecta virtutem potentiam
voluntatis, vis irascibilis et
concupiscibilis. Pastor est liberum
arbitrium, sicut ipsum deus officiavit
in gratia ut eos pasceret pru-
dentia, voluntatis iustitia, vis
irascibilis fortitudine et vis
concupiscibilis temperantia. Sed oves
cognoscat quod ipsum amores
plene custodiat. Sed ipsas
ipsum cognoscunt quando in hiis
que sunt ad deum obediunt, que per-
tinent ad eum, quando in hiis in
quibus ordinate et secundum rationem
vivunt non querit deo placere
sed sibi ipsi quiete vivere. Mercenarius
tunc videt lupum diabolice
temptationis venientem, fugit
victus tedio temptationum. Et
oves negligit tunc, non atten-
dens divina precepta nec timens
sententia divina sibi imperata. Lupus
ipsas rapit oves ad peccatum mor-

mortale contrahendo et dis-
pergit concordiam virium
anime sue tollendo/ Unde bo-
nus pastor debet oves cog-
noscere per ipsarum sollicitudinem cus-
todiendo/ Debet etiam ab
ipsis cognosci ut vires male
ordinate sint ipsi libero
arbitrio in ordine debi-
tum obediendo/ Et debet
animam suam pro eis ponere
et ipsum totaliter propter
deum abnegando/ et debet
alias oves puta vires et
sensus adducere ipsas morti-
ficando et spiritui subicien-
do ut sic sit unum ovile
actionibus et unus pastor
liberi arbitrij deo totaliter
subiecti

Dominica 3a post pascha Jo. 16.

Modicum et iam non
videbitis me et
iterum modicum et
videbitis me quia
vado ad patrem dixerunt
ergo discipuli eius ad invi-
cem quid est hoc quod dicit nobis
modicum et non videbitis
me et iterum modicum et vi-
debitis me quia vado ad
patrem Dicebant ergo quid est
quod dicit nobis modicum
nescimus quid loquitur
Agitur hic de consolatione
discipulorum per gaudium resur-
rectionis Unde dicit eis
primo modicum tempus est

ab hoc tempore quo nunc loquor
vobis et iam non videbitis me
quia moriturus sum post tempus breve
ab hoc nunc Et iterum modicum
tempus est quo iacebo mortuus
in sepulchro et videbitis me
a mortuis resurrexisse/ Vel
sic et melius modicum tempus quo
mortuus ero quo iam non videbi-
tis me in vita hac mortali
Et iterum modicum tempus est a resur-
rectione mea usque ad ascensionem meam
et videbitis me iam a mortuis re-
surrexisse/ et est modicum tempus
quia tunc per xl dies Vado ad
patrem secundum quod homo quia secundum quod deus
iam sum in celo apud patrem Dis-
cipuli ergo eius dubitantes quomodo
possent simul stare videre et non vi-
debunt cum ipsis esse contradicto-
ria et iterum quomodo verum posset esse
ri nisi esset iturus ad patrem dix-
erunt ad invicem Explanantes
verba ipsorum multum repetentes
quid est hoc quod dicit nobis modicum
et non videbitis me hoc enim
videtur esse contradictoria et quia
vado ad patrem non enim vide-
bant ut eum videre possent postquam
ad patrem iret Dicebant ergo
non potentes invenire verbi
solucionem quid est hoc quod dicit
nobis modicum et hoc est dubitacio
non enim putabant Christum tam cito
a mortuis resurrecturum Unde
dixerunt nescimus quid loquitur et
hoc vel propter turbacionem vel propter verborum
obscuritatem et contrarietatem
Et etiam quia ... ad hoc pars

et iterum modicum et videbitis me

pacis fuerunt de secretis fidei
tamquam experti adhuc novicii.
Cognovit autem Ihesus quia volebant
eum interrogare et dixit eis de hoc
queritis inter vos quia dixi modicum
et non videbitis me. Amen amen di-
co vobis quia plorabitis et flebitis vos,
mundus autem gaudebit, vos autem
contristabimini, sed tristicia vestra vertetur
in gaudium. Mulier cum parit tristiciam
habet quia venit hora eius; cum autem peperit
puerum non meminit pressure propter
gaudium quia natus est homo in mundum.
Vos igitur nunc quidem tristiciam habetis,
iterum autem videbo vos et gaude-
bit cor vestrum et gaudium vestrum nemo
tollet a vobis. Hoc [illegible] [illegible] spi-
cio vii. Cognovit autem Ihesus per virtute
divinitatis quia scire non poterant
primo consuluit eum, [illegible] quod hec
qua anima sua vidit eam
anima in plena scientia visio-
nis videt ut vidit quam di-
scipuli non poterant ex se
capere intelligere intellectum ubi
volebant eum interrogare non
enim habebant vere fi-
dem resurrectionis nisi [illegible] fuerat
primo et deinde [illegible] primus [illegible]
[illegible] et prophetia potestatem
operis et sermonis. Ideo ut opor-
teret eis se ostendit. Dicit
eis se ostendens sicut secreta
cordis eorum. De hoc queritis
inter vos quia dixi modicum
et non videbitis me. Ihesus
ubi plures sed Amen amen
id est fideliter et vere dico vobis
me diligentibus et me timen-
tibus et vita eterna expectan-
tibus quibus datum est nosse
misterium regni dei quia vos
eterna perpetuitatis temporali
vocati per graciam insignificati
mundum contempnentes celestia
appetentes plorabitis exte-
riora sed tamquam interiora
et flebitis interiore mesti-
ciam habentes quia in brevi absen-
ciam meam videbitis, quia dixi modi-
cum et non videbitis me in-
telligitur tempus mee passionis
usque ad resurrectionem in quo
flebitis propter meam absenciam
et id est tempus est modicum quia
resurgam statim post triduum
et non expectabo usque ad
ultimam omnium resurrectionem ut vos
estimatis. Et id est tempus modicum
mundus id est mundani mundialiter
videntes gaudebunt credentes se
me et meos totaliter contri-
visse. Vos autem contristabimini
putantes vos in me esse de-
ceptos, sed post triduum resurgam
et illa tristicia vestra de mea
passione de vita deceptione
vertetur in gaudium vobis. Cum
post resurrectionem videritis me de
passibilitate ad impassibilitatem,
de mortalitate ad immorta-
litatem venisse et vobiscum esse
usque ad consummacionem seculi. Vide-
licet quod dixi iterum modicum
et videbitis me intelligitur
de tempore quo ero vobiscum

a resurrectione mea usque
ad ascensionem meam et sic non
contradictio in verbis meis
ut putastis quia hic quod dixi
modicum et videbitis et non
videbitis non ad unum sed
ad diversa tempora refertur ... quod
sit aut per tristitia vestra
convertetur in gaudium vobis exem-
plariter declaro. Mulier
pregnans cum parit et par-
turit cum dolore tristitiam
habet de pressura quia venit hora
eius partus cum dolore cum
autem peperit puerum absorpta
a doloribus iam non meminit
pressure cum tristitia prima est (i. gau-dii)
propter gaudium cessationis preterite
et quia natus est homo in mundum
tunc eius actuale gaudium
tanta affectio maior excludit
tristitiam preteritam tamen tunc
cum affectionem vos igitur
in hac vita et statu presenti
sunt quibus per illos mulier
ista etiam est que in nobis
suis credentibus consistit quia
hic patitur cum tristitia trans-
fusionis et dolor de mor-
talitate ad immortalitatem
et deo cum natus fuero non
ut puer sed ut homo perfectus
in mundum ad salutem mun-
di per meam resurrectionem iam
non dolet de mea passi-

one sed gaudet de mea re-
surrectione et glorificatione unde
Et nunc tristitiam habetis de
mea passione. Iterum per tres
dies videbo vos et vos me
immortalem quia nunc videtis
me mortalem et gaudebit
cor vestrum gaudio spirituali de
mea patria immortali et idem
similiter gaudebit tunc quia
nunc de patria corporis mei
mortalis et gaudium vestrum
quod ergo nemo tollet a vobis
quia iam ultra non moriar nec mors
in ultra dominabitur et illud gau-
dium in vobis inchoabitur ...
per meam resurrectionem sed perficietur
in eterna gloria. Et ...
fidelis quilibet ... per se-
dulitatem bonorum operum ...
pies a deo ... ubi dei
ad ... bonis ...
meditatione et voluntate ...
patitur cum voluntate ad ...
ducit et ... in pre-
senti non ... gaudeat sed ...
... cum patitur tristitiam sed ...
rebellionem ... ad spiritum
Caro enim ... spiritualitatis ...
... et matu-
ratione ... tristatur ...
spiritualis ... quia
non ... et perfectam
... sed cum peperit homine
in opus perfectum ad actum
... perduxit tunc
gaudet ... operibus ...

Et presens eius memini qui
per gaudium spiritus respectu de
impuritate per spiritualem
in actibus virtutum sublimatus fa-
cit, et qui in talibus operibus persev-
erat dei bonitas et adiu-
torium. Sic mens sentiens eo
hoc de presentia et se ab ipso
deo videri per gratiam et adiu-
torium gaudet corporaliter in
tempore quousque ipse gaudeat in
eternitate

Dominica 4a post pascha Jo. 16.

Vado ad eum qui me mi-
sit et nemo ex vobis
interrogat me quo
vadis. Et quia hec lo-
cutus sum vobis tristicia imple-
vit cor vestrum sed ego dico
vobis veritatem expedit vobis
ut ego vadam. Si enim non
abiero paraclitus non veniet
ad vos. Agit hic consola-
tor discipulos qui tristabantur
de recessu corporali salva-
toris unde dicit dicens vado
per mortem et postea per resur-
rectionem et ascensionem. Et hoc
secundum humanitatem ad eum patrem
qui et pater vester est, et meus,
sicut a quo homo me misit
per carnis assumptionem ut fi-
deles a peccato et diabolo
liberaret et genus humanum
redemptum consolaretur quem
perditum invenerat igitur
instruere et ad aulam

celestem per se reduceret cum
quo nemo ex vobis ad huc
sentire dubius et timidus es
de vestra futura tribulatione
Interrogat me quo vadis
sicut cum eum de meo re-
cessu solo vos dixeram
initio dixerat Domine quo
vadis. Et quo vadis ex
ex quo michi dixi vobis
de recessu meo et tribu-
lationibus quas passurus est
post meum recessum. Ideo quasi acto
non interrogatis me quo
vadam in quo patet quod plus
de vobis quam de me estis
solliciti. Et quia hec locu-
tus sum vobis de meo re-
cessu et tribulationibus vestris
futuris tristicia temporalis
et humana implevit
cor vestrum adhuc spiritu
sancto non totaliter confirmati
et doctum unde timet
debiles fuerit et auditis
me tamen consolatorem vos
non habituros tristamini
quasi consolatore corpo-
rali destituti. Et ego quod
sum vobiscum sed presentia spiri-
tuali et vos consolabor et
quia sed ipsa veritas quam men-
tiri non potest. Dico vobis
veritatem quod debet conti-
nere consolatorem expedit
vobis ut ego vadam

etiam militantium ad promissos
consolatorem ad mea vocis ex-
altationem ad vestri doloris mi-
tigationem et ad pacem totalem
confirmationem et ideo expedit ut
vadam de triumpho ad patrem
gratias acturus amicos meos
remuneraturus et mentes
vestras ad celestia elevaturus
vos. Si enim non abiero por-
corporali presentia relinquens
paraclitus in consolatorem spiritu-
alis non veniet ad vos quia
ille non est datus nisi
post meam glorificationem eo quod
sit donum glorie et ad glori-
ficationem mentes elevabit
etiam non veniet ad vos
quia quamdiu vobiscum sum
corporali presentia non digere
alio consolatore. Et etiam
mentes vestras per affectionem
corporalem quam ad me ha-
betis non sunt omnino con-
solatore sunt aliquantulum dispo-
site ad eius receptionem. Et
ideo si abiero corporalem
meam presentiam a vobis abs-
trahens amorem vestrum ad
me spiritualem faciet et
mentes vestras ad eius re-
ceptionem habilitando in- postilla
tantum cum tamen deus principa-
liter et precipue sit tamquam
hoc meritorie et dispositi-
ve ad vos ut vos illu-

minet consoletur dirigat et in
bono confirmet. Et cum venerit
ille arguet mundum de peccato
et de iustitia et de iudicio. De
peccato quidem quia non credunt in
me. De iustitia vero quia ad
patrem vado et iam non videbitis
me. De iudicio autem quia prin-
ceps huius mundi iam iudicatus
est. Agit hic de effectu spiritus sancti
respectu hominis mundialiter
viventis unde Cum ille spiritus
sanctus venerit in se rudes novum
donum efficitur novum effectum
efficiens novum actum et hic modo
de novo venit quibusque ex
presentia potentia et providentia
arguet per apostolos et arguen-
do ostendet mundum id est homines mun-
dialiter viventes se ipsos plus
quam deum diligentes veritatem
dei respuentes et se ipsos in-
excusabiles deceptos de peccato
quod fecerunt de iustitia quam
implere neglexerunt et de
iudicio finali quod non atten-
derunt id est timuerunt. De pec-
cato quidem per se arguet
mundum quia per peccatum infideli-
tatis non credunt in me nisi ex
qua fide sine operibus obediendo
et credendo et tamen sufficit ho-
mo per dilectionem misericordie vel
pro mundo et arguendo
et condemnando peccatum qua
non credunt in me sine quo

nullum peccatum dimittit. De iustitia vero quia non fecerunt arguet spiritus sanctus mundum quia (inimicus dominus) per iustitiam confusa et faciendo ipsos per patibulum crucis. Ad patrem enim non iuit quod iniurie placet ut de iustitia mundo tamquam ex testamento in quo ipse sanguine subscripsit reliquit et commendavit. Et iusque iam ascendo non videbitis me oculis corporali in hac vita quia apud patrem ero. Ex quo iustitia confutatur [illegible] spiritus sanctus [illegible] quod iustitia non operatur me [illegible]. De iudicio autem finali quod non attenderunt nec timuerunt mundi principes spiritus sanctus eos arguet quia princeps huius mundi diabolus [illegible] non per creaturas [illegible] regnabit in [illegible] qui per peccatum serviunt ei et per mala consuetudine in quibus obediunt. Tandem iudicatus [illegible] obstracta divinam [illegible] omnes [illegible] iudicio [illegible]. Adhuc multa habeo vobis dicere sed non potestis portare modo. Cum autem venerit ille spiritus veritatis docebit vos omnem veritatem non enim loquetur a semetipso sed quecumque audiet loquetur et que ventura sunt annunciabit vobis. Ille me clarificabit quia de

meo accipiet et annunciabit vobis. Agit [illegible] de effectu spiritus sancti [illegible] apostolis [illegible]. Adhuc [illegible] quod dixi vobis multa de [illegible] altissimis [illegible] de vita morali [illegible] paradisi. Habeo vobis dicere ut credentes credant vitam virtuosam [illegible] penas timeatis et gloriam appetatis. Sed non potestis portare modo quia non [illegible] nec [illegible] talibus [illegible]. Cum autem venerit [illegible] ille spiritus veritatis qui a patre procedens veritatem docebit et finaliter ad veritatem me adducet. Ille vos docebit celeriter sine discursu ratiocinationis, suaviter sine strepitu dubitationis et certitudinaliter sine conflictu dubitationis omnem veritatem necessariam ad salutem non solum [illegible] sed etiam ad regimen ecclesie et fidelium instructionem. Vel etiam omnem veritatem sacre doctrine ut non erretis, vite ut bonum faciatis, iustitie ut deum et proximum in deum diligatis et unicuique quod suum est tribuatis. Ipse docet omnem veritatem quia spiritus scientie [illegible] veritatis [illegible] deus est [illegible] et hec veritas videtur dici omnis veritas quia in eo omnis veritas consistit

producatur sicut ea omnibus virtus
cuiusque infundit et ad eam
omnis virtus finaliter reducitur
quia ea etiam omnis virtus quiet
et sine ea etiam nulla vera
virtus invenitur et quibus ille
spiritus sanctus maiora vos do
cere debeat unde sequitur de
bet quod non est maior me
Non enim loquetur etc. quod vos
inspirabit a semetipso quia
sit maior me / quia ut dicitur
est a semetipso sed a patre
et a me et quia ad operari
sequitur esse / ideo patet quod non loquitur
a semetipso Sed quecumque
audiet procedit a patre et
a me per eternam spirationem
cuius audire est eius eternum
procedere loquetur vobis in quibus
et ventura non tamen loquetur
omnia que audit quia eius
auditio est infinita / sed tamen
illa que sunt vobis et aliis
ad salutem necessaria / et ipse
annuntiabit vobis per reve
lationem aliqua non omnia que
ventura sunt ut patet in Iohannis
Apocalypsi et multis aliis quia consistit
de sua infinitate et habitudine
quod omnia preterita presentia et futura
melius potest omnia an
nuntiare quia omnia cognoscit
et non solum hunc effectum
habebit respectu vestri sed et
respectu mei aliquem habebit
effectum quia ille cuius voluntas
est una cum mea voluntate
me deum et hominem clarificabit

scit / vobis de mea divinitate
clarificata et doctrinam meam vobis
exponendo et clarificando et cetera qui procedit
et docebit (?) sicut patet quia de meo /
de mea essentia totum quod est
non per partem accipiet per eternam pro
cessionem et annuntiabit vobis
et meam divinitatem vobis declarando,
voluntatem meam vobis inspirando,
et omni virtute ad vitam eternam
vobis necessaria vos instruendo,

Dominica quinta Iohannis 16.

Amen amen dico vobis si
quid petieritis patrem in nomine
meo dabit vobis Usque
modo non petistis quicquam
in nomine meo Petite et accipietis
ut gaudium vestrum plenum sit
Hec in proverbiis locutus sum vobis
venit hora cum iam non loquar
in proverbiis vobis sed palam de pa
tre meo annuntiabo vobis In illo die
in nomine meo petetis et non dico
vobis quia ego rogabo patrem
de vobis Ipse enim pater amat vos
quia vos me amastis et credidistis
quia a deo exivi (exivi) a patre et veni
in mundum Iterum relinquo mundum
et vado ad patrem. Subiungit — Ingerit
hic fiduciam apostolis accedendi ad
deum et petita impetrandi / unde
Amen id est vere amen et fideliter
dico vobis electis deuotis et
predestinatis ego qui sum pro
batam veritatis quod non latet patris
largitas nec spernit sua benignitas
et cui nota est vestra necessitas Si
quid petieritis pie sed vere aliquid

lectione proficerat sed desi-
derio ad salutem utilia sunt
falsi administrata et per vobis
ipsis sed simulatione et potestate
quia operatur ad spiritualium non quantum de-
litia ad temporalium non quale voluptuosa
terrenalium non ad aliquem honorem
mundi aliunde sed que in rebus eter-
nis et spiritualibus que solet sibi
ad aliquem proprium utrum tum insipien-
tium petat aut fidelium simpliciter
dumtaxat similiter et supplicat
precum divitias in cuius habundan-
tia largum in influentium spi-
ritualem qui non improperat et dis-
cretus quod modum et opportunita-
tem dandi non ignorat In nomine
meo salutis utilia postulando
passionis mee ad memoriam revo-
cando et eius preces per custo-
des faciendo Dabit vobis
vel statim vel cum apparuerit tempus
magis oportunum Usque modo
cum iam debeo a vobis recedere
non petistis quidquam magni
ponderis In nomine meo quia
non sciuistis virtutem nominis mei
et ignorastis quod omnis vera peti-
tio est in nomine meo exaudi-
bilis petite quod in presenti gra-
tia et accipietis ea per veram
petitionem pro bonis donatam
mea passione et per spiritum sancti
inspiratione ut gaudium
verum de visione et fruitio-
ne dei sit plenum et eterna
beatitudo vobis ubi est supra

caritatis amore unitatis co-
gitationum et appetitus stabi-
litatis pure veritatis et sple-
dens suavitatis Et tamen
scire potestis unde de ce-
tero ad premium quia hec
et que dixi vobis ad conflictum
mortalis locutus sum vobis
in parabolis propter vestri ob-
scuritatem vitam imbecilli-
tate et mentis vestre
adhuc carnalitate Venit
autem hora stata post meam
resurrectionem cum iam non in
proverbiis et obscure loquar
vobis ut prius sed palam
et manifeste annunciabo vo-
bis cum sitis tunc magis
capaces et habiles ad per-
cipiendum archana dei
propter habundantiorem veram
fidem et dilectionem et deo
tunc docta vobis aperciur
de patre meo Ut magis
ipsum cognoscetis maio-
rem ad ipsum habeatis fa-
miliaritatem et per consequens
maiorem fiduciam ipsum
adeundi etc In illo die
post meam resurrectionem quando
meam divinitatem ex mea
resurrectione sciveritis ma-
gis et per consequens patrem
magis cognoveritis pe-
tetis patrem in nomine meo
quod tunc virtutem nominis

mei affectus fecit. Ego
me aliter tamquam sponsa semper
in placitis me accepistis.
Ut palam potestis scire
ad patrem accedere quia tunc
plus eum cognoscetis si
quia etiam ipse tunc magis
vos diliget. Unde dico
vobis consuetudinaliter quia
ego qui sum vester me-
diator sum inter patrem et
vos non rogabo patrem
de vobis quia non necesse ha-
betis me tunc habere in-
tercessorem in petitio-
nibus vestris sicut ante meam
passionem. Tanta enim habe-
tis ad patrem familiaritate
quod potestis per vos ipsos
accedere ad ipsum. Ipse enim
pater omnium vestrum et tamen
singulariter amat vos
dilectione eterna. Et ideo
securi accedatis, quia
qui me amat nichil
digne petitum negat,
et signum eius quod vos di-
ligat est quia vos me quem
sui unicum eo in sua [illegible]
tis dilectione caritativa et in-
duxistis fide [illegible] per
dilectionem quia a deo exivi
[illegible] quod deus per eternam
generationem et [illegible] per
temporalem missionem et [illegible]

et gratie super omnes creaturas
receptionem quia ergo ad hoc
vos deus diligit ut sic
me diligatis et in me credatis
et ista in vobis expedimus hoc
dicit vobis esse signum perfectionis di-
lectionis ut secure ad ipsum
pro vestris petitionibus accedatis.
Ista autem quod de me credidistis
vera sunt. Exivi enim per e-
ternam generationem et personalem dis-
tinctionem non autem per loci mutationem
a patre in quo eiusmodi uni-
tas ipsius [illegible] et ca-
[illegible] maneo et
veni in mundum per carnis as-
sumptionem, quam per mundi [illegible]
[illegible] fuimus ut
ipsum exaltarem et mortem me
traditurum ut eum vivificarem.
Iterum relinquo mundum quantum
ad corporalem presentiam, iterum
[illegible] ascendendo ipso mundo in
subiugato, propter suo cap-
tivitato et [illegible] libertate,
et vado ad patrem faciendo
naturam mortalem participem glorie
a parte. Vado autem de triu-
pho gratias acturus de victo-
ria mihi accepturus [illegible]
[illegible] meis stipendia daturus.
Dicunt ei discipuli eius ecce
nunc palam loqueris et proverbium
nullum dicis. Nunc scimus quia
scis omnia et non est tibi opus
ut quis te interroget. In
hoc credimus quia a deo ex-

esti Tangitur hic discipulorum
ipsorum ex eius verbis plenior
instructio / pro discipulis eius
qui prius ex ignorantia et timore
erant ebetes ad capiendum
eius verba dicentes: Nunc scimus
quia loqueris nunc ex verbis ipsorum
consolatione accepta et timore
et tristitia aliqualiter expul-
sis sive depulsis plenius
eum intelligentes dicunt ei
eius doctrina intellectu veri-
tatis apprehendentes Ecce nunc
palam loqueris de tua eterna
generatione et temporali missione
incarnatione passione resur-
rectione et ascensione et pro-
verbium nullum dicis Antea
enim tu de huiusmodi ali-
quid diceres credidimus
te parabolice loqui / et quia
nos prius instruendo
nos de hiis de quibus te
volumus interrogare Iam nunc
divinitate tua plenius ag-
noscentes scimus tam ex
miraculis preteritis quam ex
doctrina tua quia tamquam
deus scis eciam predicta pre-
terita et futura fienda dicta
et cogitata et non est tibi
opus ut quis te inter-
roget id est [illegible] ipse ex hoc
quod cogitaciones meas vidisti

et de dubitabilibus nobis
satis fecisti Inde [illegible] et ex a-
liis tuis factis et dictis [illegible]
ex deo processisti [illegible] manu duci
a te ad [illegible] illuminari et tua
bonitate et veritate [illegible]
tanti quia a deo existi [illegible]
peccato primi hominis satisfactor
a diabolo redemptor celi
reparator et omnium perditorum
reductor

Dominica sexta post ~~pentecosten~~ pascha Jo 15 et 16

Cum venerit paraclitus
quem ego mittam
vobis a patre spiritum
veritatis qui a patre
procedit ille testimonium
perhibebit de me et vos
testimonium perhibebitis quia ab
initio mecum estis Agitur
hic de efficacia spiritus sancti
quo ad confortationem [illegible]
[illegible] cum venerit velocius [illegible]
perhibebit et adiuvabit et [illegible]
bilis paraclitus consolator
bonorum redargutor malorum
[illegible] nota [illegible]
[illegible] ac [illegible] ad [illegible]
[illegible] que ego me [illegible]
[illegible] dilectoris ipsorum [illegible]
[illegible] tu [illegible] simul
ac [illegible] ipsius [illegible]
passionem [illegible] mittam (destinabo)
vobis mala [illegible]
bona facientibus [illegible]
[illegible]
tibus et consolator aliud non

cedribus a pre | spc cum a
pre 2a me procedit ut ab uno
principio non ut a pluribus
spirat quia de unitate quasi for
ter insidiamus affectuale
effectuale
2 consimile veritatis filii
qui est via veritas et vita qui
bene dicitur spiritus veritatis quia ipse
est veritatis amator et inspirator
cooperator et communicator qui
a patre procedit ut fons de
flumine ad abluendum et sancti
ficandum ut calor et splen
dor de incendio ad augen
dum illustrandum et accendendum
ut magister de triclinio ad doc
trinam condendum et ipse testis verus
testis veridicus testimonium perhibebit
de me quod pro salute mundi
di veneram quomodo vixeram
quomodo vera docueram quomodo promissa
impleveram et vos ab eo spiritu
illustrati ac si et confirmati
testimonium perhibebitis de mea
vita et doctrina passione
et resurrectione quia ab initio
predicationis mee mecum estis
in meis tribulationibus et ideo
dispono vobis sicut dispo
suit mihi pater meus regnum
ut edatis et bibatis super
mensam meam in regno
meo. Hec locutus sum vobis
ut non scandalizemini absque
synagogis facient vos
sed venit hora ut omnis
qui interficit vos arbitretur
obsequium se prestare deo et hec

facient vobis quia non noverunt
patrem neque me. Sed hec locutus
sum vobis ut cum venerit hora eorum
reminiscamini quia ego dixi vobis.
Agit hic de tribulationibus apostolorum
post mortem Christi unde salvator
eos premonens dixit hec
que de mea passione et vestra
tribulatione dixi locutus sum
vobis ad vos instruendum et
premuniendum ut non scanda
lizemini ideo preparati
sitis hec quam predixi vobis
evenient. Considerare enim
debetis quia si vobis evenient
ex dei ordinatione pro vestra
et aliorum correctione et eterna
vita premiatione absque syna
gogis facient vos quia eicient
vos iudei de synagoga
ut sit vestrum nomen tamquam
malum sit electum propter me.
Sed gaudete et exultate
quoniam merces vestra copiosa est
in celis sed venit hora
de propinquo statim post
mortem meam ut omnes sive
iudei sive gentiles qui inter
ficit vos propter confessionem
nominis mei arbitretur zelo
iustitie sed non secundum scientiam
obsequium se prestare deo
quantum ad iudeos qui zelatores
fuerunt ... unde dei apostolos
occiderunt vel deo putabant

gentia ad gentiles qui putaue-
runt se obsequium prestare sum-
mo sacerdoti ut aliis dixi tunc
per eorum defensionem apostolos
tradiderunt. Et si facerent
vobis in incredulitate sua
quia non noverunt patrem neque
me quia viderunt et non noverunt
misterium tamen nec quod ego
mitter in mundum indutus
carne humana ad eius salu-
tem. Hec tamen ignorantia eos
non excusat quia iudei post
mee scripturas et miracula po-
ssent cognovisse fuisse et esse
messiam in lege promissum.
Et sic per eorum invidia et odium
quem ex odio et invidia me
reprobaverunt et cognoscere
noluerunt. Gentiles etiam
non excusantur a mea et
vera cognitione quia procedit
ex obstinatione cordis in
pravo idolatrie quia quamvis
signa mea et vera viderent
nichilominus permanent in infi-
delitate. Et si locutus sum
vobis amicis meis ut cum
venerit hora eorum que
incipiet statim post meam
resurrectionem ascensionem et
spiritus sancti missionem reminis-
camini quia ego dixi vobis
ut ex hoc quod deus pro-
prudentia futura cognoscat
vos per patientiam quiescat.

Dominica pentecostes Jo. xiiii°

Si quis diligit me
sermonem meum serva-
bit et pater meus
diliget eum et ad
eum veniemus et mansionem apud
eum faciemus. qui non diligit
me sermones meos non
servat. Et sermonem
quem audistis non est meus
sed eius qui misit me patris.
Precedit hic causa quare
Christus discipulis suis et non
aliis tanta exhibeat be-
neficia et non est alia
nisi prerogativa dilectionis eorum
et obedientie ad Christum
unde. Si quis diligit me
ex toto corde fideliter
ex toto animo dulciter ex tota virtute constanter
et mente integre servabit
in corde perseveranter et
in opere constanter sermones
meos. sic mandata que
quibus servandis ad vitam
ingreditur et in Christo sermo
meus est servandus quia mitte
corrigit in deserenda
prava dirigit in via pre-
ceptorum erigit in consilio
superiorum et colligit in
societate beatorum. Item

quis diligit me sermones
meos servabit quod obedi-
encia in opere procedit ex
amore existente in corde
et pater meus etc quia unus sunt
sunt in essencia licet distincti
in persona diliget eum
ipsius cor a viciis segre-
gando sua gratia perfundendo
et ad dignitatem dei habitacionem
abilitando Et ad eum ve-
niemus ut pater ipsius memo-
riam per potenciam elevet et
corroboret filius per
fidem ipsius intellectum intellige-
ncia illustret et illuminet
Et spiritus sanctus per caritatem
voluntatem ipsius inflammet
et confirmet et hoc non transi-
torie sicut in predicati-
one sed stabiliter per gratiam
confirmationis quia mansionem
apud eum faciemus voluntatem
eius ad nos per promissa
alliciendo et vinculo perfecti
amoris nos alligando
et tandem eternaliter beatificando
Qui non diligit me dilectione
caritativa licet diligat
me dilectione naturali sicut et
omnis creatura dei Ser-
mones meos non servat
quia et si precepta mea ser-
vet quantum ad opus operatum
ipsa videlicet opera precepta
tamen adimplendo non tamen ea servat
quantum ad meam intencionem
qui precepi ea ex caritate
servari unde quia non diligit me
sicut sunt homines mundani
non sunt digni habere tale
beneficium sicut vos qui
estis veri mei discipuli Et
sermonem quem audistis non est
meus inquantum homo pro illa
enim mea non movet ad
loquendum ex proprio alicui
sed quod anima mea a deitate
movetur et ideo verba mea
magis sunt ipsius patris qui
unus est mecum in natura
dei sum Est ergo sermo — quia mea sunt in quantum sum homo
meus quem ut homo profero
eius qui misit me patris
quia magis est deitatis quam
humanitatis et ideo non dico
vobis quod ego non diligam eum
qui non servat sermones meos servat
sed quod pater meus etc quo unus
sum in sua magestate deus dili-
get eum ut cognoscat
quia sermo meus non humanitas
sed divinitas Hec locutus sum
vobis apud vos manens pa-
racletus autem spiritus sanctus quem
mittet pater in nomine meo
ille vos docebit omnia
et suggeret vobis omnia quecumque
dixero vobis pacem relinquo
vobis pacem meam do vobis

Agitur hic de utilitate ad-
ventus spiritus sancti etiam ipsius
Christi unde dicit hec que dixi
de adventu spiritus sancti et
de meo ad vos reditu
locutus sum vobis ad vestram
consolationem instructionem et direc-
tionem apud vos manens
presentia corporali. Paraclitus
id est consolator ne tristemur
in aggrediendo ardua et
ne turbemur in sustinendo
adversa spiritus quia in se spiritus
est ut vos spirituales fa-
ciat non carnales sed spiritus
sanctus quia vos sanctos
de sine frena affectione
faciet et firmos in dilec-
tione dei quem id est ut pig-
nus et arram eterne hereditatis quantum
pro neuma efficiens pro vos diliges
unus quem sum desideras in nomine
id est in fide nominis mea quia ubi
non credentibus vel in nomine meo
quia ego per passionem meam ipsum mi-
hi promerui ille vos docebit
per modum unctionis lenificat
pacificans et illustrat omnia
ad salutem vestram pertinentia et
suggeret vobis ad memoriam
vobis reducendo quecumque dixero
vobis que modo estis obliti
tempore passionis et que pro-
pter tristitiam modo non attenditis
et non scilicet hec vobis redu-
cet ad memoriam quecumque
dixi vobis sed etiam quecumque
dicere vobis in futuro quia ab-
sentibus vobis et de ab-
scondito vos instruet
Etiam de hiis que modo non
dixi hec autem de vobis
evidenter quia adventus
spiritus sancti Sed et ego post
meam resurrectionem et ad vos
rediens Pacem meam vo-
bis relinquo quam a vobis
tulerat timor passionis
pacem meam non mundi
que ordinatur ad quietem fru-
itionem rerum temporalium quam
frequenter commutat preciosus
multiplicatur Et pacem meam
do vobis que est ordo ad
se ipsum et ad proximum et
ad deum Ad se ipsum quo
ad intellectum ne error
obsurgeret quo ad volunta-
tem ut in deum libere dirigatur
et quo ad appetitum sensitivum
ut non inordinatis passio-
nibus moveatur Ad proximum
per concordiam caritatis ordinat
vos proximis ad deum Et
quo ad deum per amorem
indissolubilem vinculum
Non turbetur cor vestrum
neque formidet audistis

q2 ego dixi vobis vado
⁊ venio ad vos Si dil-
geretis me gauderetis
utiq3 q2 vado ad prēz
q2 pr̄ maior me est
⁊ nūc dixi vob̄ p̄usq̄
fiat ut cū factū fuerit
credatis Iā nō multa
loq̄r vobiscū venit enī
p̄nceps huius mundi ⁊
i me nō habz quicq̄
Sz ut cog̃scat mund᷒
q2 diligo prēz Et si-
cut mādatū dedit
m̄ pr̄ sic facio Agit
hic de ꝯsolacōe dis-
cipulorꝫ ꝑ racōes sumptas
ex pt̄e ipꝰ xp̄i Nō
enī debebāt de mor-
te ipꝰ trāri ꝑ quā
meruit suā exaltacō
uñ ter ~~ūn~~ verū me
diligeretis tēpātis a me ti-
moris ~~ad~~ quādāt diffi-
dēcia trepidās Non
timebitis de mea passiōe
q̄ m̄ glaz adducet Sz
formidēt de vr̄a mor-
te q2 mō meā nō
moriemi Audistis tā
aure cords q̄ corpors
Vado ꝑ morte ⁊ venio
ad vos ꝑꝰ meā resur-
rexiōz Nō enī sic re-

vobis

cedo a vobis ꝗd vob̄ adt
appareā ꝑ gᵃm meā ꝯsurrexis
Si diligetis me ymo ꝗ
diligitis ꝯius forte adt
nō ut deū tn̄ ut hoīez
gauderetis utiq3 ⁊ gaudere
debetis de me tālr̄ de vr̄o
amici ꝓsperitate q2 vado
fm̄ ꝙ hō ꝑ morte meā
ad prēz me suscipiet ē
exaltacōne ut ad dexte-
rā suā collocaret q2 pr̄ quī
deus ⁊ creator est maior
me qui sū hō ⁊ creatura
inq̄ntū hō ⁊ io nō debe-
tis turbari de mea me tri-
bulacōe ⁊ passiōe q̄ tāta
sequit̄ glā Nec tn̄ tāliter
me solū hoīez credatis
sed eciā deū q2 hēt eciā
que futura sūt nūc dixi
vob̄ tāmq̄ deꝰ p̄sciens fu-
turorū priusq̄ fiat i sēp
sis que tn̄ in mēte p̄diui
ab eterno fuerit p̄ordinata
ut cū factū fuerit illud
qd ego tālr̄ deꝰ predixi
credatis q2 nō solū hō sū
sed etiam deus Et q̄ nō
tm̄ sū hō qui mori potest
⁊ exaltari sed eciā deus
q̄ ꝯtinuā ꝑ dīve futurā
ꝯtigencia qd ē ꝓp̄ solius
dei Alia eciā rō ē quare

non debetis de morte
mea turbari quia non est
culpabilis sed virtuosa in ve-
ra veritate ipse quia non inventa
loquitur vobiscum in hoc mor-
bi tormento conversationibus quia principes
huius mundi qui totus in malig-
no positus est ipse diabolus
qui est princeps hominum mun-
di noverunt non perficiant
non per virtuosos gubernatores vel seductores
sed per nature destructionem pereunt
principes mei eorum adduxerunt
me conflamatos sed ideo
expectando et vobis timorem
mortis in tuendo ut me
desperatis fugiendo Et in
me non sic quasi dignum
morte quia peccatum non fecit
nec inventus est dolus in
ore meo unde non pararet
mortem ex meo delicto
vel debito sed ideo ut
mundus in fidelibus quibus
a me redemptis constat
notitia experimentali quod
diligo patrem quod ex dilectione
me mori voluit ut per hoc
ipse habeatur unde sic ex di-
lectione moriar ut in mor-
te mea appareat dilectio
mea ad patrem et patris ad
filium et ideo sicut man-
datum dedit mihi pater de mo-

riendo ex dilectione
sic facio ei in hoc obediens
Dominica prima post penthecosten Luce 16

Homo quidam erat
dives et induebatur
purpura et bisso
et epulabatur cotti-
die splendide Erat quidam
mendicus nomine lazarus
qui iacebat ad ianuam eius
ulceribus plenus cupiens
saturari de micis que ca-
debant de mensa divitis
et nemo illi dabat sed
et canes veniebant et lin-
gebant ulcera eius Factum est
autem ut moreretur mendicus
et portaretur ab angelis
in sinum abrahe Mortuus est
autem et dives et sepultus est
in inferno Elevans autem
oculos cum esset in tormentis
vidit abraham a longe
et lazarum in sinu eius et
ipse clamans dixit pater
abraham miserere mei et
mitte lazarum ut intingat
extremum digiti sui in aquam
ut refrigeret linguam meam
quia crucior in hac flamma
Et dixit illi abraham fili
recordare quia recepisti
bona in vita tua lazarus
similiter mala nunc autem hic

qsolatur. Tu vero cruciaris
Et in hiis omnibus inter vos
et nos chaos magnum fir
matum est ut hii qui volunt
hinc transire ad vos non
possunt neque inde huc trans
meare. Et ait rogo
ergo te pater ut mittas eum
in domum patris mei. Ha
beo enim quinque fratres ut tes
tetur illis ne et ipsi veni
ant in locum hunc tormen
torum. Et dixit illi abraham
Habent moysen et prophetas
audiant illos. Et ille
dixit non pater abraham
sed si quis ex mortuis ierit
ad illos penitenciam agent.
Ait autem illi. Si moysen
et prophetas non audiunt neque
si quis ex mortuis resur
rexerit credent. Sic inducitur
ergo ad provocandum homines
ad operandum bona opera omnes ex divi
te dampnato propter defectum pie
tatis et misericordie. Et non dici
tur parabola ~~quasi parabola~~
quia secundum doctores est narracio
rei geste. Dicit ergo homo
quidam erat dives secundum quod
dicit gregorius non exprimit
nomen eius quia non erat
a deo cognitus per approba
cionem secundum quod dicit sal
vator nescio vos autem

vos. Amen dico vobis discedi
te a me. Dives esse superflu
itas in corpus quod inducebat ipsum
[illegible] esse expressum vestitu et
epulabatur cottidie splendide
expressus in victu. Et erat
quidam mendicus nomine lazarus.
Exprimit autem nomen eius quia
erat deo cognitus et approbatus
sicut et moyses. Dixit Ego
novi te ex nomine et
ex hoc dicit sanctus ambrosius quod
est magis narracio rei geste quam parabola
qui iacebat ad ianuam eius
ut ex vicinitate magis appa
reret duricies divitis et pro
baretur paciencia pauperis cupi
ens saturari de micis que ca
debant de mensa divitis [illegible] ad
pauperem divitis. Sed appellat divites
mappam ex qua pauperem [illegible] mittebat
unde potuit sublevari. Et nemo
illi dabat et tali domino talis familia
ideo confortabatur in mensa divi
tis. Et canes veniebant et
lingebant ulcera eius. O bru
talis pietas in lingendo ul
cera pauper arguit divi
cium divitis qui crudeliores erant
canes pauperi quam corda divi
tum. Factum est autem ut moreretur men
dicus in paciencia que opus
perfectum habet probatus et portaretur
ab angelis in sinum abrahe
id est ad limbum scilicet patrum ubi des

Margin notes:
carnem non nominat quia bona malorum non sunt in perpetuum manifestanda
rei geste
paupere
talis familia
hic agitur de remuneracione pauperis et divitis secundum quod secundum causam

+ et lazarus in sinu eius quiescentem a peius
et ipse clamans pro desiderium dixit pr...

tendebat usque moriretur
antequam impedimentum gratiale
glorie per passionem christi esset
amotum. Mortuus est autem
et dives quia divitie non eum
a morte salvabant. Et sepul-
tus est in inferno scilicet dampnatorum
quia erat diabolicus proximus eius
similitudinis reddens bona
temporalia in illicitis consumendo
et historias eius audiendo tanti
leviter dissolutis et mala [illegible]
intendendo. Elevans autem
oculos suos cum esset in tormentis
quia eius oculi erant apti pro pena
qui ante clausi fuerant per cul-
pam. Vidit abraham a longe
quia multum etiam ante apertionem
ianue celestis distabat pa-
tres electorum a statu reproborum
[illegible] quia impossibile erat trans-
situs ab uno in aliud. Ecce ho-
die loco dicit b. [illegible] sap
[illegible] et post in quo [illegible] in
fine quia in yme inferni in inferno
positi ante diem iudicii fideles
[illegible] in regne attendunt
quorum gaudia pro quo complacere
non possunt et valeat autem [illegible]
[illegible] sit dictum [illegible]
maiorem districtionem et iudicium
commisso. Et quia dampnati ante
iudicium sicut ipsi videant glo-
riam beatorum ut videlicet eius
vera penam non habet. Et ex
hoc loco sufficiens argumentum

quia salvator quem narrat re-
gestum ut dicitur etc. et per quos
finem ante christi passionem.
Et quod sed quia abraham et la-
zarus non dum erant in glo-
ria in limbo sanctorum patrum
per abraham sicut falso
et quod in [illegible] erat prima quia
in operibus nunc noluit imi-
tari unde et salvator Iohannis
viii dicit iudeis. Vos
ex patre diabolo estis. Et ante
lazarum ieiunabit periit
illum ad se unde non mitti
sed micas panis noluit
mittere esurienti ut refri-
geret linguam meam [illegible]
plus cruciabatur quia per illa
peccaverat secundum duo officia
nature in quibus lingua deservit
scilicet gustum et loquelam ut
habetur de anima. Nam
quia per linguam in officio gustus
peccaverat sed primo quod supra
dictum est epulabatur cottidie
splendide. Et in officio
loquele quia mens splendidas
magis relaxat linguam ad
reloquendum inepta. Et no-
tandum quod lingua hic et
digitum metaphorice di-
cuntur in quibus separat qua-
les erant ante lazari et
divites. Et in deo qui
similis est manus dei per te
eius operatio. Et sicut in

quia crucior in hac flamma, quod in spiritu mentis
agit ut est in sceptrum divine iustitie. Et
dixit illi Abraham negando petitionem

Lazarus quia per digitum intelligitur
virtus eius auxiliativa. Et
per linguam divitis quia virtus
concupiscentia mentis expressiva.
Fili recordare quia recepisti
bona in vita tua. Hoc sibi
dicit ad augmentum sue pe
ne quia maximum est infor
tunium genus fuisse felicem
ut dicit Boetius in de con
solatione. Nunc vero hic con
solatur per meritum patientie.
Tu vero cruciaris per de
fectum eius. Et in his
omnibus inter nos et vos mag
num chaos firmatum est, id est
distantia magna meritorum
et statuum firmatum est rigo
re divine iustitie ut im
possibilis sit transitus de
uno statu in alium. Et ideo
subdit ut hi qui volunt
hinc transire ad vos non pos
sint neque inde huc transmeare, quia
aliqua separatio fuit ex statu
meriti et demeriti. Quod
aut dampnati vellent ve
nire ad locum electorum
si esset possibile non est du
bium. Sed de electis quod vel
lent ire ad locum dampnato
rum videtur falsum. Ad quod
dicendum quod non vellent ire
illuc ad manendum ibi, vel
lent tamen illuc ire si esset pos
sibile ad propinquos suos
liberandum. Istud tamen

naturale
velle intelligitur secundum voluntatem naturalem, non
autem secundum voluntatem deliberatam
in qua conformatur simpliciter
divine iustitie. Et ait rogo ergo te pater, — vel agitur de sollicitudine divitis pro fratribus suis vel dicitur rogo ergo te
ut mittas eum in domum patris
mei. Hoc dixit ex caritate
divitis tamen illa non fuerit sed timore
sibi ne in veniendo (?) eius
pena augeretur quia fuit eis
occasio peccandi tum ratione
divitiarum quas eis dimiserat — exempli
et ratione [illegible] mali
vite quod eis dedit ad
quem. Et ait illi Abraham: habent Moy
sen qui dedit moralia et agen
da et prophetas qui dederunt
iusta et credenda, et ista suf
ficiunt ad salutem. Audi
ant illos. Ex hoc autem patet
quod iste dives [illegible] eius erat
de gente Iudeorum, quia genti
les non habebant legem Moysi
et prophetas. Non pater Abraham, sed
si quis ex mortuis ierit ad
eos penitentiam agent. Ex quo
non sit mirabile eis appareret. At illi:
Si Moysen et prophetas non au
diunt neque si quis ex mor
tuis resurrexerit credent ei.
Hoc patuit per effectum quia Lazaro
resurgenti et Christo testimonium
perhibenti non crediderunt sed
magis eum interficere voluerunt, ut habetur Jo. 12.
Et iterum nec Christo resurgenti
sed magis suaserunt falso
ipsum non resurrexisse et
corpus eius a discipulis furto [illegible]

Iustitie dives iste est iudaycus populus dives scientia legis et prophetarum, cuius ornamentum fuit
purpura et byssus quia erat in ornatu tabernaculi [illegible] et epulabatur quotidie
splendide delectatus in cerimonialibus legis. Mendicus autem est populus gentilis vacuus scientia
legis et prophetarum, plenus peccatis tamquam ulceribus, qui ad ianuam divitis iacebat, cupiebat sibi
[illegible] mendicando particulas [illegible] sed [illegible] populus iudaicus [illegible] legis [illegible]
[illegible] non habebat sed canes, id est predicatores [illegible]
[illegible] sanabat [illegible] corde [illegible] vertebat [illegible] ad gehennam
[illegible] Et ideo populus gentilis in fine [illegible] collegit [illegible] ecclesie ipsis
[illegible] dampnatis

Dominica quarta post pentecosten

[illegible] figuratus fuisse ut habetur [illegible]
Dominica iiii post pentecosten. Luce vi.

Estote misericordes
sicut et pater vester mi-
sericors est. Nolite
iudicare et non iudi-
cabimini. Nolite condempnare et
non condempnabimini. Dimittite
et dimittetur vobis. Date et da-
bitur vobis. Mensuram bonam et confertam
et coagitatam et supereffluentem
dabunt in sinum vestrum. Eadem
quippe mensura qua mensi
fueritis remetietur vobis. Agi-
tur de regulatione affectus
hominis in ordine ad proximum. Primo
Estote. Procurent compatiendo
et indeficienter. Estote misericordes
quia per misericordiam [illegible] expiat
iudex, mitigat, hoc corona
et eternaliter beatificat. Estote
ergo misericordes vobis quo-
[vobis]
libet a peccatis resurgendo, bonum
operando, [illegible] guberndo
et finaliter consumando. Aliis autem
in remissione debitorum, in com-
passione afflictorum et in exhi-
bitione beneficiorum. Sicut et pa-
ter. Deus qui in vita spirituali
vos generat per gratiam incipien-
tem, nutriat per gratiam proficien-
tem, consummat. Misericors est non in
[illegible] in compassione, sed in
effectu [illegible] miserie. Siquidem
[illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] cum iustificat

per gratiam proficientem

[illegible] confirmare et obligationis quam
[illegible] vite [illegible] Hoc [illegible]
[illegible] iudicium remaneat [illegible]
iustificatus confirmat, consum-
mat in beatificat. Et si
vobis est misericordes, re-
tinete. Nolite ex [illegible] deli-
berate [illegible] [illegible] volunta-
tis iudicare iudicio vel
usurpatio sine commissione
relevatio, sine causa et pre-
cipitante, sine virtutibus mo-
deratione, severitatis [illegible]
sione et temeritate quia
sine [illegible] [illegible] [illegible]
hoc iudicio. Nolite iudicare
ut non iudicabimini, id est non
[illegible] [illegible] morte [illegible]
quod sitis digni a deo iu-
[iudicari]
dicari. Unde non prohibetur quin
iudicium quod procedit ex
evidentia sicut ut [illegible]
iudicat aliquem homicidam
qui videt hominem occidere, nec
quod procedit ex signis evi-
dentibus ut cum aliquis videt
iuvenem cum iuvencula solum cum
sola et iudicat eum fornicatorem, sed eum nullatenus
prohibet. Sed prohibetur iudi-
cium hoc [illegible] aliquis ex le-
vibus signis fuerit tem-
[illegible] quod aliquis sit malus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] hoc [illegible] [illegible] [illegible]
morte vel si aliud iudi-
cat de [illegible] [illegible] [illegible]
quod est contra caritatem. Sed
si per [illegible] [illegible] incipiat
aliquis hesitare de eius bo-
nitate non tamen [illegible]

ut diffiniaz tue lz roz
pti venias Et no dici
indicand s' suspicas vnde
signat' addit nolite iu
dicare i aliqui adepnare
ex leuib3 signis dignum
adepnatoe etnam vt etia
nolite eo que ia mala
satis ex signis euidentib3
adepnare iudicando quam
a deo adepnand q2 p[ro]
modo mal q3 pt cito fieri
bon9 vnd nolite q' iudica
re minorem finaliter
adepnand dubia i peiore
pte inp[re]tando de incer
indicando vt no indicabi
mi p[ro]p[ter] nulla vias sinam
z adepnatoz Dimittite
iniurias vob' frati vestro
de corde vro depend'
no tn tenemur dimitter
action' q'tra iniuriante ut
etia si'q' indignacois impi
llepetat q offendit licet
hoc facto sit pfecto vnd
hoc no dimittite et di
mittet' vob' offensa vni
qua s[e]c[un]d[u]m deu p peccato
offendistis z no se solu
debet mala declinare
sed etia bona facere Et
ideo date pauperib3 eleemosi
na insipientib3 z simplici
b3 doctrina z dabit' vob'
in psenti centuplu in fu
no q' q' lz sic i centuplo

z vita[m] eterna[m] ad q' lz bona
q' alle z in futuro vita eterna
Eci aut ho' fecit nc pau
pib' z alij quib3 sit beneficiu
quib' dabitur i pretelis
p[er] hmg' bona cis impensa
vob' dabit in sinu vestrum
i in capacitate aie vre men
suram etne retributois pre
mie vro que sua nem mensu
ram dico bona z vnde q2 no iudicastis conferta
i plena q2 no condepnastis et
coagitata i' q'pnassata qua
dimisistis s' supeffluentem
q2 dedistis dictis ain pri
acio etnam mensura q2 merito
conferunt' no ex pretisa me
nra s' ex diuina mia qua p[re]
mineat ubique dicit' Dici aut
ista mensura bona p[ro]p[ter] beatitudine
aie conferta p[ro]p[ter] beatitudine3 corpis
coagitata p[ro]p[ter] societate3 p[re]ciosu
s' supeffluens p[ro]p[ter] thebrum
diuine fruitois Ead quippe
mensura q' mensi fuerit aliis vel i bo. vel i malo
remetiet' vob' q2 bona faci
enti bona p[re]mia dabit' Et
malu facienti dabit' malum
Dicebat aut q' illis similitudine
numq' pt cecus cecu duce nonne
ambo in foueam cadunt No e
discipulus sup magistrum p[er]fectus aut
ois erit si sit sicut magr eius
Innuit hic saluator platos
ad sapiam z similitudine or
dinate videlz eos p[ri]us p[re]dictos

vnde dicebat tamquam preditus
summa sapiencia illis i. contra
illos qui ostendebant sapienciam
et desiderabant presidenciam
sollicitudine seu corporalium
ut eos faciant sicut ma
gis reperiret ut [illegible] spiritualium
Numquid i. non potest cecus
prelatus non habens dei sci
enciam nec vita bona que
malicia et ignorancia excecat
ut [illegible] tumor superbie
elevavit ducere verbo
et exemplo cecum subditum ad lu
men veritatis vere considera
tem nonne primo ambo tam
prelatus male consulens et
malo exemplo subditum in
sciens qui subditus sub
tu consilium sequitur et de vi
ta presidentis cadit tam pa
tiens cadent per sollicitudinem
et malicia in foveam erro
ris et perdicionem per prelatum
subditus non sequitur quia non
est discipulus subditus super
magistrum Et ideo cecus
cecum sequitur tunc non possit
et videns magistro conte
rere omnis enim subditus est
perfectus in suo genere si sit
sicut magister eius vnde qui
sub specie liciti in foveam
cadit manens cecus vel [illegible]
per illud tempore ad christum
lea ut prelatus sit [illegible]

non superbus quia non est super suum
magistrum christum qui dicebat
discite a me quia mitis sum
et humilis corde et non venit
ministrari sed ministrare vnde
tunc quilibet perfectus et tunc
est sicut magister suus christus
quia quanto quis plus ad eius
vitam appropinquat tanto ma
gis est perfectus Sed
prima exposicio magis
est litteralis. Quid autem
vides festucam in oculo
fratris tui trabem autem que
in oculo tuo est non consideras
Aut quomodo potes dicere
fratri tuo frater sine eiciam
festucam de oculo tuo ipse
in trabem in oculo tuo non
considerans ypocrita eice primum
trabem de oculo tuo et
tunc perspicies ut educas
festucam de oculo fratris tui
Hic ostenditur quod primo
non est temere arguendum
vnde quid vides temere
in corde tuo pro tanto de
iudicando et reprehendere
festucam minus peccatum in oculo
affectionis quod obscurum invidia
proximi habere iracundia [illegible]
avaricia debilitat accidia
[illegible] ~~iracundia~~ negligencia
[illegible] in [illegible]
tunc purga primo et [illegible]
ad quod [illegible] vides sit

minimum peccatum in oculo fratris
tui cum quilibet homo sit
tibi frater et per naturam germanus
et gloria. Trabem autem
id est maius peccatum quod est in o-
culo tuo id est in conscientia tua
non consideras quasi qui tot
diligenter consideras peccata
aliorum minima tu ipse sit in tua
conscientia quia superbia et amor
sui non permittit aliud defectus
suos considerare. Quomodo [considerare]
id est sine erubescentia po-
tes dicere fratri tuo illi-
te in corde tuo preferendo:
Frater sine a peccato
cessando eiciam per corre-
ptionem fraternam festucam
id est minimum peccatum de oculo
tuo id est de tua conscientia
et ipse non consideras quod
tuam propriam trabem
maioris peccati in oculo tuo
tuis iudicium ita est pusillum
de peccato fratris tui quod maius
peccatum quod habes in conscientia
vide si es in consimilibus
vel maioribus culpis correc-
tio tua non procedit ex ca-
ritate sed ex presumptione
ordo caritatis incipit a
se ipso. In arguere peccantes
simulant. Hypocrita pro presumptione
quia arguis ut indignus
et pro scandali quia ex

tua correptione scandalum
in correcto et in aliis generatur
maxime quando peccatum tuum est
manifestum. Eice primo superbie
quia eo habet peccatum ipsum superbe
dis alteri te in corde tuo pre-
ferendo. Cum quadam tamen
alterum corrigere potest prius
de tuo peccato penitentiam egeris
vide. Hypocrita quod enim mel-
ius es per peccatum sed fingis te
bonum ostendis peccatum fratris
tui corrigere. Eice per primam
primum tuam miseriam et caritatem
a te ipso inchoando trabem
maioris peccati de oculo tuo
per contritionem confessionem et
satisfactionem et tunc oculo tuo
purgato respicies per rectum
iudicium et debitam intentionem
ut educas per caritatiuam
admonitionem festucam minoris
peccati de oculo fratris tui ut
sic alter non possit dicere
beatus in sermone. Dominica secunda
Dominica 2a Luce xiiii

Homo quidam fecit
cenam magnam et vo-
cauit multos. Et misit
seruum suum hora cene
dicere inuitatis ut
venirent quia parata sunt omnia.
¶ Agitur hic de cena diuina
et spirituali exemplificatur inde
...oportet scire quod homines natura
hominis quantitatem et qualitatem naturalem
natura plus hominibus...

datus quedam singularis ex
ceptus sine corrupcione
natus sine peccato gratia
plenus sine mensuracione
et mortuus sine peccati contagi
one fecit eterna sua dilec
cione sue sapiencie dispo
sicione et tante pietatis eter
na conservacione. Tercia in per
fectionis medie spiritus sancti
inspiracione exterius cir
cumstancias per modum pietatis
et vestigii manuductione
supreme in toto quod in nostra perfru
cione magnum quia omnium de
siderabilium sufficienciam
quia eius sufficiencie indi
genciam per continuacionem et in
terim frequenciam et quia
cognicionem diuturnam magnam
distanciam et vocavit et
malis gratiam ordinacione nat
desiderii impressione et spiritualis
gratificacione multos ut
se ostenderet quem vocavit et mi
sit exprimit benignitate diffi
dente se bonitate et mise
ricordi incomparabilitate sicut
sunt ordine predicatorum deus
te sibi famulantium vel
eciam timorem et amorem gau
dium et tristiciam. Hodie tenet
in vesperi huius vite quia imminet
apertior divina presentia mi
licia expectata incohata
statu sequelatorum et quia inmeti

verbo predicacionis vel affectionis
inductionis promissionis et comminacionis
+ iuncturis

quidam immunes ex clusione
dicere sine predicta accep
cione secundum distinctione
et status condicione ut
venirent per viam pulchritudinis
puritatis et honestatis per
viam planam paupertatis et
indigencie et per viam rectam
equitatis et iusticie et per
viam lucidam veritatis et sapi
encie. Tercia via est per primam
eternitatis retributionem pre
destinacionis et quietam iustorum
retribucionem parata fuit a
patre donante a filio pro
merente a spiritu sancto diffi
dente. Quarta ad beatitudinem
et eterna felicitate spec
tancia et ad ipsam dispo
nencia una parata fuit per
niciosa per que fit preordi
nata et ad bonum age
fortificatio iam data est
invitata et gracia supra
dicta ita ut nihil desit ad
salutem preter conversionem
ex parte dei. Et ceperunt
simul omnes se excusare primus
dixit villam emi et ne
cesse habeo exire et videre
illam. Rogo te habe me
excusatum. Et alter dixit
iuga boum emi quinque
et eo probare illa. Rogo te
habe me excusatum. Et
alius dixit uxorem duxi

et ideo non possum venire. Et
causa huius imitavit hec
duo sunt. Agit hic de re
probis pusilla occupatione vin
citis male respondentibus et obstinati
simul de vanitate quadam
tes in despectu deperit se
occupatione de veniendo ad re
gnum si non proferret, quia oc
cupatio eorum fuit simula
primus dixit qui impediebar
venire per superbiam et ambitionem
villam appetitu dominandi
per superbiam et ambitionem emi
pcio animae meae, quia sicut per
superbiam amisi regnum quod est
vita animae meae. Et mihi hec
ambitio me necessitante
et impellente cepit a contempla
tione et nos ad desideria
terrenorum et a me ipso per
appetitum sensualem deperit
appetitum racionalem et video
illa. Totum studium et omnem
mentem sollicitudinem ad honores
et ambitiones appono. Rogo
te habe me excusatum. Qui
multi pretendunt in voce qui
superbiam ostendunt in opere, velo
sa quo virtutibus et humilitatis qua
superbia se appetit palliando
ne vilescat. Et ideo dicit
ut se habeat excusatum, quia
appetitu sensitivo dominante ra
tio ipsa deprava et impedita
quod deum desideret neque audi
re vult vocem predicatoris. Et alter
avaricie et cupiditatis dicit non

vbi sed facta bovum delec
tationum sensitivarum fortiter ad
impellendum ad malum emi per
tio animae meae quinque iuga qui
tuplicit sunt me alliciencia ad
bona temporalia et exteriora et me
sub iugo sue servitutis tenencia
quibus dicitur iuga quia quilibet
sensus potest duo scilicet organa
et eo sensum et delectationem se
quendo impulsu probare illa
comune curiositate sensitiva
delectationes huiusmodi explorando.
Rogo te habe me excusatum
quia hec requirunt tempus ad vite
necessitate. Sicut enim multi
qui cura huiusmodi terrena quasi
sub specie liciti occupantur.
Et alius luxuriosus dixit vx
orem duxi, id est carnalem concupiscentiam
duxi me totaliter in luxu
riis occupando et sic ratio
quasi totaliter huiusmodi delectationibus
absorbendo. Et ideo impossibili
tate delectationes et mala con
suetudine non possum venire
ad eternam vitam, quia per concupiscentiam
carnalem sum inextricabiliter excae
catus et ab ipsa concupiscentia
sum abstractus et illectus. Iste autem non ex
cusat se ideo quia dicit vxorem
se ducere, sed quia concupiscentia
carnalis inordinata sit effe
minate et incontinentia delectabilis ad modicum
cogitationes permittit celestia et
spiritualia. Ordo predicatorum ser
vitus in verbo predicatoris ad ho
norem dei recipiens per pravis
meditationes per quorundam consiliatores

p donum contricionis & cognicionis /
2 p dei nominis exaltacionem /
incitant p deuotam oracionem /
hic de malorum obstinacione
de obstinatorum insufficiencia
2 sua corrupcione Dominus suo
ad cuius gloriam omnia referat
peccatores obstinatos audiuit
2 cognouit. Tunc iratus pater
familias dixit seruo suo exi
cito in plateas 2 vicos ci
uitatis pauperes 2 debiles
cecos 2 claudos introduc
huc. Et ait seruus Domine
factum est ut imperasti 2 adhuc
locus est. Et dixit dominus seruo
Exi in vias 2 sepes 2 co
pelle intrare ut impleatur
domus mea. Dico autem vobis
quod nemo virorum illorum qui
vocati sunt gustabit cenam
meam. Agitur hic de repul
sione corruptorum. Tunc
iratus mali renuerunt graciam
oblatam recipere pater familias
deus qui numquam rex [illegible] su
dus subiectos in domo
[illegible] non est [illegible] pro
pone debite in persuasione /
dixit p inchoatam inspiracionem
suo suo ordini predicatum
Exi p veram predicacionem per
fectam diuulgacionem 2 p sinceram
inspiracionem cito agitatus
feruore caritatis in plateas
publicos peccatores 2 vicos

peccatores viles 2 occultos
ciuitatis mundi carnis 2
diaboli 2 pauperes p defectum
gracie debiles p defectum
virtutis meritorie cecos per
defectum prudencie 2 clau
dos p defectum intencionis
recte introduc quia per diui
nam vocem disponit te
gracie predinabilitum
2 mea inspiro bonitate
huc ad peccatorum remissionem
gracie decorem 2 eterna
retribucionem vel per amplius
bono sit sunt duc huc pau
peres p contemptum terrene
opulencie / debiles p contemp
tum proprie confidencie 2 cecos p con
temptum proprie sapiencie 2 clau
dos p contemptum proprie iusticie /
Et fiunt completa domi
sui voluntate / ait spiritus
consulatore 2 dignitatis graciarum
accioe Domine tui omnia ad nu
tum obediunt factum est mea
predicacione tua inspiracione
primo tua operacione ut imperasti
quia tu dixisti 2 facta sunt Et
adhuc per misericordiam vocacione
2 iustificacionis locus est misericordie
misericordie qua eciam obstina
tos vocatos vocatis vocatos
iustificatis 2 iustificatos magni
ficatis. Et dixit dominus suo re
lens [illegible] facilius fieri
2 ad [illegible] vocatis / vere

Ceci a contemplatione ad actum
ad opus predicationis predica[tores]
in vias ad vocandum vagos
et instabiles et pigros ad
vocandum ociosos accidiosos
et desides et compellere eos
ne penitus flagello dampnationis
minatorie futurorum supplici
orum applicatorie quasi
flagellis impositi beneficij
omnium incidij et oblati sti
pendij intrare in civitatem
sapientiam per ortes [illegible]
dide togam pauperum
fructe [illegible] per aquilas
vinde et comperditur [illegible]
per occidentes rigide mace
rationibus ut impleatur domus
mea nimis videlicet predesti
natorum qui non potest non impleri
Dico autem vobis quod nemo
virorum illorum qui vocati sunt
et per obstinationem mentis
venire noluerunt gustabit
appetitu fruendo ce
nam eterne beatitudinis
meam specialiter ubi ego
sum tibus in [illegible] et quia
ua Dominica [illegible] post
penthecostes luce xv°

Sabbato iiij (?)
luce xv°

Erant appropinqua
ntes ad Ihesum
publicani et pec
catores ut audi
rent illum Et mur
murabant pharisei et scri
be dicentes quia hic pecca
tores recipit et mandu

cat cum illis. Redarguit quod
dominus impietatem murmurantium
iudeorum contra divinam pietatem
In publicanos gentiles et
aliquos iudei exigentes pu
blica vectigalia et theolonia
et exercentes negotia lucro
[illegible] quod sine peccato vix aut nunquam
possunt exerceri et peccatores mani
festi qui publice peccabant sine
bant. Erant appropinquantes tam
corde quam corpore ex recogno
scebant suam indigentiam et re
surgendi quanto erat ex eis
insufficientia. Ad ihesum cuius
lux est splendidissima ad il
lustrandum nos vivacissima
ad corrigendum influentia efficaci
ssima ad purificandum ut au
dirent illum misericorditer
recipientem. Duxit curatem
sanare peccata et salutem
consulere et pharisei ipsos
iustos se simulabant mali
consiliatores contra iudeos
si intus non tamen gloriam
humanam et non gloriam qui solo
deo est querentes et scribe legis
doctores regnum non intro
euntes et intrare volentes prohi
bentes qui dicentes se esse sapi
entes stulti facti sunt. Et
evanuerunt in cogitationibus
suis et obstinatum et insipi
ens cor eorum murmurabant
contra divinam misericordiam ex falsa

iustitia pectoribus indigentibus
vera eius iustitia compassionem
habet. Dicitur zelo indiscreto
ex invidia et falsa iustitia
procedente. Unde quod se dicit esse
iustum et opera mea redarguit
recepit ad familiaritatem pec-
catores notorios ex quorum
societate se ostendit esse pec-
catorem et manducat cum illis
quod non est licitum ex lege vel
quia quod preceptum legis transgredi-
endo est peccator. Non ergo pote-
rit esse iustus vel bonus. Et
ait ad illos parabolam istam
dicens. Quis ex vobis homo i.
habet centum oves et si perdiderit
unam ex illis nonne ... di-
mittit nonaginta novem in
deserto et vadit ad illam que
perierat donec inveniat eam
et cum invenerit eam imponit
in humeros suos gaudens
et veniens domum convocat
amicos et vicinos suos dicens
illis. Congratulamini mihi quia
inveni ovem meam que perierat.
Dico autem vobis quod ita gaudi-
um erit in celo super uno pec-
catore penitentiam agente quam
super nonaginta novem iustis
qui non indigent penitentia. Hec
sit murmuratio mea contra
quod igitur repressio mea palliatur
ait ad illos i. ad illorum
erubescentiam et instructionem
dicens istam parabolam

confusiva [?] arrogantie insolu- [?]
tie [?] et iustitiam ignorantie.
Quis i. aliquis sicut Christus qui pro-
venit ad salutem hominum si-
cut Luce [?] ipse dicit. Et homo
ex vobis natus est vos re-
dempturus [?] et pro vobis immolatus qui
habet creaturas et gubernat centum
oves i. universam creaturam
que ut centenarius numerus perfecta
est ut vidit eam Deus facta [?]
que fuerat et erat valde bo-
na [?] que de hiis dicit omnibus propter dignita-
tem immortalitatis quia angeli et ho-
mines ex prima sui creatione
immortales fuerunt spectantes [?]
immortalitatem amiserunt. Et si per-
diderit unam quia perdidit ex illis unam
primum hominem quadam qua pascua
vite peccato perdidit quod perdidit
quantum ad naturalem innocentiam
quantum ad originalem iustitiam
et quantum ad divinam perfectam [?].
Nonne unum quia ex summa mi-
seratione digitur [?] nonagin-
ta novem videlicet ordines ange-
lorum quorum numerus per ipsum lu-
ciferum imminutus dimittit non
quantum ad localem corporetatem [?]
cum sit ubique nec quantum ad vir-
tualem manutenentiam cum sup-
portans omnia verbo virtutis sue
nec quantum ad naturalem influentiam
cum omnibus esse influat. Sed
quantum ad presentialem [?] ...
qui semetipsum exinanivit
assumens naturam humanam non

angelica qz ius[?] angelos
apprehendit hanc quam vitam ange-
licam dimisit in deserto. i(n)
celo quod descenderat a luci-
fero et ante eius. Dimisit autem
corpus sub sua beatitudine possidet et
voluntatem dei super apposuit et ua-
dit ... assumens ad illa
que peccaverat ... instruendo
peccata dimittendo ... Dul...
alliciendo et premia celestia pro-
mittendo. Deus invenit eam
per fidem et dilectionem ad se redu-
cendo et redimit eam gratia
sua preveniendo a facultatibus
diaboli eam eripiendo et de ce-
tero eam custodiendo. ponit in
humeros suos patria civibus in
litteris tue portatio et per merita
sua sua ad vitam eternam
adducendo. gaudens per huma-
nitatis libertatem per ruine an-
gelice reparationem per celestis cu-
rie integritatem et per unum
pro peccatorem. et veniens domum
in celum ascendendo. humana
natura in persona sua ad dextram
patris collocando. Convocat
nos angelicam eius humana
nam in amore unione agre-
gando ipse quorum ut acto
quia in stabilitate continuatis
voluntate custodiunt. et vi-
cinos quia per magnam attri-
buit ad divine sapientie
claritatem et ad dilectionis
eternitate. Dicens illis congra-

gaudium ex adeptione omnis
eius perditi cumulando. Congra-
tulamini michi quia inveni ovem
meam que perierat. Congratulamini michi
omnes gaudium de virtute hominis et
qui peccaverat et eius vitam eripere in
mortalem. Et et congratulamini
omnes perditi ut ex eius inventione
gaudium vestrum augeatur. et in ovi-
one per gratiam reducta ad peni-
tenciam meam quia redemi x proso
meo sanguine quam perierat tam
pro originali quam actuali pec- natio
cato addito. Ex hac quoque parabola
dei unde considera. Dico vobis
scribis et phariseis instructis et
unde dei inimicis quod ita et
magis erit gaudium in quo
gaudent beati ... in celo
in angelicis spiritibus et aliis iustis
deo iam per caritatem consummatum
unitis super uno peccatore qui
perierat a fide per peccatum
penitentiam agente per instinctum
gratie et ad deum redeunte quam
super nonaginta novem iustis
qui numquam mortaliter peccaverunt
qui non indigent penitentia peccata
delente. quia etsi plures iusti
magis a deo et celestibus sunt
diligantur affectu caritatis quam
unus peccator tamen quantum ad aliquem
affectum gratulationis magis de
peccatore quam de iusto gratulantur scilicet
de recuperatione perditi. sicut mater
plus gaudet de qualecumque unius
filii egrotantis quam de sanitate

tu non egrotandum licet plus
deligat tres quam unum vel
etiam alios quia aliquis iusti effi
ciantur in eo quod per ipsum ne fer
vent tepidi sunt ad faciendum
bonum. pecor aut quasi confu
tatione sua per pecorum in tua
servitute. Sicut ut puer eius
esspare et excitat digne
multorum iustorum ubi tamen
iustus est servitute et similiter
ille multum excedunt pecorem
quasi ut magis de eo gau
deat. ambo et sed. Aut quia
inter hos draginam deceny
et si perdiderit unum nonne ac
cendit lucernam et evertit
domum et querit diligenter do
nec inveniat et cum invenerit
convocat amicas et vicinas
dicens congratulamini mihi quia inveni
dragmam quam perdideram. Ita
dico vobis gaudium erit coram angelis
dei super uno peccatore penitenciam
agente. Per quam et dicta parabo
la ad vices perfectas in qua pie
tas divina notificatur. vnde aut
Aut quia inter se divina sapiencia
attingens a fine usque ad
finem fortiter disponens que
vias suavem fortitudine ad
veritatem iustorum requisita
ad gratiam infundendum habens
per creacionem et per formandi racionem
Dragma enim dicitur in scriptura fere
dragmas decem, nove choros
angelorum et decimus humana
ut decima. In quibus enim est
decimum ponderatum in dragma
que denarius continet pondere
et ymaginis quia habet in nummo
pondere et interius dispositum
ut ea passa ymaginem et similitudinem
impressit. Hanc perdidit dragmam
ymaginem humanam naturam quam tunc
perdidit quod habuit a principio tamen
per peccatum recessit. Nonne primo
cogitet in trinitate nunc lu
nam verum divinum in istum
humane nature sicut lucernam
in luto intexta accendit quantum
ad humanam naturam plectendam
tamen et quoniam eius infundendo
ut de plecturam eius omnes
gratia attingat per graciam
Tantum aut ad divinam naturam
inmortalem et virtutibus faciendo
Et quantum ad ymaginem exem
plaris per ipsum fideles
dirigendum illos in exemplo
et evertit domum continencie
per constrictionis homo de statu
suo prolabitur et querit diligenter
interpretando obsecrando penas
eminendo et penas permittendo
donec inveniat per ymaginis
spiritus et similitudinis dei re
paratorem. Et cum invenerit
convocat amicas, ligando ne retro
recedat et amittat. Amicas
celestes potestates eius incorporalis
substancia et vicinas. hiis
virtutes quod divina natura
eminens inmutentes quarent

× 2 felicitate i(n) p(re)cedentibus parabo- / gaudium de societate

exhibitorum g(rati)e hominibus ipsum
sic eis ondendo 2 p(er) h(oc) eos
ad suum amorem p(er)fectius acce-
dendo. Dicit sup(er)ius p(ar)ticula-
tione Congratulamini mihi ut gau-
dium meum in vobis sit quia
inveni meam passionem 2 mor-
tem dragmam quam p(er)diderant ne
meam creationem 2 recreationem
q(ua)m p(er)diderat diaboli sugges-
tione homo (con)cupiscentie 2 nature
corrupte impulsu. Ita (con)-
dico vobis me de societate ×
cordis complecendam et de
ruina reparanda 2 de me-
a voluntate in hoc adimple-
da gaudium cum celestibus
sp(irit)ibus dei qui eis voluntati
(con)formibus p(ro)p(ter) unionem caritatis
sup(er) uno peccatore 2 multo
magis sup(er) pluribus penitentibus
(con)digna agente p(er) mea(m)
g(rati)am quia ip(s)e p(ro)p(ter)ea cum pec-
catoribus manduco 2 bibo
p(ro)p(ter)ea quod dixi et invidiose
me de eorum felicitate
rep(re)hendit.

Dominica quinta post (trinitatis)

Dominica v(a) luc(e) v°

Cum turbe irruerent
in ihesum ut au-
dirent verbum dei
2 ipse stabat secus
stagnum genesareth et
vidit duas naves stantes secus
stagnum piscatores autem
descenderant 2 lavabant
retia sua. Ascendens autem

in unam navem que erat symonis
rogavit eum a terra reducere
pusillum 2 sedens de navicula
docebat turbas. Agitur hic de
p(ro)p(ri)a g(ra)tiosa instructione unde
cum turbe p(re) phariseis q(ui)m(odo) n(on) pharisei
vel scribe vel sapientes secundum
q(uod) q(ue) stulta sunt mundi e-
legit deus ut (con)funderet fortia
irruerent p(ro)p(ter) devotionem non ad
nova audienda ut curiosi × ut videri
vel ipsum rep(re)hendendi sed ab ipso
doctrinam audiendi 2 recipiendi
ut q(ui) iudicium in ihesu salvatore
omnes cupiente omnes salvare
2 suo p(er)sonaliter (con)spectu
ut audirent verbum dei mente
illuminatur diversorum 2 ab affec-
tionibus (con)patiuntur 2 ipse stabat
ut ab omnibus videri posset 2 au-
diri secus stagnum q(uod) in l(ibr)o
genesareth quod interpretatur
generans auras quia excitat
omnibus suis auras diversas
g(e)n(er)abat. Et est mare galilee
sive tiberiadis. Et vidit du-
as naves stantes p(ro)pe secus
stagnum p(r)imo i(n) stagno secus
litus piscatores autem symon
petrus iacobus 2 iohannes descende-
rant de navi ad terram
2 lavabant p(r)imo expurgabant
2 plicabant retia sua 2 forte
etiam reficiebant. Ascendens
autem in unam navem p(re)dictis cum
(con)ditionibus que erat sy-
monis qui interpretatur obediens

dicens ad designandum quod
mentes nostre verbo dei obedi
entiam prebere. Rogavit eum ut terram
dus possit ~~intrare~~ imparte
ad designandum quod non ut the
orica fervenda producere
pusillum a terra ut parum
elongatus a turbis facilius
posset audiri et turbe ne irru
erent ad ipsum in navem si ne
iuxta terram manerent
Et sedens talis magister digressus
docebat de regno dei tur
bis simpliciter i. eas docens
non scribas vel phariseos de
sua predicatione fidentes et
iusticia et hic de navicula
ad designandum quod ecclesia navi
cula petri que est eciam non
invenit doctrina iura et habeo
litterature sunt in Ihesu fue
runt ut audiant verbum dei
et hic consistit in gradu Ecclesia
secundum vires nationis secundum doctrinam
regulam et doctrinam defendit ind
igentium nos secundum ipsum secundum prius
nationibus regulam et doctrinam
de primo terra nunc hinc inde
fuit predicandum instructionis
hic primo de navem cpauwlin
gratie dei vide perfectionem dimissione
descrecionis tercio de impuro
ascendere per fortitudinem perfe
ctionis de aut regnare per
rationabilitatem castigationis
de a terra elongatum per ab di
catorem terrenorum sed per potentem

plurimorum dimorum primum Et dece
rn ? per correctorum modo
Ut aut cessavit loqui dixit
ad Simonem duc in altum et
laxate retia vestra in cap
turam Et respondens Simon
dixit illi preceptor per totam
noctem laborantes nichil cepimus In
verbo aut tuo laxabo re
tha Et cum hoc fecissent
concluserunt piscium multitudinem
copiosam Rumpebatur aut
rethe eorum et annuerunt
sociis qui erant in alia navi
ut venirent et adiuvarent
eos et venerunt et imple
runt ambas naviculas ita
ut pene mergerentur Agi
tur de operatione miraculi
ad vocationem petri et filiorum
zebedei (Iacobi et Iohannis) unde Ut aut
cessavit ne tedio afficeret
audientes et ut verbum
alleviatio faceret super tra
loqui verba vite et tunc dixit
ad Simonem tamquam ad maiorem
credentem quem et tunc sic
perfecte credidit duc navem
in altum i. profundum et tu
cum aliis laxate retia ad
piscationem i. capturam piscium
qui sunt homines unde
dixit inferius i. capturam
secundum quod aut per Dixit duc
in altum et ipse cum aliis dixit
laxate retia unde quod et sic
secundum predicandum orig

aplis et discipulis et eorum suc-
cessoribus quibus sit commendata co-
mmissio fidei soli petro et
suis successoribus derelinq-
uens. Et videns summa in
exemplar obediencie effi-
ciunt illi qui iam intra quedam
metu cordis occulto dum
et propter primum tibi
presumpsit propter ex multa
dia(?) tuas et propter tuis
ex talium imperiis tuis iussi
oni contrarie nolo et tuis co-
nsilio me totum committo per totam
noctem vnde non fuit ex negli-
gencia mea sed ex tua sciencia
prudencia laboravimus per eam
quod nil cepimus ex tedio magis
laboravimus nil cepimus et
hoc voluisti ut ex mirabili
piscium captura perfecti
ad te gratiarum. In verbo autem
tuo per quod omnia bonum tribuit
et mens ad ad bonum opus streni-
ut et sine quo nil boni perficit
de laxabo de me diffisus
de te confisus rethe ut ego
facies quod est in me tu fa-
cias quod est in te et tu cen-
sens non esse prudencie
sed virtutis. Sine intencione co-
ncupiscentie dum sancte oper-
acione piscium multitudinem
multitudinem copiosam ut esset evidens
miraculum. Rumpebatur autem
rethe eorum pro multitudine

quod est sacri mei magis piscium
Et annuerunt sociis qui erant
in alia navi sed aut qui
adiuvant in fratre ad tuitus
sanare ut venirent et adiu-
varent eos ut ex multitu-
dine capturam predicta clau-
deret. Et venerunt et adiu-
varent eos ad colligendos pisces
impleverunt ambas naviculas
Ita ut que vix fecit in
valore et magnitudine naviculam
turpiscuit accedebat Ita
ut pene mergerent ut vide-
ex tiore quod ex hoc mirum erit
magis vero reddere iam ydem ma-
nu. Conspice mare est seculum
fluctuans in quo sunt diuersa
animalia viuentia per diabolica
temptamenta ut enim mare est
sensualitas ebullicio vnde
tandem temptacionum piscator
doctor est vita sua doctrina
contacta ex pressionibus pra-
uis et quantitatibus supplicationis.
Naues sunt vite inocencia tua
vero doctor prudencia vel
iusticia remigatore fortitudinis
Et tamen temperancia quam debet
de iure ex perfecta de deo
obediencia. Ducit autem
a transitori se retinere.
Exteriori carnali voluptatis
et inferiori terrene cupiditatis.
Et duci in altum per subli-
mitatem contemplacionis. Fecta
laxat rethe per documenta verbi

vires eius ad actus meritoria
instigando et pisces capiendo tunc
merita multa per intencionem vite
congregando. Secundo recipit tunc
per temptaciones varias deterioracio-
nem vitalitatis expugnando. Tercio petrus
vacando tunc vita contemplativa
tunc a vita activa [illegible] et
ambe navicule implentur se
ipsas ad submergendum tunc homo
sit in utraque vita in medio
consistit ut non sibi sed deo iam vivat
¶ Secundo cum videt Simon petrus
procidit ad genua ihesu dicens
Exi a me domine quia homo peccator
ego sum. Stupor enim circumde-
derat eum et omnes qui cum eo erant
in captura piscium quam ceperant.
Similiter autem Jacobum et Johannem
filios zebedei qui erant petri
socios. Et ait ad Simonem
ihesus Noli timere ex hoc iam eris
capiens homines. Et subductis
ad terram navibus relictis omnibus
secuti sunt eum. Notandum quod de vo-
cacione ipsorum apostolorum non ad
apostolatum perfecte sed ad familiarita-
tem primo eum vocati sunt ad
similitudinem ipsorum regnorum. De qua
vocacione dicit Johannes. Secundo
ad familiaritatem de qua dicitur
Tercio ad apostolatum de qua dicitur
in Matheo scribitur. Cum tantam
capturam piscium vidit tam
oculo corporis quam cordis

vidit
aliquam quasi quemadmodum modum
presenciencium ipso Simon
ex nomine petrus ex ipso im-
posicione prodit sua indig-
nitate recognoscens ad ge-
nua tamen corporis quam cordis humi-
lians ihesu qui eum salvum
facere poterat ad quem tre-
mebat et tristicia supprimebatur
dicens non solum corde tamen
ad ipsum sed et ore confitendo
ad salutem. Domine quia iam
ex operibus divinis tocius tamen
cognovi quia solo verbo tuo tot
pisces congregati sunt et
capti. Exi a me quia non
decet te tantam personam esse iuxta
hominem peccatorem quia homo peccator
sum. Et ideo non sum dignus
tua presencia et licet petrus me-
rito dixit. Deum ad suam
salutem recipere et non a se
recedere. Sed petrus non inspe-
rexit cum ipse omnes no-
lunt sed petrus hoc non ex
indignacione sed ex humilitate et
quadam tremore peciit. Stu-
por enim sibi admiracio
circumdederat eum in tantum
ut ex stupore devocionis
et admiracionis impleri
necesse erat quod diceret et non
plus cum. Et omnes qui cum
eo erant in navi ad col-
laborandum in captura piscium tam
ceterorum
completa quam. Sperare ad Simonem
ipso solum super eum

dederat Jacobus qui dicitur
Jacobus maior ex simili causa
te vocatus et Iohannes eorum
filios zebedei et marie filie
salome que erat soror beate virginis
virginis. Hii erant petri
sermonis iud et ad questione
et post hii tres leguntur
pluries petri fuisse ut patet
in transfiguratione et in agonia
salvatoris et sic attende
petri humilitatem ait ad simo
nem ipsum dulcem consolacio
humilitas eius pervenit eum
consolatur Noli timere mund
carnem vel diabolum ex que
tpe Iam patrem tua vocacio
eris capiens eum verbo predi
cacionis homines i. hūanitat vinct
rone vreten et bestialitate no
vinctes Et maiores ad terra
subductis et firmat fuit
itinera posset ad eas vie
mire relicto omnibus pu rtibus
et aliis instituentibus quibus
pesitabat fuit eum secutus non
dico tamen ut apostolus sed secut
fideliter primus i. apostolis
vocatus est Iustitie constitutum
aliquis sibi constet meritum
meritorum tamen de diminuti
divinis suffragiis indicatur et
in ipsis meritis divina mane
admirari Unde ad hoc de
Symone petro ut ex obedie
ncia in ipso procedit scientia
In hiis autem de libero
x non creduisset sicut enim dicitur petrus symo

arbitrium quod sic fecit perfecte
et gracia dei qui sicut per Iohannem xx partim
quia tota merita constitit in
actu liberi arbitrii cum gratia
unde modo hiis adeptis est
hic navi in motu vite ad
terra subducere quod prosequendis
et relictis omnibus puta divitiis
affectionibus et propria voluntate
xpm sequi vocati ad regnum
divina sequen. dominica vi post Trinitatis

Attendite vobis nisi
habundaverit iusticia
vestra plusquam scribarum
et phariseorum non
intrabitis in regnum celorum Audistis
dictum est antiquis non
occides Qui autem occiderit
reus erit iudicio Ego autem
dico vobis quia omnis qui irascitur
fratri suo reus erit iudicio qui
autem dixerit fratri suo racha
reus erit concilio Qui autem
dixerit fatue reus erit ge
henne ignis. Agitur hic de
antiquorum institutione et disci
pulorum xpi instructione et
aliquorum preceptorum declaratione
unde dicit in fidelibus et vere
dico vobis scilicet contemnentibus
mihi adherentibus et aliis
instructoribus Nisi iusticia vestra
dei super omnia amata propiorum
in deo dilectio vestra innocentia
conservata et vincencia quod
suum est retributa habundaverit
post talis inferiorum deputatos
operationes et simul in meritorum
plus quam scribarum lege morum

Dixit vi
et vi

ad finem luce exponentur
velat tradiciones adinven
cionum et statum suarum in
in auferendum et phariseorum
qui aliis iniusticiis se simulant
turpitudinem suam occultantes
interiore decore exteriorum querunt
et laudem tamen ab hominibus
appetunt non intrabit per por-
tam angustam per quam intratur
per humilitatem paupertatem et
mititatem in regnum celorum
ubi est bravium et estimabile
gaudium. Iam sequitur de mul-
tiplicatis in quo iusticia vestra
debeat plus quam phariseorum
et scribarum habundare. Attendite
quia dictum est antiquis. Homines
sic interpretabantur antiquum
preceptum istud decalogi
Non occides. Ita quod in hoc
precepto prohibetur tantum occi-
di actus non autem occidendi
voluntas sive propositum quia
dicebant malam voluntatem
non esse peccatum. Qui autem occi-
dit hominem propria auctoritate
contra iusticiam reus erit iudi-
cio competenter ad penam
talionis. Ego autem magis
perfectionis qui non solum dico
cavendum malum actum sed
etiam malum propositum. Dico
vobis quod debet impleri legem

× quia omnis sine personarum acceptione

amicorum et etiam perfectum sicut et
prius per celestis perfectionem
Omnis qui irascitur in corde fratri suo
causa hoc quod per naturam est fra-
ter suus reus erit iudicio
pena eterna que timenda
non est pena sed supplicium (?) ve-
raciter. Sed tamen consideran-
dum quod est in primo gradu
peccatum mortale sic iudicium
quo ad comparationem minus
malum. Sed tamen adhuc videtur
quia actum denotat lo-
quitur enim hic de ira que
est peccatum mortale et adhuc
latens in corde sine aliquo
signo exteriori. Nam ira est appe-
titus vindicte quia sic si sit
iusta non est peccatum sed appetitus
sed tamen si sit iniusta. Et hoc
sit quadruplicatur vel quia
appetitur pena eius qui non
meruit vel maior quam meruit
vel quia appetitur ordine debito
pretermisso vel quia appetitur propter
indebitum finem ut quando appetitur
propter solam vindictam non propter
iusticiam. Quod etiam ira sine
causa peccatum secundum modum magistri
sententiarum notatur id est minime tardes.
Et In hiis omnibus ira licet sit
peccatum veniale tamen pervenit
iudicium reus est cum vindicta
quia appetitur est media. Ita quod si

interior actus vel est peccatum
mortale. Aliquando autem si ex
deliberatione et non procedit
vel etiam ita vehementer sit
quod per eam quis excidit a dilectione
dei et proximi, sed racionem peccati
mortalis. Tunc primus gradus est
ira ut in corde. Ad quem correspondet
ad iudicium. Secundus est ut in
voce per verba confusionis et iste
maius est priore, propterea consequenter
sequitur maiorem penam correspondet
terminum. Qui autem dixerit fratri
suo racha, id est contumeliosa
intulando in ipsum iaculando qua tamen ipsum
non infamat, reus erit con-
cilio condempnationis maior scilicet
pene sicut maius est iam quam
sentencia condempnationis, que adhuc
de eius statu indicatur. Tercius
gradus est in verbo detractionis
contumeliose infamiam inferente.
Et ille gradus tamquam maior
penam maiorem meretur. Qui
autem dixerit fratri suo fatue
contumeliam infamatoriam ei
irrogando, reus erit ignis
perpetue gehenne, id est inferni,
maiorem enim penam meretur,
sicut maius est iam sentencia
dampnationis contra aliquem
executioni eam quam ad hoc ut
feratur condempnationis. Si ergo
offers munus tuum ad
altare et ibi recordatus fueris

quod frater tuus habet aliquid adversum
te, relinque ibi munus tuum
ante altare et vade prius re-
conciliari fratri tuo et tunc veniens
offeres munus tuum. Hoc dicitur
quia oblatio ex premissis, quia
cum non solum actus exterior
deo displicet, sed etiam actus
interior. Si igitur offeres spon-
tanea voluntate, quia hilarem
datorem diligit deus, munus
oblationis exterioris tuum actu in-
terioris devotionis tuum non
alienum, quia oblatio facienda
est de proprio et non de alieno,
ante altare id est deo est offe-
rendum et ibi recordatus fueris
forte per divinam inspirationem, ne
oblatio tua fiat non accepta-
bilis, quod frater tuus quem lesisti iniu-
riose, habet aliquid indignationis
et actionis adversum te propter
iniuriam illatam, relinque ibi
munus tuum ante altare, non re-
porta domum, quia quod semel
deo voluisti applicare tibi usur-
pare non debes. Et vade
prius vel passibus corporis si
habes facultatem vel saltem
passibus mentis proponendo satis-
facere sibi, cum occurrerit oppor-
tunitas, reconciliari fratri
tuo ut caritas vel unitas tenere
in illo lesa permaneat. Et
tunc veniens cum voluntate

nisi in tali etate offeren-
tium munus quod deus ac-
ceptat non ex ipso munere sed
ex dante, plus enim respicit
deus ad hominem de quo munus ad
munera eius non aut econtra.
Vel propter sic intelligitur: Si fratri tuo
hominem aliquid offendisti et tibi
malum fecit, vnde sibi es ira-
tus, vade reconciliari dimit-
tendo rancorem de corde tuo.
Licet actionem dimittere non te-
nearis, ut munus tuum sit ac-
ceptum. Dominica septima. Marci viij capitulo

Cum turba multa
esset cum Ihesu et non ha-
berent quod mandu-
carent, convocatis
discipulis suis ait illis:
Misereor super turbam, quia ecce
iam triduo sustinent me
nec habent quod manducent; et
si dimisero eos ieiunos in
domum suam, deficient in via;
quidam enim ex eis de longe
venerunt. Agitur hic de effectu
divine misericordie erga homines
unde cum per doctrinam vitam sana
torum et liberatorem turba multa sim-
plicium non principes vel sacer-
dotes, non scribe vel pharisei,
sed turba que turbata est quia con-
temptibiles in hac vita fuerunt
propter corporales inquietationes deo
servierunt propter fragilem conditionem

ut humilientur propter creaturarum
rebelliones, ut attendentur
propter dei dispositiones, ut confi-
tentur quia hec turba esset presente
runt cum Ihesu dereliquerunt
cupiditate seculi predicare
poterit operante et clemen-
tia misericordie, ut haberent quod
manducarent, ut cibum spiritua-
lem avidius sumerent, ut per
miracula deum cognoscerent, ut
propter in deo sperare discerent.
Convocatis discipulis suis, ut os-
tenderet quod inter eos deus est in
tima dilectio et ad salutem
humanam conversatio deliberatio
et consilium in operibus. Ait illis
excitando eos ad cogitationem
et ad attentionem miraculi faciendi.
Misereor talibus ostensa misericordie
comparatione et tali de anima
lium impenditur super turbam
eius ostendit miserendo
cibum spiritualem ministrando. Et
etiam defectum corporalem re-
levando, quia ecce iam triduo
sine tedio sustinent me
detentum in predicatione et te-
rum in orare et occupatum
in miraculorum operacione; nec
habent quod manducent quia infra
triduum omnia que apportaverant
consumpserunt et ita intendunt
spiritualibus quod de nullo corporali
sollicitant. Et si dimisero
eos ieiunos cibo corporali

no mysterio deficiunt
in via quia tunc non refectionem
meis doctrinis verbis et mi-
raculis. Quidam enim ex eis
ex magna devotione de lon-
ge venerunt misericorditer
a me tractari promissis inni-
tantur verbalibus fatigati et
desiderio celestis patrie in-
citati. Et sicut turba fidelium
in valle huius miserie
misere degentium primum mutatur
et perceptis et consiliis eius inter-
ior dono multas sustinet de-
fectus non licet quidem manducant
non enim licet luce regularitate
regiminis vescere caritate dei
lectionis quando satiatur de-
votionis. Terra fructificationis
operationis non requirit singu-
laritate contemplationis [illegible] quod deus
tamen misericordes eius super
omnia opera eius sicut miseri-
cordiam fidelium attendens
auxilium gratie impendendo
et spe celestis patrie reficien-
do ne in via presentis incolatus
deficiant a iustitia recedendo
mala operando et ad domum
eternitatis sic non perveniendo.
Quorundam de longe vene-
runt qui sunt de regione dissimilitu-
dinis per peccatum mortale et ma-
le consuetudinis ad Christum per
penitentiam redierunt et [illegible] in
triduo confessionis contritionis

et satisfactionis longanimiter
cum gratia sustinuerunt. Et
responderunt ei discipuli sui unde il-
los poterit hic quis saturare
panibus in solitudine. Et inter-
rogabat eos quot panes ha-
betis. Qui dixerunt ei septem.
Et precepit turbe discumbere super
terram. Et accipiens septem pa-
nes et gratias agens fregit
et dabat discipulis suis et
apposuerunt turbe. Et habebant
pisciculos paucos et ipsos
benedixit et iussit apponi. Et man-
ducaverunt et saturati sunt
et sustulerunt quod superaverat de
fragmentis septem sportas.
Erant autem qui manducaverant
quasi quatuor milia hominum et dimisit
eos. Agitur hic de opere mi-
raculi ad instructionem discipulorum
ad turbe refectionem et ad doc-
trine operi [illegible] unde. Et
discipuli respondentes quod Christus
vellet turbam reficere cum non
haberent unde posset hoc fieri
responderunt ei quasi impossibile
iudicantes, unde quia non paucos
non parvum habentes illos tam
multos tam famelicos poterit
quis nisi esset [illegible] hic in solitu-
dine saturare panibus [illegible]
[illegible] aliis et interrogabat eos
non quod ignoraret sed ut attentos
eos faceret ad operis miraculi
quot panes haberet ad [illegible]

refectionem pluries in hoc loco
de isto dum dixerit ei sepe
quando a misterio non valeat non
quia per eos septiformis gratia
spiritus sancti nec septiformis sa-
cramentorum efficacia fidelibus
erat distribuenda et propter
turbe que magis sibi erat
obediens quam secte vel phari-
sei disturbe super terram Et sig-
nificabat quod diuina volens refice-
re spiritus et consolari debet se hu-
miliare et ipsos de suis regni
nostre Et accepit in manibus
suis ut ex hoc scirent mira-
culum eius virtute fieri propter
panes quos virtute diuina multi-
plicauit Et gratias agens ne
putaretur quod hoc fieret vir-
tute demonum ut pharisei
sibi imponebant fregit quia
non cultello scinderet et in
discipuli eius cognouerunt eum in frac-
tione panis Et dabat disci-
pulis ut viderent quod ipse pa-
nes esset et veri non fantastici
Et etiam ut eis mediantibus
fieret hoc miraculum ut sic
possent de eo certius ferre
testimonium Unde dedit eis ut
apponerent ut per hoc eos etiam
ad fidem honoraret quibus post-
modum verbum salutis predicare
debebat ut sic eorum predica-
tionem magis reciperent Et
apposuerunt turbe quia panes

hic in manibus eorum fuerunt
multiplicati actualiter licet
in manibus Christi virtualiter fue-
runt multiplicati Et habe-
bat pisciculos paucos quantum
ad quantitatem paucos quantum
ad numerum non autem habebat
carnes nec pulmentaria de-
licata quia pauperes erat Et
etiam quia quandoque vivebant
et ipsos biduo ostendens etiam
quod in medio sedens gratias
agens Et iussit apponere ut si
vellet attendere multiplicatus
panem similiter attenderet
multiplicationem piscium Et man-
ducauerunt et saturati sunt
per diuina beneficia Et sustule-
runt apostoli domino iussu salua-
tor ut ex hoc per miraculum
redderetur eis magis euidens
quod superat de fragmentis
ne periret sed daretur pau-
peribus septem sportas quas
forte alicubi accomodauerunt
nam alias non haberent et hoc
etiam facit ad euidentiam
miraculi quod plus tulerunt
quam prius fuerit quia non est
verisimile quin in sporta qualibet
fuerit plus de pane quam ad
quantitatem panis unius Erat
autem qui manducabant quasi
quatuor millia quia forte in modi-
co plures erat vel pauci-
ores Quorum videns multitudinem

cepit et panes quod modo spiritualiter
ordo spiritualis non solet. Et
dimisit eos vivificatos in
domum suam doctrina illumi-
natos corporaliter roboratos et in-
tegratos in fide confirmatos. Sic
hic peccatores per penitentiam ad
Christum venientes famem audiendi
verbum dei patientes et ipso
verbo saturati recipientes se
sede in terra sua indignitate
cognoscendo et ad recepcionem
divine influentie se per hu-
militatem disponentes tunc
per manus apostolorum et ministrorum
ecclesie deus eis dispensat
septem panes qui sunt septem
effectus verbi dei. Primo verbum
dei mortificat male vivum
et suscitat male mortuum.
Instruit ignorantem et accendit
frigidum pronissimum stabilit
fugitivum propter fragilitatem eius
et conservatoribus reducit de
perditione. Piscis autem pauci
et humilis Christi vita que ad
modum piscis de aquis infi-
nite conversationis divine tractus
fuit ad litus nostre mortalitatis [cordis]
hamo amoris et super crucem
ministracionis et positus est
fidelibus in cibum non solum
sacramentalis refectionis. Sed
etiam exemplaris directionis
qui benedictus est in millia propter

refectionem corporis quadruplicatur
explicata qui dimittitur
in libertate gratie per divinam
influentiam redditur.

Dominica octava post pentecostem Matthei viiº

Attendite a falsis
prophetis qui veniunt
ad vos in vestimentis
ovium intrinsecus
autem sunt lupi rapaces. A
fructibus eorum cognoscetis eos.
Numquid de spinis colligunt
uvas aut de tribulis ficus? Sic
omnis arbor bona fructus bo-
nos facit. Mala autem arbor
malos fructus facit. Non potest
arbor mala fructus bonos
facere neque arbor bona fructus
malos facere. Omnis arbor que
non facit fructum bonum exci-
detur et in ignem mittetur.
Igitur ex fructibus eorum cog-
noscetis eos. Igitur quia de
vitando false doctrine que
impedit ad impletionem legis evan-
gelice ideo salvator docet
discipulos suos. Attendite
id est diligenter cavete a prophetis
prolocutoribus doctoribus hereticis
falsis falsa predicantibus falsam
vitam ostendentibus et falsam
gloriam promittentibus quia et ipsi
falsi sunt in corde. Deus ab
ipsis caveatis. Dicuntur ipsi
per obstinationem qui patres et
aperte nolentes sed mundo
carni et diabolo serviunt
qui venditur a diabolo non a

deo missi sed contra derelicto
vos deposse voletes ad et
vnde bona temporalia appetentes
ad vos regulariter vivuntes
nec superiores et ad vitam et
natum tendentes / regimentum
omnium per blanda locutionis acte
rorem alba quesitarum et per
deceptoria adulacionis sunt ip
sos palliantes / intrinsecus autem corde
sunt lupi immortales inequalitate
et sic imparant quilibet cum
det quam / Ita coronato
quae incidisse lapserant
ut videant corrigere
Ita devotorum / quia sic invis
terat ut vivo et de debito
possit evadere / Erit autem
rapaces quia bona temporalia
hominibus et gloria que soli deo
debetur auferunt et ut eos
possit vitare tamquam cognoscetis
a fructibus, i. operibus eorum cog
noscetis eos ut sic ipsos possi
tis vitare Numquid, i. non aliqui
colligunt de spinis, i. de so
licitudinibus divitiarum corda
terrena lacerantium uvas o
pera iustitie que dicit non
quia omnes divites et avari ut
in plurimum sunt iniusti et col
ligunt de tribulis, i. de vo
luptatibus carnis delectati et
honoribus ficus opera munde quia
deliciosi et superbi ut in

bona voluntas informata caritate
plurimum sunt immisericordes
Sic omnis arbor bona facit fructus
bonos, i. ea que producit fructus
bonos bonorum operum ita
ea quae [illegible] ea constitutus
quam etiam ea intentione rad
Et ut arbor habet bone
voluntatis bonum fructum affect
requirit ut habeat in radice
stabilitatem per fidem in stipite grad
tate per spem / in lignore vi
vacitate per caritatem / In ramis
spaciositate quia bonos affectus
extendat / in floribus formo
sitate per bonos mores / In fo
liis utilitate et viriditate
quae iam collatorum / i. fructibus
fecunditate et suavitatem
per bona opera / i. vel sanitate
et amenitate per honestam
quam [illegible] Mala autem arbor
mala voluntas carens grat
viciis subdita / et mala con
suetudine deturpata / facit
fructus malos malorum operum
quia ea fiant bona ea quae
non tamen ea bona facit eum
non fiunt bona et per quod non
possit in debitum finem re
ferri / quae tendat [illegible] fieri per
caritatem quia mala voluntas
caret / et quod bona voluntas bene
faciat / mala autem mala per
hoc patet quia arbor mala
male voluntatis non potest

facit bonos fructus operum
meritoriorum hoc est desiderium cari-
tatis in quo sola opera a deo
meritoria acceptantur / Item
arbor bona bone voluntatis
que dum bona est et semper
gratie in tra[...] continet potest
facere fructus malos operum
demeritoriorum / Quamdiu
enim voluntas manet bona
per caritatem non potest peccare
mortaliter quia peccatum mor-
tale non fit nisi consensu per
voluntatis bone non potest in hoc
tapu adhibere / Si autem pec-
cet venialiter non dicitur fruc-
tus malus quia talis actus
per caritatem recorrigitur
Quamdiu autem et a ma-
la voluntate quia omnis ar-
bor voluntas humana que
non facit bonum fructum vel
omittendo debitum bonum vel fa-
ciendo malum prohibitum ex-
cidetur de terra viventium
scilicet divine presentie et
in ignem inextinguibilem
pene infernalis mittetur hec
concupiscentia accusante tota
creatura testificante deo con-
dempnante et diabolo petente
excepte / Igitur ex fructibus
operum cognoscitur eos scilicet
perfectos ut ab eis caveri
possit scilicet hec

fuit concupiscentia mundialis
que promittit temporalem felicitatem /
sed solvit finalem adversitatem /
Item voluntas carnalis que promit-
tit temporalem delectationem sed solvit
tamen eternalem amaritudinem
Item propria voluntas mea que promit-
tit exaltationem sed solvit deiec-
tionem / unde ab hiis est diligen-
ter cavendum tamquam a falsis
prophetis qui ex fructibus predictis
cognoscuntur ut caveantur /
Non omnis qui dicit michi domine
domine intrabit in regnum celorum
sed qui facit voluntatem patris
mei qui in celis est ipse intrabit
in regnum celorum / Ostendi-
tur quod opera et verba sine inte[...]
[...] ad salutem non sufficiunt
[...] Non omnis id est omnis non
qui dicit nullus qui dicit michi
domine domine me confitendo
quadam duplicitate per qua
mens non concordat voci vel
operi vel qui dicit michi domine
ore domine opere non autem domine
corde sincero intentionis regnum
intrabit meo et suo merito
in regnum celorum / ubi omnis
qui intrat rex est quia omnia
que vult fiunt et nichil
est quod eius obsistat volun-
tati / et ubi omnis qui intrat
regitur legibus caritatis / Sed
qui facit corde ore et ope-
re patris mei naturalis scilicet quod deus

sum. Sed patris mei singu
lari filio qui fuit eo qui in
vinea iusto sito existens
apud deos et homines; voluntatem
quam primam et promptam perseve
rantia meritorum, obedientia
preceptorum, et opulentia p
morum, quia in celo et orbe
possides omnia cognoscens, omnia
regens, et omnia diligens,
ipse gratia et virtutibus deco
ratus mentis elevatus intra
bit in regnum celorum per
portam eterne predestinationis.
Secundo promittit similia sapi
entibus persecutionem propter

vita patientibus

iusticiam patientibus, et timentibus
[illegible]

Dominica nona post penthecosten

Homo quidam erat
dives qui habebat
villicum et hic dif
famatus est apud
illum quasi dissipas
set bona illius et vocavit
illum. Et ait illi quid hoc
hoc audio de te. Redde
rationem villicationis tue. Signi
ficat parabolice de bonis ho
a deo collatis et ratione de
ipsis reddenda. Homo
iste deus et homines ab hac bene
nati, inter eos quasi datis et pro
cis prelatis quidam singu
laritate gratie et innocentie
erat dives in potentia ad
producendum, et ad disponendum in

iura

ad iustificandum, et ad pre

miandum. Item quia poterat
ministros suos quasi ad suos
honores, divitias et glo
riam ipsius participare.
Cum habebat villicum, homines
quelibet custodes ville
que ipsa est in qua villa dicitur
esse tria vita sive vita intel
lectus. In quo dicitur esse rati
do ... Item voluntas
in quo dicitur esse pulchritudo
...; item sensualitas in
quo dicitur esse fortitudo
tudo fastigii. Et hic dif
famatus est apud illum mul
tiplicatione sceleris, commissio
ne bonorum operum, per angelos
offensam dei conquerentes,
per demones culpam agitantes,
et vindictam postulantes, per
eos creaturas ... punire
plangentes, et per pauperes ...
pia agentes. Quasi dissipasset
male utendo bona illius
naturalia, ingenio, in disputa
cionibus in ... malo
...; per pala ...
... fortitudinem in occasi
one ... fortuna
vel gratias dei abiciendo,
vel ipsam gratiam in vacuum
recipiendo et non fructum
operando et fortuna male
... rapiendo ... reti
nendo pauperibus non ...
Et vocavit illum timore
eterne ... timendo,

attendo
flagellis percutiendo / bene
ficiis attrahendo / per predica
tiones monendo / et per gra
tias invitando / Et ait illi quem
quid de te audio / attendendo
quod est quod audio de te in
quo ordinis cuius loqamini
tibus in corpore tuo deprede
tum de conterendo et remune
ratio de statu suo considerando
quid reddo pro contritione confessione
et satisfactione / Redde rationem
ad considerandum quam negligenter
vixeris in tempore villicationis
tue tibi dato ad merendum
in quo multa mala commisisti
multa bona facere omisisti et
tempus ad merendum tibi datum
amisisti unde considera quia
post mortem tuam non poteris
villicare opera ad merendum
faciendo quia nunc est tempus opera
tionis. Tu autem tunc retri
bucionis / Et post pollicite conside
ra quid tibi sit in tempore
breui / quid restet in hac
vita faciendum. Ait autem
villicus intra se quid faciam
quia dominus meus aufert villica
tionem a me fodere non
valeo mendicare erube
sco scio quid faciam ut cum
amotus fuero a villicatione
recipiant me in domos suas
Convocatis itaque singulis
debitoribus domini sui dicebat
primo quantum debes domino
meo. At ille dixit centum
cados olei. Dixit que illi
Accipe cautionem tuam et sede
cito et scribe quinquaginta
Deinde alii dixit Tu vero
quantum debes. Qui ait
centum choros tritici. Dixit
quia illi Accipe litteras tuas
et scribe octuaginta. Loqui
tur de voluntate confes
sionis in fine qua de
cionem tollerat unde
villicus peccator qui negli
ter vixerat ait intra se
considerando quod commisit
quod amisit unde venit
et quo tendit quid faciam
quia non dubito / si facere
poterit possum ad regnum
celorum / quia dominus qui cuncta
que habeo mihi tribuit
meus qui semper singula
riter michi benefecit aufert
per mortem temporalem a me quam
non diu fui paratus villi
cationem in qua / pro vite
in qua possem mereri vitam
eternam fodere carne meam
non valeo per macerationem
et abstinentiam / vigilias et
alia dura opera / quia sic deli
cate vixi / mendicare eru
besco omnia bona que habeo
pauperibus erogando et me
pauperem propter deum faciendo

qz in horreis et diuicias
suas sed intrauit sed quo
da [illegible] illi et perpetua
dea salute. Scio quid facia
m dei adiutorio sine quo
nihil possum facere ut cum
amotus fuero a villicatione
per mortem recipi
ant me per meritum proprium
in domos suas eterne
maiores celestes. Conuocatis
itaque singulis qui sunt
perpendendi ampliori elemosina
et dandum debitoribus domi
ni preceptis sunt constituti
quod de duo debitores sunt sim
ra merces. Dicebat primo
quantum debes domino meo. At
ille dixit ei centum cados olei
Cadus autem et amphora tres
urnas continet. Dixit qz illi
accipe cautionem tuam id est literas
debita continentes et sede
cito quia elemosina cito est dan
da quia necessitate indiget
et scribe quinquaginta medi
etate dimisit ad designandum
elemosina
quod suum facultatibus largitur et
dandum et quod in aliis non potest
dedo sine eo ubicunque [illegible]
dat elemosinas. Deinde alio
dixit [illegible] [illegible]
quando quia elemosina de be
nigno vultu et tribuenda
hilariter cum datorem diligit
deus. Tu vero quantum debes

domino meo. Qui ait centum cho
ros tritici. Chorus enim im
plet triginta modios. Dixit
illi non scribe illi ut vim sed
pluribus benefaciat. Accipe
literas tuas et scribe octuagin
ta licet illi minus dimiserit
minus tamen plus in valore et
in hiis [illegible] non exprimitur
in dando elemosinam per illos
quasi alias [illegible] quia impotentia
sunt non valet ut quod
per se quisque non potest per alium
faciat
valeat. Et laudauit dominus
villicum iniquitatis quia prudenter
egisset quia filii huius secu li
prudentiores sunt filiis lu
cis in generatione sua et ego
vobis dico facite vobis
amicos de mamona iniquitatis
ut cum defeceritis recipiant
vos in eterna tabernacula. Quia
[illegible] huius parabole que est
exhortatio ad [illegible] elemo
sinam. Videtur dominus [illegible] lauda
sse contra dispensatorem suum villicum
iniquitatis qui fraudem fecit
domino suo. Non tamen laudauit eum
de fraude sed quia prudenter egisset
prouidendo sibi ipsi [illegible] cu
[illegible] et [illegible] prudenter egit
qui filii huius seculi qui amant di
uicias delicias et honores sunt
prudentiores prudentia car
nis non tamen simplicitate filiis

lucris in quibus cum suo grege
quibus lucrum fecit et ad lucrum
perducit. Huius illi sunt pru-
dentiores in generatione sua
i. in hijs que respiciunt
hanc vitam presentem sunt tamen
stulti quo ad deum quia
stulticie omnes in quo non
scientia dei. Hic quo debetis
imitari non quo ad fraudem
sed quo ad prudentiam ut de
futura vita cogitetis. Et ideo
ego qui vestram salutem eter-
nam desidero. Dico vobis
qui ad vitam estis predestina-
ti et omnibus alijs. Facite
vobis amicos preter filium et
spiritum sanctum omnes angelos et
totam celestem curiam.
vnde aut pauperes quorum
est regnum celorum. De ma-
mona i. diuicijs. Siriaca
lingua diuicie mamona
dicuntur que dicuntur de di-
uicie iniquitatis quia fre-
quenter homines iniquos faciunt
et quia inequaliter sunt diuise
et quia multotiens iniuste ac-
quisite sunt et dantur et reti-
nentur. Aut de iniuste acqui-
sitis non est facienda elemo-
sina quia talia sunt restituen-
da. Sed hic de diuicijs
veris facta elemosina
ut cum defeceritis non potestis

dare in alijs defecimus sed per
mortem necesse est ad aliam
vitam ire pauperes ipsi quorum
est regnum celorum recipiant vos
mediante elemosina vestra
in tabernacula eterne fruitio-
nis et visionis. Eterna per incom-
parabilitatem ad quas non vbi
mors vult non erit neque
luctus neque clamor neque dolor
erit vltra quia hec omnia abierunt.

Dnica v. luce 19.

Cum appropinquaret
Ihesus Ierusalem
videns ciuitatem
fleuit super illam
dicens quia si cog-
nouisses et tu et quidem
in hac die tua que ad pa-
cem tibi nunc autem abscondita sunt
ab oculis tuis quia venient di-
es in te et circumdabunt te
et coangustabunt te vndique
et ad terram prosternent te et fi-
lios tuos qui in te sunt
et non relinquent in te lapi-
dem super lapidem eo quod non
cognouisti tempus visitationis
tue. Legitur hic de salvatoris
nostri misericordia compassione quo
ad peccatorum punicionem vnde
Cum ipse deus et homo futu-
rorum cognitor esset deus
et compassor exhibitor ta-
quam homo appropinquaret ta-
corporis presencia quam predictis

i. offerri
~~gressu~~ Ihesus qui ad sal
vaturus mittitur ... ciuitatem
reg(is) et copulaturus videns
ciuit(atem) cor(de) et intell(ectu) ... ...
ratoris ciuitatem in malis
obstinata(m) bn(e)ficiis ing(ra)ta(m)
et p(ro)pter ruine destinata(m)
flevit tamq(uam) pius sup(er) illa(m)
in qua erat multociens
male tractatus deni(que)
morti adiudicatus et p(ro)p(ri)o
mo(do) cruci affigendus et postmo-
du(m) i(n) membris affligendus
dicens cum ... discipulis
sua deuinitate q(uia) si cog-
nouisses mala que tibi
ventura sunt p(ro)pter peccata tua
sic(ut) ego cum mea sapi(enti)a
mercata p(ro)fessio(ne) et tu
eciam fleres sicut ego et
quando tam magna sunt que
passura es q(ui)a si ea p(re)scires
fleres in hac die in qua
nunc exultas (et) splendidas leg
...a es et multa q(ue) (con)stat ad
pacem tibi a deo data ut
posses peni(tere). Nunc autem
non fles q(uia) hu(iusm)o(d)i mala ab-
scondita sunt tamq(uam) futura
ab oc(u)lis tuis et ideo audet
exultas q(uia) non vere iudicia
dei q(ui)a p(ro)pter tuis exige(n)-
tib(us) veniet dei ordina-
cione q(ue) nullum malum di(ci)-
tur impunitum dies amari-
tudinu(m) ... in te ut

non possis euadere et inimici
tui romani principes qui tunc
dei gratia te agent circunda-
bunt te vallo obsidionem
p(er)ficiendo et circumdabunt te ag-
geribus tuis ita ut nullus ex
te possit euadere et coan-
gustabunt te undique ex
omni parte i(m)pugnando te et
pim... (margin: pim...dos) et ad terram p(ro)ster-
nent (te) muros tuos et templa
et edificia destruendo et
(i. habitantes tuos) filios tuos qui in te sunt
ad defensionem p(ro)sternent vi(n)-
dendo omnes ...ios et
ancillas (i. dimittendo) et non relinquent
inte(r) lapidem sup(er) lapidem
te fundicus euertendo. Ista
ciuitas illa prima Ierusa-
lem fundit(us) euersa est (tur) destructa
... loco in quo dns c(ru)cifixus
fuit reedificata. Hec om(n)ia
tibi contingent p(ro)pter peccata tua
eo q(uod) non cognoueris fide
credendo ad iusticia(m) tem(pus)
a p(ro)phetis et maiore a do-
mine p(er)dicatur ... te ...
visitacionis tue p(er) aduen-
tum filii dei in carne ...
... incredulitate ...
et discipulos eius p(er)secuta
fuit ... ...

¶ ... ciuitas Ierusa-
lem ... sola
dei ... dicta ...

circumulatores salvator dei
preciosus sanguis vasculum peccatorum
peccatricis. Deinde salva-
tor appropinquat per gratiam
videt per unam et flet (vel flere)
eam sicut per penitentiam
quia multos flet propter peccatores
multitudine turpitudine et
magnitudine et ideo aliquid
non proderet quia abscondita
sunt ab oculis eius peccati
in specia [illegible] spiritua dei iu-
dicia et [illegible] in consequens
pena habet autem animas pec-
catrices inimici eius mundi
videlicet carnis et diaboli contra-
dicit multitudine peccatorum agunt (consideracione)
tant severitate divinorum
iudiciorum presumunt per de-
speratos filios occidunt
per honores operum mortifi-
catorum. Et cecitate per fina-
lem obstinacionem et liber-
tatem contingunt eo quod non
cognoscit ad divina gra-
cia [illegible] abilitatem tempus
visitacionis sue per gratiam
ihesum christum qui vult omnes
homines salvos fieri et ad (agnicionem)
cognicionem veritatis venire.
Et ingressus in templum cepit
eicere vendentes et ementes
in illo dicens illis scriptum est
domus mea domus ora-
tionis vos autem fecistis
eam speluncam latronum et

erat cotidie docens in
templo. Augustinus [illegible] de [illegible]
[illegible] ipse
die palmarum quo venit ihe-
rusalem ut ordinet primum
que regnum dei et iusticia eius
ingressus templum atrium sacerdo-
tibus ubi erat locus orandi in
quo vulgus orabat cepit eice-
re flagello quod fecerat de funi-
culis vendentes animalia immola-
da et ementes ea ad immolan-
dum sacerdotes propria avaricia
ne alias se possent excusare ab offe-
rendo statuerunt in templo ven-
dentes animalia immolanda et ac-
commodantes pecunias sed ista
tantum videns salvator detes-
tans eorum avariciam et per insinu-
ans quod propter sacerdotum malicia-
tum tantas eorum mala futura passura
hinc quod de templo eiecit ven-
dentes eas [illegible] evertens
[illegible] Scriptum est
ysaye quinquagesimo sexto quia domus
mea [illegible] vultum meum
constructa sed domus oracionis vo-
cabitur vos autem
sacerdotes avari fecistis illam in
vestris negociacionibus speluncam
latronum quia [illegible] in ea negoci-
aciones predictas spoliavit pecuniarum
[illegible] spo-
lia [illegible] in templo congregavit
et non dantes [illegible] et [illegible]
[illegible] et in [illegible] nullus
resistebat [illegible] tanti [illegible] ex
[illegible] ut nullus ei resisteret

audebat | Et hys parum
illi erant similes qui cottidie
perseverant devotus valde
in templo sine personarum accep-
tione qualibet gratia iusticie in
templo videtur quod ipsius ope-
ribus non gloriam dei sed proprium
honorem intendunt contra
quos [illegible] bona que habent suis
meritis ascribunt. Sed hos dominus
contra [illegible] per gratiam suam et in mis-
sione [illegible] mente
[illegible] sui ipsius cogitationem induat
interiorem in operando reficiat
et hominem in se studiat
[illegible] domus dei que [illegible]
non [illegible] nisi domus oracionis
per quam [illegible] bonis operibus in dei
gloriam dirigitur et omne donum
gratuitum a patre luminum
descendere recognoscitur quam
domum speluncam latronum fa-
ciunt qui per ypocrisim et
superbiam bona sua opera iterum
[illegible] quibus [illegible] cotti-
die dum in templo [illegible]
[illegible] per [illegible]
mentem ad [illegible] amorem

Dominica xi luce xviii

Dixit ihesus ad quosdam
qui in se confidebant
tamquam iusti et asper-
nabantur ceteros parabolam
istam Duo homines
ascenderunt in templum ut o-
rarent unus phariseus et alter
publicanus Phariseus stans
hec apud se orabat Deus
gratias tibi ago quia non sum
sicut ceteri hominum raptores
iniusti adulteri velud etiam
hic publicanus ieiuno bis
in sabbato decimas do omnium
que possideo Dicitur de su-
perbie iactancie ostentacione
et reprobacione Unde ihesus incre-
pacionis increpando opera
ostentacionis reprobando dixit
ad quosdam magis prelatos
qui cum per iactantiam [illegible]
nomina sua in terris suis [illegible]
[illegible] non sunt digni vocari
qui de se ipsis presumentes
in se non in deo confidebant
de sua iusticia gloriantes
tamquam iusti secundum apparentiam
non secundum conscientiam veritatis
[illegible] iusti non in sua iusticia
sed in deo confidit [illegible]
[illegible] et aspernabantur
ceteros [illegible] aliis [illegible]
[illegible] suis preferendo [illegible]
cum superbia [illegible] inferiores [illegible]
[illegible] superiores [illegible]
aliorum officium usurpare
et se [illegible] magnificare [illegible]
hos dixit istam parabolam
superbie [illegible] et humili-
tatis [illegible] et post tangit
[illegible] modum orandi
[illegible] in orare [illegible]
[illegible] Duo
[illegible] et unum ad
[illegible] dicitur

Homines qz homo ex aial politi-
cum natr̄ similes / 2° distincti 1° virtuo-
sa erectio ascendebant
qz oro est ascensus mentis
in deu in deum / 2° affectiuo
sa deuotio in templum qz
ad deuota templum spe-
cialiter 3° debita intentio ut o-
rarent / oro enim d3 esse
intenta ut impetret / scḋa
q° non ascendebat ista cor-
poralit / sed diuersa intentione
unus erat phariseus iustu
se reputans alios despiciens /
falsa iustitia simbi / ipsi exteri-
um ope glorians / interiorem
vero obmittens / iustum se si-
mulans / sed veraciter a iustitia
deficiens / et alter publicanus
publice peccatis maculatus
et per hoc se peccatorem tam ope-
re quam corde recognoscens. Pha-
riseus qui non venit adorare
sed magis se ipsum laudare
stans per metus tumore
suum non recognoscens errore
erectus per superbiam non pros-
tratus per humilitatem / hoc apud
se non apud deum orabat
primo laudabat deus non
addidit me quia qui in sua iustitia
sic confidebat quod diuinum ad-
iutorium non attendebat
gratias tibi ago non quia ego sum
me sicut ceteri hominum cum tuo munere
sed ex mea iustitia et ora-
tione quia non sum peccator

sicut ceteri homines · ceteris hominibus
preter me qz ego solus sum iustus
ceterorum aut peccatores qui sunt
raptores per auaritiam siue cu-
piditatem concupiscentia iniusti per ela-
tionem per superbiam adulteri per
carnis concupiscentiam et luxu-
riam velud phariseus in superbis
tribus includebat ceterum
a quo se solum dicebat immunem
et quia concupiscentia inquinat ali-
ene est occasio elationis sue
quod etiam addidit velud iste
publicanus / non enim ei suffi-
cit se ipsum laudare
nisi rogaret / sed etiam volebat
rogantem insultare / quoniam enim
superbos est alios despicere
et in corde opinione se ipsos
extollere et quia non sufficit
declinare a malo nisi quis et
faciat bonum addidit ieiuno
bis in sabbato / me ipsum castigans ceterum
non indigeam. bis ex superha-
bundantia cum semel sufficeret
in sabbato id est in septimana iudei
enim dies septimane a sabbo
tamen a dignitate denominat
decimas do et sic legem ad
impleo decimam do non solum
quod decimandum sunt / sed etiam que
non sunt decimanda et non deci-
mas do omnium que possideo
ut sim perfecte iustus tamen / nominatur quod est et facit ea que
addit ea que sunt / supererogat
Et publicanus a longe stans
nolebat nec oculos ad ce-
lum leuare sed percutiebat pectus

sum dicens ad' 9 pcius
esto michi pccori Amen
dico vob' descendit hic iusti
ficatus in domum suam ab i°
q2 oib' q se exaltat hu
miliabit' 2 q se humiliat
exaltabit'. legit' hic de
humilitat' qmendac' vn' 2
publican' publicus pcco
vectigalia 2 pedagia in
no 2 theolonia exigens
2 lucra illicitis recedens stans pp
ment' qscienc' firmam
ad deu qfidencia 2 p vera
psuerancia a longe pp
humile qtricionē verecundans
sua indignitate 2 inmundi
cia nolebat p veram sui
ipi' 9siderationem n° oclos
quos prius ad terrena 2 illi
cita declinauerat leuare
q2 terre asp'ect' qsiderans cor
palis n're in fetiditate
vnd nec voluit eos leuare
ad celu q2 illic habitabat
q offenderat 2 illuc celo
bon' pctis pdo amiserat
s3 pcu' ciebat p dolore
qtricionis 2 p voluntate
satisfactionis pectus suu
i sinuas oc pctui suu co
rde q i p'te ptcp pctum
pressisse dicet ia p ssepmissim
deus inspector naliter
inspector effectualiter bo9
cui no audet dicē me9
q2 per pctum tu 9ce des 4
sed tu deo 9ud stces omia
potens prin' esto singularis
quidam cognoscendo pctia
omissa gdonando a culpa
dedeps psuadendo penam
etnam in tpalem qmuta
culpa in glam quertedo
michi q fecisti q redimisti
q assumpsisti q ssnu sto
impleuisti 2 q in te glo
rificatū derelinquisti s3 adhuc
pccori misno p impotētiā
obstinato p malicia ceco
p inprudentia 2 vlnera
to p concupisce*ntiam* Amē
i ve 2 fidelit' dico vob'
qui debet vob ipsos
pccores reputare inter
vras humiliare 2 ordines
scas ad deu fundere
hic publicanus descendit
de templo in domum suam
gratis deo ab illo phariseo
i pctis pmanente 2 per
ypocrisim 2 supbia pctā
augmentāte iustificatus
p gratiā p q° tollebat' in eo
quat'uor' voluntatis q erat
depratī~~a debito ordine ad ve9~~ ✳
p ignorancia 2 fuit rectificata
p sapientiā Irascibilitas
eciā impossibil' q erat de
stituta debito ordine ad
delectabile moderatū p co
cupiscencia 2 fuit rectificata
p tpantia Ter aut' fuit
ad huius iustificationē dispo

✳ p malicia debito ordie ad bo'm 2 fuit rectificata
p iusti'ciam Irascibilitas vero q erat destitutū debito
ordie ad vm p ignorancia 2 fuit rectificata p pru
dencia Irascibilitas insuper q erat destitū debito or
dine ad bo'm ardium p infirmitatem

sitiua et obdurat efficitur et
sic qui se exaltat desertus
suos propter diversa vitia aliorum
et non sua attendendo se ipsum a
liis preferendo et bona sua opera
minus appreciando humiliabitur
et per desertum non aufertur
vitia propria in suos oculos ingerit
revoluet aliqua publicavit
et opera sua que vilia sunt sibi
ostendit Et per hoc etiam
dampnabitur Sed econtrario qui se
humiliat minus de se sentiendo
se indigniorem reputando et
ac bonum quod habet deo attribuendo
ille exaltabitur in eterna bea
titudine et gradum in [illegible] per
gratiam quam societate dei ad
mittetur et in orbe electis
iocundabitur et in [illegible] dei
glorificabitur

Dominica xii post pentecosten ewangelium [illegible]

Exiens ihesus de finibus
Tyri venit per Sido
nem ad mare Gali
lee inter medios
fines Decapoleos
et adducunt ei surdum et mutum
et deprecabantur eum ut imponat
illi manum et apprehendens eum
de turba seorsum misit digi
tos suos in auriculas et ex
spuens tetigit linguam eius
et suspiciens in celum ingemuit
et ait Effeta quod est adaperire
et statim aperte sunt aures eius
et solutum est vinculum lingue
eius et loquebatur recte Agitur hic
de declaratione divini operis
per miraculi operationem et di
vulgationem unde ihesus qui venit

querere et salvum facere quod
perierat [illegible] preter assump
tam qui ibidem remansit per
miraculum assumens de finibus
Tyri quod est illius terre in qua
morabantur gentiles ubi in
tulit fatigabatur et eius predicatio
non recipiebatur venit in regionem
ut [illegible] conductus non tribo
ut [illegible] vocatus sed tanquam
mysticus medicus venit per
Sidonem aliam civitatem gentilium
ad huc gentilitati deputatam
sed quo tendit venit autem
ad mare Galilee quod est tibe
riadis et stagnum genesareth
de quo in superioribus dictum est
Et venit inter medios fines
Decapoleos quod est inter decem
civitates ad medium autem
venit tanquam mediator omnium
ut nullus desperet ad ipsum
sit [illegible] et ibi existentem
[illegible] illius regionis adducunt
fide integra ei [illegible]
tiones super omnia opera eius qui
dixit et facta sunt mandavit
et creata sunt surdum non
potentem audire et per consequens
mutum non valentem loqui quia
omnis surdus naturaliter est mutus
cum surdus nullum possit addis
cere linguagium et deprecabantur
eum tanquam caritativi et huius
salutem proximi desiderantes
et divinam potentiam in ipso cog
noscentes Rogabant autem eum
ut imponat illi manum in
qua est virtus omnis morbi curativa

ois bonum collatiua / dcs mali
expulsiua ois rei conseruatiua
conseruatiua / Et [illegible] ille volens
eum sanare tam corporaliter quam
spiritualiter / apprehendens eum per
potenciam operantem et gratiam
preuenientem / de turba seorsum
ad designandum quod qui salutem
sui desiderat ut necesse
est ut ab affectione mundiali
recedat / Misit autem per vice
versa compassionis digitos suos
qui erat in ipso instrumentum
diuinitatis / quia erat ipsa diui-
nitati ypostatice unita [illegible]
guenti in auriculas eius ip
tangendo ad designandum
quod in se vitate [illegible] ne
~~[illegible]~~ et expuens tetigit
saliua sua linguam eius
designans ipsum spiritum sapientie
referentem / Saliua enim quod
a capite et ab interioribus
ad os deducit spiritum desig-
nat sapientie que supra et
occulta videt et exteriora
regulant / et suspiciens in
celum per hoc designat a patre
se recepisse essentiam et pote-
ntiam / ingemuit peccatorum mise-
rias recolens et verum hu-
manitatem in se declarans
et aut effecta quod est adaperi-
re impetrando infirmitati
ut recedat et nat ut suo
creatori quoad affectum deuo-
tionis obediret / et statim
quia ipse dixit et facta sunt

ipse mandauit et creata sunt
aperte sunt non manu [illegible] sed
diuino miraculo aures eius
ad audiendum / et solutum
non eodem miraculo sed alio
vinculum lingue eius / quia non solum
~~[illegible]~~ ideo non poterat
loqui quia surdus fuerat / sed et
quia vinculum habuit quod lingua
[illegible] erat alligata / Et lo-
quebatur recte / quia de hiis que
ipse per se ipsum gessit nichil
erat diminutum / vnde fue-
runt hic [illegible] miracula primum
fuit aurium apertio / secundum [illegible]
ad aures audiendum reseratio /
tertium lingue solutio / quartum lo-
cutionis donatio / quia ex quo
surdus fuit non linguagium
sciuit sed nouo miraculo acce-
pit donum locutionis / Et spiritualiter
surdus est peccator diuinum [illegible]
non audiens et deo non obedi-
endo / Mutus quod hic propriam
infirmitatem non recognoscendo
et deo gratias non referendo /
Ad hunc venit ihesus per gratiam
et tunc primum quod interpretatur
angustia per contritionem / per sidonem
que interpretata venatio
per confessionem / et venit ad mare
galilee quod interpretatur transmi-
gratio per satisfactionem / venit autem
ad regionem decem ciuitatum per
mandatorum dei impletionem / Et
tunc [illegible] ad ihesum
adducit [illegible] rogant ut ma-
num imponat et peccatis absol-
uat quia [illegible] apprehendat

cum ad sua opera et mirabilia pervenit
de dyabolo secundo dicit quod
a mundo ipsum allicit / huius
vite dulcedinis gloriam promittit
et immanitate tormentorum terre-
mutuit / 2o mundi et eius con-
cupiscentias surdus fuit digitos
in auriculas mittit / quod per
dona spiritus sancti mente ad dilec-
diendum deo habilem facit / sed
saliuam etiam quam sue passio-
nis precipue facit / et hac sa-
liua eius linguam tangit /
quod suis beneficiis ad se lau-
dandum ipsum inducit / In
celum suspicit quod ad
celestia appetere docet et
instruit / sed ingemiscit quod
cum gemitu mentis secundum
deum postulare facit / Effe-
ta dicit quod mentem tollit
prius innodinam efficit et
ad sua diuina influen-
patula reddit / Et aures
aperiuntur quod omnes vires eius
deo obediunt / Vinculum lin-
gue soluitur cum omnis concu-
piscentia soluitur / sed lo-
quitur cum sola dei
gloria in operibus intendit
¶ Et precipit eis ne cui
dicerent quanto autem eis
precipiebat tanto plus magis
predicabant et eo amplius
admirabantur dicentes bene
omnia fecit et surdos fecit
audire et mutos loqui / Di-
citur de miraculi approbatione

vnde ihesus volens nos induce-
re ad humilitatem precipit eis qui
obtulerant infirmum ipso in-
firmo et aliis videntibus hoc mi-
raculum ne cui dicerent / docens
nos omnino vt in operibus nostris
gloriam humanam non queramus / quanto autem
magis eis precipiebat ne mi-
raculum diuulgarent tanto
plus magis predicabant ipsum
et deum verum quod ex operibus
suis cognosci poterat / Licet eius transgressores
in hoc erant precepti / quia
preceptum eius se non extendebat
ad hoc diuulgandum mira-
culum sed nec hoc intendebat / sed
extendebat se ad perquirendum ne
si aliquis gloriam quereret humanam
quod cum tanto quis plus affectat
quanto plus ad refugit et eo
nequius et eo quod precipiebat
miraculum occultare amplius
admirabantur quia humilitas omnes
virtutes reddit magis admira-
biles dicentes bene omnia
omnia fecit non solum bona faciendo
sed omnia bene non querendo gloriam
suam sed patris quia surdos fecit
audire et mutos loqui quod
tunc fecit corporaliter sed cottidie
in nobis facit spiritualiter cum
eis qui erant surdi per obstinationem
facit audire per dei obauditionem
et mutos per vanam gloriam
facit loqui per diuinam laudem
et gratiarum actionem et omnium bonorum
suorum in deum relationem /
Dominica xiii^a Luce x°

do viii
[illegible]

Dixit ihesus ad
discipulos suos ait
Beati oculi qui vident
que vos videtis
Dico enim vobis
quod multi prophete et reges vo-
luerunt videre que vos videtis
et non viderunt et audire que
auditis et non audierunt. Lo-
quitur de discipulorum [illegible]
eorum puritate et simplicitate
sua et de excitatione eorum
ad gaudendum de singulari
eorum illustratione. Unde Con-
versus ihesus ad discipulos suos
ad consolandum eos et invitandum
eos ad spirituale gaudium
ait salutiferi et delectabiles
esse hic in spe, in futuro
aut in re; hic per gratiam
in futuro per gloriam. Oculi vero
purificati fide, aperti spe, e-
levati et caritate, qui vident
non tantum corporalia sed intellectualia
que vos videtis, me scilicet in car-
ne viventem, doctrinam veri-
tatis predicantem et miracula
facientem. Ego enim qui
veritas sum et mentiri non
possum dico vobis [illegible]
determinat spirituales vocat
et intellectuales magnificatos
quod multi prophete meum adven-
tum prognosticantes et quidam
alii predicentes et reges

et quidam alii boni regentes
iusticia in se et in subditis
[illegible] voluerunt videre
perfectionaliter adimpleta que
vos simpliciores eis videtis
contemplatione mirantes et
operum adimpletione, et non
viderunt, de ipse sed tamen lo-
quens nec viderunt me incarnatum
sed tamen incarnandum; et ipsi ex
fructu desiderio voluerunt
audire me tam verbis quam factis
miracula operantem, scripturas expo-
nentem et animas salvantem
et non audierunt, quia incarnatio mea
usque ad finem vel circa finem
mundi differri debuit. Quod
ergo vidit quod nec lege nature
nec scripture salvari potuit.
Item ut tunc fieret quarto si-
mus suo principio. Item quia tunc
incarnatio mea fuit magis
grata et accepta quanto diu
desiderata et expectata. Et
ecce quidam legisperitus surrex-
it temptans illum dicens magister
quid faciendo vitam eternam
possidebo. At ille dixit ad
eum In lege quid scriptum est quomodo
legis. At ille respondens dixit
diliges dominum deum tuum ex
toto corde tuo et ex to-
ta anima tua et ex omnibus viribus
tuis et ex omni mente tua
et proximum tuum sicut te ipsum.
Dixitque illi ihesus recte respondisti

hoc fac et vives. Magister
hic de se fer rem vivendi
unde Et ecce quidam legis
peritus verba legis tenens
vim verborum ignorans / semet
eum facere optat eam scientes /
Respondit ut ab aliis possit
videri / tumiditate tamen ipso
qui nigro exhibendo Temp
tans eum ex predimento de
ipso sanctus an certus veri et
intellector / et zelator esse
qui rectitudinem exhibendo
nigri non vult eum deum i.
quod non credidit Quid fa
ciendo non eum beatitudo de
pendet prosperitas ex cognitione
sed ex fide operante per di
lectionem / unde dicit quod solo
ex caritate possidebo non
tamen ex dei i. dono / sed etiam
ex operis meritorie / vitam
eternam in qua est visio pura /
fruitio i. mediata / et immo
sentia At ille qui de lumine Lux
menam et ipsam vitas et
homines omnes qui tunc ex se
illuminans dixit ad eum ipsum
illuminare cupiens In lege
quod non vult solvere sed adim
plere Quid scriptum est quasi
per immediatum / ex quo vivam
sola lex dependet et persistit
quomodo legis tu qui legis
peritus es etiam non recte
attendis / At ille pro ipso
/ qui legis

respondens ad mentem i. diuturn
Diliges tamen quasi ipsum ver
tate tactus / Dominum diliges
super per omnibus et de omnibus aliis
diligendo Dominum qui te creavit
Deum qui te redemit tuum qui
te glorificabit ex toto ut
nichil sine ipso vel ipso
equaliter diligas et hoc
sufficit i. via E i. patria
toto
r solum ipsum diliges et to
taliter ut nichil nisi deum et
in deo diligas / Diliges
quod ex toto corde tuo i.
intellectu sine errore Et ex
tota anima tua i. voluntate
sine contradictione et ex omnibus
viribus tuis i. operatione sine re
tardatione Et ex omni mente
tua i. memoria sine oblivione
vel sapiencia dulcior fortitudine ×
memoria vel vigilanter ardenter
incessanter et constanter vel dili
ges eum ex toto corde tuo
i. ex tota voluntate quod donec
tota est prima / vives et vitam / miticie
moriens et ex tota spirituali / anima i. ex tota
tate ne repugnet / Et ex om
nibus viribus i. ex tota tua
operatione Et tota mente tua
i. tota intellectu ut capiunt
vinculis caritatis in obsequium
ipsius Et hoc nunc hoc parte est secundum
Diliges proximum tuum i. omnem
hominem tui similem qui tecum bea
titudinis particeps esse potest et fac
te ipsum / i. ex caritate affectu / et te ipsum vide

z essentia / Item in quantum te ipsum
i. in deo / Item tantum quantum te ipsum
i. tantum quantum deum / Item ad quod
te ipsum i. ad gratiam in presenti
z gloriam in futuro / Dixit que
illi veritas patris que omnem fal-
sitatem respuit z omne verum
approbat / Recte iuris regulam
pro veritate rudiisti [illegible]
eius mandati z ipsius scriptura
tamquam directorio supernali
Hoc quod dixisti rite con-
templando fac primo contem-
plata rite operando Et
vives vita eterna ubi
mors ultra non erit neque
luctus neque clamor neque dolor
erit ultra / Ille autem volens
iustificare se ipsum dixit
ad Ihesum z quis est meus pro-
ximus / Suspiciens autem Ihesus
dixit homo quidam descendebat
ab Iherusalem in Iericho et
incidit in latrones qui eum
despoliaverunt et plagis
impositis abierunt / Ac-
cidit minus conflicto accidit
aut ut sacerdos quidam des-
cenderet et viso illo pre-
terivit / Similiter et levita
cum esset secus locum et vi-
dens eum pertransiit / Samari-
tanus autem quidam iter fa-
ciens venit secus eum et vi-
dens eum misericordia motus est
et appropians alligavit vul-
nera eius infundens oleum
z vinum z imponens illum

in iumentum suum duxit in
stabulum z curam eius egit
Et altera die protulit duos
denarios z dedit stabula-
rio z ait curam illius age
Et quodcumque supererogaveris
ego cum rediero reddam
tibi / Quis horum trium vi-
detur tibi proximus fuisse illi
qui incidit in latrones
At ille dixit qui fecit
misericordiam in illum / Et ait illi
Ihesus vade z tu fac similiter
Agitur hic de explicatione
mandati dilectionis proximi
unde ille legisperitus vo-
lens per sapientiam iustificare
se ipsum tamquam nullus
possit ei comparari tamquam proximus
vel volens se iustificare
i. volens se disponere ad
iustitiam querendam ut aliquid
diceret / dixit ad Ihesum vo-
lens ab ipso scire veritatem
habere z agere vite / Et
quis est meus proximus
secundum carnem vel
secundum [illegible] / ut est indif-
ferens omnes homines cum proximus
multis modis dicatur vel
quis est meus proximus i. adeo per-
fectus z beatus ut merito
~~ut~~ meus proximus dicatur
Suspiciens autem Ihesus
i. sursum oculos levans ut
ostenderet fontem sapientie ibi
superius esse z omnem veritatem
a prima veritate z ven[...]

~~tatis~~ q(uod) dei 3 declinari
Dixit rem gestam ad
modum parabole ut per ipsum
quis dici debeat per(man)s apices
z q(uia) in locutione parabolica
sensus designatus videtur con
tradicionis. Deo parabola hec
allegorica composite ex
plicatur per literalem unde ho
genus humanum scilicet in primo
parente ab Ierusalem descen
dit secundum corpulentam status
quidam singulariter iusticia
originali creatus omnibus cor
poralibus prelatus z ymagine
dei insignitus. Descendebat
enim propria voluntate mulieris sug
gestionibus flexus et elevatus
ab affectu et in contemplacione
divini tendo et instinctu natu
ralis non attendens. Ab Ierusalem
a paradisi amenitate a con
sciencie tranquillitate z ab
innocentie iocunditate in Iericho
mundi huius secundum primum i(n) ma(gnum)
[illegible] z in mag(i)s
[illegible] suppletum. Iericho
cum luna interpretatur et mundi
huius designat mutabilitatem
instabilitate z volubilitate.
Et incidit retibus concupiscen
tiarum irretitus. In latrones
i(d est) in demones z viciorum
tirannides i(n) p(ri)m(um) aliud rerum
sollicitudines et in volup
tatum suavis libidines qui et
despoliaverunt eum origina
li iusticia et gratuita iusticia

i(d est) s(er)milia
Et abstulerunt dona. Homo
enim ante peccatum habuit in intel
lectu limpiditatem in affectu rec
titudinem in memoria serenitatem
in vi operativa fortitudinem in
sensu rationi obediendi prop
titudinem in corpore posse
non decipi et non mori sed
per peccatum intellectus factus
z umbratilis affectus obliquabilis
memoria i(d est) mutabilis virtus debilis sensus
rebellis et in corpore facta est
necessitas moriendi et per hoc
plagis i(d est) vulneribus imposite
sunt q(uia) per peccatum e vulnera
ta vulneribus malicie igno
rancie infirmitatis z concupis
centie. Abierunt vir(tutes) sue
suggestionis nichilominus
[illegible] vulneribus relinquendo
ipso homine semivivo re
licto. Fuerat enim in eo
duplex vita scilicet gratie et nature
duplex ymago creacionis et re
creacionis. Duplex immortalitas an(ime)
et corporis. Duplex dominium
super se z super alia quarum
qualibet una amisit altera
imperfecte retenta. Accidit
autem dei ordinacione ut sa
cerdos quidam i(d est) lex nature
in qua antiqui patres omnes
sacerdotes fuerunt descenderet
eadem via quia lex nature per
ad invisibilia declinabat
ut patet in posterioribus debili
or apparet. Et viso illo [illegible]
[illegible] lapsum humanum [illegible]
et defectum preteriuit [illegible]

grius quam

n adhibendo qz lex nature
impotens erat ad curandum vulnera
bilem aut z leuitica lex scripta
tunc medici erat leuitici ge
neris tu ecce sery [?] lorandum gen
dis 7 et videt eum infirmi
tate sine z subito p precep
cepti transgressio prohibit no
tura ipp infirmitate mora
liud vigidi iudicialium in
utilitate ceremonialium z ste
rilitate sacramentalium Sa
maritanus aut i xps q cus
todit temptatos ne defici
ant liberatos ne subeant
vocatos ne retrocedant q
iustificatos ne reducet
Samaritanus enim custos inter
pretatur quidam singulariter
de virgine natus singulariter
gra ditatus q singularit
sup oes creaturas excellens
iter faciens amore z mi
passione ad redemptionem gener
humani ueniens venit p incar
nationem secus eum p exemplare
conuersationem instructis carnis in
firmitatem compatiens videns eum
tanta excellente miseria eius
attendens misericordia motus est
temptu ho p compassionem & mi
tum deus p auribus prelatos
q appropinquans humano generi
destitus uelles assumendo
alligauit sacramentorum cu
ratiōibus vulnera eius dele
do oia peccata sacramentorum
efficacia infudens gratiam

p qua vulnera sanant z
uinum infudens oleum
letitie compassione glorie
q primum ac timore com
natum pene z impenitus
ope sursum agere illum iu
dialis fuerat constitutus i
iumentum suum ipse corpus
portando peccata eius q vete
rem ipsius dolorem in corpore su
p lignum crucis redimendo
carne sua vel dicitur et
concupiscentiis crucifigendo
q debitum eius p ipso ecno
pro complendo duxit
p doctrina fidei i stabulum
militantis ecclesie z curam
eius egit voluntate sua
ei inspirando flagella cru
ciendo z beneficiis attra
hendo 7 altera die post
sua a mortuis resurrectionem
in celum ascendit protulit
de thesauro diuine bonitatis
duos denarios veteris z noui
testamentum in quo decalogus
declarantur preceptorum z dedit
p spiritum sanctum instructionem z inspira
tione stabulario doctoribus
scilicet infudendo noticiam
utriusque testamenti ad salutem
curationem sanationem z doctores
q ait in sua inspiratione
aplis z eorum successoribus
curam illius habe vitam per
doctrina respirando ad virtutis
promouendo z quodsi sup erogaueris

non solum precepta sed etiam
consilia adimplendo et subiectos
de hiis instruendo. Ergo qui-
cquid in rebus tuis magis impenderis
cum rediero. O iudicium fina-
le in diebus vivos et mor-
tuos reddam tibi. Et quod super me-
ta quia non solum reddam tibi id quod
in te meruisti sed etiam
quod in illo. Et sic patet parabola
secundum dictum. O legisperitum.
Quis horum trium cum sacer-
dos vel levita qui fuerunt
proximi secundum carnem. Vel
samaritanus qui sibi fuit ali-
enus. Videtur tibi qui legisperi-
tus eras et naturali iustitie [illegible]
tra [illegible] fuisse proximus propter com-
passionem illi qui incidit in
latrones cum misericordiam fecit ne-
cessariam. Et ille dixit. Iam
vera [illegible] quia qui
fecit misericordiam in illum. Ille sa-
maritanus licet non esset ei
proximus secundum carnem. Et ait
illi Ihesus concludens ex parabo-
la [illegible] vade a
vitiis ad virtutes a bono
ad melius et tu fac non solum
de te sed facies misericordiam
indigentibus sine personarum
acceptione quia non solum proximis non
accepti sunt carne sed secundum
indigentiam universalem.

De xiiij a / aut xiij a

Dominica xiiij post festum trinitatis Luce x°

Cum iret Ihesus in
Ierusalem transibat per
media Samariam
et Galileam et cum
ingrederetur in quoddam castellum
occurrerunt ei decem viri
leprosi qui steterunt a longe
et levaverunt vocem dicentes
Ihesu preceptor miserere no-
stri. Quos ut vidit dixit. Ite os-
tendite vos sacerdotibus. Et
factum est dum irent mundati sunt.

¶ Agitur hic de operatione miracu-
losa ad pietatem inducente. Quia
Est iste qui venit querere et
salvum facere quod perierat, venit
et laboravit pro salute humani
generis in Ierusalem ubi vigebat
studium sapientie et divini
cultus ut ibi doctrina eius et
opera magis clarescerent. Transibat
quia tamquam peregrinus in hoc mundo
[illegible] generis [illegible] cum operibus
[illegible] per media ut omnes
ad se traheret [illegible]
et [illegible] sine personarum acceptione
ad vitam revocaret. Samaria
quam gentiles inhabitabant significat
infideles gentilitatem et quam
[illegible] et Galilea quam Iudei in-
habitabant [illegible] quia eo in-
venit [illegible] omnes
[illegible] salus est. Et cum ingrederetur
in quoddam castellum in loco pu-
blico stans occurrerunt ei
desperantes salutem corporalem et
spiritualem decem
viri leprosi forsan propter multitudinem
eorum vel propter gloriam dei lep-
rosi qui steterunt a longe
quia propter [illegible] abhominationem
[illegible] non au-

n° desebat

debat, et leuauerit vocem
in altum desiderio curationis
dicentes mente humili et deuo
ta affectu centuplicato bos prius
et misericordis preceptor omni
um imitatio et solo verbo cura
tor miserere nostri ipsum sit
ipsum misereri et precari mihi
misericordiam attendendo quia
et tu aliquid reputabitis
sicut tanquam leprosus a deo per
cussus et humiliatus. Quos ut
vidit oculo clementie abiec
tos humiles miseros et fide
petentes dixit solo verbo ipsos
curando. Ite a me mundati
ostendite vos mundos sacerdo
tibus quorum iudicio leprosi
iudicantur mundi vel immundi
ut cognoscat quod non veni
soluere legem sed adimplere et
et ut ipso mundato scriptu
ipso credat. Et similiter diuina
virtute durent tanquam credulo
deo et obedientes mundati
sunt et mundi a sacerdotibus
iudicati. Mystice iste in
ierusalem vadit cum ad mente
venit ad hoc ut videat per
fidem pacis et pietatis transit
per medium samarie et galilee
quod mente constituit in medio
virtutum et sit cum solicitudo
de sua custodia et de vicus
et virtutibus de terminis ad se
ceptam per desideria sancta
transmigrantia. Samaria

cum custodia galilea transit
migrando in preceptum. Castel
lum cum ingreditur quando
in consciencia conficitur homine
sit constructa que conficta
tur castello quod patet in mu
ris constructionis et propug
naculis fortitudo desideriorum et
operum bonorum decoratur.
Et tunc ei decem viri lepro
si occurrunt quod tunc menti
defectus sui per decem motus sunt
lepra eius patent, et quod nam
debilitat defert. Et in opposi
tione talis curie aliqua
facit per denarium numerum de
calogi signatur preceptorum et ac
cum decem viri fortitudine significat
in faciendo mala decem
quod omni leprosi tanquam in
castellum cum occurrunt quod
mens huius dum irradia
tacta cognoscat quod fortis
prius precepta dei sit transgressa
et ex transgressione lesa. Sic transgressio
isti conveniunt cum viris me
tis ad emendandum delicta
et ad obediendum deo se
preparat. Stat autem a longe
per humilitatem vocem leuat
per sancta desideria. Sicut ad
sui misericordiam imputat per
primam qui tunc sanatur per
contritionem, si tamen sacerdotibus
se ostendat per puram confessionem.
Unus autem ex illis cum vidit
quod mundatum est regressus
cum magna voce magnificans

c. 19

deum et cecidit in faciem ante
pedes eius gratias agens et
hic erat samaritanus ostendens
autem ihesus dixit nonne decem
mundati sunt et novem ubi
sunt. Non est inventus qui rediret
et daret gloriam deo nisi hic
alienigena et ait illi. Sur-
ge vade quia fides tua sal-
vum te fecit. Agitur hic de
paucorum gratitudine et mul-
torum ingratitudine quo ad
deum unde unus tantum ex illis
decem mundatis quia potius cum
decem erant israhelitae tu
videtur per contrarium et sacerdo-
ti iudicium quia mundatus
ea propter principaliter a sa-
cerdotibus instructus quia non
eum mundabat sed mun-
dicabat reversus est
ad ihesum tamquam gratus
beneficio tum magna voce et
per cordis exultatione et ut
ab aliis cognosceretur munda-
tus et ut christo gloriam
cordis oris redderet magni-
ficans deum confitendo ipsum
esse deum et cecidit tamquam
humilis et devotus in faciem
tamquam iam bonus non autem
retrorsum tamquam malus ante
pedes eius cuius se cognos-
cebat bonitate pietate
et potestate mundatum non autem
quibus meritis gratias agens
ne esset beneficiis ingratus
et hic erat non israhelita

sed samaritanus gentilis in quo
praefigurabatur quod gentiles quibus
plus debebat deo esse grati quam
israhelitae qui dura cervice
et indomabiles corde spiritum sanctum
requirerunt. Iste autem huius
mundati exemplis devotus et
gratitudinis invitat ad eum
gratias referendas et ad alios
ingratos dixit ad declara-
tionem mundatorum ad gratitudinis
commendationem et ingratitudinis
detestationem nonne decem
mundati sunt per me ut eos
implerem perfectionem in praeceptis
et novem ubi sunt quod non re-
deuntes gratias agentes unde quia
ingrati sunt et per peccatum in-
gratitudinis a me recesserunt
nescio ubi sunt quia nescio
eos malos. Non est inventus
licet a me per beneficia recepti
ad lumen veritatis invitatos
vocavi qui rediret ad me
fontem aque vite preterita
deserendo et novam vitam
inchoando et daret fidei bona
voluntate et ore laude gloriam
deo pro accepto beneficio cui debetur
plus honor et gloria nisi hic qui
iam fruebatur eius fide et de-
mentiam dei licet hic ipse fue-
rit alienigena a cultu unius
dei ut ubi superhabundavit
delictum superhabundavit et gratia
et ait illi ipsum consolans cum
gratiarum actionibus glorificando. Surge per-
firma confidentia vade in pace

de bono i melius p'ficeds/
q fides tua operans p di
lecc te saluu fecit/ ma tc
ta corpalit q spualiter
Iustice vnq est integer
a tumultib' rerd mudanus
segregatus/ videos p spea iti
tudine a petis z de scrib'
s mudano zogredit ad
deu p caritate vote mag
deu magnificans p virtud opa
q spad despdicia solis dei glo
ria grts/ qui i facie cadit
tanq de vita sua gteita
vetudia thus i qua indig
intate respcu bnficiors dei
zecognosceb/ an pedes aut
cadit q bonitate dei no
solu in se ipo s etia i alijs
creatur in quibz de' per
bnficiors exhibiciones exposit
zecognoscit Sed gras ag
ed ex bnficijs dei se ipm
ad amads deu q mag et
magis attendit E nouc
no zedeut q spit multipli
cibz occupacoibz districti
ad aand vnu bonu verd
deu impedit Ille aut qui
zedijt samaritanus fuit alli
genigena q se ipm tristo
dire no vult cito ab incordia
mentis zecedes ad deu no
venit z plerq q pluribus
petis fuit irretitus cu gra
accepit spoliat custodit/ qui
ut gra acceptat no auu
tat debz surge p petos

detegit z id p bonu opa/
ut sic saluet fide opante
p dileccoz
Dnica xv post trinit

Nemo pt duob'
dnis seruire aut
em vnu odio ha
bebit z altm di
liget aut vnu sustinebit
z altm ptempnet No po
testis deo seruire z mamona
Agit' hic de exclusione
auaricie vnd dicit saluato
dicit' nemo mundo sali
citu dia'lo subditu/ et vo
luptatib' deditu/ potest
de poss castibili qd per
auaricia inclinat de pos
venali qn p supbia exte
rat z de poss gcupisci li
qn p luxuria alligat
duob' dnis inuice distor
datib' no subaltnatim
in se seutibz z se se pcaus
no gruitatib' seruire ac
ceptabilit' cordialit et eq
liter aut em exponit i car
tate z gra vnu diabolu
sz q no e dns hois ex na
s ex culpa odio habebit
no nas eius q bona est
sed ei' opa z suggestiones
odiendo z altm s deu qui
e ve dns hois tac benig
ne crea' labo dos reddit
filias educat' z amica
gubernatois s que dilig
sup' p'ipm z oia creata
Aut vnu s diabolu sus

timebit non diliget ipm
magistrum mal' et ut peccata q
sunt eius opa q2 nulla ut s
sit ros diligibilis Ideo p
delectato2 in actibus pdictis ipm
sustinendo tangit tribulationes tra
mi tn sp cum immutatione
sustinendo et alt s deu co
temp net non ipm dicto
brusteris consentiendo bo̅ is sz diri
non pt s3 indirecte gtepn
cum eius pcepta non adiple
vn non potestis ergo cuius pre
dict' suvi' toto corde deo
cui soli debet suire et ma
mone i diviciis ul dia
bolo instigante ad cupiditatem
diviciarum Mamona enim sira
lingua interptat divicie et
bn dicit suvire q2 ille solu
suuit diviciis qui eas plus
q̅ deum dilig' et p qm p
deo tollit qui aut eas ad
debitum sinem vtit iste no
suuit diviciis s3 divicie
sibi suuint. Ideo dico
vob' ne soliciti sitis aie
vre quid manducetis aut
corpori vro quid induamini
Nonne aia plus est q̅ esca
et corpus plus q̅ vestimentu
Respicite volatilia celi
q no serunt neq3 metunt
neq3 congregant in horrea sua
et pr vr celestis pascit
ea Nonne vos magis plu
ris estis ill' cuius aute
vrum cogitans pt adice

ad staturam suam cubitum vnum
et de vestimento qd soliciti
estis Considerate lilia agri quo
crescunt non laborant neq3 nent
Dico aut vob' quod nec Salomon
in oi gla sua coopertus est sic
vnum ex istis Si eni fenum
agri qd hodie est et cras
in clibanum mittitur deus sic
vestit quo magis vos modice
fidei Nolite g' soliciti
esse dicentes quid manduca
bimus aut qd bibemus aut q operie
mur Hec eni omnia gentes
inquirunt Scit eni pr vr
q2 his omnibus indigetis. Ex
cludit q' solicitudo sup̄flua
circa tpalia acquirenda Ideo
ergo magr pfectionis dico vob
discipulis qui estis tamq3 ho
minis que nuo non sunt creata
ad vivendum ut nuo brutorum in
quibus tam est vis sensitiva ad
vivendum creata et ideo natura
non ita potuit vob de ne
ris pvidere sicut brutis quib
ptuta cunctis de planis vngui
bus et rostro dico q vob ne
soliciti sit solicitudine sup
flua s3 tm mandata de quo
cum vob data est intelligitis
ut p ipm supplicat' id e q
na deficit cum solicitudo
vna est ad mandata scdm
dictamen recte ronis q2 sin
solicitudo vna esset dene
septa et exptatione ab eo
in quo oia int ita omitt

q(uo)d circa h(oc) f(ac)ere debz via
quam natura non q(uod) solliciti sit(is)
sollicitudine superflua, p(ro)pt(er) q(uod)
postponend(a) est. Sp(ec)ialia aute(m)
v(est)re h(oc) (con)vite v(est)re nat(ura)li
quod introducitur ad corporis
sustentac(ionem) et deperditi restau-
ratio(n)em quo ad cibu(m) ra-
dicale in q(uo) (con)sistit vita
naturalis a corpori v(est)ro quod
... nec vita corporis
p(er) frigus extingu(atur). Nonne
a(n)i(m)a ymagine dei (con)figurata
intellectu et libero arbitrio
dotata et(er)naliter mansura
plus est quo ad na(tura)m et va-
lore q(uam) esca corruptibil(is)
que caret ymagine dei n(on)
participans et corpus dotibus
dotatum nobili anima i(n)formatu(m)
in die iudicii resuscitand(um)
et dotibus impassibilitatis subti-
et claritatis
litatis agilitatis beatificand(um)
est plus q(uam) vestimentum non
sentiens p(ro)p(ter) corruptio(n)em no(n)
redicens et vita tam et(er)na q(uam)
corporali carens. Ex quo (er)go
dedit vobis deus animam et
corpus que sunt digniora
sine v(est)ra sollicitudine et vir-
sollicitudine v(est)ra
tute vestitu(m) su(n)t superflua
vobis ministrabit. De esca (er)go
nolite sollicitari. Respicite
mente intenta volatilia
celi i(d est) aves i(n) aere volantes
que non serunt neque metunt
q(uia) cod(us) voc caret quidam

nec tamen licet aliq(ue) aves per
instinctum nature opera p(ro)-
videntie fac(er)e videantur
neque congregant in horrea sua
q(uia) cogitationes de futuris
et pater deus v(este)r celestis ea
p(ro)p(ter) magis creatore q(uam) eius
reflectione celesti debz p(ro)-
pter eas pascit ea sine eorum
sollicitudine. Nonne vos ra-
tionales dei capaces in
mortales beatitudinis p(re)cipue
magis pluris i(d est) maioris p(re)cii
et dignitatis estis apud deum
illis que carent [illegible] tam resp(ec)tu
quod dei et non ymaginem eius
gerentibus q(uasi) dicat q(uo)d (er)go deus p(ro)-
sufficienter pascit illa sine s(ollici)-
tudine quemadmodum sunt nat(ura)
multo fortius vos homines suf-
ficienter pascit sine sollicitudine
v(est)ra nature quemadmodum non debe-
tis sollicitari nimia sollicitudine
de vestimento. Quis aut(em) v(est)rum
cogitans et anxia sollicitudine
die et nocte revolvens p(otes)t
adicere ad staturam suam cu-
bitum unum faciendo se ipsum
longiorem vel pulchriorem
[illegible] nullus [illegible] p(otes)t. Et cum
q(uo)d vestimentum magis vel minus
vobis competit secundum q(uanti)ta(tem) v(est)ram
maiorem vel minorem (er)go q(uam) tale
secundum
v(est)ra corporal(ia) vobis debe(n)t s(ecundu)m
v(est)ram sollicitudinem et ex vesti-
mentum vobis dabit sine v(est)ra
sollicitudine superflua. Et q(uod)

154

rib9 ordia^z ad augmentu
corpale ut ad sue. Io sit
qntus vos dr si vita soli
titudie sit z esta ad ipaz
ordidata. Et io de vesti^to
ad suffi^as quid soliciti estis sisfue
qsiderate lilia agri q̄ cresu
tarcia tm corpalia ptrā
dnabilia quomo crestut
sine sua solicitudine. non
laborat ut viri ad vestes
colorandas neq̄ nent ut femie
ad vestes faciendas et tn
optie vestiut. Dico aut
vob quod nec salomo qui
reges dcs hoies precessit sapi
encia diviciis et gla in omni
gla sua eciā tn potissime se
ornabat coopi^tz artifico
tinctorū. sicut vnū eorū scilicet ibi^lilia
pars reputat. qz lic ars
imite^z naz tn ad ei9 pfecz
no attingit. vn̄ . nl̄s tinctor
pt ita vide vestem face
ut sit trenascentia. Eo
qd ḡd id fit solicitudine
sua sit a deo vestiunt.
multo magis de9 vos vestiet
tiet. Si eni fenū agri
qd hodie ē et in prati
trans hot ē in furno in
clibanū mittit. p fno
calefacie. ut fit i aliq9
t̄ris ubi fru stipula z ligni
calesit. vl in clibanū i
i cumulu i q̄o solz fenū
congregatū congregatu. De9
sic pulchre vestit sine

sua solicitudine. qto magis (tu viri sollicitudine vestiet vos) nobilio
vos q̄ multo meliores estis
q̄ lilia q̄ p solicitudine
superflua. est modice fidei
de vob; q̄ de dei gr̄i plus
des fide sua de dei p
uidencia et boni^tz habentes
Ez mgs tene prudencie
timentes. Nolite ergo soliciti
ee solicitudie superflua spi
ritualia ipedientes dicentes
gtinua et anxia meditacoe
quid manducabim9 aut quid
bibem9 qī de solo corpore
curantes aīas neglicentes.
hec eni oia et tn tpalia
gentes inquirunt qui diuina
puidencia negat ad h inst
ruere ceptendi. taquā qsi
tnd sua industria et no ex
dei dono debeat trad ea
vob puenie. Scit eni de9
no debet diffid diligen
cia vn ut no diffidat de
ei9 beniuolencia. celestis
ut no diffidat de cuius pon scit ut no diffidat
puidencia qz his oibus s
victu et vestitu indigetis
p vite sustacoe. vn qd dedit
maius dabit et min9. Querite
ite ergo pmū regnū dei et
iusticiā ei9 et h oia adii
ciuntur vob. Et eaglu9
ro^m pmissorū. vn Ergo
qz res ita se hz ut e dictū
querite ror intencoe vor
cogitacoe et opib supaddi
cione pmū an oia super
oia et per oia regnū gez
dei gr̄a p quod regna ipi regula que

veniunt
in agendis ... et ipsius
gloria in qua reges efficia-
mur. Cruciato corpore in igne de-
no mundi quod continet avari-
tiam, carnis quod continet gulo-
sitatem et luxuriositatem, mundi diaboli
quod continet superbiam. Conversi
autem et regnum dei propter eius sta-
bilitatem propter vite eternitatem
et plenam tranquillitatem
convertere etiam iustitia causa
sui dei quod consistit in peccatorum puni-
tione, in dei dilectione, in proxi-
mi compassione, in mandatorum
observatione et in promissorum ex-
spectatione et tunc habet omnia
ad vitam spiritualem utilia ad
eternam vitam meritoria adiunc-
taque pluribus precibus ad augmenta-
tam coronam beatorum. Vobis
mundum contempnentibus, eterna
querentibus, carnem crucifigentibus,
Christi vestigia sequentibus, dia-
bolo resistentibus et deum diligentibus.

Dominica xvi post penthecosten Luce vii°

Ibat Ihesus in civitatem
que vocatur Naym
et ibant cum eo disci-
puli eius et turba
copiosa. Cum autem appropinquaret
porte civitatis ecce defunctus
efferebatur filius unicus matris
sue et hec vidua erat. Et
turba civitatis multa cum illa.
Agitur hic de operatione mi-
raculi Christi ad confirmationem no-
tam apostolorum quam apostolorum qui tunc
adhuc in fide novelli ...

Ihesus qui fuit receptus et doce-
ibat ad curandum egrotos, ad
docendum iniustos, ad suscitan-
dum mortuos et confirmandum
dubios. In civitatem ut mi-
ti videretur miracula. Civitatem
que vocatur Naym et est in gali-
lea sita iuxta montem Tha-
bor in quo dominus fuit transfi-
guratus. Et ibant cum eo
discipuli eius ab eo discen-
do, imitando et in ipso
vel in ipso delectando. Et
turba copiosa adhuc in fide
novella ut eos instrueret,
ut protegeret, ut cibaret
et ut eos in fide confirmaret.
Cum autem appropinquaret porte
civitatis ut eam intraret ad
predicandum et ad virtutes o-
perandum. Ecce defunctus proce-
dens autem obstupefactus vel
sepultus efferebatur ad sepeli-
endum unicus filius unicus
et ideo magis lugendus matris
sue que tenerius quam pater dili-
git filios. Et hec vidua erat
viri destituta solatio et
nunc orbata filio. Et turba
civitatis multa cum illa ad eius
consolationem quando et dei provi-
dentia factum est ut miraculum
magis manifestaretur et plures
crederent. In civitate ista
gratia salutis ... mystice
talis anima vadit quando mori-
tur ... que sic appropinquat
civitatis dei et propter virtutem autem
... naturale ... et

unitate. Et cum ei venient
discipuli virtutum et turba copiosa
bonarum affectionum voluntatum
meditationum et operationum que cum
porte appropinquat cum ea mater
patris cogitationibus pulsat.
Ipse enim cogitationes porte
sunt ubi per quas bonum vel ma
lum mente subintrat. Vidua
autem conscientia est gratia per peccatum
mortale viduata cuius filius
unicus est liberum arbitrium quod
solum tamquam unicum in potestate
hominis consistit et quod mortuum
efficitur quando mala voluntas
ad actum malum progreditur. Licet
tamen vidua filium luget quia
semper conscientia peccato remurmu
rat. Quod turba civitatis comitatur
et eam compatitur quia omnes vires
anime naturali desiderio peccato
contristantur et de ipso tristantur.
Quam cum vidisset dominus
misericordia motus super eam dixit
illi noli flere et accessit et teti
git loculum. Hii autem qui
portabant steterunt et ait
Adolescens tibi dico surge
et resedit qui erat mortuus
et cepit loqui et dedit illum
matri sue. Ideo quod mor
tuum suscitato ad matris con
solationem vide cum Ihesus cuius
miserationes eius super omnia
opera eius vidisset oculo
clementie et compassionis
matrem defuncti solatio

destitutam et merore confectam
misericordia motus super eam tamquam ho
mo compatiens tamquam deus in
fecto dixit admirans. Dixit illi
dulciter eam consolando et per eos
suorum efficatia ad iuuat ipsam
lenimento et persuadendo noli
flere mortuum quem ita respicis
resuscitaturus. Et accessit tamquam
pius et humilis et tetigit loculum
in iudicium legibus quod mortuum
tangens inmundus reputatur.
Hii autem qui portabant officium
pietatis mortuo exhibentes
steterunt vel ipsi attriste ut
tamen ipsum perderent suscita
turum mortuum occulta potentia
movet inspiratione. Et ait tamquam
dominus spiritum vivificans carnis
Adolescens qui iuvenilem virtute
dei vidua nec timuisti tibi
dico ego qui dico et facta sunt
mando et creata sunt. Surge
resuscitatam ad vitam nature
et etiam acceptam gratiam ad vitam
spiritualem quia totum hominem salvum
facio. Qui erat mortuus tam
corpore quam spiritu resedit ut per
motum et sessionem vivum se osten
deret et cepit loqui de hiis
que mortuus cognoverat et deo
gratias de sua resuscitatione
referret. Et dedit illum matri
sue quia ad eius consolationem
eum resuscitaverat. Ecce conspicit
Ihesus matrem defuncti videt
eum lumine gratie mente ad su

cogitacionum induerat una morte
quam concupiscencia sibi intulit tam misericordia
vidua attendens ymmo et compassione
dei deplorat quia ille prius
cum ei spes nec infundit.
Accessit autem gracia quam timore
meruit et per amorem accessit
loculum tangens quam merito sua
dampnacionem in peccatis cogitacionem
fecit. Ihesus autem qui portat stant
quod ecclesia prelati abscidit
et voluntate de cetero non proce-
dendi in fide. Adolescens tu-
tus quod de vita peccati nunc
mali redarguit. Surge iubet
quam ad bona opera destinat. Resedit
quod a peccatis cessabat in deo confidat.
Loqui cum gratias agit. Et matri
restituit cum per me in ecclesia
reddidit. Accepit autem omnes
timor et magnificabant deum di-
centes quia propheta magnus surrexit
in nobis et quia deus visitavit
plebem suam. Agitur hic de mi-
raculi perpetrati commendacione
et promulgacione per ea non tam
discipulos quam alios et aliquos
quam minimos accepit timor quia vi-
debant mortuum vivere et loqui
et gloriam conspicientes de pec-
catis diuina referebant et
magnificabant deum sicut quorum
corda tetigerat dicentes
inter se quia propheta non
enim cognoscebat eum esse
esse deum magnus potestate

sublimitate et meritis longitu-
dine bonitatis latitudine pietatis
altitudine equitatis radice
et felicitate plenitudine
surrexit in nobis de nobis
incarnatus misericordiam(?) nec
nobis comparatus sicut qui per nobis
immolatus et nobis in premium
exhibitus felicitatis et quia deus
qui omnia creavit gubernat et con-
cordiat visitavit plebem
suam filium in carne mittens
veterem legem innovando
a potestate diaboli nos libe-
rando ad regnum celorum
nos introducendo.

Dominica xvij post penthecostes Luce xiiii

Cum intraret Ihesus
in domum cuiusdam
principis phariseorum
sabbato manducare
panem et ipsi obser-
vabant eum. Et ecce homo quidam
ydropicus erat ante illum. Et
respondens Ihesus dixit ad legis
peritos et phariseos dicens:
Si licet sabbato curare? At
illi tacuerunt. Ipse vero appre-
hensum sanavit eum ac dimi-
sit et respondens ad illos dixit:
Cuius vestrum asinus aut bos in
puteum cadet et non continuo ex-
trahet illum in die sabbati? Et
non poterant ad hec respondere
illi. Agitur hic de conversacione
iudeorum proposito observacionis
vicium cum Ihesus propter nos egenus
factus cum esset dives ut
illius inopia divites essemus

intraret ut peregrinus vicinus
in domum alienam / quia non
habebat ubi caput suum recli
naret / cuiusdam principis pha
riseorum sui inimici cupiedem
de minimo dimidio facere p
manducula sabbato / quia non in
festo
die sabbato habebat quod
manducaret et ideo dolose in
vitatus vel manducare panem
alienum / exemplar paupertatis
suus significatis fame affecti
et huiusmodi defectus insuper tamen
deus fecit alienos sabbato
aut proprie docet ihesus
et fuit manducla non solum pro
spirituale sabbatum / sed etiam propter
celebriorem populi conventum
propter salutem omnium / et ipsi pha
risei adherentes domo dei
principis congregati observabant
eum capere eum in aliquo
reprehensibili cum possit tamen
legibus transgressorem arguere
Et ecce quidam dei ordinatione
et forte phariseorum voluntate
homo quidam infirmus misericor
dia indigens / qui erat ydropicus
morbo infectus aquoso Sed
sbrummco
enim ille ipso morbo corpo
ralitate eius curationem amati
sufficit tamen
cum, sit manifeste ostendit
Et videns ihesus eorum cogita
tiones et intentiones cordis
quibus ipsum intendebant
tempore dixit ad legisperi
tos quod ad capiendum eum erat

vocati
congregati / quia magis poterant
scire in quo contra legem offende
de capitibus legis
ret / tamquam disputantes
de lege Et etiam ad phariseos
quod contra ipsum tamquam magis
nisi debebant facere testimonium
si contra legem ageret dicens
Si licet sabbato curare
volens eos per hoc confessione
confundere At illi videntes se
in suis cogitationibus et mali
tiis deprehensos tacuerunt
Et merito quia quod dixissent
contra se dictum viderent Si
enim licet cur observant Si
non licet cur pecora curant /
Ipse vero natura benignus et misericor
diter cupiens et ipsos inimicos
suos curare / apprehendens eum
ut vere humilis humanus per
dens non dedignans / qui verbo
perdens peccatorum tollens sana
vit eum sano corpore quod mente con
tentum homine sabbato fecit / ac di
misit transferens se ad salu
andum / et non vendicans de illo
aliquid sicut fecerunt aliqui
quod tamen aliis benefaciunt volunt
eos per beneficia quasi in servitute
redigere Et videns eorum co
gitationes cordis quibus iudicabant
eum sabbati violatorem Dixit
ad eos non dimittens eos sedere
tere per maliciam cordis / et ostendens
se in hoc festo sabbatum non
violasse / Cuius vestrum quod est
asinus aut bos ut aliud

petus asinus in puteum cadit
tamquam periturus et non continuo
sine violatione sabbati ex-
trahet illum in die sabbati
Unde patet quod die sabbati per-
mittitur rei pecuarie subventio. Si
ergo hoc facitis in rebus vili-
bus sine violatione sabbati
cur me iudicatis transgres-
sorem qui totum hominem salvum
facio in sabbato quod maioris
dignitatis est quam omnia pecora. Unde
Et non poterant ad hec
respondere illi quia veritati dare
noluerunt ne contra se testimonium
ferret facerent et contra veritatem
tam evidentem contra dicere
non valuerunt. Et mystice
hic ydropicus prior significat eum
qui peccatis deditus quod tumendo
et torpore per superbia tumet
spiritualia comprimuntur per invi-
dia. In quo est fetor anhe-
litus per invidia pigricies
pedum per accidia. Ardor
sitis per avaricia. Inflatio
genitalium per luxuria. Et sensus
cutis per gula quod deus appre-
hendit per gratie infusionem
sanat per culpe per expiationem
et dimittit per pene relaxationem
Sed plerosque plurimi ... plus
curant de ... corporis
curandis et de bonis pos-
sessionum terrenarum acqui-
rendis et custodiendis qua(m)

de salute animarum. Dicebat
autem ad invitatos parabolam
istam intendens quomodo primos
accubitus eligerent dicens
ad illos Cum invitatus fueris
ad nuptias non discumbas
in primo loco ne forte ho-
noratior te sit invitatus
ab illo et veniens is
qui te et illum vocavit di-
cat tibi da huic locum
et tunc incipies cum rubore
novissimum locum tenere
Sed cum invitatus fueris ad
nuptias vade recumbe
in novissimo loco ut cum ve-
nerit qui te invitavit di-
cat tibi amice ascende
superius et tunc erit tibi
gloria coram simul discumbentibus
quia omnis qui se exaltat humi-
liabitur et qui se humiliat ex-
altabitur. Excludit in hac
parabola superbia et arro-
gantia in rebus spiritualibus
et docet humilitatis repu-
tationis. Unde Christus dice-
bat eis doctrinam impli-
cans qui tempore eius in legis
transgressione volebant et
ad invitatos tam discumbentes
suos et quam alios inspic-
iunt ad predicatores parabolam
ad humilitatem inductivam in-
tendens quomodo primos ac-
cubitus eligerent alios
[illegible] vitam [illegible]

respondendo quod si ipsos in cor-
dibus tuis aliis preferendo
dicis ad illos non ex acerbitate
ex cordis malitia sed benig-
ne eos alloqueris. Si tu invi-
tatus fueris a Christo per gratiam
iustificantem promoventem et
perficientem per cotidie fla-
gellationem et mittere inspi-
rationem. Ad nuptias Christi et
militantis ecclesie, non dissimulabis
te ipsum variis tuis cogita-
tionibus despicere. In primo loco
te meliorem aliis et magis
acceptum deo reputando. Ne
forte honoratior te et gratio-
sior invitatus sit per alium
occultus sit invitatus ab illo
qui novit abscondita cordis et
tui, veniens per tui illustrationem
et tui ipsius cognitionis infusionem,
qui dicitur qui novit merita sin-
gulorum, quod te et illum vocavit
quia mors eius non solum tibi
sed etiam illi profuit, et ita diu
sicut et te per gratiam invitavit
qui etiam magis ei quam tu
gratus existit. Dicat tibi
te ipsum et tuos defectus tibi
ostendendo. Da huic locum,
hoc est, intellige te ipsum esse
minorem et tunc incipies cum
rubore novissimum locum tenere
quia erubescendo de hoc quod
de te aliquid maiora pre-
sumpsisti incipies humiliari ad
penitentiam et inde te
inveniri cognoscendo. Et cum
invitatus fueris ad nuptias

agni per sacramentorum susceptionem,
spiritualem degustationem et virtu-
tum operationem, vade et de bono
in melius proficiendo, recumbe
in memoria unde quod ipse te in-
gratum sciendo et in sola dei
voluntate quiescendo. In novissimo
loco ubique te inferiorem repu-
tando quia tuos defectus non ali-
os debes considerare. Et cum
venerit per primos distributionem
Christi qui te invitavit ad me-
nsam divine fruitionis ubi ipse
est tibi minister et conviva. Dicat
tibi velle incitando propter tuam
humilitatem te premiando. A-
mice, me diligens propter
meam complacendo totaliter
mihi subiciendo et humiliter
de te sentiendo, ascende superius
de fide ad visionem, de spe ad
possessionem, de caritate ad fruitionem,
de passibilitate ad impassibi-
litatem, de obscuritate ad clari-
tatem, de ponderositate ad agili-
tatem, de grossitie ad subti-
litatem, et tunc tibi beate fuer-
ua et corpore erit tibi gloria
essentialis de divina fruitione
et accidentalis de omnium sanctorum
congratulatione quia erit tibi glo-
ria coram simul in unitate caritatis
discumbentibus fruitione bea-
tifica quia omnes sine differentia omnis
confessionis dignitatem sancti,
qui se exaltat ab aliis se
per superbiam separando, ipsis se
preferendo, veritatem sanctam non
considerando, dona dei sibi

attribuendo / et de ipsis men-
tis presumendo humiliabitur
spe sua frustratus / et bonis
gratuitis spoliatus / Et qui
se humiliat vile se reputans
indignum se iudicans indigencias
suas recognoscendo et eadem celi
divine misericordie iugiter
ostendendo / exaltabitur per con-
dignam gracie infusionem
et glorie eterne collacionem /
Dominica 18 Mt 22

Accesserunt ad Jhesum
pharisei et interro-
gavit eum unus ex
eis legis doctor
temptans Magister quod est
mandatum magnum in lege Ait
illi Jhesus Diliges dominum deum
tuum ex toto corde tuo et
ex tota anima tua et in tota
mente tua Hoc est primum et
maximum mandatum Secundum
autem simile est huic Diliges pro-
ximum tuum sicut te ipsum In
hiis duobus mandatis universa
lex pendet et prophete Signanter
hic de eorum impugnacione a pha-
riseis quo ad veritatem vite un-
de pharisei qui licet non quererent
cum saduceis de opinione de in-
mortalitate anime nec de mortu-
orum resurreccione / Conveniebant
tamen cum eis in Christi persecucione /
accesserunt ad Jhesum non confusi
mentibus sed corporibus et venerunt
ad eum in magna multitudine
ut eum terrerent Et interrogavit
eum unus ex eis ut si unus eo-

rum esset solus videretur
confundi Sed aut vinceret
eos videret ... ad vincendum
Et ille erat legis doctor
ut tam ex scientia quam ex
parte lateret temptans eum
capere in sermone Magister
ingeniose vocat eum non cor-
de discipulus quod est man-
datum magnum in lege Cre-
debat enim quod statim res-
ponderet de mandato prime
tabule non habebis deos
alienos Et tunc habuisset
argumentum contra eum de pre-
cepto caritatis quod dominus magis
sicut et caritas maior est
quam fides / Ait illi Jhesus ve-
ritate sue vite confirmando
ipsum temptatorem querere
reprehendo et racionabiliter re-
spondendo Diliges deum super omnia
et pro omnibus rebus creatis eli-
gendo dominum deum tuum pre cre- tenere
atore tuo pro singularibus be-
neficiis exhibitis ex toto
corde tuo id est ex tota volun-
tate [ex tota anima tua id est tota spiritualitate] et in tota mente tua
id est ex toto intellectu ita ut
nichil contra deum diligas Hoc
enim sufficit hic in via ad
salutem Ad hoc ergo dum
super dominica viii Hoc est primum
confessione et maximum mandatum
tam racione actus quam obiecti quam
eciam mentis Secundum autem
mandatum quod tamen in isto

spiritualis intellectus quia qui dili-
git deum etiam diligit proximum
tamquam creaturam dei est
sicut filius sententia quia de diligere
non tamen est ei esse quia proximus
est deus diligendus quam proximus
Diliges proximum tuum quemlibet
hominem viatorem qui tibi
similis est in natura et potest tibi
similis esse in gratia et gloria
sicut te ipsum hoc est ad
eandem beatitudinem ad quam
te diligis In hiis duobus
mandatis subalternatis tamen
et similibus vniuersa lex
pendet et prophete Omnia enim
mandata legis et moni-
ciones prophetarum non sunt nisi
explicaciones istorum duorum
mandatorum quia omnia ordinantur
ad dilectionem dei et proximi
Ex hac autem responsione
motus ille legis doctor
penituit et approbans Christi
responsionem respondit ut dicit capitulo
xij° Bene magister in veri-
tate dixisti quia vnus est deus
et non est alius preter ipsum et
ut diligatur ex toto corde
et ex tota mente et ex toto
intellectu et ex tota anima
et ex tota fortitudine et dili-
gere proximum tamquam se ipsum maius
est omnibus holocaustis et sacri-
ficiis Ihesus autem videns quod
sapienter respondisset ait illi
Non longe es a regno dei

Congregatis autem phariseis
interrogavit eos Ihesus dicens
quid videtur vobis de Christo cuius
filius est Dicunt ei David Ait
illis Quomodo ergo David in
spiritu vocat eum dominum dicens
Dixit dominus domino meo sede
a dextris meis Donec ponam
inimicos tuos scabellum
pedum tuorum Si ergo David
vocat eum dominum quomodo filius
eius est Et nemo poterat ei
respondere verbum neque ausus fuit
quisquam ex illa die eum amplius
interrogare Arguuntur hic
pharisei esse contradictores
divine veritatis Et nota quod pha-
risei temptando verbum dede-
runt occasionem sue confusionis
Ideo Ihesus congregatis phariseis
ut sibi ostenderet quod per unam
viam tradidit se et ut os-
tenderet quod omnes essent mali
et impii Interrogavit
eos de quo non poterunt sibi
respondere quia excecavit eos ma-
licia eorum quid vobis quasi legis-
peritis et vos prudentes vide-
mini videtur ex scripturis habere
de Christo vobis in lege promis-
so qui ego sum licet me cog-
noscere dedignemini Dicatis
cuius filius est secundum humanitatem
Dicunt ei dicentes
David filium vero negant eius
divinitatem licet eum prius
cognoverunt eum maiores iudeorum

esse deum et hominem in lege
promissum ex dictis prophetarum
et maxime ex dictis danielis
qui descripsit tempus adventus
eius et ysaye quod ondit ipsum
esse deum et hominem ysaye ix
parvulus natus est nobis etc et
infra et vocabitur deus fortis
tunc postea qui tempore arguendo
vitia ipsorum quia ipsum invi
dia veritati negaverunt ipsum
esse deum iudicabant ipsum ex
invidia vero subdicente
blasphemum tum quia diceret
filium dei / vel dicebant ipsum
tamquam purum hominem esse filium
david / vel esset illis argumen
tando in christum quomodo ergo
david in spiritu id est in spiritu
sancto inspiratus vocat eum
dominum / eum non sit necesse
quod pater filium dominum vocet
dicens in psalmo dixit dominus domino
dixit pater / et naliter quando domino
filio meo secundum deitatem
tamen etiam filio meo secundum
humanitatem sede per eternitatem
a dextris meis scilicet quod deus
equalis in consortibus ut esse
in potioribus meis bonis
secundum humanitatem quia ut sit
angelos etiam potestatibus in
gloria donec ponam in fine
le iudicio in quo in forma
gloriosa et scilicet quod ego iudicabo
inimicos tuos fidem tuam
negantes te non imitando

doctrinam tuam talis penitus
et gloriam tuam detestantes
scabellum pedum tuorum eos
tibi subiciendo quia tunc in no
mine tuo omne genu flec
tetur celestium terrestrium et
infernorum etc. • Quod david vo
cat eum dominum tamquam deum
quomodo filius eius est scilicet tamquam
est homo habet quia humana natura quam
est eius filius et ex inferio
ribus oportet in eo ponere
aliam naturam per quam sit dominus eius
ut eo superior sit. Hec autem
est divina natura per quam Christus
est natus divina et humana et
non potuit ei respondere
verbum quia scripturas hanc
et quod de ipso loquitur non
poterant negare. Nec ausus
fuit quisquam phariseorum ipsum
temptare ab illa die quod eos
sic confunderat amplius non
interrogare capciose quia vide
runt quod occulta cordium vi
debat / ipsi autem sic cornutum
habitis / veritate et debebant
et adversarios confundebat
Dominica xix post trinitatem do xix

Ascendens Ihesus
in naviculam tran
sfretavit et venit
in civitatem suam
et ecce offerebant ei paraliticum
iacentem in lecto. Videns
autem Ihesus fidem illorum dixit
paralitico Confide fili

remittuntur tibi peccata tua. Et
ecce quidam de scribis
dixerunt intra se hic blas-
phemat. Et cum vidisset Ihesus
cogitationes eorum dixit ut quid
cogitatis mala in cordibus
vestris. Quid est facilius dicere
dimittuntur tibi peccata tua an
dicere surge et ambula. Ut
autem sciatis quia filius hominis
habet potestatem dimittendi peccata
in terra, tunc ait paralitico
Surge tolle lectum tuum et
vade in domum tuam. Et sur-
rexit et abiit in domum suam.
Quarto hic miraculum Christi
declaratur divinitatis virtus.
Christus toto tempore suo in peccatis
ad humanam salutem procurandam
ascendens in naviculam decla-
rans suam humanitatem transf-
retavit de terra Gerasenorum
in Galileam et venit in ci-
vitatem suam scilicet Capharnaum
que erat metropolis Galilee
in qua fuerat Christus acceptus
quam dominus fecit civitatem suam
non conceptione vel generatione
sed predicatione et mira-
culorum operatione. Et cum illic
esset in domo ecce homines
civitatis illius offerebant
ei ut clementi sapienti
et potenti paraliticum offi-
ciis membrorum destitutum
iacentem in lecto quia vir-

tus infirmitatis gressum ei abstu-
lerat. Nec ut dicitur Marci ii
cum non possent intrare ad Christum
propter turbam circumstantem
de tecto domus submiserunt
in lecto ante Ihesum. Videns quoque
Ihesus fidem illorum quia cre-
debant dominum posse illum salvare
motus est ad manum et ad sa-
lutem corporalem impendendam dominus
quia peccatum erat causa infirmitatis
et licet eius corporaliter sanetur
per fidem alterius tamen spiritualiter
non sanatur nisi per fidem propriam
quia corde creditur ad iustitiam.
Ideo volens primo removere
causam infirmitatis dixit paralitico
volens ab eo fidem exi-
gere. Fili tu per creatorem quam
per gratiam infusionem et corporis
Confide fide certa credendo
de dei misericordia confidendo et
fide tua opere declarando
remittuntur tibi peccata tua
que causa fuerunt tue infirmitatis
ut sublata causa possit tol-
li effectus. Et ecce quidam
qui divinitatem Christi negabant
et erant de superioribus scribis hoc
et legisperiti qui sciebant
ex lege quod solus deus dimit-
tit peccata dixerunt intra se
cogitando vel in ministerio
est motus conceptus. Hic qui
apparet tamen homo blasphemat
attribuendo sibi quod est causa
remissionis peccatorum que soli

deo quererent. Sed xpus ostendens
se esse deum cum vidisset cogitationes
eorum inspexit. Et nota. Et
etiam tamquam homo videt in verbo
cogitationes cordis quas cogitationes
sibi soli reservavit. Licet an-
geli vel demones etiam eas
possent videre si a deo permit-
teretur. Dixit declarans
divinitatem suam. Ut quid cum
esset facile esse homo cogitare
cogitatis mala in cordibus vestris
blasphemia non esse ut dicitis
vere vobis sed ex invidia. Quid
est facilius equaliter enim potest
et videtur dicere. Dimittuntur
tibi peccata tua quia quanto liberum
arbitrium non contradicit sed
deo cooperatur. An dicere surge
et ambula quantum ad ~~restaurationem~~ nature
corporalis quo ad sui conditionem
conditione suo obedit creatori.
Hec enim duo equaliter potestatis
sunt quo ad omnipotentiam. Sed
tamen plus resistitur ad dimissionem
peccatorum propter contrarium liberi arbitrii.
Sed si dicerem infirmo surge
et ambula et tamen effectum non de-
beo consequi, sed non consequendo
bene quod dixi dimittuntur tibi
peccata tua. Ut autem sciatis
vos mei persecutores obser-
vatores et detractores quia
filius hominis scilicet vili conceptione
primo creatus verus deus
et homo existens habet potestatem

in terra dei principaliter in terra
hominis mediatorie et ministerialiter
dimittendi peccata ipsum peccatorem
deo per reconsiliando in terra
quamdiu in hac vita est per
meritis et demeritis. Tunc ait
paralitico id est ad verbum xpi
purgato et per omnes impedi-
mentis curationis sublatis. Surge
qui iacuisti. Tolle lectum tuum
qui in lecto iacebas in peccatis
fuisti et vade in domum tuam
qui paralisi claudus affectus
iacuisti. Et surrexit in impedi-
mentis virtute supernaturali curatus quia
agens naturale et artificiale
non posset in instanti sanitatem
inducere. Et abiit sanatus
tam mente quam corpore in do-
mum suam deum glorificans.
¶ Transiens ille naviculam as-
cendit quod in hoc ostenditur
ex amore transfretavit cum a
mortuis resurrexit in suam
civitatem venit quod est celi
beneficiis mente ad se aman-
dum invitavit et tunc ipsam
tamquam civitatem bene ordinatam
per dona et virtutes inhabi-
tavit que tunc est sua quia per
dilectionem est sui amoris effecta. Tunc
tulit fides vera et spes sin-
ceram paraliticum offerunt quia
homines ad desiderium suorum corporis
demum instruunt et deside-
rium salutis infundunt. Primum
autem nec paralisi competit quia

fecit hominem non potest nec per
se deposita, nec posse operari
per iustitie opera, quia constitutus in
mortali peccato non potest meritorie
velle nec operari. Iste autem
iacet quia semper delectatur carna-
libus cogitationibus in lecto carnalis
concupiscentie, quem dominus curat
peccata dimittendo quo ad culpam
spiritualiter et concupiscentias minuendo
quo ad curationem spiritualitatis.
Et ideo curandus est quod primo
confidat fide operante per di-
lectionem. Et sic surgat per peccati
detestationem, lectum tollat per car-
nalis concupiscentie restrictionem.
Et tunc postea in domum
suam vadat per virtuosa pro-
gressionem et sui ... ex-
plicita custodia et guber-
nationem. Videntes autem turbe
timuerunt et glorificaverunt
deum qui dedit potestatem
talem hominibus. Agitur hic de
miraculi approbatione unde
turbe quedam aliqui erant ami-
ci Christi, aliqui autem persecu-
tores. Videntes quod tam perfecte
verbo curasset infirmum timu-
erunt imponere sibi blas-
phemiam. Alii autem ex
eo quod procedebat in eo de-
miraculum et divinum. Et glo-
rificaverunt deum omnes
homines. Pharisei autem et

scribe magis ex invidia ca-
lumpniabant, vulgus devoti lauda-
bant eum quod dedit sibi ad medi-
candum ex sola sua boni-
tate potestatem ... qui est utique
prius talem sit segregatus
a peccatoribus et impollutus cuius
tamen meritum excellit totum in-
dicatum quod dedit hominibus
ad corporis salutem

Dominica XXa post Trinitatis

Simile est regnum celorum
homini regi qui
fecit nuptias fi-
lio suo et misit
servos suos vocare invitatos
ad nuptias et nolebant ve-
nire. Iterum misit alios servos
dicens dicite invitatis ecce
prandium meum paravi tauri mei
et altilia mea occisa sunt
et omnia parata venite ad nup-
tias. Illi autem neglexerunt
et abierunt alius in villam suam
alius vero ad negotiationem suam
reliqui vero tenuerunt servos
eius et contumeliis affectos oc-
ciderunt. Rex autem cum au-
disset iratus est et missis exer-
citibus suis perdidit homicidas
illos et civitatem eorum succen-
dit. Agitur hic parabolice de
iudeis ... iusta regis vocatione eo
quod se veritati restiterunt
per regnum celorum ecclesia mili-
tans et regnum celorum ex me-
ritis coaptantes ... iustis
et ideo ad ipsam ordinat

Dominica xx post trin.

hoc regnum celorum simile est
quantum ad descensum suum status
divina dispensacione et humana
operacione. Homo denique dicitur Christus
deus quo benignitate et humanitate
qua nichil odit eorum que
fecit. Et diligit omnia. Ipse
qui creator totius trinitatis
tamquam principium emanacionis tocius
creature principium tamquam principium
conductionis et creacionis et sibi omnibus
tractionis et reductionis. Qui fecit
sua potencia filii sapiencia et
spiritus sancti clemencia nuptias
ad suppositalis unionis et co-
federacionis filio suo eidem
consubstanciali unicum sibi
in unitate persone naturam huma-
nam vinculo indissolubili
in thalamo utero virginali.
De quo sponsus tamquam de
thalamo processit. Et misit
servos suos moysen et prophe-
tas vocare per predicaciones
instructiones directione et correpciones
invitatos. Iudeos quibus
data est lex et facta est de in-
carnacione. Nam prophete qui clarius
nunciaverunt ea de Christo
que obscure erant posita
in lege hortabantur populum
iudaicum expectare Christum ad-
venturum et intendere in ipsum per
fidem et opera bona. Et nole-
bant venire quia ab initio
~~audire~~ nisi volebant per

Filii dei promissio ad nuptias fidei de Christi incarnatione

prophetas ad obediendum. Licet cum
iam incarnato esset facta ianua
tota trinitas ad eos scilicet apostolos
et alios discipulos quali fue-
runt ab antiquis prophetis quoniam re-
velate clarius cognoverunt
maius donum gracie habebant
et in fide firmius persistebant
ducti per intima inspiraciones
et exteriora miracula. Dicite
omnibus invitatis quia prophetis
regni celorum invitatis
iudeis a principio ad cultum
unius dei. Ecce iam in eundem
prandium meum. Sacramenta
videlicet ecclesie et de eternam
quibus reficitur anima et proprie
sacramenta eukaristie in qua
sanguinem meum et carnem meam
dedi in potum et cibum. Nam
primum sacramentum legalium
auferendorum et efficaciam sacra-
mentis nove legis per meam
passionem et assistenciam conferens.
Thauri mei precepta scilicet
moralia et altilia consilia sci-
licet que dicta occisa sunt per mor-
tem meam declarata et omnia
parata quia ianua celi
reserata. Venite ducti a
prima veritate a promissorum
stabilitate ad nuptias per-
petuas vos meam traham cor-
fortando fide per dilectionem operan-
te. Illi autem neglexerunt
quia iudei predicacionem Christi

et apostolos persequerentur. Sed abie-
runt a bono quod erat illud in-
invisibile despicientes deum et
rebus creatis adherentes.
Et alius ut abierunt ... alius in
villam suam occupan-
dos se labore corporali circa
honores et divitias et bona
terrena propter quod occupati sunt
diebus occupationibus et tradi-
tiones. Alius vero ad negoti-
ationem suam. Ita plerique omnibus
et voluptatibus et cupiditatibus
replent cor suum quod ad deum
non potuit ascendere. Reliqui
vero ut Iudaei in modo superbi
et maligni tenuerunt servos
eius apostolos incarcerantes
eos et insultantes eis ne
de civitate loquerentur et contume-
liis affectos [illegible] verbis et re
vera occiderunt plures de eis
contumelias se ob statum persecu-
tionis. Rex autem cum non hoc sed
rex dicit propter sanctitatem divine
iustitie. Cum audisset sanguinem
martyrum ad eum de terra vociferantem
iratus est non de passione sed iusto iudicio pe-
nam ad modicum infligens
et missis exercitibus romanis
suis quod promissionem quod deus per-
mittere et ordinare romanos
contra ipsos penam homicidiorum
vindicabat ducibus Tito et
Vespasiano qui de divina or-
dinatione perdiderunt quadragesimo secundo anno
post passionem Christi homicidas per

dendo homicidas illos qui in ef-
fusione sanguinis Christi et suorum
discipulorum ab exercitu romano
... fuit tunc trucidati et capti-
vati de Iudaeis usque ad de-
cem centena milia ut dicit Iosephus
de Iudaico bello et civi-
tatem illorum succendit quia tunc
tota civitas succensa est et templum
cum ea. Hoc autem spiritualiter fit
de peccatoribus nolentibus audire
et gratie eius obedientibus et in se
occidentibus quod deus iuste eratu
pene ... reputandos exercitus
quod eos mittit in proprio iudicio
tempore ... demoniorum
et vitiorum deponendo illos
perdit in peccatis et civitatem
succendit ordinatorum in eis
tollendo et sua dampnatione
quod omnibus promissa fuit accipie-
das. Tunc ait servis suis nup-
tie quidem parate sunt sed qui
invitati fuerant non erant dig-
ni. Ite ergo ad exitus viarum et quos-
cumque inveneritis vocate ad
nuptias. Et egressi servi eius
in vias congregaverunt omnes
quos invenerunt bonos et ma-
los et implete sunt nuptie dis-
cumbentium. Intravit autem rex ut
videret discumbentes et vidit
ibi hominem non vestitum veste
nuptiali et ait illi Amice
quomodo huc intrasti non habens
vestem nuptialem. At ait illi.
At ille obmutuit. Tunc

dixit rex ministris ligatis ma
nibus et pedibus eius mittite
eum in tenebras exteriores ibi
erit fletus et stridor dentium mul
ti enim sunt vocati pauci vero
electi. Agitur hic de gentilium
vocatione unde licet iudei re
pellerent a se predicationem
apostolorum ait per internam inspira
tionem et per externam missionem
servis suis apostolis et eorum suc
cessoribus deum diligentibus
mandata eius implentibus et
eum in laude eius referentibus.
Nuptie divinorum ministeriorum
parate sunt dei predestinatione
verbi passione et spiritus sancti
diffusione. Sed videt quod invi
tati fuerant primo ad cultum
unius dei et quibus primo oportebat
predicare regnum dei
non erant digni propter eorum
incredulitatem et duritiem
cordis. Ite ergo [illegible] quam
exemplo ad exitus viarum ad
gentiles que via veritatis
exierunt et quoscumque inve
neritis indistincte sine personarum
acceptione vocate per predica
tionem ad nuptias fidei incar
nationis et servi eius apostoli
et eorum successores egressi
a contemplatione ad actionem
in vias gentilitatis et ad cor
da demonum suggestionibus perversa con
gregaverunt in unitate fidei
et dilectionis omnes quos inve
nerunt ut nullus posset queri
se non vocatum bonos qui
finaliter in bono perseverant
et malos qui licet
pro tempore essent boni tamen post per
peccata a veritate recesserunt
et nuptie distribuentium
exercitatorum scilicet se in delec
tationibus spiritualibus imple
te sunt ipsa fide iam per orbem
diffusa. Rex autem tristis
qui in tribulatione dicitur rex
qui in [illegible] etiam [illegible]
[illegible] ab [illegible] et
benignitate modo cum est
tempus misericordie post modum
equitatis. Intrat spiritualiter
in morte [illegible]. Sed ge
neraliter [illegible] in futuro iudi
cio ut videat quos discu
[illegible] distribuentes et
[illegible] [illegible] se paste
[illegible] quiescentes et
videtur [illegible] examine ibi
in [illegible] multitudine et inter
electos [illegible] secundum [illegible]
[illegible] vivere non reputato
ut non videret eius mala
sed [illegible] ut omnes videret
[illegible] [illegible] sic corp
[illegible] vestitus veste nupti
ali caritatis que [illegible] indutus
ad nuptias venit qui [illegible] ca
ritate [illegible] voluit
[illegible] qua nullus ad nuptias
eterne beatitudinis venire po
terit et quia [illegible] peccatorum

opperit. Et ait illi de peccatis
quidem inter considerationes. Anime
pro nobis per ymaginem naturale
impressa et per fidem baptismi conformi
suscepta. quomodo huc non
confidentibus peccatis sanctitatem
et iusticie mee praedicatam
infixa per signaculum fidei sus-
ceptam. Hic ubi eis omnibus
ad intuitum contra obliga-
tionem. Hic fide operante per
dilectionem veste nuptiali cari-
tatis per quam recognoscere dili-
gere et ad vitam eternam
introducere. Et ille malorum
sibi conscius et bonorum nescius
obmutuit. quia nullus potest res-
pondere deo. Sic contra arguente
conscientia convincitur et nimis
confusus fuit post mortem
peccatorum. Rex tam iuste iudi-
cans dixit ministris angelis
bonis vel malis demonibus sente-
ntie executoribus. ligatis
similiter finaliter obstinatis
manibus eius ut de cetero
non possit mereri per bona
opera et pedibus affectionum
ut nec bonum possit velle
vel desiderare. mittite eum
iusto iudicio condempnatum
in tenebras exteriores visionis
dei exteriores et corpora-
les quia a tota celesti curia
excludentes quia sicut diffini-
tate gerebat interius tene-
bras interiores mentales.

Ibi in loco tam tenebroso contra-
riam eorum domibus plenis
et aliis omni solacio destitutis. Erit
continue ubi homo pervenerit. quia
pro suo proprio peccato non fir-
maverunt et deo iuste ordina-
te quia eum et hic pene depu-
tavit. Ibi ergo tunc fuerit. Et
fletus incessabilis et sterilis vehe- amissa
mens de eterna beatitudine amissa
de dampnatione accepta. Et
stridor dentium propter passiones
corporales ab igne frigore
fetore et omnibus corporis tormen-
tantibus. Et quibus omnibus conclu-
dit: multi sunt vocati ad
vitam eternam pauci vero in
comparatione ad dampnandos sunt
electi ad vitam eternam. quia
etsi passio Christi omnibus
vocatis et salvandis fuit
sufficiens. non tamen omnibus profuit
ad salutem quia sic inhabiles
multi fuerunt et fecerunt.

Dominica xxi Joh. iiij^to   Do^a xxj Joh. iiij

Erat quidam regulus
cuius filius infirmabatur
Capharnaum. Hic cum
audisset quia Ihesus adve-
niret a Iudea in Galileam
abiit ad eum et rogabat eum
ut descenderet et sanaret filium
eius. incipiebat enim mori.
Dixit ergo Ihesus ad eum. Nisi
signa et prodigia videritis non
creditis. Dicit ad eum regulus.
Domine descende ad eum priusquam
moriatur. Dicit ei Ihesus. Vade
filius tuus vivit.

Agitur hic de perfectione mi-
raculi facti per christum quorumdam gentilium
unde Erat quidam regulus
non rex mediocris ut nomen sonare
videtur quia romani pro victoria
rebellionis iam ab eis tulerant
nomen regium erat officialis impera-
toris deputatus ad custodiam
galilee per quem maxime in ca-
pharnaum que erat metropolis illius
terre cuius filius non sanus
unde non fuit ille centurio de
quo dicitur mathei viii in-
firmabatur morti iam ex causis
naturalibus appropinquabat erat infirmus
in domo propria hic autem regulus
cum esset gentilis audiens mi-
racula christi sperans quod posset
filium suum sanare cum audisset
a vulgo qui christum in operibus
suis extollebat quod ihesus ad-
veniret tamquam multorum salu-
tem sitiens a iudea putans a
Ihesu solummodo in galilea patriam
suam in qua a suis pius tamquam notus
erat vilipensus abiit in propria
propria reputans se esse profectu-
re dignum in propria patria abiit ad eum
in quo tamen non plene credebat
licet speret salutem filii cum
pretulerit ad eum et roga-
bat eum dignum ut secum per suam
potentiam reputans exaudire
ut descenderet quod ad hoc corporalis eius
presentia requireretur et sana-
ret ne moreretur non credens
quod eum iam mortuum posset

a mortuis suscitare filium
eius quem unice diligebat quod ibi christus
nesciret et quod esset filius eius
incipiebat enim mori qui de-
cessit de domo sua iam
ipso morbo non equalente
dixit quod ihesus ad eum respon-
dendo eum de incredulitate
non de despectione et petitione
salutis filii Nisi videritis
oculis carnis et per quod manuducti
ad invisibilium contemplationem
sunt per creaturas vel per sensum de
signa et prodigia sensibus
demonstrata non creditis
me esse deum quia desinite
vos carnis corruptione
non potestis oculos mentis
ad contemplationem meae deitatis
attollere nisi corporalibus sensi-
bilibus manuducti dicit
ad eum regulus aliqualiter in
fide proficiens sed infideliter
ex quo ipsum corporaliter deum presentiae
cogitabat unde dixit domine
qui ut videre potuit infirmi
tatis impetrans descende cor-
poraliter quia corporalis tua
presentia videtur facere ad mira-
culorum tuorum operationem descende
eum quod filius morti vicinum
prius quam moriatur quia mortuum
suscitare non posses vel
saltem non eque faciliter
et sicut adhuc dicitur (infirmi) sanavit
dicit ei ihesus attendens
fidem eius et devotionem

quibus medicam. Vade in domum
tuam et vide me posse in
absentia corporali sanare quia
ubique adest presentie. Filius tuus
vivit respecte et perfecte totum
corpore nature sanatus. Credidit
[illegible] homo sermoni quem dixit ihesus et
abiit. Iam autem eo descendente
servi occurrerunt ei et nuncia
verunt ei dicentes quia filius
eius vivit. Interrogabat ergo
horam ab eis in qua melius
habuerit et dixerunt ei quia
heri hora septima reliquit eum
febris. Cognovit autem pater quia illa
hora erat in qua dixit ei
Ihesus filius tuus vivit et cre
didit ipse et domus eius tota.
Agitur hic de quodam regulo
ex miraculo perfecta credu
litate. Unde hic ille regulus
qui prius modicus erat ex incre
dulitate nunc autem quando hic
ex sensuali fidelitate pro
didit motus ex miraculo
quod Xpistum videat [illegible] ser
monem efficaci ad curacionem
infirmitatis [illegible] quod dixit
ei Ihesus dicendo quod filius eius
viveret [illegible] morte et infir
mitate [illegible] depulsa
et abiit [illegible] autem et
magis in fide [illegible] profecit
Iam autem eo descendente qua
[illegible] i(n) ville

servi eius qui [illegible] erant
et servis plurimis [illegible]
quod comitia ad terre [illegible]
[illegible] ei bonum nuncium portabant
et domino suo congratulantes [illegible]
[illegible] autem [illegible] vocati
ad [illegible] quia forsitan plures
ex eis [illegible] et mali erant
non diligebant [illegible] propria cor
porale et nunciaverunt ei
[illegible] ex hoc eius [illegible]
et benivolentia dicentes quia
filius eius vivit perfecte iam
sanatus. At ille de modo
qualiter [illegible] non querens nec
[illegible] de hoc [illegible]
tans sed ex hoc qualiter [illegible]
an virtute nature vel ex [illegible]
[illegible] fuerit ex plenitudine vo
lens interrogabat eos tam
non dubium perfecte credens horam ab
eis qua primum fuerat melius
habuerit [illegible] quia per [illegible] successione vel
[illegible] melius habuerit pausacione
[illegible] status fuit perfecte sanatus et
pristino vigori restitutus subito
[illegible] nature quia dei perfecta
sunt opera. Et dixerunt ei quia
heri hora septima que erat prima
post meridiem reliquit eum febris ita ut non sentiret hora
[illegible] nec aliquam debilitatem
[illegible] in eo reliquerit. Cognovit
autem pater computando
horam ad horam quia illa
hora erat septima videlicet
alterius diei unde [illegible]

[erat]
No(n) mi(ni)st(er)io (Christ)i [illegible] rapit
nam ubi ad (Christu)m accesserat
nisi dixit q(uod) us(que) ad alteram
diem ap(u)d (Christu)m remanserit quod
h(om)o [illegible] filiu(m) suu(m) nu(m)q(uam)
diligeret. Ita q(uod) sciunt q(uod) illa
eadem hora i(n) q(ua) dixit ei (Christus) ite
filius tuus vivit. Virtute quod
[illegible] ipse sanatus fuit. Et ipse
regulus mirabili isto edoctus
credidit quod ipse esset messias
de lege promissus p(ro)ut audierat
audierat. Et ex eius credu
litate credidit et domus eius
familia eius tota [illegible] corde
credulitate ho(mi)ni(bus) [illegible]
fuit [illegible] ipse [illegible]
[illegible] ipse [illegible] d(icitu)r [illegible]
[illegible] ut i(n) eo voluntate
sit [illegible] p(re)cepti [illegible] et im
p(er)ans [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] arbitrio
[illegible] seu p(ro)pria [illegible] regulus
[illegible] [illegible] plebis [illegible]
[illegible] qui regulus [illegible]
[illegible] d(icitu)r cui [illegible] [non] [illegible]
[illegible] regit h(uius) [illegible] [illegible]
[illegible] q(ui) ad mortem vivit
filius eius [illegible] mortem
[illegible] [illegible] [illegible] qui
infirma[tur] qu(ia) p(er) concupiscentia
carnis [illegible] [illegible]
et [illegible] vite [temporalis] [illegible]
[illegible] i(n) [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] q(uia) [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] infirmat.
[illegible] q(uia) i(ste) a iudea [illegible]
[illegible] venit i(n) galileam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] a

[illegible] mote [illegible] ad aliud [illegible]
p(ost) morte(m) et p(er) morte(m) [illegible]
[illegible] et ad deu(m) p(er) [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] p(er) dom(inum) no
[illegible] [illegible] et filiu(m) [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] filius [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] voluntas et
[illegible] [illegible] obliquet
et op(er)atio(n)es enerivet. [illegible]
[illegible] velit filiu(m) [illegible] sanari
no(n) d(icitu)r [illegible] [illegible] frangi
[illegible] [illegible] [illegible] d(icitu)r
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] at filius
hora [illegible] qualibus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dona [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Dominica xxii[a] [illegible] [illegible]
Simile est regnu(m)
celo(rum) ho(min)i regi
q(ui) voluit pone
re r(ati)o(nem) cu(m) s(er)vis suis.
Mathei xviii. Istud ev(angeliu)m con
[illegible] nob(is) [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ostendit.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ad sentencie sue bonitatem
quia ipse parata sunt [illegible]
quod ergo postulat spectet vel
desideret. Et quia consciencias
omnium inspicit ergo timeat
omnis magis in mala quia cuius
inspicit omnia quod dicit
[illegible] quod [illegible]
quod [illegible] et quod [illegible]
indigenciam suam ostendit quantum
deo displicebat [illegible] ingra-
titudinis et quod periculosum
sit non [illegible] sua in [illegible]
[illegible] facultatis [illegible]
[illegible] quod habet racionem bonorum addisceret
[illegible] si [illegible] adiiceret
Dixit [illegible] quod dominus
in beato petro querenti
quociens peccabit in me frater
meus et dimittam ei usque
ad septies [illegible]
nonagesies [illegible]
glosa [illegible]
[illegible] possit [illegible]
[illegible] dicti sui dixit
sibi et aliis discipulis [illegible]
[illegible] sui [illegible] Simile est
[illegible] regi qui voluit po-
nere racionem cum seruis suis
Hoc debet [illegible] cogitare [illegible]
[illegible] et dicere [illegible] ego sum
[illegible] regis [illegible]
[illegible] racionem a me omne
[illegible]
[illegible] qualiter cum tractaui
[illegible] aliud [illegible]
[illegible] omne tempus

[illegible] et sen-
sibus qualiter cum corpore [illegible] Et
quod beatus est qui habet racionem reddere
poterit et quod infelix de quo
dicit [illegible] obliuiscuntur
quod eciam iste rex dominus [illegible]
[illegible] racionem [illegible] cum suis
[illegible] et [illegible]
[illegible]
et [illegible] domini [illegible]
sui et [illegible] ma-
[illegible] in periculo
ordinis sui qui dicit et [illegible]
[illegible] domino [illegible] illis
[illegible] corruptum si ta-
[illegible]
Et dicit [illegible] quod iste
[illegible] qui [illegible]
qui reddiderunt racionem sue
villicacionis. Ita prudentes
fecerunt [illegible]
[illegible]
[illegible] centum millium
talentorum. Iste [illegible]
domino suo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] largitatis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Credebat [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Et quod [illegible] domino

precium sit credit et primum
quod non credit et inspiciat quia
stat et servus redditus rationi
coram rege stupescit quia se
male reddidit velut dicens quia
unde satisfacere possit nescit
timebundus quia qualem sen-
tentiam a rege expectat
ignorat nullam sentit rei
probabilis dilationem sed totum
dominus suus quaerit de iniqui-
tate sit futurus reddit
Ideo videamus quod iste magnus
rex audita causa sua sic
fecerit dicit glossa evangelium
quod cum esset a servis suis astan-
tibus si iste servus esset unde
debitum reddere posset quia vide-
rit non habet nisi totum quod
possidet vendidit non posset
Ideo precepit ad quem quidem
dominus vero sit dispositus sic
fiat ducatus eum ad forum
et filios et uxores et vendan-
tur eos et quae habet et pretium
omne offert michi ut satis-
non possit Tunc servus ille
ad dominum et ait ne solum
quod iste sed etiam quod uxore
et filios Ideo et tunc medi-
tum petat et si uxor mea
vendita ducatur ad unam civi-
tatem et filii ad alteram et ego
ad tertiam forte nunquam sit ha-
bitabitis et ad tunc dominus
sit videbis Deus meus

quid faciet iste servus si
convertit meditans sic servorum
priorum auxilio destitutus
et derelictus Sed audite pro-
ditam causa sua cogitavit
eum apud dominum suum nichil
magis valere quod toto corde
apud eum se prosternere et ejus
misericordiam implorare et ideo
prolata sententia regis antequam
servi alicui super illa fierent
ipse ante regem veniens toto
corde ad terram se prostravit
ambus complicatis voce cum fletu
levata dixit verbi timens
non quod dico domine quia medi-
tasti me iusto iudicio Sed
solam unam gratiam peto pa-
tientiam habe domine et omnia
reddam tibi Hoc est dicere
non peto totius debiti dimis-
sionem vel etiam per allevi-
ationem sed solum pro dilationem
nunc quia congregabo actus
et facultates et parentes quae michi
de ista subvenient quia omnia
reddam tibi Sed eterne rex
bonus et clemens statim sentit
fundabus dices ego dimitto
tibi me dixit postulasti
et ego ultra donavi tibi
petebas solam dilationem et
ego totius debiti feci tibi re-
missionem Vide hic patet admi-
rabilis largitas et super-
habundans pietas et si tam

z regis terreni quanta est
regis celestis vnde pessimus
dicitur quod dei magna erga ho-
mines demonstratur ex contra-
rio quia de statu non puni-
tur statim sed eum diu ex-
pectat ad penitenciam vnde ipse
expectat vos deus ut mi-
sereatur vestri 2o quia peccatorem
ad penitenciam misericorditer
revocat ut dicitur ad romanos
Benignitas dei ad peniten-
ciam te adducit Non enim possi-
bile peccatorem ad penitenciam adduci nisi
deus misericorditer traheret
eum ut dicit Augustinus super
Iohannem quem non trahit et
illum noli iudicare si non vis
errare 3o quia deus venit peccatorum
tantum non modo sed plane dimit-
tit tibi dicens vos preciosi
ti post tergum tuum omnia pecca-
ta mea 4to quia penitentem in
gradu in gracia et in actione bo-
nis usque ad mortem conservat
ad philippenses primo confido in vobis
bonum opus ipse perficiet usque
ad diem ihesu christi Et propter istis
debet dicere vos anima tua dic
magnificat et super me istud magna
fiducia et firma spe dominum
ita misericordem ad ibat
iste fuit in deum spiritu sui
modo in gaudeo nunc nimis
quia sicut vnum de septem
gaudiis et liberari a mag-
no debito ad tunc solucionem ho-

non sufficit Est magnum
gaudium et primo maximum liber-
rari a magno debito spirituali quo
obligatus et homo ad penam in-
ferni propter peccatum suum Cum enim
homo recipit peccatorum remissionem et
sacerdotis absolucionem quale gaudium
mens recipit nemo scit qui sit
expertus et quia meliori fecit
de gaudiis mundi sicut de-
bet quod propterea sit primum et enim
quis dicit modo 2m est enim
recipit militie honorem 3m est
cum quis evadit carcerem 4m est
cum servus recipit manumissionem
quintum est cum hostes de inimicis suis
victoriam obtinet 6m est cum quis
debitor ad quorum solucionem
pendet et soluto est liberacionem
7m est cum quis a magno periculo
sicut naufragii vel incendii seu
periculi evadit Vere licet ista
gaudia transitoria sunt nec
durant per totam vitam Et tamen
alia gaudia de quibus loquor sunt
longe maiora et meliora
quia sunt spiritualia et via proce-
dendi ad gaudia eterna Et
sciendum et animadvertendum quod sicut vendere
ad deum spiritualem moveat animam
in via de fructibus dimittit quod debe-
bat sibi et dixit ei reddere
in statu quo debes z iste
vnde patet Habe in me
at si dicit pecuniam non habeo
licet penes me sed da in-
medicum spacium ut domum
vendam et tunc vendam de bonis
meis quod satisfaciam tibi ista

aut oblitus beneficii accepti
a domino suo noluit eum audi
re sed tenens eum ad gulam
suffocavit cum dicens solvi
redde in statu quod debes
ille vero prostravit se ad pe
des eius et humiliter supplica
vit ut modicam dilatacionem tu
ad plus satisfaccio non possit
Sed iste sic crudelis et nulla
tenus compassionem noluit sibi
aliquam gratiam facere Sed quod gra
vius est ligavit in carcere
dicens non exibit hic donec
reddat omne debitum a quo
aut volente accidit ut quidam
de servis regis viderent ista
fuerunt indignati sunt valde ve
nerunt ad regem et accusave
runt eum de dissipacione bo
norum propter quod coactus est
reddere rationem Sed quia de hoc bene
eum scivit quomodo videntes
scilicet sua culpa a priore
[illegible] videbatur non potue
runt aliquo modo dissimulare propter
conscientiam ut conservus eius iusti
tia puniretur et omnes de fami
lia regis hoc audientes fuere
offendit contra regem accusa
verunt et fama iusti regis qui
do iusticia quod de isto faceret
augeretur Sic etiam faciunt
boni religiosi non eum respectu
ab accusatoribus mutuis Sed ex
[illegible] audaci irati et valde non
zelo vilescendo sibi iniuria
illata [illegible] vindicta
[illegible] conspiratur

culpa Et voluit ante eum
et cum accusatus non negaret
ipsa de quibus accusatus est sic
ille quietus est tam a bonorum
restitucione dum dixit ei sic
nequam omne bonum dimisi tibi
quod rogasti me quasi dicat
nimis bene et magnis fuisti de
tanto beneficio in perpetuo
recognitus et quod nichil
potuisti illi propter me ut
invite rependeres tunc de
buisti Et ideo tu es nequam
quia licet de summa nostra bene
ficia non recognosceres et addi
tio non oportuit te debere
illi et consuetudine misereri
conservi tui sicut ego tui misertus
sum quod non solum in fuisti
ingratus sed etiam fratri suo
tuo quem etiam teneris dilige
non fuisti compassus primo quod
[illegible] conscientia [illegible]
et rex [illegible] rupee et
[illegible] allegavimus tu
[illegible] inspira [illegible]
quia tradidit eum tortoribus
qui similes latas quam malefac
tores [illegible] debebat ut [illegible]
ta dum peccatis [illegible] affli
geret quousque redderet
universum debitum tum non
[illegible] reddere posset quod
[illegible] ei redde
universum debitum etiam ipsi
et eum de peccatis metuendum [illegible]
[illegible] in rege duo
maxime [illegible] pietatem magni
in eo quod eum fecit et [illegible]
iusticia in eo quod [illegible] offendit
et ad iudicium [illegible]
et ideo [illegible] regem ista
referimus quod pietas ad [illegible]

vita dimissa vel ad futuram
penitus inferret. Et ecce sine
duo peccata que summe sunt magnitudinis
valde odibilia et ab eo qui sunt
comminuntur et ideo iustum fuit ea
uendi. Iniustus fuit erga deum quia
beneficia que ab eo recepit non re
cognovit et magis quam prius
peccando non dubitavit precepta
et despecta gratia iterum ad peccata
rediit. Iste iniustus est qui de
beneficiis acceptis gratias non agit.
Et sic omnino iniustus fuit quia bene
ficiorum oblitus extitit. Pro
oblitus fuit beneficiorum eius
crudelis quia fratri suo indigenti
ut tribularet et pateretur in corde
non compatitur quia cum proximo misere
qui veniam petenti non condolet
qui sine causa [illegible] offendit quibus
istorum sic iniquitatis et crudelitatis
indignus dei misericordiam meretur [illegible]
consolatione et gratia iuste sibi
debentur eterna supplicia. Ista eius
peccata fuit iniquitatis et crudelitatis
re fuit contra ius nature contra
ius legis scripte et contra consue
tudinem humane vite et ideo
talia agentes fuit deo odibi
les apud omnes homines infames
demonibus placentes.

Dominica xxiii post trinitatem xxvii

Abeuntes pharisei in
consilium ut caperent
Jhesum in sermone. In
ipso verborum [illegible]
res inimici et ipse
tutarentur quos Christus habuit
fuerunt pharisei [illegible]
religiosi qui a populo reputa
rentur et hii soli invidia
[illegible] Christum quia cum vide
rent Christum esse in maiori
fama crederent quam ipsi esset

Et populus libentius in predicatione
eius audiret quam eos licet Christus
non offenderet eos tamen sicut in
vidi dolentes de gloria ipsius an
helabant ad eius destructionem
ut non solum fama sed etiam ipse
tolleretur de terra. Et ideo deri
debant miracula eius dicentes
in belzebub principe demoniorum
et [illegible] eius dicentes eum peccatoribus
vivi manducat et bibit dicentes
sue contradicentes non est hic a deo
qui sabbatum non custodit
et quia non valebant eum aut
despiciebant eum cottidie ut si
in verbis suis contrarie [illegible]
possent eum digne capere in
sermone et quando vero dixit esset
nec iudeos magis contentio fuit
utrum iudei deberent tributum
reddere cesari qui constituit herodem
regem in terra iudeorum et dedit
ei ad defensionem milites stipen
diarios quibus herodes de pre
dicto tributo quod colligebat sa
tisfaciebat. Aliqui eum dicebant
populum dei tributum non debere solvere
terreno regi quia decimas solvebat
celesti regi. Alii vero dicebant
debere solvere eum stipendiarii terre
esset ibi. Et tunc ipsi iniqui et dolosi
et proditores abeuntes pharisei
in unum se congregaverunt et consilium
fecerunt ut Jhesum caperent in
sermone. Hoc est tale fecerunt
questionem quod utrumque nescirent videlicet
aut si responderet incideret periculum
mortis non cogitabant isti miseri
quod non esset consilium contra
dominum prudentiorum. Confirmato consilio
miserunt quosdam discipulos suos
et quosdam iniquos viros et misit
eos ad Jhesum cum herodianis in
[illegible] multitudinis [illegible] quia erant
stipendiarii herodis misit illos ab

imperatori romano pro defensione sue terre
et soluebat eis de isto tributo
qui colligebat nomine imperatoris. Isti
hos aut(em) stipendiarios imp(er)atoris
cu(m) discipulis suis ut si xp(istu)s re-
sponderet tributu(m) no(n) debere
dari cesari vel reddi imperatori isti
q(ui) de tributo querebat eo q(uod) indig-
natus caperet eu(m) et ligatu(m) duce-
ret ad herodem tamq(uam) adu(er)sariu(m)
imperatoris. Dixerunt ergo pharisei cu(m)
discipulis suis etc. ad v(erbu)m et dica-
tis sibi sit Magister scimus q(uia) verax
es et via(m) dei i(n) veritate doces
et no(n) e(st) tibi cura de aliq(u)o i(d est) n(on)
times aliq(ue)m nec et(iam) herodem
q(ui) i(n)imicus dicitur veritatis. Non enim
respicis p(er)sonam hominu(m) maioribus
et minoribus pura(m) loq(ue)ris veritate(m)
Dic ergo nobis quid tibi videtur
licet censum tributum dari cesari
an non. Isti pharisei laudabant
v(er)bis non ex corde q(uia) no(n) credebant
ad(huc) sed ex adulatio(n)e ut indu-
cerent q(uo)d securius loqueret(ur) p(ro)iudicis
cont(ra) herodem et tu(m) c(ontra) que(m) de
xp(ist)o laudabilia dicunt sed no(n) cre-
derent falsa v(er)ba no(n) sunt q(uia) ipse
e(st) qui [illegible] doceret angelos
de celo et corda hominu(m) i(n) mundo
[illegible] cu(m) no(n) sit [illegible] Bonus
qui docet vos no(n) p(ro)ximitatem
corpor(is) no(n) acq(ui)sico(n)em [illegible]
[illegible] no(n) [illegible] sed [illegible]
[illegible] sed docet dei et p(ro)-
ximi dilect(ionem) [illegible] veritate
[illegible] fugie(n)dum [illegible]
[illegible] ascendu(m) [illegible]
Ego dum doceas [illegible]
[illegible] q(ui) dixit de op(er)ibus [illegible]
[illegible] Joh(annes). Et si m(ihi) no(n)
creditis op(er)ibus credite [illegible]
Confirmant [illegible] testimonio
[illegible] scripture [illegible] Ipse via

dei in veritate docet non simula-
tore ut apparente non cu(m) sim-
plicitate ut [illegible] no(n) cu(m) du-
plicitate ut [illegible] qui
corde loquunt(ur) [illegible] Joh(annes)
Ego veritate(m) dico vobis. Ipse
enim e(st) veritas [illegible] de [illegible]
no(n) [illegible] veritas unde
Joh(annes). Ego sum via veritas et vita. Via
vero dei q(uam) xp(istu)s docebat
[illegible] quod [illegible] ad cor-
[illegible] et [illegible] ad [illegible]
celu(m) [illegible] veritas
[illegible] [illegible] [illegible]
xp(istu)s docuit [illegible] et
[illegible] no(n) e(st) cura de aliquo i(d est)
neminem timuit. Nec e(nim) [illegible]
q(uia) nullum [illegible] [illegible] maie-
state [illegible] et [illegible]
[illegible] in p(otes)tate q(uia) omnes
stabunt an(te) tribunal [illegible]
[illegible] [illegible] in o(mn)ibus p(otes)tas
in celo et in terra [illegible] in
[illegible] ps. [illegible] erit
[illegible] filius [illegible] dicit
[illegible] [illegible] Ipse
no(n) respicit p(er)sonam hominis. No(n)
mag(is) acceptat divite(m) q(uam)
paupere(m) [illegible] q(uam) ideota(m)
mag(is) q(uam) [illegible] q(ui)
[illegible] [illegible] homines
[illegible] [illegible] iudicat
et [illegible] [illegible]
xp(istu)s ergo audita hac [illegible]
vidit [illegible] phariseorum dixit
Quid me temptatis ypocrite
Cognovit n(on) ut [illegible] cu(m) [illegible]
phariseos [illegible] et [illegible]
[illegible] interroga[bant]
eu(m). Et subdit ostendite
m(ihi) numisma census denarii
q(uo)d cesari [illegible] tributo dabatur
licet eu(m) sciret qualis esset
tu(m) voluit q(uod) ipsi eu(m) ostenderent

ut ex sua confessione convincitur
Sunt etiam de morte eius preter-
quam sit sed omnia predicta
que iuste despicit ut quia ex ore
suo comprobat et sapiens iudex ob-
tulerunt ei unum denarium de
illis quibus solvebatur pro tributo quod
habebat ymaginem cesaris quia eius
imperator romanorum [illegible] fuit in
dominio hoc faciebat monetam ha-
bentem imaginem nominis sui et ex
quibus annuatim solvebatur unus pro
capite de istis denariis pro tribu-
to Et cum dominus accepisset dena-
rium dixit illis cuius est ymago
hec et superscriptio non quod ig-
noraret sed ex verbo convicti
cogerentur reddere tributum. Sic
facit dominus ad peccatorem quem
puniat in morte dicat eum
cuius est ymago hec quam in te video
Tu vero ymaginem meam quam in te
posui depravasti et luto pecca-
ti operuisti ut a me non cognosce-
tur et ymaginem diaboli superinduisti
Tunc dixerunt discipuli phariseorum
domine cesaris quod dominus solvit
statim questionem sibi factam dicens ad
illorum verba reddite ergo que cesaris
que sunt cesari hoc est cesar do-
minatur vobis et custodit civitatem
vestram et ideo petit a vobis tribu-
tum in recognitione dominii quod ha-
bet eum quod iustum est et iustum
est igitur reddite sibi tributum
et que sunt dei deo scilicet reddite
decimas et primitias et alias obla-
tiones Voluit autem dominus sibi
offerri decimas propter tria Primo in sig-
num universalis dominii ut hoc ex
hoc cognoscet quod eum possi-
det solus universaliter Secundo in sub-
sidium ministrorum templi qui nil
terre suis inter possiderunt Tertio
in admonitione hominum scilicet unum
deus beneficiis Tertio thesauros sibi
ostendit hoc habet autem misericordie beneficia
qui venerunt cum discipulis phariseorum
non fuerunt scandalizati sed consolati
discesserunt vero et ceteri apud se mirati
sunt scilicet de tam sapienti responsione et tam
dulci allocutione

Dominica xxiiii Ioh. x. Mt. ix. Mr. v. et Luc. 8

Loquente ihesu ad turbas
ecce princeps unus accessit
quia ihesus filiam regulus
quemadmodum usque ad mortem
infirmitatem restituit et la-
zarum mortuum et sepultum ad vitam
resuscitavit et ne crederet quod esset
salvator solummodo beneficia agentibus
tribuat tali crudelitati quod tristis
unam mulierem de genere et longa
infirmitate sanavit et quia unam puellam
defunctam reduxit ad vitam Et fue-
runt quidam heretici qui dixerunt
quod quia mortua fuerat peccatis non poterat
salvari quod falsum est quia ihesus tam in
factis quam in verbis misericordiam suam ostendit
sicut patet hic Dicit quod ewangelista
quidam vir dominus loquente ad tur-
bas ecce quidam princeps magnus in-
iudeis venit ad ihesum et flexis geni-
bus iunctis manibus et fusis lacrimis
adorabat eum et humiliter supplica-
bat. domine filia mea non defuncta
est Et vere ad domum meam et videbis
eam scilicet mortuam et pone super eam
manum et statim vivet Ista petitione
rogabat pro filia duodecim Tria propter
sicut dicit Lucas nullam aliam
habebat filiam et videbat se aliquando
esse herede mori dolebat quod filiam
sic heredes ad alios transire
Secundo quia illa puella adeo bene erat
morigerata quod ab omnibus amabatur Tertio
quia iste princeps non credebat in beneficio
unde cupiebat videre miraculum ut
ex hoc firmiter crederet in eum et hoc
de causa ihesus motus est ad eundum
cum eo Et sequebatur eum sed hoc turbe
quia ipse Ecce mulier que quidem
scilicet in itinere sequebatur ad Et tandem

tum esset in via et multa turba ret-
tro eo ut comprimeret eum. Et vi-
dit quod mulier cum ita vadens cum
turbis per turbam que duodecim an-
nis continue patiebatur infirmitatem
Cogitavit intra se iste dominus qui
leprosos emundat cecos illuminat
omnes languores curat mortuos
suscitat puto quod si tetigero fim-
briam vestimenti eius utique de eo
exibit quod me statim sanabit. Et
considerabat hec mulier quod quia ante eum
non poterat accedere quia erat continue in fimo
vilibus pannis induta. Timebat
enim se deprehendi et ideo elegit
ut post ipsum iret et inclinans se
ad terram ut aliquo modo tangeret vesti-
mentum eius et sine exprobrio sana-
retur. Eum sicut tetigit et statim in
ipso tactu vestimenti eius sensit se esse
sanatam. Et attendendum quod sic
misericors et benignus fuit tactus
vestimenti qualis erat tactus devotis
orationibus elemosinis muneribus et
lectionibus desideriis tactu obsequiis
penitentie Augustinus. Non est dubium
quin placeant Domino ista munera
quam sua vestimenta. Non enim est
mortuus pro vestimentis suorum
salvator sed pro animarum nostrarum sal-
vatione. Et ideo qui sic tangit eum
totum suum et dulcem invenit eum.
Tunc sequitur quod ista mulier sanata
ab infirmitate non tacuit sed dominus
conversus est ad discipulos et alios
sequentes se dixit quis me tetigit
non interrogavit quasi ignorans sed ut omnes
miraculum huius mulieris viderent
et quod tam diu erat incurabilis curaretur
et ut eum salvatorem mundi cognoscerent
noscerent. Turbis autem comprimentibus
nemo tetigit. Nunc primo tetigit
me aliquis sensi enim virtutem sanan-

tem me exiisse. Quod iterum dixit
Christus ut omnes scire possent
Et propterea inquam miraculum
secretum fuerat ut omnes viderent
Et ita ut mulier que tam grande
beneficium acceperat sub omni laude
recognosceret et deo gratias ageret.
Discipuli autem dixerunt preceptor
tanta turba quos sequuntur et
comprimunt te et tu dicis
quis tetigit me quasi eum in tanta
multitudine te tangere possent
Dixerat quod preter te magis
tetigit. Mulier autem videns quod hoc
miraculum non latuerat tre-
mens venit et procidit ante
pedes eius et ob quam causam teti-
gerit eum indicavit coram om-
ni populo et quomodo statim ad tactum
vestimenti eius sanata fuisset
Modo additur miraculum in
miraculo. Et quod ibat ad videndum
miraculum resuscitande defuncte
videt miraculum sanate infirme
ut eo ipso plus crederent. Dominus
autem dixit mulieri Confide filia
fides tua salvam te fecit vade
in pace. Vocat eam filiam propter
fidem quia fidelis fuit in eum credendo.
Et quomodo mulier miraculo ipso pu-
blice gratulatur et princeps puelle
magis speraret de suscitatione
filie dominus ulterius procedens venit
ad domum principis et invenit
in ea turbam magnam mulierum
plangentium et tibicines id est can-
tatrices que more mortuorum
cantabant in exequiis mortuorum
que debent cum suis quasi vocibus
ut affectus provocarent ad fletum
Et vide mirabile quod nascitur
puer de muliere non quorat
parentes ut amici qui conveniunt
laudent qui vero moritur quorat

de flendo et ordendo sequitur ostenditur
quod cum quando puer nascitur ignoratur
qualis futurus sit si utrum bonus vel
malus. Iste tamen non est abolitus
de propriis filiationibus nec
de propriis solatiis. Et mater
etsi in corde gaudeat dolens
tamen et infirma iacet nec videtur
idoneum ~~de tali~~ letitia cum mater
iaceat infirma. Secundo vero mortuo
homo etsi adhuc inimicus sit te
nentur tamen amici et parentes
de flendo et dolendo propter tria
primo propter amorem quem habebant
ad defunctum ad familiaritatem et
societatem quam omnia perdit. Et qui
semper gaudebat de eius presentia
semper dolebit de eius absentia seu
perditione. Secundo propter utilitatem quam perce
pi(e)bat qua videt se esse priva
tos. Tertio propter instabilem huma
nae conditionis. Tunc sequitur quod
dominus dixit plorantibus puellam
nolite flere, id est nolite super
modum tristari quia illa puella
non est mortua sed dormit quia
ita facile est mihi suscitare eam
a morte sicut vobis excitare
a somno. Et ideo me potestis non
dolere (flere). Secundo potest exponi ista
verba non est mortua puella
in morte eterna quia non est in in
ferno sed dormit in requiescit
cum sanctis in limbo. Ubi nota
quod defunctorum omnium aliqui sunt
omnino mortui aliqui dormi
unt aliqui vigilant et vivunt.
Mortui sunt omnino qui cum peccatis
mortalibus vel in mortali de
cedunt vita discedunt et pro tali
bus non sunt non est flendum
nec orandum sed potius de divina
iustitia gaudendum. Dormiunt autem

qui in purgatorio sunt propter eo primo quia
sicut dormientes non in vere lecto
quiescunt non in altero se vertunt
Et purgandi aliqui sunt in pena ignis
aliqui sunt in pena frigoris donec
evigilantes et in celum eductis digni
efficiantur per ignem et aquam. Secundo quia
sicut dormientes se cito excitari
credunt et tamen quando evigilent nesciunt
Sic isti sperant per dei misericordiam cito
liberari et tamen ignorant quando debeant
eorum peccata finiri. De multis enim
creditur a nobis quod medio tempore
debeant ibi esse quod tamen ibi erunt lon
go tempore. Et hoc contingit eo quod licet
ignoramus eorum peccata occulta et de
manifestis ignoramus quanta pena sit
digna. Tertio quia cum dormientes exci
tantur et aperiunt oculos et vident
aliqua delectabilia super modum gaudent
et illi per ignem purgati et a deo illu
minati quando cito liberati sunt tran
seunt in paradisum et coram deo consistunt
nisi solum delectabilia perspiciunt ~
Tunc sequitur quod ubi voles intrare
cameram in qua iacebat puella et
accepit secum patrem et matrem puelle
eiectis aliis omnibus et petrum iacobum
et iohannem. Hic sunt duae questiones. Prima
quare dominus de turba plangentium solum
patrem et matrem elegit ut essent presentes
resuscitationi puelle. Dicendum quod pauci
sunt qui fidem et aliorum spiritualem
resurrectionem bene credunt. Ideo ad tantum
videndum paucos interesse voluit
Et quia pater et mater precipue dolebant
ideo dignum fuit ut ipsi precipue gau
derent et de resuscitata filia curam
haberent. Et eo hic habetur argumentum
quod pater et mater debent filios suos et
corporaliter erudire. Secunda questio est quare dominus
tantum tres discipulos introduxit. Dicendum
quod per hos nos docere voluit quod ad spiritualem
resurrectionem sunt tria necessaria contritio

intelligitur per petrum qui interpretatur
agnoscens. Cordis contricio que
per Iacobum qui interpretatur supplantator. Tertius gradus
Et oris confessio que intelligitur per iohannem
qui interpretatur gracia ob lapsus. Hii enim
sunt testes huius sed discipuli
quod peccator resurgit a morte anime
Et cum deus pervenisset ad defunctam
tenuit manum eius et clamans
dixit puella surge. Et puella
continuo surrexit leta. Secundum hic
non tria (?) sermo est quod in eo quod deus
tenuit manum eius ostenditur
quod in resurrectione spirituali exigitur scilicet
dei et peccatoris cooperatio. quod pec-
cator ostendit manum ipse volens
et tunc deus apponit manum suam
qua peccatori peccata dimittuntur
et filius dei efficitur. Unde dicit
apostolus Cor. dei adiutores sumus
et Augustinus Qui creavit te sine te non
iustificabit te sine te. Tertium
quod in eo quod deus puellam vocans
fortiter clamavit ostenditur quod omnis
peccator adeo surdus est quod nisi per
clamorem producatur ut cum tribus
tribulationibus sed in anima sed bene-
ficiis divini [illegible] a sompno
turpi quod dicitur mors anime. Solus
cum clamor qui in corde peccatoris
clamat vocans ad penitenciam [illegible]
[illegible] eum a sompno turpi ut
recognoscat salvatorem suum. Quartum
est in eo quod puella statim ad verbum
christi surrexit ostenditur quod prompta
obediencia debet esse in nobis ad
implendum voluntatem dei. Sed
cum tam acceptabile sacrificium est
sicut obediencia et ideo dicit
Bernardus [illegible] obediencia [illegible] quod [illegible]
infideles [illegible] quod fideles videntur
Resuscitata puella precepit
parentibus ut nulli dicerent mi-

raculum. Et hoc propter duo fecit. Primo
quod [illegible] ne [illegible] satisfactione
esset suscitata. Secundo ut nos doceret
quod resuscitatum spiritualiter indiget
cibo spirituali quo anima nutritur et sine
quo anima moritur. Et parentes puelle
valde mirati timuerunt propter duo
Primo propter novitatem miraculi. Secundo propter
admirationem virtutis qui per vocem
defunctam [illegible] et puella [illegible]
vocata [illegible] dormiens sed sic
vigilans statim surrexit. Sequitur
precepit parentibus puelle ne
hoc ab [illegible] publicarent et tamen nolebat
eos [illegible] quod fama huius miraculi
sicut dicit exiit per totam terram
illam. Et hoc fecit propter duo. Primo ne
ipse ut ab aliis [illegible] quod hoc fecisset
ad iactantiam sed [illegible] contra
vanam gloriam. Secundo propter nos ut [illegible] exem-
plum dei gloriam non nostram [illegible]
laudem querimus in operibus nostris [illegible]
quod deus [illegible] longo tempore [illegible]
[illegible] Et suscitavit eam defunctam [illegible]
[illegible] salvator [illegible]
cum [illegible]
[illegible] qui vivit et regnat deus in se-
cula seculorum. ~~Amen [illegible]~~

postille

~~Et [illegible] sit [illegible]~~
~~[illegible] ad [illegible]~~

Require [illegible] evangelium in precedenti-
bus [illegible] evangeliorum [illegible]
[illegible] evangelia [illegible]
in fine non [illegible] appellatur
[illegible] et [illegible] ex [illegible] et sunt
apposita vel ex defectu originalis

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

TIFFEN Gray Scale
© The Tiffen Company, 2007
A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19
R G B W G K C Y M
TIFFEN Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Inches
Centimetres
Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black